

Mic dicționar englez-român de termeni din psihologie

Coord. Ramona Bran

Autori: Ramona Bran și Andreea Pele (adaptare și traducere semnificații termeni), Iuliana Costea (controlul științific al terminologiei psihologice), Gabriela Grosseck (controlul științific al resurselor CC)

Imagine de [John Hain](#) disponibilă pe [Pixabay](#)

ISBN 978-630-327-181-1

Editura Universității de Vest din Timișoara

În realizarea acestui dicționar am consultat, adaptat și tradus semnificațiile a aproximativ 1200 termeni psihologici din resurse sub licență deschisă Creative Commons (CC). O mare parte din termeni au fost propuși, căutați și traduși de studenți din anul I de la specializarea psihologie din cadrul UVT în anul 2020. Termenii din psihologie clinică au fost verificați în VandeBos - APA (2020) și Șchiopu (1997) pentru acuratețe în limba română, dar fără a prelua conținut. În plus, am inclus și termeni din alte ramuri ale psihologiei (organizațională, educațională, psihanaliză etc.) care nu apar în VandeBos - APA (2020) sau Șchiopu (1997), dar care sunt folosiți în mod curent de practicieni și întâlniți în literatura de specialitate recomandată celor care studiază psihologia. Printr-un click pe termenul în limba engleză, cititorul ajunge la sursa definiției. Notă: Este posibil ca unele linkuri/pagini Web să nu funcționeze uneori. Lista completă a referințelor CC poate fi regăsită la final. Micul dicționar care a rezultat din acest proces de co-creație nu li se adresează doar studenților, ci poate fi util tuturor persoanelor interesate de jargonul psihologic și de felul în care termenii și conceptele pătrund și se folosesc în limba română.

Mic dicționar englez-român de termeni din psihologie © 2025 de [Ramona Bran, Andreea Pele, Iuliana Costea, Gabriela Grosseck](#) este distribuit sub licență [CC BY-SA 4.0](#)

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>abandonment</u>	The loss of emotional and psychological support resulting from neglect or desertion, particularly by one's family or one's social group.	abandon	Pierdere a sprijinului emoțional și psihologic rezultat din neglijare sau părăsire, în special de către cei din familie sau de către grupul social.
<u>abasia</u>	The inability to walk due to impaired muscle coordination.	abazie	Imposibilitate de a merge cauzată de tulburări ale coordonării musculare.
<u>ability model</u>	An approach that views Emotional Intelligence as a standard intelligence that utilizes a distinct set of mental abilities that (1) are intercorrelated, (2) relate to other extant intelligences, and (3) develop with age and experience.	model de capacitate	Abordare care privește inteligența emoțională ca inteligență standard ce utilizează un set distinct de abilități mentale care (1) sunt intercorelate, (2) se află în legătură cu alte inteligențe existente și (3) se dezvoltă odată cu vârsta și experiența.
<u>ableism</u>	Discrimination and prejudice against people with disabilities or people who are perceived as disabled. That is, treating someone differently on the basis of disability or perceived disability.	abilitism	Discriminare și prejudecăți împotriva persoanelor cu dizabilități sau a persoanelor care sunt percepute ca fiind cu dizabilități. Cu alte cuvinte, a trata pe cineva diferit pe baza unei dizabilități sau a unei dizabilități percepute.
<u>ablutophobia</u>	The persistent, abnormal and unwarranted fear of bathing, washing or cleaning.	ablutofobie	Frică persistentă, anormală și nejustificată de scăldat, spălat sau curățat.
<u>abnormal behaviour</u>	A combination of personal distress, psychological dysfunction, deviance from social norms, dangerousness to self and others, and costliness to society.	comportament anormal	Combinație de suferință personală, disfuncție psihologică, abatere de la normele sociale. Constituie un pericol pentru sine și pentru alții și poate antrena costuri pentru societate.
<u>abreaction</u>	The release of strong emotions in connection with an experience or perception (usually a past experience). Abreactions can be either spontaneous or aided by psychotherapy. Research shows they help reduce symptoms and make overall improvements in treatment.	abreacție	Emoții puternice rezultate în urma unei experiențe sau percepții (de obicei din trecut). Abreacțiile pot să fie spontane sau declanșate în cadrul procesului psihoterapeutic. Cercetările arată că acestea ajută la reducerea simptomelor și la îmbunătățirea generală a tratamentului.
<u>abstinence</u>	A voluntary forbearance from indulging a desire or appetite for certain bodily activities that are widely experienced as giving pleasure. Most frequently, the term refers to abstention from sexual intercourse, alcohol, or food.	abstinență	Abținere voluntară de la a-și satisface o dorință sau apetit pentru anumite activități corporale care provoacă plăcere. Cel mai frecvent, termenul se referă la abținerea de la actul sexual, alcool sau alimente.
<u>abstract</u>	A summary of a research study.	abstract	Rezumat al unui studiu de cercetare.
<u>abulia</u>	A lack of will or initiative; it is one of the Disorders of Diminished Motivation (DDM).	abulie	Scădere patologică a voinței sau a luării inițiativei; este una dintre tulburările motivării diminuate (TMD).
<u>abuse</u>	An interaction in which one person behaves in a violent, demeaning or invasive manner towards another person (e.g. child or partner).	abuz	Interacțiuni în care o persoană se comportă într-un mod violent, degradant sau invaziv cu o altă persoană (de exemplu, copil sau partener).
<u>accommodation</u>	Helps determine visual depth. As the lens changes its curvature to focus on distant or close objects, information relayed from the muscles attached to the lens helps us determine an object's distance.	acomodare	Proces de determinare a profunzimii vizuale. Pe măsură ce obiectivul își schimbă curbura pentru a se concentra asupra obiectelor îndepărtate sau apropiate, informațiile transmise din mușchii atașați obiectivului ne ajută să determinăm distanța unui obiect.

<u>acculturation</u>	The process of cultural and psychological change that results following meeting between cultures. At the group level, acculturation often results in changes to culture, customs, and social institutions. Noticeable group level effects of acculturation often include changes in food, clothing, and language. At the individual level, differences in the way individuals acculturate have been shown to be associated not just with changes in daily behavior, but with numerous measures of psychological and physical well-being.	aculturație	Explică procesul de schimbare culturală și psihologică care rezultă în urma întâlnirii dintre culturi. La nivel de grup, aculturația duce adesea la schimbări ale culturii, obiceiurilor și instituțiilor sociale. Efectele remarcabile ale aculturației la nivel de grup includ adesea schimbări în alimentație, îmbrăcăminte și limbaj. La nivel individual, s-a arătat că diferențele în modul în care indivizii trec prin acest proces sunt asociate nu doar cu modificările comportamentului zilnic, ci și cu numeroase măsuri de bunăstare psihologică și fizică.
<u>accuracy</u>	In statistics, the degree of closeness of a measured or calculated quantity to its actual (true) value.	acuratețe	În statistică, grad de apropiere a unei cantități măsurate sau calculate față de valoarea ei reală (adevărată).
<u>acousticophobia</u>	The fear of noise.	acusticofobie	Teamă de zgomote puternice.
<u>action potential</u>	The change in electrical charge that occurs in a neuron when a nerve impulse is transmitted.	potențial de acțiune	Modificare a sarcinii electrice care are loc într-un neuron atunci când este transmis un impuls nervos.
<u>active imagination</u>	Activating our imaginal processes in waking life in order to tap into the unconscious meanings of our symbols.	imaginație activă	Activare a proceselor imaginare în viața de zi cu zi pentru a decodifica semnificațiile inconștiente ale simbolurilor personale.
<u>active learning</u>	A process whereby learners are actively engaged in the learning process, rather than "passively" absorbing lectures. Active learning involves reading, writing, discussion, and engagement in solving problems, analysis, synthesis, and evaluation. It often involves cooperative learning.	învățare activă	Proces prin care cursanții sunt implicați activ în procesul de învățare, mai degrabă decât să absoarbă „pasiv” prelegerile. Învățarea activă implică citirea, scrierea, discuția și implicarea în rezolvarea problemelor, analiză, sinteză și evaluare. Învățarea activă implică adesea învățarea prin cooperare.
<u>acute stress disorder</u>	Symptoms of post-traumatic stress disorder lasting for three days to one month. If it lasts for longer than one month, it then meets the criteria for PTSD.	tulburare acută de stres	Simptome ale tulburării de stres post-traumatic care durează între 3 zile și o lună. Dacă durează mai mult de o lună, atunci sunt îndeplinite criteriile pentru tulburarea de stres post-traumatic.
<u>adaptation</u>	Internal mechanisms that are products of natural selection and helped our ancestors get around the world, survive, and reproduce. Evolved solutions to problems that historically contributed to reproductive success.	adaptări	Mecanisme interne care sunt produse ale selecției naturale și care i-au ajutat pe strămoșii noștri să circule în jurul lumii, să supraviețuiască și să se reproducă. Soluții evaluate la probleme care au contribuit istoric la succesul reproducerii.
<u>addiction</u>	A state in which the user powerfully craves the drug and is driven to seek it out, over and over again, no matter what the physical, social, financial, and legal cost.	adicție, dependență fizică și/sau psihologică	Stare în care consumatorul tânjește puternic după un drog și este motivat să îl caute, în mod repetat, indiferent de costul fizic, social, financiar și legal.
<u>adolescence</u>	The years between the onset of puberty and the beginning of adulthood.	adolescență	Anii dintre debutul pubertății și începutul vârstei adulte.
<u>adoption study</u>	A behavior genetic research method that involves comparison of biologically related people, including twins, who have been reared either separately or apart. Often includes a comparison of adopted children to their adoptive and biological parents.	studiu despre adopție	Metodă de cercetare genetică comportamentală care implică compararea persoanelor înrudite biologic, inclusiv a gemenilor, care au fost crescute/ți separat. Adesea include o comparație a copiilor adoptați cu părinții lor adoptivi și biologici.

<u>adrenal glands</u>	Two triangular glands found atop each kidney, responsible for the production of hormones that regulate salt and water balance in the body and secrete epinephrine and norepinephrine when a person experiences excitement, threat, or stress. The two glands are also involved in metabolism, the immune system, and sexual development and function.	glande suprarenale	Două glande triunghiulare care se găsesc deasupra fiecărui rinichi, responsabile pentru producerea de hormoni, care reglează echilibrul apei și sării în organism și secretă epinefrină și norepinefrină, atunci când o persoană trece prin experiențe de excitare, amenințare sau stres. Cele două glande sunt, de asemenea, implicate în metabolism, sistemul imunitar, dezvoltarea și funcția sexuală.
<u>adrenaline</u>	A hormone that increases heart rate, elevates blood pressure, and boosts energy supplies.	adrenalină	Hormon care mărește ritmul cardiac, crește tensiunea arterială și nivelul de energie.
<u>adult</u>	Any mature organism, but normally it refers to a human: one that is no longer a child / minor and is now either a man or a woman. Most modern societies determine legal adulthood based on reaching a legally-specified age.	adult	Orice organism matur, dar în mod normal se referă la om: persoană care nu mai este copil/minor. Majoritatea societăților moderne determină maturitatea pe baza împlinirii unei vârste specificate legal.
<u>adulthood</u>	A predisposition towards adults, which some see as biased against children, youth, and all young people who aren't addressed or viewed as adults. Adulthood is popularly used to describe any discrimination against young people, and is distinguished from ageism, which is simply prejudice on the grounds of age; not specifically against youth.	adulthood	Preferință pentru adulți, considerată de unii drept părtinitoare împotriva copiilor și a tinerilor care nu sunt tratați sau priviți ca adulți. Adulthoodul este folosit pentru a descrie orice discriminare împotriva tinerilor și se deosebește de ageism, care este o prejudecată pe baza vârstei, nefiind îndreptată specific împotriva tinerilor.
<u>aerophobia</u>	Fear of flying, fear or phobia of being on an airplane (aeroplane), or other flying vehicle, such as a helicopter, while in flight. It is also sometimes referred to as aviophobia, aviophobia or pteromechanophobia.	aerofobie	Teama de a zbura, o teamă sau fobie de a fi într-un avion sau în alt vehicul zburător, cum ar fi un elicopter, în timp ce se află în zbor. Mai este denumită uneori aviatofobie, aviofobie sau pteromecanofobie.
<u>affect</u>	The experience of a feeling or emotion.	afect	Experiență a trăirii unui sentiment sau a unei emoții.
<u>affective disorder</u>	Or mood disorder, a group of psychological disturbances characterised by an abnormal emotional state, and generally manifest as depressive disorders. When considering depressive disorders, the two most prevalent conditions are unipolar (major) depression and bipolar disorder, characterised by alternating depression and mania, although other conditions including dysthymia, cyclothymic disorder, seasonal affective disorder and pre and post-natal depression are also important. They occur across the lifespan, although incidence in pre-adolescents is low, and their characteristics are essentially the same across all ages and across cultures.	tulburare afectivă	Sau tulburare de dispoziție, un grup de tulburări psihologice caracterizate printr-o stare emoțională anormală și care se manifestă, în general, ca și tulburare depresivă. Cele mai răspândite două afecțiuni sunt depresia unipolară (majoră) și tulburarea bipolară, caracterizată prin alternanța de depresie și manie, deși sunt importante și alte afecțiuni, inclusiv distimia, tulburarea ciclotimică, tulburarea afectivă sezonieră și depresia pre- și postnatală. Acestea apar pe întreg parcursul vieții, deși incidența la preadolescenți este scăzută, iar caracteristicile lor sunt în esență aceleași la toate vârstele și în toate culturile.
<u>affective forecasting</u>	Prediction of one's future feelings.	predicție afectivă	Prezicere a sentimentelor personale viitoare.
<u>ageism</u>	Negative discriminatory practice, regardless of the age towards which it is applied.	ageism (sau agism)	Practici discriminatorii negative pe criteriul vârstă, indiferent de vârsta spre care sunt direcționate.
<u>agnosia</u>	A loss of ability to recognize objects, persons, sounds, shapes or smells while the specific sense is not defective nor is there any significant memory loss. It is usually associated with brain injury or neurological illness, particularly after damage to the occipitotemporal border, which is part of the ventral stream.	agnozie	Pierdere a capacității de a recunoaște obiecte, persoane, sunete, forme sau mirosuri în timp ce simțul specific nu este deteriorat și nici nu există pierderi semnificative de memorie. Este de obicei asociată cu leziuni cerebrale sau boli neurologice, în special după afectarea graniței occipitotemporale, care face parte din fluxul ventral.

<u>agonist</u>	A drug that has chemical properties similar to a particular neurotransmitter and thus mimics the effects of the neurotransmitter.	agonist	Drog/medicament care are proprietăți chimice similare cu un anumit neurotransmițător și astfel imită efectele neurotransmițătorului.
<u>agoraphobia</u>	Anxiety about being in places or situations from which escape might be difficult or embarrassing, or in which help may not be available.	agorafobie	Anxietate de a se afla în locuri sau situații din care scăparea/sustragerea poate fi dificilă sau stânjenitoare, ori în care ajutorul nu este accesibil.
<u>akinesia</u>	Loss of muscle movement, may affect the eyes, head or even the entire body. Movement may also be sluggish e.g. walking, talking or dressing. Not caused by lack of strength or awareness.	sindromul akinetic	Pierdere a mișcării musculare, poate afecta ochii, capul sau întregul corp. Mișcările pot fi, de asemenea, lente, de exemplu mersul pe jos, vorbitul sau îmbrăcatul. Nu este cauzat de lipsa de putere sau de conștientizare.
<u>alcohol</u>	A colorless liquid, produced by the fermentation of sugar or starch, that is the intoxicating agent in fermented drinks.	alcool	Lichid incolor, produs prin fermentarea zahărului sau a amidonului, care este agentul îmbătător din băuturile fermentate.
<u>alexithymia</u>	A condition affecting people who appear to have deficiencies in understanding, processing, or describing their emotions. _	alexitimie	Tulburare a persoanelor care par să aibă deficiențe în înțelegerea, procesarea sau descrierea emoțiilor personale.
<u>algophobia</u>	A phobia of pain; an abnormal and persistent fear of pain that is far more powerful than that of a normal person. Algophobia is a self-destructive or cycling phobia. A person suffering from algophobia will feel psychological pain from the phobia, which again triggers the phobia and causes more pain, and so on in a destructive cycle. The fear is excessive, beyond that which is expected under the circumstances, producing an anxiety reaction.	algofobie	Fobie a durerii; frică anormală și persistentă de durere, mult mai puternică decât în mod normal. Algofobia este o fobie autodistructivă și ciclică: persoana afectată va simți durere psihologică din cauza fobiei, ceea ce declanșează din nou fobia și provoacă mai multă durere și așa mai departe într-un ciclu distructiv. Teama este excesivă, dincolo de ceea ce e de așteptat în acele circumstanțe, producând o reacție de anxietate.
<u>alogia</u>	Also called poverty of speech, a general lack of additional, unprompted content, which is common in normal speech. As a symptom, it is commonly seen in patients suffering from Schizophrenia.	alogia	Denumită și sărăcie de vorbire, este o lipsă generală a conținutului suplimentar, neprovocat, care este comună în vorbirea normală. Ca simptom, se întâlnește frecvent la pacienții care suferă de schizofrenie.
<u>alprazolam</u>	Also known under the trade-names Xanax and Niravam, a short-acting drug in the benzodiazepine class used to treat severe anxiety disorders and as an adjunctive treatment for anxiety associated with depression.	alprazolam	Cunoscut și sub denumirile comerciale Xanax și Niravam, este un medicament anxiolitic cu acțiune scurtă din clasa benzodiazepinelor, utilizat pentru tratarea tulburărilor de anxietate severe și ca tratament adjuvant pentru anxietatea asociată cu depresia.
<u>altruism</u>	Helping with the aim of improving the wellbeing of others without expecting something in return.	altruism	Disponibilitate de a ajuta alte persoane cu scopul de a contribui la starea de bine a acestora, fără a aștepta ceva în schimb.
<u>Alzheimer's Disease</u>	A form of dementia that, over a period of years, leads to a loss of emotions, cognitions, and physical functioning, and that is ultimately fatal.	Boala Alzheimer	Formă de demență care, pe o perioadă de ani, duce la o pierdere a emoțiilor, cognițiilor și a funcționării fizice și care este în cele din urmă fatală.
<u>amaurosis</u>	A vision loss or weakness that occurs without an apparent lesion affecting the eye.	amauroză	Pierdere sau slăbire a vederii care are loc fără o aparentă leziune a ochiului.
<u>ambivalent attachment style</u>	A form of insecure attachment in which a child is wary about the situation in general, particularly the stranger, and stays close or even clings to the mother rather than exploring the toys. (Adapted)	stil de atașament ambivalent	Stil de atașament nesigur în care copiii sunt suspicioși față de străini și situație în general, stau foarte aproape sau se agață de mamă în loc să exploreze sau să se joace.
<u>ambivalent sexism</u>	A type of sexism that recognizes the complex nature of gender attitudes, in which women are often associated with positive and negative qualities. (Adapted)	sexism ambivalent	Tip de sexism care recunoaște natura complexă a atitudinilor de gen, în care femeile sunt adesea asociate cu calități pozitive și negative.

<u>ambiversion</u>	A personality trait that can be applied to people who display a mixture of introversion and extraversion.	ambiversiune	Trăsătură de personalitate a unor persoane care sunt atât introvertite cât și extravertite.
<u>amnesia</u>	A memory disorder that involves the inability to remember information.	amnezie	Tulburare de memorie care implică incapacitatea de a-ți aminti informații.
<u>amphetamine</u>	A stimulant that produces increased wakefulness and focus, along with decreased fatigue and appetite.	amfetamină	Stimulent care produce o stare de veghe și concentrare crescute, concomitent cu o scădere a stării de oboseală și a apetitului.
<u>amygdala</u>	Located within the limbic system, this structure consists of two “almond-shaped” clusters and is primarily responsible for regulating our perceptions of, and reactions to, aggression and fear.	amigdala	Situată în cadrul sistemului limbic, această structură este formată din două grupuri „în formă de migdale” și este, în primul rând, responsabilă de reglarea percepțiilor și reacțiilor noastre la agresiune și frică.
<u>anaclitic depression</u>	Depression resulting from a child’s reaction of grief, anger, and apathy to partial emotional deprivation (the loss of a loved object). (Adapted)	depresie anaclitică	Depresie rezultând din reacția copilului de durere, furie și apatie la privarea emoțională parțială (pierderea unui obiect iubit).
<u>anamnesis</u>	A preliminary case history of a medical or psychiatric patient.	anamneză	Istoric medical sau psihiatric preliminar al unui pacient.
<u>anchoring bias</u>	Faulty heuristic in which you fixate on a single aspect of a problem to find a solution.	bias de ancorare	Tip defectuos de euristică, în care ești fixat(ă) asupra unui singur aspect al problemei în încercarea de a găsi o soluție.
<u>anemoia</u>	Nostalgia for a time or a place one has never known.	anemoia	Sentiment nostalgic pentru un loc sau timp trecut pe care tu însuși/însăți nu l-ai cunoscut.
<u>anger</u>	An arousing, unpleasant emotion that motivates organisms to approach and attack. Anger can be evoked through goal frustration, physical pain, or physical restraint. In territorial animals, anger is provoked by a stranger entering the organism’s home territory.	furie, mânie	O emoție stimulantă, neplăcută, care determină o ființă să atace. Furia poate fi provocată de frustrare, durere fizică sau constrângere fizică. La animalele teritoriale, furia este provocată de pătrunderea unui străin pe teritoriul propriu al organismului.
<u>anhedonia</u>	A lack of enjoyment or energy for life's experiences; deficits in the capacity to feel pleasure and take interest in things.	anhedonie	Lipsa bucuriei sau energiei pentru experiențele vieții; deficite în capacitatea de a simți plăcere și de a fi interesat(ă) de lucruri.
<u>anima</u>	An archetype symbolizing the unconscious female component of the male psyche.	anima	Arhetip ce simbolizează componenta feminină inconștientă a psihicului masculin.
<u>animal-assisted therapy</u>	A goal-directed intervention in which an animal that meets specific criteria is an integral part of the treatment process and which is provided by experts with specialized training in this domain.	terapie asistată de animale	Intervenție terapeutică direcționată către un obiectiv în care un animal, care îndeplinește criterii specifice, este o parte integrantă a procesului de tratament și care este oferită de experți cu pregătire specializată în acest domeniu.
<u>animism</u>	The belief that inanimate objects are capable of actions and have lifelike qualities.	animism	Credința că obiecte neînsuflețite sunt capabile de acțiuni și au calități reale/par vie.
<u>animus</u>	An archetype symbolizing the unconscious male component of the female psyche.	animus	Arhetip ce simbolizează componenta masculină inconștientă a psihicului feminin.
<u>anonymity</u>	Protecting a participant’s identity by not collecting or disclosing any personally identifiable information.	anonimat	Protejarea identității unui participant prin necolectarea sau nedivulgarea unor informații personale de identificare.

<u>anorexia</u>	An eating disorder characterized by an individual maintaining body weight that is well below average through starvation and/or excessive exercise.	anorexie	Tulburare psihică de alimentație caracterizată prin efortul de a menține o greutate mult sub cea recomandată, prin înfometare și/sau exercițiu fizic excesiv.
<u>anosmia</u>	The loss of sense of smell.	anosmie	Pierdere a simțului mirosului.
<u>anterograde amnesia</u>	A loss of memory for events that occur after the brain trauma.	amnezie anterogradă	Pierdere a memoriei despre evenimente care au loc după un traumatism cerebral.
<u>antianxiety medication (anxiolytic)</u>	A drug that helps relieve fear or anxiety by increasing the action of the neurotransmitter GABA.	medicație contra anxietății (anxiolitic)	Medicament care ajută la ameliorarea fricii sau anxietății prin creșterea acțiunii neurotransmițătorului GABA.
<u>antidepressant medication</u>	A drug designed to improve moods.	medicament antidepresiv	Medicament conceput pentru a îmbunătăți starea de spirit.
<u>antipsychotic drug</u>	A drug that treat the symptoms of schizophrenia and related psychotic disorders.	medicament antipsihotic	Medicament ce tratează simptomele schizofreniei și a altor tulburări psihotice.
<u>antisocial personality disorder (APD)</u>	A pervasive pattern of violation of the rights of others that begins in childhood or early adolescence and continues into adulthood.	tulburare antisocială a personalității (APD)	Tipar omniprezent de încălcare a drepturilor celorlalți, care începe în copilărie sau în adolescența timpurie și continuă până la vârsta adultă.
<u>anxiety</u>	The nervousness or agitation that we sometimes experience, often about something that is going to happen.	anxietate	Nervozitate sau agitație trăite uneori, adesea în legătură cu ceva ce urmează să se întâmple.
<u>anxiety disorder</u>	A psychological disturbance marked by irrational fears, often of everyday objects and situations.	tulburări de anxietate	Tulburare psihologică determinată de frici iraționale, deseori provocate de obiecte și situații de zi cu zi.
<u>anxiogenic</u>	A substance that causes anxiety.	anxiogen	Substanță care provoacă anxietate.
<u>anxious-avoidant attachment style</u>	A form of insecure attachment in which a child avoids or ignores his or her mother, showing little emotion when the mother departs or returns. (Adapted)	stil de atașament anxios-evitant	Stil de atașament în care un copil își evită sau își ignoră mama, arătând puțină emoție atunci când mama pleacă sau se întoarce.
<u>APA Style</u>	A set of guidelines for writing in psychology and related fields.	Stilul APA	Set de îndrumări pentru publicații în psihologie și domenii afiliate.
<u>aphasia</u>	A condition in which language functions are severely impaired.	afazie	Afecțiune în care funcțiile lingvistice sunt grav afectate.
<u>aphonia</u>	A loss of the ability to speak.	afonie	Pierderea abilității de a vorbi.
<u>Apotemnophilia (Body integrity dysphoria, BID)</u>	The feeling of a need to have a healthy body part amputated was initially described as “apotemnophilia”, later as “amputee identity disorder”, then as “body integrity identity disorder” (BIID), “xenophila”, and now it is named “body integrity dysphoria” (BID). BID sufferers are not concerned with looking more beautiful after an amputation, they suffer considerably, because their intact external body does not correspond to their mental representation of a disabled body. - Adapted from Karsten (2023).	Apotemnofilie (Disforie de integritate a corpului, DIC)	Nevoia de a amputa o parte sănătoasă a corpului a fost descrisă inițial ca „apotemnofilie”, apoi ca „tulburare de identitate a integrității corporale”, „xenophila”, iar acum este numită „disforie de integritate a corpului” (DIC). Pacienții care suferă de DIC nu sunt preocupați să arate mai frumos după o amputare, ei suferă considerabil deoarece corpul lor intact nu corespunde reprezentării lor mintale a unui corp cu dizabilități. - Adaptat din Karsten (2023).

<u>aproxexia</u>	An abnormal inability to pay attention.	aproxexie	Inabilitate anormală de a fi atent(ă).
<u>aptitude</u>	Individual differences that are related to subsequent learning during a fixed time frame. The learning or acquisition of knowledge or skills can occur in a formal intervention (training or education) or in an informal setting (experience or mentoring).	aptitudine	Diferențe individuale legate de învățarea ulterioară într-un interval de timp fix. Învățarea sau dobândirea de cunoștințe sau abilități poate avea loc într-o intervenție formală (formare sau educație) sau într-un cadru informal (experiență sau mentorat).
<u>archetype</u>	A primordial image that reflects basic patterns or universal themes common to us all.	arhetip	Imagine primordială care reflectă tipare de bază sau teme universale pe care le împărtășim cu toții.
<u>arousal</u>	Our experiences of the bodily responses created by the sympathetic division of the autonomic nervous system.	excitare	Experiențe cu privire la răspunsurile corporale create de diviziunea simpatică a sistemului nervos autonom.
<u>art therapy</u>	A form of expressive therapy that uses art materials, such as paints, chalk and markers. Art therapy combines traditional psychotherapeutic theories and techniques with an understanding of the psychological aspects of the creative process, especially the affective properties of the different art materials.	terapie prin artă	Formă de terapie expresivă care utilizează materiale, cum ar fi vopsele, cretă și markere, combinând teorii și tehnici psihoterapeutice tradiționale cu înțelegerea aspectelor psihologice ale procesului creativ, în special proprietățile afective ale diferitelor materiale artistice.
<u>Asperger syndrome</u>	A formerly-used term for a subtype of autistic people. People with Asperger syndrome diagnoses are now described as having "autism spectrum disorder" instead. Traits include social differences, literal thinking, stimming and other repetitive behaviors, intense interests, sincerity, and more.	sindromul Asperger	Termen folosit în trecut pentru un subtip de autism. Persoanele cu diagnostic de sindrom Asperger sunt acum descrise ca având „tulburare din spectrul autist”. Trăsăturile includ diferențele sociale, gândirea literală, stimularea și alte comportamente repetitive, interese intense, sinceritate și multe altele.
<u>assessment</u>	The process of documenting, usually in measurable terms, knowledge, skills, attitudes and beliefs.	evaluare	Proces de documentare, de obicei în termeni măsurabili, a cunoștințelor, abilităților, atitudinilor și credințelor.
<u>assimilation</u>	The use of already developed schemas to understand new information.	asimilare	Folosire a unor scheme deja dezvoltate pentru a înțelege noi informații.
<u>association areas</u>	The area within the cortex where sensory and motor information is combined and associated with stored knowledge. Responsible for most of the things that make humans seem human and are involved in higher mental functions, such as learning, thinking, planning, judging, moral reflecting, figuring, and spatial reasoning.	zone de asociere	Zonă din cortex unde informațiile senzoriale și motorii sunt combinate și asociate cunoștințelor stocate. Responsabilă pentru majoritatea lucrurilor care îi fac pe oameni să pară umani și implicată în funcții mentale superioare, cum ar fi învățarea, gândirea, planificarea, judecarea, reflectarea morală și raționamentul spațial.
<u>astraphobia</u>	An abnormal fear of thunder and lightning.	astrafobie	Frică anormală de tunete și fulgere.
<u>ataxia</u>	Uncoordinated movement.	ataxie	Mișcare necoordonată.
<u>atonia</u>	The paralyzed or extremely relaxed state of skeletal muscles in rapid eye movement sleep (REM sleep) in most warm-blooded animals.	atonie musculară	Stare de paralizie sau extrem de relaxată a mușchilor scheletici în somnul REM la majoritatea animalelor cu sânge cald.
<u>attachment</u>	The emotional bonds that we develop with those with whom we feel closest, and particularly the bonds that an infant develops with the mother or primary caregiver.	atașament	Legături emoționale pe care le dezvoltăm cu cei apropiați și, în special, legăturile pe care un copil le dezvoltă cu mama sau tutorele principal.

<u>attention</u>	A state of focused awareness on a subset of the available perceptual information.	atenție	Stare de conștientizare concentrată asupra unui subset al informațiilor perceptuale disponibile.
<u>Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder (ADHD)</u>	A neurodevelopmental disorder and not a mental disorder. It involves inattention, disorganization, and/or hyperactivity-impulsivity. Forgetfulness caused by inattention in ADHD may be confused with dissociative amnesia.	Tulburare de deficit de atenție/hiperactivitate; Tulburarea hiperchinetică cu deficit de atenție (ADHD)	Tulburare de neurodezvoltare, nu mintală. Presupune lipsă de atenție, dezorganizare, și/sau hiperchinetism-impulsivitate. Uitarea cauzată de neatenție în ADHD poate fi confundată cu amnezia disociativă.
<u>attitude</u>	A way of thinking or feeling about a target that is often reflected in a person's behavior. Examples of attitude targets are individuals, concepts, and groups.	atitudine	Mod de a gândi sau de a simți despre un obiect-țintă care se reflectă adesea în comportamentul unei persoane. Exemple de obiecte-țintă are stărnesc atitudini sunt indivizii, conceptele și grupurile.
<u>attitude-behaviour consistency</u>	A core concept which predicts that our attitudes (for instance, as measured via a self-report measure) are likely to guide behavior. (Adapted)	consistența atitudine-comportament	Prezice că atitudinile noastre (de exemplu, cele măsurate printr-o măsură de auto-raportare) pot ghida comportamentul.
<u>attraction</u>	The psychological process of being sexually interested in another person. This can include, for example, physical attraction, first impressions, and dating rituals.	atracție	Proces psihologic ce presupune a fi interesat în mod sexual de altă persoană. Spre exemplu, poate include atracția fizică, prima impresie și ritualuri de întâlnire.
<u>atypical depression</u>	A subtype of Major Depression characterized by mood reactivity - being able to experience improved mood in response to positive events. In contrast, suffers of 'melancholic' depression generally cannot experience positive moods, even when good things happen. Despite its name, 'atypical' depression is actually the most common subtype of depression-- up to 40% of the depressed population may be classified as having atypical depression.	depresie atipică	Subtip al depresiei majore, caracterizat de schimbare de dispoziție ca și reacție la evenimente pozitive. În contrast, persoanele care suferă de depresie "melancolică" nu simt nici o schimbare de dispoziție nici atunci când se întâmplă evenimente pozitive. În ciuda denumirii sale, depresia atipică este cel mai comun tip de depresie - se estimează că reprezintă 40% din cazurile de depresie
<u>autism</u>	A complex neurodevelopmental condition that includes marked differences in social interaction and communication skills, combined with rigid, repetitive behaviors and sensory processing difficulties. Autistic people may also have differences and/or challenges with learning, reasoning, motor skills, behavior, interpersonal and executive functioning, and emotional development. Common strengths include integrity, sincerity, logic, original thinking, and resistance to peer pressure. It is mostly considered a spectrum condition, due to its widely variable range of traits and associated needs, hence its official name autism spectrum disorder. Some people need high levels of supports, while others participate in mainstream society with only a few accommodations. Autism is mainly genetic with some environmental factors in the womb. Diagnosis is based on a list of psychiatric criteria, and a series of standardized clinical tests may also be used.	autism / tulburare de spectru autist	Afecțiune complexă de neurodezvoltare care include diferențe marcante în interacțiunea socială și abilitățile de comunicare, combinate cu comportamente rigide, repetitive și dificultăți de procesare senzorială. Persoanele cu autism pot avea, de asemenea, diferențe și/sau provocări în ceea ce privește învățarea, raționamentul, abilitățile motorii, comportamentul, funcționarea interpersonală și executivă, precum și dezvoltarea emoțională. Punctele forte obișnuite includ integritatea, sinceritatea, logica, gândirea originală și rezistența la presiunea colegilor. De cele mai multe ori este considerată o afecțiune de spectru, datorită gamei sale foarte variabile de trăsături și nevoi asociate, de unde și denumirea oficială de tulburare de spectru autist. Unele persoane au nevoie de un nivel ridicat de sprijin, în timp ce altele participă în societatea obișnuită cu doar câteva adaptări. Autismul este în principal genetic, cu unii factori de mediu în uter. Diagnosticul se bazează pe o listă de criterii psihiatrice și pe o serie de teste clinice standardizate.
<u>autoeroticism</u>	Havelock Ellis's term for the baby's habit of pleasing itself sensually with its own body. In normal development it gives way to an erotism directed at love partners.	autoerotism	Termenul lui Havelock Ellis ce descrie obiceiul bebelușului de a-și crea plăcere propriului corp. În dezvoltarea normală, el face loc unui erotism îndreptat către partenerii romantici.
<u>automatic empathy</u>	A social perceiver unwittingly taking on the internal state of another person, usually because of mimicking the person's expressive behavior and thereby feeling the expressed emotion.	empatie automată	Perceptor social care preia în mod involuntar starea internă a altei persoane, de obicei datorită imitării comportamentului expresiv al persoanei. Prin urmare, ajunge să simtă emoția exprimată.

<u>automatism / automatic behaviour</u>	The spontaneous production of often purposeless verbal or motor behavior without conscious self-control or self-censorship. This condition can be observed in a variety of contexts, including schizophrenia, psychogenic fugue, epilepsy, narcolepsy or in response to a traumatic event. The individual does not recall the behavior.	automatism / comportament automat	Producere spontană a unui comportament verbal sau motor adesea fără scop, fără autocontrol conștient sau autocenzură. Această stare poate fi observată într-o varietate de contexte, inclusiv schizofrenia, fuga disociativă, epilepsia, narcolepsia sau ca răspuns la un eveniment traumatic. Individul nu își amintește comportamentul.
<u>Autonomic Nervous System (ANS)</u>	The part of the peripheral nervous system that acts as a control system, including: heart rate, digestion, respiration rate, salivation, perspiration, diameter of the pupils, micturition (the discharge of urine), and sexual arousal.	Sistemul nervos autonom (SNA)	Diviziune a sistemului nervos periferic (PNS) care reglează procesele autonome sau activitățile interne ale corpului uman, inclusiv ritmul cardiac, respirația, digestia, salivația, transpirația, micțiunea și excitația sexuală.
<u>Autonomous Sensory Meridian Response (ASMR)</u>	A spontaneous, psychophysiological, sensory-related, calming and pleasurable reaction to positive sensations triggered by audio and/or visual stimuli, which provoke a unique pleasant effect on the person. - Adapted from Bogueva, D., & Marinova, D. (2020).	Răspuns Senzorial Meridian Autonom (ASMR)	Reacție spontană, psihofiziologică, senzorială, liniștitoare și plăcută la senzații pozitive declanșate de stimuli audio și/sau vizuali, care provoacă un efect plăcut unic asupra persoanei. - Adaptat din Bogueva, D., & Marinova, D. (2020).
<u>autonomy</u>	A fundamental right that describes a person's ability to make his or her own decisions freely without being coerced by others.	autonomie	Drept fundamental care descrie capacitatea unei persoane de a lua propriile decizii în mod liber, fără a fi constrâns(ă) de alții.
<u>autophobia</u>	A persistent and irrational fear of being alone.	autofobia	Frică persistentă și irațională de a fi singur(ă).
autoscopy	see out-of-body experience	autoscopie	
<u>availability</u>	The ease of getting a specific response.	disponibilitate	Ușurință în a obține un răspuns specific.
<u>aversion therapy</u>	A type of behaviour therapy in which positive punishment is used to reduce the frequency of an undesirable behaviour.	terapie aversivă	Tip de terapie comportamentală în care pedeapsa pozitivă este utilizată pentru a reduce frecvența unui comportament nedorit.
<u>awareness</u>	In biological psychology, a human or animal's perception and cognitive reaction to a condition or event. Awareness does not necessarily imply understanding, just an ability to be conscious of, feel or perceive.	conștientă, conștientizare	În psihologia biologică, conștientizarea descrie percepția și reacția cognitivă a unui om sau animal la o stare sau un eveniment. Conștientizarea nu implică neapărat înțelegere, ci doar capacitatea de a fi conștient, de a simți sau de a percepe.
<u>awe</u>	A state of fascination and wonder.	venerație / minunare	Stare de fascinație și mirare.
<u>axon</u>	A long, segmented fibre within the neuron that transmits information away from the cell body toward other neurons or to the muscles and glands.	axon	Fibră lungă, segmentată în interiorul neuronului, care transmite informații departe de corpul celulei către alți neuroni sau către mușchi și glande.
<u>acalculia</u>	(Not to be confused with dyscalculia), it is an acquired impairment in which patients have difficulty performing simple mathematical tasks, such as adding, subtracting, multiplying and even simply stating which of two numbers is larger. Acalculia is distinguished from dyscalculia in that acalculia is acquired late in life due to neurological injury such as stroke, while dyscalculia is a specific developmental disorder first observed during the acquisition of mathematical knowledge.	acalculie	(A nu se confunda cu discalculia), este o deficiență dobândită în care pacienții au dificultăți în îndeplinirea unor sarcini matematice simple, cum ar fi adunarea, scăderea, înmulțirea și chiar simpla afirmație care dintre două numere este mai mare. Acalculia se deosebește de discalculie prin faptul că acalculia este dobândită târziu în viață din cauza unei leziuni neurologice, cum ar fi un accident vascular cerebral, în timp ce discalculia este o tulburare specifică de dezvoltare observată pentru prima dată în timpul dobândirii de cunoștințe matematice.

[aphasia](#)

A loss or impairment of the ability to produce and/or comprehend language, due to brain damage. It is usually a result of damage to the language centres of the brain (like Broca's area). **afazie**

Pierdere sau afectare a capacității de a produce și/sau de a înțelege limbajul, din cauza unei leziuni cerebrale. Aceasta este, de obicei, un rezultat al afectării părților creierului dedicate proceselor lingvistice (cum ar fi zona lui Broca).

[alexia](#)

Or acquired dyslexia, occurs when damage to the brain causes a patient to lose the ability to read. It is also called word blindness, text blindness or visual aphasia. **alexie**

Numită și dislexie dobândită, apare atunci când leziunile la nivelul creierului fac ca un pacient să își piardă capacitatea de a citi. Se mai numește și orbirea cuvintelor, sau afazie vizuală.

[apraxia](#)

A neurological disorder characterized by loss of the ability to execute or carry out learned purposeful movements, despite having the desire and the physical ability to perform the movements. It is a disorder of motor planning which may be acquired or developmental. **apraxie**

Tulburare neurologică caracterizată prin pierderea capacității de a executa sau de a efectua mișcări învățate în mod intenționat, în ciuda dorinței și capacității fizice de a efectua mișcările. Este o tulburare a planificării motorii care poate fi dobândită sau dezvoltată.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>barbiturates</u>	Depressants that are commonly prescribed as sleeping pills and painkillers.	barbiturice	Clasă de sedative care sunt prescrise în mod obișnuit ca somnifere și analgezice.
<u>Barnum effect (or Forer effect)</u>	People's tendency to believe in descriptions of their personality that supposedly are descriptive of them but could in fact describe almost anyone.	efectul Barnum	Tendința oamenilor să creadă în descrieri ale personalității lor care se presupune că le sunt specifice lor, dar ar putea de fapt să descrie aproape pe oricine.
<u>basic research</u>	Research that answers fundamental questions about behavior.	cercetare fundamentală	Cercetare care răspunde la întrebările fundamentale despre comportament.
<u>basking in reflected glory (BIRGing)</u>	A self-serving cognition whereby an individual associates themselves with successful others such that another's success becomes their own.	succes reflectat / a te scălda în gloria celui alt	Model atribuțional prin care un individ se asociază cu persoane care au succes, astfel încât succesul acestora să devină al lui și să se mândrească cu acest lucru.
<u>behavioral genetics</u>	A variety of research techniques that scientists use to learn about the genetic and environmental influences on human behaviour by comparing the traits of biologically and nonbiologically related family members.	genetică comportamentală	Diverse tehnici de cercetare pe care oamenii de știință le folosesc pentru a studia influențele genetice și ale mediului asupra comportamentului uman prin compararea trăsăturilor membrilor biologici și nonbiologici ai unei familii.
<u>Behaviorism</u>	A school of psychology that is based on the premise that it is not possible to objectively study the mind, and therefore that psychologists should limit their attention to the study of behaviour itself. Focuses on observable behaviour as a means to studying the human psyche.	behaviorism / comportamentalism	Curent din psihologie bazat pe premisa că mintea nu poate fi studiată în mod obiectiv, așadar psihologii ar trebui să își restrângă atenția asupra studiului comportamentului. Se concentrează pe comportamentul observabil ca metodă de a studia psihicul uman.
<u>behavior (or behaviour)</u>	The actions or reactions of an object or organism, usually in relation to the environment. Behavior can be conscious or unconscious, overt or covert, and voluntary or involuntary. Behavior is controlled by the endocrine system, and the nervous system.	comportament	Acțiuni sau reacții ale unui obiect sau organism, de obicei în relație cu mediul. Comportamentul poate fi conștient sau inconștient, deschis sau ascuns și voluntar sau involuntar. Este controlat de sistemul endocrin și de sistemul nervos.
<u>behavior therapy</u>	A form of psychotherapy used to treat depression, anxiety disorders, phobias, and other forms of psychopathology. Behavior therapy is based upon the principles of classical conditioning developed by Ivan Pavlov and operant conditioning developed by B.F. Skinner and modelling behavior studied by Albert Bandura.	terapie comportamentală	Formă de psihoterapie folosită pentru a trata depresia, tulburările de anxietate, fobiile și alte forme de psihopatologie. Terapia comportamentală se bazează pe principiile condiționării clasice dezvoltate de Ivan Pavlov și condiționării operante dezvoltate de B.F. Skinner și pe modelarea comportamentului studiată de Albert Bandura.
<u>belief</u>	The psychological state in which an individual holds a proposition or premise to be true.	credință	Stare psihologică în care un individ consideră că o idee sau premisă este adevărată.
<u>Belmont Report</u>	A set of federal guidelines created in 1978 after the Tuskegee study that articulates ethical guidelines for research.	raportul Belmont	Set de instrucțiuni federale care se referă la principiile etice pentru cercetare, creat în 1978 în urma experimentului Tuskegee.
<u>benevolent sexism</u>	The perception that women need to be protected, supported, and adored by men.	sexism binevoitor	Formă de sexism care se referă la percepția că femeile trebuie să fie protejate, susținute și adorate de bărbați.
<u>benzodiazepines</u>	A family of depressants used to treat anxiety, insomnia, seizures, and muscle spasms.	benzodiazepine	Clasă de sedative utilizate în tratarea anxietății, insomniei, crizelor neurologice și spasmelor musculare.
<u>bereavement</u>	Often refers to the state of loss.	doliu	Stare resimțită în urma unei pierderi.
<u>bias</u>	A tendency or preference towards a particular perspective, ideology, or result, when the tendency interferes with the ability to be impartial, unprejudiced, or objective.	prejudecată sistematică	Tendință sau preferință inconștientă pentru o anumită perspectivă, ideologie sau rezultat, atunci când tendința interferează cu capacitatea de a fi imparțial, fără prejudecăți sau obiectiv.

<u>biased sample</u>	The higher likelihood that some members of the population be included in the sample than others. A biased sample will generally give a misestimate of the quantity being estimated.	bias statistic	Probabilitatea mai mare ca unii membrii ai populației să fie incluși într-un eșantion decât alții. Oferă, în general, o estimare greșită a cantității estimate.
<u>Big Five Model of Personality</u>	The most widely accepted system that describes five major personality traits.	Modelul de personalitate în 5 factori	Cel mai larg acceptat sistem care descrie cele cinci trăsături principale de personalitate.
<u>bilingualism</u>	The ability to speak two languages competently. Bilinguals who are highly proficient in two or more languages are reported to have enhanced executive function and are better at some aspects of language learning compared to monolinguals.	bilingvism	Abilitate de a vorbi două limbi în mod competent. Bilingvii au o funcție executivă îmbunătățită și sunt mai buni la unele aspecte ale învățării limbilor în comparație cu monolingvii.
<u>binge eating disorder</u>	A pattern of disordered eating which consists of episodes of uncontrollable overeating.	tulburare de comportament alimentar compulsiv	Tulburare de alimentație caracterizată de episoade de consum excesiv de alimente într-o perioadă scurtă de timp.
<u>biological psychology</u>	A school of psychology interested in measuring biological, physiological, or genetic variables in an attempt to relate them to psychological or behavioural variables.	psihologie biologică	Curent din psihologie axat pe măsurarea variabilelor biologice, fiziologice sau genetice în încercarea de a le raporta la variabilele psihologice sau comportamentale.
<u>biomedical therapies</u>	Treatments designed to reduce psychological disorder by influencing the action of the central nervous system.	terapii biomedicale	Tratamente menite să reducă tulburarea psihologică prin influențarea acțiunii sistemului nervos central.
<u>biostatistics</u>	The application of statistics to a wide range of topics in biology.	biostatistică	Aplicarea statisticii la o gamă largă de subiecte din biologie.
<u>bipolar disorder</u>	A psychiatric diagnosis or a mood disorder, characterized by periods of extreme, often inappropriate, and sometimes, unpredictable mood states. In the past this disorder was called manic-depression.	tulburare bipolară	Diagnostic psihiatric sau tulburare de dispoziție, caracterizate prin perioade de schimbări extreme de dispoziție, adesea inadecvate și uneori imprevizibile. În trecut, această tulburare a fost numită boala maniaco-depresivă.
<u>bisexuality</u>	A sexual orientation which refers to the romantic and/or sexual attraction of individuals to others of both genders (socially) or sexes (biologically).	bisexualitate	Orientare sexuală care se referă la atracția romantică și/sau sexuală atât pentru bărbați, cât și pentru femei.
<u>blind to condition / double-blind study</u>	When the experimenter or the participants do not know which conditions the participants are assigned to.	probă dublu oarbă	Procedură în care nici experimentatorul, nici participanții nu cunosc condițiile experimentului.
<u>blind to the research hypothesis</u>	When research participants are not aware of what is being studied.	probă unic oarbă	Ipoteză de cercetare în care participanții nu sunt conștienți de ceea ce este studiat în cadrul experimentului.
<u>blindsight</u>	A condition in which people are unable to consciously report on visual stimuli but nevertheless are able to accurately answer questions about what they are seeing.	vedere oarbă	Afecțiune neurologică în care oamenii sunt incapabili să raporteze în mod conștient asupra stimulilor vizuali, dar totuși sunt capabili să răspundă cu exactitate la întrebări despre ceea ce văd.
<u>blocking</u>	In the statistical theory of the design of experiments, arranging experimental units in groups (blocks) which are similar to one another.	blocare	În teoria statistică a proiectării experimentelor, aranjarea unităților experimentale în grupuri (blocuri) care sunt similare între ele.
<u>Blood Alcohol Content (BAC)</u>	A measure of the percentage of alcohol found in a person's blood. This measure is typically the standard used to determine the extent to which a person is intoxicated, as in the case of being too impaired to drive a vehicle.	alcoolemie, concentrația de alcool în sânge	Măsură pentru calcularea cantității de alcool în sângele unei persoane. În mod tipic, această măsură e standardul de evaluare a gradului de intoxicare cu alcool la volan.
<u>boanthropy</u>	A delusion in which sufferers take to the belief that they are cattle.	boantropie	Boală mintală în care o persoană se crede bovină.

<u>body dysmorphic disorder (BDD)</u>	A mental, somatoform disorder, that involves a distorted body image and a pathological fear of a personal physical defect or deformity. It is generally diagnosed in those who are extremely critical of their physique or self-image, despite the fact there may be no noticeable disfigurement or defect.	dismorfofobie, tulburare dismorfică corporală	Tulburare psihică, somatoformă, care implică o imagine corporală distorsionată și o teamă patologică de un defect sau deformare fizică personală. În general, este diagnosticată la cei care sunt extrem de critici cu privire la fizicul sau imaginea lor de sine, în ciuda faptului că este posibil să nu existe nici o desfigurare sau un defect vizibil.
<u>body image</u>	A person's perception of his or her physical appearance. A person with a poor body image will perceive his or her own body as being unattractive or even repulsive to others, while a person with a good body image will see him or herself as attractive to others, or will at least accept his or her body in its current form.	imagine corporală	Percepție a unei persoane asupra aspectului său fizic. O persoană care are o imagine corporală negativă își va percepe propriul corp ca fiind neatractiv sau chiar respingător pentru ceilalți, în timp ce o persoană cu o imagine corporală pozitivă se va vedea ca fiind atractivă pentru alții sau cel puțin își va accepta corpul în forma sa actuală.
<u>body integrity dysphoria (BID)</u>	A syndrome characterized by an intense and persistent desire to become physically disabled in a significant way (e.g., major limb amputee, paraplegic, blind), with onset by early adolescence accompanied by persistent discomfort, or intense feelings of inappropriateness concerning current non-disabled body configuration. - Adapted from Kasten, E. (2023).	disforie de integritate a corpului (DIC)	Sindrom caracterizat printr-o dorință intensă și persistentă de a dobândi o dizabilitate fizică semnificativă (de exemplu, amputarea unui membru, paraplegie, orbire), cu debut la începutul adolescenței și însoțită de disconfort persistent sau sentimente intense de inadecvare în ceea ce privește configurația corporală sănătoasă. - Adaptat din Kasten, E. (2023).
<u>body positivity movement</u>	Movement trying to cultivate a place for people to be true to themselves no matter their appearance.	pozitivitate corporală	Mișcare ce militează pentru acceptarea deplină a aspectului corporal personal, indiferent cum este acesta.
<u>body shaming</u>	The act of deriding or mocking a person's physical appearance. The scope of body shaming is wide, and can include, although is not limited to fat-shaming, shaming for thinness, height-shaming, shaming of hairiness (or lack thereof), of hair-color, body-shape, one's muscularity (or lack thereof), shaming of looks (facial features), and in its broadest sense may even include shaming of tattoos and piercings or diseases that leave a physical mark such as psoriasis.	body shaming / stigmatizare corporală	Actul de a batjocori aspectul fizic al unei persoane, fie că este vorba de o supraponderalitate, subponderalitate, înălțime, prezența sau absența părului, culoarea părului, forma corpului, a musculaturii, a aspectului feței, prezența tatuajelor, sau a bolilor care lasă urme fizice, cum ar fi psoriazisul.
<u>borderline personality disorder</u>	A psychological disorder characterized by a prolonged disturbance of personality accompanied by mood swings, unstable personal relationships, identity problems, threats of self-destructive behaviour, fears of abandonment, and impulsivity.	tulburare de personalitate borderline	Tulburare psihologică caracterizată prin tulburări prelungite de personalitate însoțite de schimbări de dispoziție, relații personale instabile, probleme de identitate, semne de comportament autodistructiv, frica de abandon și impulsivitate.
<u>Bouba-Kiki effect</u>	A non-arbitrary mapping between speech sounds and the visual shape of objects.	efectul Bouba-Kiki	Asociere non-arbitrară între anumite sunete și reprezentarea vizuală a unor obiecte.
<u>brain wave</u>	The differently named frequency bands of neural oscillations, or brainwaves: delta, theta, alpha, beta, and gamma.	undă cerebrală	Bandă de frecvență ale oscilațiilor neuronale sau undelor cerebrale, cu denumiri diferite delta, theta, alfa, beta și gamma.
<u>brainstorming</u>	An organized approach for producing ideas by letting the mind think without interruption. The term was coined by Alex Osborn. Brainstorming can be done either individually or in a group; in group brainstorming sessions, the participants are encouraged, and often expected, to share their ideas with one another as soon as they are generated. The key to brainstorming is not to interrupt the thought process. As ideas come to the mind, they are captured and stimulate the development of better ideas. Brainstorming is used for enhancing creativity in order to generate a broad selection of ideas in leading to a unique and improved concept.	brainstorming	Abordare organizată în vederea producerii de idei încurajând mintea să gândească fără întreruperi. Termenul a fost inventat de Alex Osborn. Brainstorming-ul se poate face fie individual fie în grup; în sesiunile de brainstorming de grup, participanții sunt încurajați și se așteaptă de la aceștia să împărtășească idei unii cu alții de îndată ce sunt generate. Cheia brainstorming-ului este neîntreruperea procesul de gândire. Odată ce ideile sunt generate, ele sunt luate în considerare și stimulează dezvoltarea altor idei. Brainstorming-ul are ca scop sporirea creativității în vederea generării unei game largi de idei care sa conducă spre un concept unic și îmbunătățit.
<u>brainwashing</u>	The application of persuasive techniques to change the beliefs or behavior of one or more people usually for political or religious purposes. Also known as thought reform or re-education.	spălarea creierului	Aplicarea unor tehnici persuasive pentru a schimba credințele sau comportamentul uneia sau mai multor persoane, de obicei în scopuri politice sau religioase. Cunoscută și sub numele de reformă a gândirii sau reeducare.

<u>Broca's area</u>	The area in front of the left hemisphere near the motor cortex responsible for language production.	aria lui Broca	Zonă din fața emisferei stângi în apropierea cortexului motor responsabilă de producerea limbajului.
<u>bruxism</u>	A sleep disorder in which the sufferer grinds their teeth during sleep.	bruxism nocturn	Tulburare de somn în care persoana scrâșnește necontrolat din dinți în timpul somnului.
<u>bulbar syndrome</u>	A disease of a bilateral lesion IX-XII, cranial nerves or their nuclei.	sindrom bulbar / sindrom Avellis	Boală cauzată de leziuni bilaterale IX-XII, ale nervilor cranieni sau a nucleilor acestora.
<u>bulimia nervosa</u>	An eating disorder, more commonly known as bulimia. It is a psychological condition in which the subject engages in recurrent binge eating followed by an intentional purging. This purging is done in order to compensate for the excessive intake of the food and to prevent weight gain. Purging typically takes the form of: vomiting, inappropriate use of laxatives, enemas, diuretics or other medication, excessive exercising, fasting.	bulimie	Tulburare de alimentație, afecțiune psihologică în care subiectul se angajează în mâncat compulsiv, urmat de o purjare intenționată pentru a compensa aportul excesiv de alimente și pentru a preveni creșterea în greutate. Purjarea se realizează prin: vărsături, utilizarea necorespunzătoare a laxativelor, clismelor, diureticelor sau a altor medicamente, exerciții fizice excesive, post.
<u>bully</u>	An individual, thought to be emotionally dysfunctional, who torments others through verbal harassment, physical assault, or other more subtle methods of coercion.	bully, bătaș	Individ considerat a fi disfuncțional din punct de vedere emoțional, care îi hărțuiește pe alții verbal, prin agresiune fizică sau folosind alte metode mai subtile de constrângere.
<u>bullying</u>	Social behavior in which perpetrators, an individual or group, torment others, either through verbal harassment and/or physical assaults, or through more subtle methods of coercion.	bullying, hărțuire	Comportament social în care făptuitorii, un individ sau un grup, îi chinuie pe alții, fie prin hărțuire verbală și/sau agresiuni fizice, fie prin metode mai subtile de constrângere.
<u>burnout</u>	A psychological term for the experience of long-term exhaustion and diminished interest (depersonalization or cynicism), usually in the work context. It is also used as an English slang term to mean exhaustion. Burnout is often construed as the result of a period of expending too much effort at work while having too little recovery, but it is sometimes argued that workers with particular personality traits (especially neuroticism) are more prone to experiencing burnout.	burnout / epuizare profesională	Termen psihologic care se referă la experiența epuizării pe termen lung și a diminuării interesului (depersonalizare sau cinism), de obicei în contextul muncii. Este, de asemenea, utilizat ca un termen argou în limba engleză pentru epuizare. Adesea este interpretat ca rezultat al unei perioade lungi de efort excesiv la locul de muncă comparativ cu timpul scurt de recuperare. Angajații cu anumite trăsături de personalitate (în special nevrotism) ar fi mai predispuși la burnout.
<u>bystander effect</u>	The more people who are present at an emergency situation, the less likely it is that any one of them will help.	efectul martorului / spectatorului	Fenomen în care, într-o situație de urgență, cu cât numărul de martori este mai mare, cu atât este mai mică șansa ca unul din ei să ajute/intervină.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>caffeine</u>	A bitter psychoactive drug found in the beans, leaves, and fruits of plants.	cafeină	Drog psihoactiv amar ce poate fi găsit în semințele, frunzele și fructele arborilor de cafea.
<u>Capgras syndrome / delusion</u>	A rare disorder in which a person holds a delusional belief that an acquaintance, usually a spouse or other close family member, has been replaced by an identical looking impostor. It can occur in acute, transient, or chronic forms.	Sindromul Capgras	Tulburare rară în care o persoană are credința delirantă că un cunoscut, de obicei un partener/o parteneră sau alt membru apropiat al familiei, a fost înlocuit de un impostor cu aspect identic. Poate apărea în forme acute, tranzitorii sau cronice.
<u>case study</u>	A particular method of qualitative research. Rather than using large samples and following a rigid protocol to examine a limited number of variables, case study methods involve an in-depth, longitudinal examination of a single instance or event: a case. They provide a systematic way of looking at events, collecting data, analyzing information, and reporting the results. As a result the researcher may gain a sharpened understanding of why the instance happened as it did, and what might become important to look at more extensively in future research. Case studies lend themselves especially to generating (rather than testing) hypotheses.	studiu de caz	Metodă specifică de cercetare calitativă. În loc să folosească eșantioane mari și să urmeze un protocol rigid pentru a examina un număr limitat de variabile, metodele de studiu de caz implică o examinare aprofundată și longitudinală a unui singur aspect, eveniment, sau caz. Acestea oferă un mod sistematic de a privi evenimentele, de a colecta date, de a analiza informații și de a raporta rezultatele. În consecință, cercetătorul poate obține o înțelegere mai clară a motivului pentru care evenimentul s-a întâmplat așa cum s-a întâmplat și a ceea ce ar fi important de analizat mai în detaliu în cercetări viitoare. Studiile de caz se pretează mai ales la generarea (mai degrabă decât la testarea) ipotezelor.
<u>castration anxiety</u>	An idea put forth by Sigmund Freud in his writings on the Oedipus complex; it posits a deep-seated fear or anxiety in boys and men said to originate during the genital stage of sexual development. It asserts that boys, when seeing a girl's genitalia, will falsely assume that the girl had her penis removed, probably as punishment for some misbehavior. The boy then becomes anxious lest the same happen to him.	anxietate de castrare	Idee propusă de Sigmund Freud în scrierile sale despre complexul lui Oedip; postulează o frică sau anxietate adânc înrădăcinată a băieților și bărbaților, care se spune că ar provini din stadiul genital al dezvoltării sexuale. Această idee susține că băieții, când văd organele genitale ale fetelor, vor presupune în mod fals că fetei i s-a amputat penisul, probabil ca pedeapsă pentru un comportament greșit. Băiatul atunci începe să se teamă ca nu cumva să i se întâmple la fel.
<u>cataplexy</u>	A symptom of narcolepsy where an individual loses muscle tone, resulting in a partial or complete collapse.	cataplexie	Simptom al narcolepsiei în care o persoană își pierde tonusul muscular, având ca rezultat un colaps parțial sau total.
<u>catatonia</u>	An extreme loss of motor ability or constant hyperactive motor activity; patients will sometimes hold rigid poses for hours and will ignore any external stimuli. It is associated with psychiatric conditions such as schizophrenia (catatonic type), bipolar disorder, post-traumatic stress disorder, depression and other mental disorders, as well as drug abuse and/or overdose.	catatonie, stare catatonică	Pierdere extremă a capacității motorii sau o activitate motorie hiperactivă constantă; uneori, pacienții vor menține poziții rigide ore în șir și vor ignora orice stimul extern. Este asociată cu afecțiuni psihiatrice precum schizofrenia (de tip catatonic), tulburarea bipolară, tulburarea de stres post-traumatic, depresia și alte tulburări mintale, precum și abuzul de droguri și/sau supradozajul.
<u>catharsis</u>	A sudden emotional breakdown or climax that constitutes overwhelming feelings of great pity, sorrow, laughter, or any extreme change in emotion that results in the renewal, restoration and revitalization for living.	catharsis	Cădere emoțională bruscă sau punct culminant care constă în sentimente copleșitoare de milă, întristare, râs sau orice schimbare extremă a emoției care are ca rezultat reînnoirea, restaurarea și revitalizarea vieții
<u>catoptrophobia</u>	A fear of mirrors or of one's own reflection, or of breaking mirrors.	catoptrofobie	Frică de oglinzi, de propria reflecție, sau de spargerea unei oglinzi.
<u>ceiling effect</u>	The term has two distinct meanings, referring to the level at which an independent variable no longer has an effect on a dependent variable, or to the level above which variance in an independent variable is no longer measured or estimated.	efect de plafon	Termenul are două semnificații distincte, referindu-se fie la nivelul la care o variabilă independentă nu mai are efect asupra unei variabile dependente, fie la nivelul peste care variația într-o variabilă independentă nu mai este măsurată sau estimată.

<u>central nervous system (CNS)</u>	The largest part of the nervous system, including the brain and the spinal cord. Together with the peripheral nervous system, it has a fundamental role in the control of behavior.	sistem nervos central (SNC)	Reprezintă cea mai mare parte a sistemului nervos, inclusiv creierul și măduva spinării. Împreună cu sistemul nervos periferic, are un rol fundamental în controlul comportamentului.
<u>central tendency</u>	The point in the distribution around which the data are centred. Typically measured using the arithmetic mean.	tendință centrală	Punct din distribuție în jurul căruia sunt centrate datele. De obicei, măsurat utilizând media aritmetică.
<u>cerebellum (little brain)</u>	Consists of two wrinkled ovals behind the brain stem. It functions to coordinate voluntary movement.	cerebel, creierul mic, rombencefal	Parte a creierului formată din două ovale ridate, situate în spatele trunchiului cerebral. Funcționează pentru a coordona mișcarea voluntară.
<u>cerebral cortex</u>	A brain structure in vertebrates, including humans. It is the outermost layer of the cerebrum and has a grey color. (Hence the name "grey matter". Grey matter is formed by neurons and their fibers, and white matter below the grey matter of the cortex is formed predominantly by nerve fibers interconnecting cortical areas with each other and with subcortical structures.) The human cerebral cortex is 2-4 mm (0.08-0.16 inches) thick and is folded.	cortex cerebral	Structură a creierului la vertebrate, inclusiv la oameni. Este stratul exterior al creierului și are o culoare gri. (De aici și denumirea de „materia cenușie”. Substanța cenușie este formată din neuroni și fibrele acestora, iar substanța albă de sub substanța cenușie a cortexului este formată predominant din fibre nervoase care interconectează zonele corticale între ele și cu structurile subcorticale.) Cortexul cerebral uman are o grosime de 2-4 mm și este pliat.
<u>chameleon effect</u>	A phenomenon that occurs when individuals nonconsciously mimic the postures, mannerisms, facial expression and other behaviors of their interaction partners.	efectul cameleon	Fenomen care apare atunci când oamenii imită în mod inconștient posturile, manierele, expresiile faciale și alte comportamente ale partenerilor de interacțiune.
<u>childhood</u>	The period between infancy and the onset of puberty.	copilărie	Perioadă dintre copilăria timpurie și debutul pubertății.
<u>choleric</u>	A person who is easily angered or bad tempered and is described as aggressive, tense, and volatile.	coleric	O persoană care se enervează repede și are un temperament irascibil, deci este adesea descrisă ca fiind agresivă, tensionată, și volatilă.
<u>chronic disease</u>	An illness that persists over time.	boală cronică	Boală care persistă în timp.
<u>cilia</u>	A bundle of fibres that are located on each of the hair cells found in the cochlea.	cilii	Mănunchi de fibre care sunt situate pe fiecare dintre celulele de păr găsite în cohlee.
<u>Cinderella effect</u>	The alleged higher incidence of different forms of child-abuse and mistreatment by stepparents than by biological parents.	sindromul Cenușăreasa	Presupusa incidență mai ridicată a diferitelor forme de abuz și maltratare a copiilor de către părinții vitregi spre deosebire de părinții biologici.
<u>cingulate cortex</u>	A part of the brain situated in the medial aspect of the cerebral cortex. It includes the cortex of the cingulate gyrus. It is an integral part of the limbic system, which is involved with emotion formation and processing, learning, and memory.	cortex cingular	Parte a creierului situată în partea medială a cortexului cerebral. Include girusul cingular. Este o parte integrantă a sistemului limbic, implicat în formarea și procesarea emoțiilor, în procesul de învățare și memorie.
<u>circadian rhythm</u>	The strongest and most important biorhythm. It guides the daily waking and sleeping cycle in many animals and is influenced by exposure to sunlight as well as daily schedule and activity. Biologically, it includes changes in body temperature, blood pressure and blood sugar.	ritm circadian	Cel mai puternic și mai important bioritm. Ghidează ciclul zilnic de veghe și somn la multe animale și este influențat de expunerea la lumina soarelui, precum și de programul zilnic și de activitatea acestora. Din punct de vedere biologic, include modificări ale temperaturii corpului, ale tensiunii arteriale și ale zahărului din sânge.
<u>cisgender</u>	The word used in transgender movements to describe those who identify with the gender they were assigned at birth.	cisgen	Termen folosit în cadrul mișcărilor transgender pentru a-i descrie pe cei care se identifică cu genul care le-a fost atribuit la naștere.

<u>classical conditioning</u>	A type of learning that occurs when a conditioned stimulus (CS) is paired with an unconditioned stimulus (US). Usually, the CS is a neutral stimulus (e.g., the sound of a tuning fork), the US is biologically potent (e.g., the taste of food) and the unconditioned response (UR) to the US is an unlearned reflex response (e.g., salivation). Also known as the Pavlovian conditioning or respondent conditioning.	condiționare clasică	Tip de învățare care are loc atunci când un stimul condiționat este asociat cu un stimul necondiționat. De obicei, stimulul condiționat este un stimul neutru (de exemplu, sunetul unui diapazon), iar stimulul necondiționat este unul puternic biologic (de exemplu, gustul alimentelor) și răspunsul necondiționat la acesta din urmă este un răspuns reflex neînvățat (de exemplu, salivă). Numită și condiționarea pavloviană sau condiționarea respondentului.
<u>claustrophobia</u>	An anxiety disorder that involves the fear of enclosed or confined spaces. Claustrophobes may suffer from panic attacks, or fear of having a panic attack, in situations such as being in elevators, trains or aircraft.	claustrofobie	Tulburare de anxietate care implică teama de spații închise sau strâmte. Claustrofobii pot suferi atacuri de panică sau de teama de a avea un atac de panică, în spații precum ar fi lifturi, trenuri sau avioane.
<u>cluttering</u>	A communicative disorder that involves short attention span, inability to listen, and difficulties with syntax. Cluttering is also characterized by disfluency that seems to result from disorganized speech planning, talking too fast or in spurts, or simply being unsure of what one wants to say.	tahilalie	Tulburare de vorbire care implică atenție precară, incapacitatea de a asculta și dificultăți de sintaxă. Tahilalia este, de asemenea, caracterizată prin lipsa fluentei care pare să rezulte din planificarea dezorganizată a vorbirii, din vorbirea prea rapidă, sau pur și simplu din faptul că persoana e nesigură pe ceea ce dorește să spună.
<u>coaching</u>	A type of psychology more orientated to helping people improve their performance and wellbeing more directly using elements of positive psychology.	coaching	Tip de psihologie orientată spre a ajuta oamenii să-și îmbunătățească performanța și bunăstarea în mod direct folosind elemente din psihologia pozitivă.
<u>cocaine</u>	An addictive drug obtained from the leaves of the coca plant.	cocaină	Drog care dă dependență obținut din frunzele plantei de coca.
<u>codeine</u>	An analgesic that is weaker and less addictive than morphine and heroin. Also a member of the opiate family.	codeină	Analgezic care este mai slab și are un potențial mai scăzut de adicție decât morfina și heroina. Aparține familiei opiaceelor.
<u>cognition</u>	The processes of acquiring and using knowledge.	cogniție	Procese de dobândire și utilizare a cunoștințelor.
<u>cognitive relativism</u>	A philosophy that claims the truth or falsity of a statement is relative to a social group or individual.	relativism cognitiv	Filozofie care pretinde că adevărul sau falsitatea unei afirmații diferă de la un grup social la altul sau la nivel individual.
<u>Cognitive Behavioral Therapy (CBT)</u>	A structured approach to treatment that attempts to reduce psychological disorders through systematic procedures based on cognitive and behavioural principles.	Terapie cognitiv-comportamentală (TCC)	Abordare structurată a tratamentului psihoterapeutic, ce încearcă să reducă tulburările psihologice prin proceduri sistematice bazate pe principii cognitive și comportamentale.
<u>cognitive bias</u>	An error in memory or judgment that is caused by the inappropriate use of cognitive processes.	eroare / distorsiune cognitivă	Eroare de memorie sau judecată care este cauzată de utilizarea nepotrivită a proceselor cognitive.
<u>cognitive dissonance</u>	A psychological term which describes the uncomfortable tension that comes from holding two conflicting thoughts at the same time, or from engaging in behavior that conflicts with one's beliefs	disonanță cognitivă	Termen psihologic care descrie tensiunea inconfortabilă ce rezultă atunci când avem două gânduri opuse în același timp sau când avem un comportament care intră în conflict cu propriile convingeri.
<u>cognitive load / task</u>	The load on working memory during problem solving, thinking and reasoning (including perception, memory, language, etc.)	sarcină cognitivă	Grad de solicitare a memoriei de lucru în timpul rezolvării problemelor, a gândirii și a raționamentului (inclusiv percepția, memoria, limbajul etc.).

<u>cognitive therapy</u>	A psychological treatment that helps clients identify incorrect or distorted beliefs that are contributing to disorder.	terapie cognitivă	Tratament psihologic care ajută clienții să identifice convingerile incorecte sau distorsionate care contribuie la tulburare.
<u>collectivism</u>	The cultural trend in which the primary unit of measurement is the group. Collectivists are likely to emphasize duty and obligation over personal aspirations.	colectivism	Tendință culturală în care unitatea primară de măsură este grupul. De obicei colectivștii pun accentul pe datorie și obligație în detrimentul aspirațiilor personale.
<u>color blindness</u>	The inability to detect green and/or red colors.	daltonism	Incapacitate de a detecta culorile verde și/sau roșu.
<u>commitment</u>	The mental or physical act of directing increased resources to an activity or interpersonal relationship.	angajament	Direcționare a resurselor mintale sau fizice sporite către o activitate sau o relație interpersonală.
<u>commitment (psychiatric)</u>	A legal process through which an individual who is deemed by a qualified person to have symptoms of severe mental disorder is detained in a psychiatric hospital (inpatient) where they can be treated involuntarily. Also known as involuntary commitment, civil commitment, or involuntary hospitalization.	internare / spitalizare nevoluntară	Proces legal prin care un individ considerat de către o persoană calificată ca având simptome de tulburare mintală severă este internat într-un spital de psihiatrie pentru a primi tratament.
<u>comorbidity</u>	a) The presence of one or more disorders (or diseases) in addition to a primary disease or disorder. b) The interactive effect of such additional disorders or diseases.	comorbiditate	a) Prezența uneia sau mai multor tulburări (sau boli) în plus față de o boală sau tulburare primară. b) Interacțiunea acestor tulburări sau boli suplimentare.
<u>compassion</u>	A profound human emotion prompted by the pain of others. More vigorous than empathy, the feeling commonly gives rise to an active desire to alleviate another's suffering. It is often, though not inevitably, the key component in what manifests in the social context as altruism.	compasiune	Emoție umană profundă provocată de durerea altora. Mai puternic decât empatia, sentimentul dă naștere în mod obișnuit unei dorințe active de a alina suferința altuia. Este adesea, deși nu inevitabil, componenta cheie a altruismului în contexte sociale.
<u>compassion fatigue</u>	A term that refers to a gradual lessening of compassion over time. It may occur when, due to the media saturation of stories and images of people who are suffering, people develop a resistance to these images or stories. As the impact of these messages lessens, their willingness to give to causes reduces. Caregivers for dependent people can also experience compassion fatigue; this can become a cause of abusive behavior in caring professions. These people may develop symptoms of depression, stress, and trauma.	oboseală de compasiune	Termen care se referă la diminuarea în timp a compasiunii. Poate apărea atunci când, datorită saturației, oamenii dezvoltă o rezistență la povești și imagini cu persoane aflate în suferință. Pe măsură ce impactul acestor mesaje scade, disponibilitatea lor de a dona pentru aceste cauze scade și ea. Îngrijitorii persoanelor dependente pot de asemenea să resimtă oboseala de compasiune; aceasta poate deveni cauza comportamentelor abuzive din profesiile de îngrijire. Îngrijitorii pot dezvolta simptome de depresie, stres și traumă.
<u>compensation</u>	A strategy whereby one covers up, consciously or unconsciously, weaknesses, frustrations, desires, feelings of inadequacy or incompetence in one life area through the gratification or (drive towards) excellence in another area.	compensare	Strategie prin care cineva își acoperă, conștient sau inconștient, slăbiciunile, frustrările, dorințele, sentimentele de inadecvare sau incompetență într-un domeniu al vieții prin obținerea sau (căutarea) excelenței într-un alt domeniu.
<u>competitive altruism</u>	A behavior performed by a donor who receives some sort of benefit in the future. This selection for behaviours is even stronger if an individual's action in an interaction is observed by third-party individuals, for the possibility of forming a reputation arises.	altruism competitiv / reciproc	Comportament manifestat de cineva cu scopul de a primi un oarecare beneficiu în viitor. Acest comportament este mai puternic atunci când este observat de alți indivizi datorită posibilității formării unei reputații.
<u>complex</u>	A core pattern of emotions, memories, perceptions, and wishes in the personal unconscious organized around a common theme, such as power or status.	complex	Model de bază de emoții, amintiri, percepții și dorințe din inconștientul personal organizat în jurul unei teme comune, cum ar fi puterea sau statutul.

<u>compulsion</u>	A repetitive and ritualistic act that is typically carried out primarily as a means to minimize the distress that obsessions trigger or to reduce the likelihood of a feared event. Compulsions often include such behaviors as repeated and extensive hand washing, cleaning, checking (e.g., that a door is locked), and ordering (e.g., lining up all the pencils in a particular way), and they also include such mental acts as counting or reciting something to oneself.	compulsii	Act repetitiv și ritualic care de obicei este efectuat în primul rând ca un mijloc de a minimiza suferința pe care o declanșează obsesiile sau de a reduce probabilitatea unui eveniment temut. Compulsiile includ adesea comportamente precum spălarea repetată și îndelungată a mâinilor, curățarea, verificarea (de exemplu, dacă o ușă este încuiată) și ordonarea (de exemplu, alinierea tuturor creioanelor într-un anumit mod) și includ, de asemenea, acte mentale precum numărarea sau recitarea sub voce.
compulsive overeating	see overeating	alimentație compulsivă	
<u>conceptual replication</u>	A scientific attempt to copy the scientific hypothesis used in an earlier study in an effort to determine whether the results will generalize to different samples, times, or situations. The same – or similar – results are an indication that the findings are generalizable.	replicare conceptuală	Încercare de a copia ipoteza științifică utilizată într-un studiu anterior, într-un efort de a determina dacă rezultatele se vor generaliza pe diferite eșantioane, momente sau situații. Aceleași rezultate - sau unele similare - indică faptul că rezultatele sunt generalizabile.
<u>concussion</u>	The most common and least serious type of traumatic brain injury. A milder type of diffuse axonal injury, concussion involves a transient loss of mental function. Also called mild traumatic brain injury (MTBI).	comoție	Cea mai comună și cea mai puțin severă categorie de traumatism cerebral. O variantă mai ușoară de leziune axonală difuză, comoția implică o pierdere trecătoare a unor funcții psihice. Numită și vătămare cerebrală ușoară.
<u>conditioned response (CR)</u>	The response that is elicited by the conditioned stimulus after classical conditioning has taken place.	răspuns condiționat	Răspuns provocat de stimulul condiționat după ce a avut loc condiționarea clasică.
<u>conditioned stimulus (CS)</u>	A neutral stimulus (like a bell, light, or tone) that elicits a conditioned response after it has been associated with an unconditioned stimulus.	stimul condiționat	Stimul neutru (cum ar fi un sunet, o lumină sau un ton) care provoacă un răspuns condiționat după ce a fost asociat cu un stimul necondiționat.
<u>conduct disorder</u>	A pattern of repetitive behavior where the rights of others or the social norms are violated. Possible symptoms are over-aggressive behavior, bullying, physical aggression, cruel behavior toward people and pets, destructive behavior, lying, truancy, vandalism and stealing.	tulburare de conduită	Model de comportament repetitiv în care drepturile altora sau normele sociale sunt încălcate. Simptomele posibile sunt comportamentul excesiv de agresiv, bullying, agresiune fizică, cruzime față de oameni și animale de companie, comportament distructiv, minciună, absenteism, vandalism și furt.
<u>cone (or cone cell)</u>	A photoreceptor cell in the retina of the eye which functions best in relatively bright light.	con	Celulă fotoreceptoare din retina ochiului, care funcționează cel mai bine în lumină relativ strălucitoare.
<u>confabulation</u>	A memory distortion which involves a person inventing details to fill in gaps in memory. Involves falsifying memory details.	confabulație	Tulburare de memorie constând în inventarea unor evenimente pentru a completa golurile din memorie. Implică crearea de detalii false.
<u>confidentiality</u>	An agreement not to disclose participants' personal information without their consent or some appropriate legal authorization.	confidențialitate	Acord de a nu divulga informațiile personale ale participanților fără consimțământul lor sau fără o autorizație legală adecvată.
<u>confirmation bias</u>	The tendency to verify and confirm our existing memories rather than to challenge and disconfirm them. A result of our schemas influencing how we seek out and interpret new information. Confirmation bias influences memory in such a way that information that fits our schemas is better remembered than information that disconfirms our schemas.	bias de confirmare	Tendință de a verifica și confirma amintirile existente, mai degrabă decât a le contesta sau infirma. Un rezultat al tiparelor noastre care influențează modul în care căutăm și interpretăm informațiile noi. Bias-ul de confirmare influențează memoria astfel că informațiile care ne confirmă tiparele sunt mai ușor de amintit decât cele care le infirmă.
<u>conflict resolution</u>	The methods and processes involved in facilitating the peaceful ending of conflict.	rezolvare a unui conflict	Metodele și procesele implicate în facilitarea încheierii pașnice a unui conflict.

<u>conformity</u>	Changing one's attitude or behavior to match a perceived social norm.	conformare	Schimbare a atitudinii sau comportamentului personal pentru a se potrivi cu o normă socială percepută.
<u>Congenital insensitivity to pain with anhidrosis (CIPA)</u>	A rare inherited disorder of the nervous system which prevents the sensation of pain, heat, and cold. A person with CIPA cannot feel pain or differentiate extreme temperatures.	Insensibilitate congenitală la durere cu anhidroză (CIPA)	Afecțiune ereditară rară a sistemului nervos care împiedică senzația de durere, căldură și frig. O persoană cu CIPA nu poate simți durerea și nici diferențele extreme de temperatură.
<u>conscientiousness</u>	One of five superordinate traits in the "Big Five model" of personality which also consists of Extraversion, Neuroticism, Openness to experience, and Agreeableness. Conscientiousness is the trait of being painstaking and careful, or the quality of acting according to the dictates of one's conscience. It includes such elements as self-discipline, carefulness, thoroughness, organization, deliberation (the tendency to think carefully before acting), and need for achievement.	conștiinciozitate	Una dintre cele cinci trăsături supraordonate din „modelul de personalitate Big Five”, care constă și în extraversie, nevrotism, deschidere către experiență și agreabilitate. Conștiinciozitatea este trăsătura care presupune a fi minuțios și atent sau calitatea de a acționa cum îi dictează conștiința cuiva. Include elemente precum autodisciplina, grija, minuțiozitatea, organizarea, deliberarea (tendența de a gândi cu atenție înainte de a acționa) și nevoia de realizare.
<u>conscious</u>	Having knowledge of something external or internal to oneself; being aware of and responding to one's surroundings. The ability to accurately report on a stimulus's existence (or its nonexistence) more than 50% of the time.	conștient	A avea cunoștință despre ceva extern sau intern sieși; a conștientiza și a răspunde la mediul înconjurător. Capacitatea de a raporta cu precizie existența unui stimul (sau inexistența acestuia) mai mult de 50% din timp.
<u>consciousness</u>	The awareness or deliberate perception of a stimulus. Or our subjective awareness of ourselves and our environment.	conștiență	Conștientizare sau percepție deliberată a unui stimul. Sau conștientizarea noastră subiectivă despre noi înșine și despre mediul nostru.
<u>consent form</u>	A written document in which informed consent is outlined and obtained from clients and participants.	formular de consimțământ	Document scris în care este prezentat și obținut consimțământul informat de la clienți și participanți.
<u>constructivism</u>	An epistemology (a philosophical framework or theory of learning), which argues humans construct meaning from current knowledge structures. These arguments about the nature of human learning guide constructivist learning theories and teaching methods of education. Constructivism values developmentally-appropriate facilitator-supported learning that is initiated and directed by the learner.	constructivism	Epistemologie (un cadru filozofic sau o teorie a învățării) care susține că oamenii derivă sens din structurile actuale de cunoaștere. Aceste argumente despre natura învățării umane ghidează teoriile învățării și metodele de predare constructiviste. Constructivismul pune preț pe învățarea susținută de facilitator, adecvată dezvoltării, care este inițiată și dirijată de către cursant.
<u>contagion</u>	A process in which a person or group influences the emotions or behavior of another person or group through the conscious or unconscious induction of emotion states and behavioral attitudes.	contagiune	Proces în care o persoană sau un grup influențează emoțiile sau comportamentul altei persoane sau altui grup prin inducerea conștientă sau inconștientă a unor stări emoționale și atitudini comportamentale.
<u>context effect</u>	Being tested in one condition can also change how participants perceive stimuli or interpret their task in later conditions.	efect de context	Testarea într-o anumită condiție poate schimba și modul în care participanții percep stimulii sau își interpretează sarcina în condiții ulterioare.
<u>control condition</u>	A condition in a study that the other condition is compared to. This group does not receive the treatment or intervention that the other conditions do.	condiție de control	Condiție dintr-un studiu cu care este comparată o altă condiție. Acest grup nu primește tratamentul sau intervenția pe care le primesc celelalte condiții.
<u>convergent thinking</u>	The deductive generation of the best single answer to a set problem, usually where there is a compelling inference.	gândire convergentă	Generare deductivă a celui mai bun răspuns unic la o problemă dată, de obicei acolo unde există o inferență convingătoare.
<u>coprolalia</u>	Involuntary swearing or the involuntary utterance of obscene words or socially inappropriate and derogatory remarks.	coprolalia	Înjurătură involuntară sau rostirea involuntară de cuvinte obscene sau remarci sociale nepotrivite și derogatorii.

<u>cornea</u>	A clear covering that protects the eye and begins to focus the incoming light.	cornee	Membrană transparentă care protejează ochiul și focalizează lumina.
<u>correlation matrix</u>	A table showing the correlation between every possible pair of variables in the study.	matrice de corelație	Tabel care arată corelația dintre fiecare pereche posibilă de variabile dintr-un studiu.
<u>correlational research</u>	A type of descriptive research that involves measuring the association between two variables, or how they go together.	studiu corelațional	Tip de cercetare descriptivă care implică măsurarea asocierii dintre două variabile sau a modului în care acestea sunt asociate.
<u>cortisol</u>	A primary stress hormone that increases sugars (glucose) in the bloodstream, enhances the brain's use of glucose, and increases the availability of substances that repair tissues.	cortizol	Hormon de stres primar care crește nivelul glucozei în fluxul sanguin, îmbunătățește felul în care creierul folosește glucoza și crește disponibilitatea substanțelor care repară țesuturile.
<u>Cotard delusion</u>	Or Cotard's syndrome, or Walking Corpse Syndrome, a rare mental disorder in which people hold a delusional belief that they are dead (either figuratively or literally), do not exist, are putrefying, or have lost their blood or internal organs. In rare instances, it can include delusions of immortality.	Sindromul Cotard	Tulburare mentală rară în care oamenii au convingerea înșelătoare că sunt morți (fie la figurat, fie la propriu), nu există, sunt în descompunere sau și-au pierdut sângele sau organele interne. În cazuri rare, poate include psihoze ale nemuririi. Numită și Iluzia Cotard sau Boala morților vii.
<u>counterfactual thinking</u>	The tendency to think about and experience events according to “what might have been”.	gândire contrafactuală	Tendință de a te gândi și de a experimenta evenimente în conformitate cu "ceea ce ar fi putut fi".
<u>counterproductive work behaviour (CWB)</u>	Employee behavior that goes against the goals of an organization. These behaviors can be intentional or unintentional and result from a wide range of underlying causes and motivations.	comportament contraproductiv la locul de muncă	Comportamente ale angajaților care contravin obiectivelor unei organizații. Aceste comportamente pot fi intenționate sau neintenționate și rezultă dintr-o gamă largă de cauze și motive.
<u>countertransference</u>	A therapist's conscious or unconscious emotional reactions to a client. It is a therapist's job to monitor his or her reactions to a client and to minimize their impact on the therapeutic relationship and treatment.	contratransfer	Reacțiile emoționale conștiente sau inconștiente ale unui terapeut față de clientul său. Este sarcina unui terapeut să-și monitorizeze reacțiile față de un client și să minimizeze impactul acestora asupra relației terapeutice și a tratamentului.
<u>couples therapy</u>	Treatment in which two people who are cohabitating, married, or dating meet together with the practitioner to discuss their concerns and issues about their relationship.	terapie de cuplu	Tratament în cadrul căruia două persoane care conviețuiesc, sunt căsătorite sau au o relație de cuplu se întâlnesc cu un specialist pentru a vorbi despre preocupările sau problemele din respectiva relație.
<u>cover story</u>	A false statement of what the research is really about.	pretext experimental / scenariu de acoperire	Afirmație/descriere falsă a scopului real al cercetării.
<u>creativity</u>	A human mental phenomenon based around the deployment of mental skills and/ or conceptual tools, which, in turn originate and develop innovation, inspiration, or insight.	creativitate	Fenomen mental propriu omului, bazat pe implementarea abilităților mentale și/ sau instrumentelor conceptuale, care, în schimb creează și dezvoltă inovația, inspirația sau înțelegerea.
<u>credulity</u>	A state of willingness to believe in one or many people or things in the absence of reasonable proof or knowledge.	credulitate	Disponibilitate de a crede într-unul sau mai mulți oameni sau lucruri în absența unor dovezi sau informații plauzibile.

<u>critical thinking</u>	Mental processes of discernment, analysis and evaluation. It includes possible processes of reflecting upon a tangible or intangible item in order to form a solid judgment that reconciles scientific evidence with common sense. Though the term "analytical thinking" may seem to convey the idea more accurately, critical thinking clearly involves synthesis, evaluation, and reconstruction of thinking, in addition to analysis.	gândire critică	Proces mintal care implică discernământ, analiză și evaluare. Include posibile procese de reflecție asupra unui element tangibil sau intangibil pentru a forma o judecată solidă care să împacă dovezile științifice cu bunul simț. Deși termenul „gândire analitică” ar părea că transmite ideea mai clar, gândirea critică implică în mod clar sinteza, evaluarea și reconstrucția gândirii, pe lângă analiză.
<u>Cronbach's α (alpha)</u>	It has an important use as a measure of the reliability of a psychometric instrument. Cronbach's α is a coefficient of consistency and measures how well a set of variables or items measures a single, unidimensional latent construct.	coeficientul Alpha Cronbach	Procedură statistică ce are o utilizare importantă pentru măsurarea fiabilității (coerenței interne) unui instrument psihometric. Coeficientul Alpha Cronbach este un indice de consistență internă care măsoară cât de bine un set de variabile sau itemi evaluează un singur construct latent unidimensional.
<u>cross-cultural differences</u>	An area of social psychology which focuses on comparisons between different cultural groups in terms of various psychological and sociocultural factors.	diferențe interculturale	Arie a psihologiei sociale care se concentrează pe comparații între diferite grupuri culturale în ceea ce privește diverși factori psihologici și socioculturali.
<u>cross-cultural psychology</u>	The scientific study of human behavior and mental processes, including both their variability and invariance, under diverse cultural conditions.	psihologie interculturală	Studiul științific al comportamentului uman și al proceselor mintale, incluzând variabilitatea și invarianța acestora, în condiții culturale diverse.
<u>cross-dressing</u>	The act of wearing clothing commonly associated with another gender within a particular society. Some people automatically connect cross-dressing behavior to transgender identity or sexual, fetishist, and homosexual behavior, but the term cross-dressing itself does not imply any motives.	travesti	Actul de a purta îmbrăcăminte asociată în mod obișnuit cu un alt gen într-o anumită societate. Unii oameni alătură automat comportamentul de travestire cu identitatea transgender sau cu comportamentul sexual, fetișist și homosexual, dar termenul de travesti în sine nu implică niciun motiv pentru care persoana se îmbracă astfel.
<u>crystallized intelligence</u>	The ability to utilize previously acquired knowledge and experience.	inteligență cristalizată	Abilitate de a folosi cunoștințe și experiențe dobândite anterior.
<u>cult of personality</u>	A situation where a leader (often a dictator) has been falsely idolized and made into a national or group icon and is revered as a result.	cultul personalității	O situație în care un lider (adesea un dictator) a fost idolatrizat în mod fals, transformat într-un simbol național sau de grup și venerat.
<u>cultural learning</u>	The way a group of people within a society or culture tend to learn and pass on new information. Learning styles are greatly influenced by how a culture socializes its children and young people.	învățare culturală	Mod în care un grup de oameni dintr-o societate sau cultură tind să învețe și să transmită mai departe informații noi. Stilurile de învățare sunt puternic influențate de felul în care o cultură socializează copiii și tinerii.
<u>cultural psychology</u>	An approach to researching culture that emphasizes the use of interviews and observation as a means of understanding culture from its own point of view.	psihologie culturală	Abordare a cercetării culturii care pune accentul pe utilizarea interviurilor și a observației ca mijloc de înțelegere a culturii din punctul de vedere propriu al acesteia.
<u>cultural script</u>	Learned guides for how to behave appropriately in a given social situation. These reflect cultural norms and widely accepted values.	scenariu cultural	Ghiduri învățate despre cum să te porți corespunzător într-o anumită situație socială. Acestea reflectă normele culturale și valorile larg acceptate.
<u>culture</u>	A pattern of shared meaning and behavior among a group of people that is passed from one generation to the next.	cultură	Model de înțelesuri și comportamente împărtășit de un grup de oameni; se transmite de la o generație la alta.

<u>culture-bound syndrome</u>	A combination of psychiatric and somatic symptoms that are considered to be an identifiable disease that is only discovered within a specific society or culture. There are no changes in the biochemical or structural of body organs or functions, and the disease is not recognized in other cultures. A substantial portion of mental disorders are at least partially if not completely conditioned by the culture in which they are found. Some disorders however are more culture-specific than others. The concept of culture-bound syndromes is a controversial subject to which many psychologists, medical doctors and anthropologists reject the concept.	sindrom legat de cultură / sindrom culture-specific	O combinație de simptome psihiatrice și somatice care constituie o boală identificabilă, dar care este observată doar în cadrul unei anumite societăți sau culturi. Nu există modificări biochimice sau structurale ale organelor sau funcțiilor corpului, iar boala nu este recunoscută în alte culturi. O parte semnificativă a tulburărilor psihice sunt condiționate cel puțin parțial, dacă nu în totalitate, de cultura în care sunt descoperite. Cu toate acestea, unele tulburări sunt mai specifice unei culturi decât altele. Conceptul este controversat și chiar respins de mulți psihologi, medici și antropologi.
<u>culture of honor</u>	Culture in which personal or family reputation is especially important.	cultură a onoarei	Cultură în care reputația personală sau familială este deosebit de importantă.
<u>cyberbullying</u>	The use of electronic information and communication devices such as e-mail, instant messaging, text messages, blogs, mobile phones, pagers, and defamatory websites to bully or otherwise harass an individual or group through personal attacks or other means, and it may constitute a computer crime. Cyberbullying is willful and involves recurring or repeated harm inflicted through the medium of electronic text. Also called online bullying.	cyberbullying, hărțuire cibernetică/digitală	Utilizare a unor dispozitive electronice de informare și comunicare, cum ar fi e-mailul, mesageria instantanee, mesaje text, bloguri, telefoane mobile, și site-uri web defăimătoare pentru a hărțui o persoană sau un grup prin atacuri personale, sau alte mijloace. Poate constitui o infracțiune cibernetică. Hărțuirea online este intenționată și aduce prejudicii recurente prin medii digitale.
<u>cyclothymia</u>	A mood disorder. This disorder is a milder form of bipolar II disorder consisting of recurrent mood disturbances between hypomania and dysthymic mood.	ciclotimie	Tulburare de dispoziție; formă mai ușoară de tulburare bipolară II constând din tulburări recurente ale dispoziției între hipomanie și dispoziție distimică.
<u>cynicism</u>	A doctrine generally referring to the opinions of those who maintain that self-interest is the primary motive of human behaviour, and are disinclined to rely upon sincerity, human virtue, or altruism as motivations.	cinism	Doctrină ce descrie în general opiniile celor care susțin că interesul personal este motivul principal al comportamentului uman. Aceștia tind să nu se bazeze pe sinceritate, virtute sau altruism ca motivații.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>daily hassles</u>	Everyday minor stressors that can raise blood pressure, alter stress hormones, and suppress the immune system function. Our everyday interactions with the environment that are essentially negative.	stres zilnic	Evenimente zilnice minore care pot duce la creșterea tensiunii arteriale, pot modifica hormonii stresului și pot suprima funcția sistemului imunitar. Interacțiunile noastre de zi cu zi cu mediul, care sunt în esență negative.
<u>dark triad</u>	The trio of negative types of personality traits: narcissism, psychopathy, and Machiavellism.	triada neagră / întunecată	Cele trei tipuri de trăsături negative de personalitate: narcisism, psihopatie și machiavelism.
<u>data</u>	Any information that is collected through formal observation or measurement that is used within a research study.	date	Orice informație colectată prin observare sau măsurare formală care este utilizată în cadrul unui studiu de cercetare.
<u>data manipulation</u>	The presentation of scientific data in a misleading way to support a hypothesis which is actually without merit.	manipulare a datelor	Prezentare a datelor științifice într-un mod înșelător pentru a susține o ipoteză care este de fapt lipsită de merit.
<u>death anxiety</u>	The morbid, abnormal or persistent fear of one's own death or the process of his/her dying. One definition of death anxiety is a "feeling of dread, apprehension or solicitude (anxiety) when one thinks of the process of dying, or ceasing to 'be'".	anxietate de moarte	Teamă morbidă, anormală sau persistentă de propria moarte sau de procesul morții. O definiție a fricii de moarte este „un sentiment de teamă, de îngrijorare sau de solitudine (anxietate) atunci când cineva se gândește la procesul de a muri sau de a înceta să mai «fie»".
<u>debriefing</u>	The process of informing research participants as soon as possible after the study about its purpose, disclosing any deception involved, and minimizing harm or misunderstandings that result from participating.	informare ulterioară	Procesul de informare a participanților la cercetare, cât mai curând posibil după studiu, cu privire la scopul acestuia, dezvăluirea oricărui subterfugiu și atenuarea prejudiciilor și a neînțelegerilor care pot rezulta din participarea la studiu.
<u>decay theory</u>	The theory that when something new is learned, a neuro-chemical "memory trace" is formed, but over time this trace tends to disintegrate. (Adapted)	teoria degradării amintirilor	Când o persoană învață ceva nou, se formează o „urme mnezică/de memorie” neuro-chimică, dar în timp această urmă tinde să se deterioreze.
<u>deception</u>	A situation in which research participants are not completely and fully informed about the nature of the research project before participating in it. (Adapted)	decepție	Situație în care participanții la cercetare nu sunt informați complet și pe deplin despre natura proiectului de cercetare înainte de a participa la acesta.
<u>decibel</u>	A unit of relative loudness.	decibel	Unitate de măsurare a intensității sunetului.
<u>decision fatigue</u>	A state of mental overload that can impede a person's ability to continue making decisions due to an overload of possibilities and cognitive exhaustion. - Adapted from Echterhoff et al (2024).	oboseală decizională	Stare de suprasolicitare mentală care poate afecta capacitatea unei persoane de a continua să ia decizii din cauza expunerii la prea multe posibilități și a extenuării cognitive. - Adaptat din Echterhoff et al (2024).
<u>decision making</u>	The cognitive process leading to the selection of a course of action among alternatives.	luarea deciziilor	Proces cognitiv care duce la selectarea unui curs de acțiune dintre alternativele disponibile.
<u>decompensation</u>	In psychoanalysis, the failure of the defence mechanisms and subsequent worsening of symptoms.	decompensare	În psihanaliză, eșecul mecanismelor de apărare și agravarea ulterioară a simptomelor.
<u>defensive amnesia</u>	The motivated forgetting of unpleasant or conflict-ridden, anxiety-provoking events. A way of protecting a person from guilt or embarrassment.	amnezie defensivă	Metodă a creierului de a uita evenimente neplăcute care provoacă anxietate, cu scopul de a ne proteja de rușine sau de sentimente de vinovăție.

<u>deinstitutionalization</u>	The process of replacing long-stay psychiatric hospitals with less isolated community mental health services for those diagnosed with a mental disorder or developmental disability.	dezinstituționalizare	Proces de înlocuire a internării în cadrul spitalelor psihiatrice cu servicii comunitare de sănătate mintală mai puțin izolante pentru cei diagnosticați cu o tulburare mintală sau cu dizabilități de dezvoltare.
<u>déjà vu</u>	The experience or feeling that one has witnessed or experienced a new situation previously or has uncanny recognition and familiarity in a new place.	déjà vu	Experiența sau sentimentul cuiva că a trăit deja o situație nouă sau sentimentul neliniștitor că un loc nou este de fapt familiar.
<u>delay of gratification</u>	Walter Mischel pioneered work on the ability to delay gratification and to exert self-control in the face of strong situational pressures and emotionally “hot” temptations. His studies with preschoolers in the late 1960s, often referred to as "the marshmallow experiment", examined the processes and mental mechanisms that enable a young child to forego immediate gratification and to wait instead for a larger desired but delayed reward. Continuing research with these original participants has examined how preschool delay of gratification ability links to development over the life course, and may predict a variety of important outcomes and can have significant protective effects against a variety of potential vulnerabilities.	amânarea gratificării	Walter Mischel a fost pionier în studiul capacității de a amâna satisfacția și de a exercita autocontrolul în fața presiunilor situaționale puternice și a ispitelor „fierbinți” din punct de vedere emoțional. Studiile sale cu preșcolari de la sfârșitul anilor 1960, denumite adesea „experimentul marshmallow/testul bezelei sau prăjiturii”, au examinat procesele și mecanismele mentale care îi permit unui copil mic să renunțe la gratificarea imediată și să aștepte în schimb o recompensă mai mare dorită, dar întârziată. Cercetările au continuat cu primii participanți și au examinat modul în care amânarea gratificării la vârsta preșcolară se leagă de dezvoltarea pe parcursul vieții și poate prezice o varietate de rezultate importante. Poate avea, de asemenea, efecte de protecție semnificative împotriva unor potențiale vulnerabilități.
<u>delirium</u>	An acute and relatively sudden (developing over hours to days) decline in attention-focus, perception, and cognition. In itself, it is not a disease, but rather a clinical syndrome (a set of symptoms), which result from an underlying disease or new problem with mentation.	delir	Scădere acută și relativ bruscă (care se dezvoltă pe parcursul a ore sau zile) a concentrării, atenției, percepției și cogniției. Nu este o boală în sine, ci mai degrabă un sindrom clinic (un set de simptome), care rezultă dintr-o boală subiacentă sau o nouă problemă cu procesele mentale.
<u>delusion</u>	A false belief which a person strongly believes despite evidence to the contrary or obvious proof that the belief is false. The belief must not be ordinarily accepted by others of the person's culture, or by society.	idee delirantă	Credință falsă în care o persoană crede cu tărie în ciuda dovezilor clare care arată faptul că este falsă. Credința nu trebuie să fie acceptată de ceilalți membri ai culturii sau societății din care persoana face parte.
<u>demand characteristics</u>	Subtle cues that make participants aware of what the experimenter expects to find or how participants are expected to behave.	caracteristici ale cerinței	Indicii subtile care îi fac pe participanți conștienți de ceea ce experimentatorul se așteaptă să afle sau cum acesta se așteaptă ca participanții să se comporte.
<u>Demand Control Model (DCM)</u>	A model used by researchers to design jobs that enhance the psychological and physical well-being of workers. This model promotes a work design that proposes high demand and high control, fostering an environment that encourages learning and offers autonomy simultaneously.	Modelul Controlului Solicitărilor/Cerințelor	Model folosit de cercetători pentru a proiecta locuri de muncă care sporesc bunăstarea psihologică și fizică. Acest model promovează un design de lucru care propune cerințe crescute și un control ridicat, favorizând un mediu care încurajează învățarea și oferă simultan autonomie.
<u>dementia</u>	A loss of mental function due to cognitive decline and in which interruptions exist in interpersonal or intrapersonal processes that would normally function properly. Widespread loss of memory, reasoning and judgement and their accompanying effects upon personality and social skills are characteristic signs.	demență	Pierdere a funcției mintale din cauza declinului cognitiv în cadrul căreia există întreruperi în procesele interpersonale sau intrapersonale care, în mod normal, ar funcționa corect. Semne caracteristice: pierderea la scară largă a memoriei, a raționamentului și a judecății și efectele însoțitoare asupra personalității și abilităților sociale.
<u>demisexual</u>	An individual who does not experience sexual attraction to others except in specific circumstances, which are described as being related to emotional connection or significance. - Adapted from Scott (2022).	demisexual	Persoană care nu simte atracție sexuală față de ceilalți decât în circumstanțe specifice, strâns legate de existența conexiunii emoționale. - Adaptat din Scott (2022).
<u>dendrite</u>	A branching treelike fibre that collects information from other cells and sends the information to the soma.	dendrită	Fibră ramificată asemănătoare copacilor care colectează informații de la alte celule și trimite informațiile către soma.

<u>deoxyribonucleic acid (DNA)</u>	A nucleic acid that contains the genetic instructions used in the development and functioning of all known living organisms and some viruses.	acid dezoxiribonucleic (ADN)	Acid nucleic care conține instrucțiunile genetice utilizate în dezvoltarea și funcționarea tuturor organismelor vii, precum și a unor virusuri.
<u>dependence</u>	A need to use a drug or other substance regularly.	dependență	Nevoie de a utiliza în mod regulat un drog sau altă substanță.
<u>dependent variable</u>	In experimental design, a variable that is influenced by on another variable (called the independent variable).	variabilă dependentă	În proiectarea unui experiment, o variabilă influențată de o alta, care este cunoscută ca fiind variabila independentă.
<u>depersonalization</u>	A state of mind in which the person feels as if they are unreal/not real, detached or observing their own thoughts, feelings, sensations, body or actions from outside. (Adapted)	depersonalizare	Stare a unei persoane care simte că este ireală sau non-reală, detașată sau își observă din exterior gândurile, sentimentele, senzațiile, corpul sau acțiunile.
<u>depressant</u>	A (psychoactive) drug that slows down the body's physiological and mental processes. Also reduces the activity of the Central Nervous System. (Adapted)	substanță depresivă	Medicament (psihoactiv) care încetinește procesele fiziologice și mentale ale corpului. De asemenea, reduce activitatea Sistemului nervos central.
<u>depression</u>	A vague term that, in everyday language, refers to an intense and persistent sadness. Depression is a heterogeneous mood state—it consists of a broad spectrum of symptoms that range in severity. Depressed people feel sad, discouraged, and hopeless. These individuals lose interest in activities once enjoyed, often experience a decrease in drives such as hunger and sex, and frequently doubt personal worth. In psychology and psychiatry, it refers to any of the depressive disorders in which depression is the main feature. (Adapted)	depresie	Termen vag care, în limbajul cotidian, se referă la o tristețe intensă și persistentă. Depresia este o stare de spirit eterogenă - constă într-un spectru larg de simptome care variază în gravitate. Persoanele depresive se simt triste, descurajate și fără speranță. Aceste persoane își pierd interesul pentru activitățile care altădată le făceau plăcere, experimentează adesea o scădere a impulsurilor precum foamea și sexul și se îndoiesc frecvent de valoarea personală. În psihologie și psihiatrie, se referă la oricare dintre tulburările depresive a căror trăsătură caracteristică este depresia.
<u>depth perception</u>	The ability to perceive three-dimensional space and to accurately gauge distance.	percepție a adâncimii	Abilitate de a percepe spațiul tridimensional și a estima corect distanțele.
<u>derealization</u>	Experiencing your surroundings as unreality or feeling detached from them. Examples include people or objects seeming unreal, dreamlike, foggy, lifeless, or visually distorted.	derealizare	Experimentarea mediului înconjurător ca fiind ireal sau senzația de detașare de acesta. Exemplele includ oameni sau obiecte care par ireale, onirice, încețoșate, lipsite de viață sau distorsionate vizual.
<u>Dermatillomania (Excoriation disorder)</u>	An obsessive compulsive disorder characterized by the repeated urge to pick at one's own skin, often to the extent that damage is caused. Skin-picking may be done unthinkingly and the person may have tried multiple times to stop.	dermatilomanie (Tulburare de excoriație / de provocare a excoriațiilor)	Tulburare obsesiv-compulsivă caracterizată prin nevoia repetată de a se scărpinga sau a-și atinge pielea, adesea până la lezarea acesteia. Lezarea pielii se poate întâmpla în mod inconștient, iar persoana poate a încercat de mai multe ori să înceteze.
<u>descriptive statistics</u>	A set of techniques for summarizing and displaying data.	statistică descriptivă	Serie de tehnici folosite pentru a rezuma și descrie datele statistice.
<u>detachment</u>	Also expressed as non-attachment, a state in which a person overcomes his or her attachment to desire for things, people or concepts of the world and thus attains a heightened perspective.	detașare	Cunoscută și ca non-atașament, este o stare în care o persoană își depășește dorința pentru lucruri, oameni sau concepte aparținând lumii și astfel atinge o perspectivă mai înaltă de gândire.
<u>development</u>	The physiological, behavioural, cognitive, and social changes that occur throughout human life, which are guided by both genetic predispositions (nature) and by environmental influences (nurture).	dezvoltare	Schimbări fiziologice, comportamentale, cognitive și sociale care apar de-a lungul vieții umane și care sunt ghidate de predispozițiile genetice (natura) și de influențele de mediu (cultura).

<u>developmental psychology</u>	Also known as Human Development, the scientific study of progressive psychological changes that occur in human beings as they age. Originally concerned with infants and children, and later other periods of great change such as adolescence and aging, it now encompasses the entire life span. This field examines change across a broad range of topics including motor skills and other psycho-physiological processes, problem solving abilities, conceptual understanding, acquisition of language, moral understanding, and identity formation.	psihologia dezvoltării	Cunoscută și sub denumirea de dezvoltare umană, este studiul științific al schimbărilor psihologice progresive care apar la ființele umane pe măsură ce înaintează în vârstă. Inițial s-a preocupat de sugari și copii și, ulterior, de alte perioade de mari schimbări, cum ar fi adolescența și îmbătrânirea, astfel încât domeniul acoperă în prezent întreaga durată a vieții. Psihologia dezvoltării examinează schimbările ce afectează abilitățile motorii și alte procese psihofiziologice, abilitățile de rezolvare a problemelor, înțelegerea conceptuală, dobândirea limbajului, înțelegerea morală și formarea identității.
<u>diffusion of responsibility</u>	A phenomenon in which bystanders are relieved of personal responsibility and do not intervene because they know that someone else could help.	difuziunea responsabilității	Fenomen în care martorii nu intervin într-o anumită situație, deoarece sunt convinși că altcineva ar putea ajuta.
<u>Diogenes Syndrome</u>	A behavioral disorder characterized by extreme self-neglect. It usually affects the elderly who live alone. Its symptoms include body odor and other signs of severe hygienic neglect.	Sindromul Diogene	Tulburare comportamentală caracterizată prin neglijare de sine extremă. De obicei afectează persoanele în vârstă care trăiesc singure. Simptomele includ un miros neplăcut al corpului și alte semne de neglijare igienică severă.
<u>diplopia</u>	The simultaneous perception of two images of a single object that may be displaced horizontally, vertically, diagonally (i.e., both vertically and horizontally), or rotationally in relation to each other. It is usually the result of impaired function of the extraocular muscles, where both eyes are still functional, but they cannot turn to target the desired object.	diplopie	Percepție simultană a două imagini ale unui singur obiect care pot fi deplasate orizontal, vertical, diagonal (adică atât vertical, cât și orizontal) sau prin rotație una față de cealaltă. Este, de obicei, rezultatul afectării funcției mușchilor extraoculari, când ambii ochi sunt încă funcționali, dar nu se pot întoarce pentru a focaliza obiectul dorit.
<u>diploid</u>	An organism or cell that contains two copies of each chromosome (they contain homologous chromosomes in pairs that were acquired from their parents). - Adapted from Ha, M., Morrow, M. & Algiers, K. (2020). 1.1.4: Life Cycles. ASCCC Open Educational Resources Initiative. CC BY-NC 4.0 license.	diploid	Un organism sau o celulă care conține o pereche de două copii ale fiecărui cromozom, transmise de la părinți. - Adaptat din Ha, M., Morrow, M. & Algiers, K. (2020). 1.1.4: Life Cycles. ASCCC Open Educational Resources Initiative. CC BY-NC 4.0 license.
<u>discrimination</u>	Behavior that advantages or disadvantages people merely based on their group membership.	discriminare	Comportament care avantajează sau dezavantajează oamenii doar pe baza apartenenței la un grup.
<u>disorder</u>	A functional abnormality or disturbance. In many cases, the terms "disorder", "disease" and "illness" are used interchangeably. However, because the term "disorder" is often considered more value-neutral than the term "disease", and is the preferred term within the discipline of psychology. Medical disorders can be categorized into psychological disorders or physical disorders.	tulburare	În medicină, este o anomalie sau o perturbare funcțională. În multe cazuri, termenii "tulburare", "boală" și "afecțiune" sunt utilizați în mod interschimbabil. Cu toate acestea, deoarece termenul "tulburare" este adesea considerat mai neutru decât termenul "boală", este preferat în cadrul disciplinei psihologiei. Tulburările medicale pot fi clasificate în tulburări psihologice sau tulburări fizice.
<u>disorientation</u>	Confusion about the time of day, date, or season (time); where one is (place); or who one is (person).	dezorientare	Confuzia unei persoane cu privire la momentul zilei, data sau anotimpul, sau locul unde se află; sau cu privire la cine este (propria persoană).
<u>dispersion</u>	The extent to which the scores are all tightly clustered around the central tendency.	dispersie / împrăștiere	Măsură în care scorurile sunt strâns grupate în jurul tendinței centrale.
<u>displacement</u>	In Freudian psychology, an unconscious defense mechanism whereby the mind substitutes either a new aim or a new object for goals felt in their original form to be dangerous or unacceptable	deplasare	În psihologia freudiană, mecanism de apărare inconștient prin care mintea substituie fie un scop nou, fie un nou obiect în locul scopurilor considerate în forma lor originală ca fiind periculoase sau inacceptabile.
<u>dissociation</u>	A temporary drastic modification of one's personal identity or character to avoid emotional distress; separation or postponement of a feeling that normally would accompany a situation or thought.	disociere	Modificare drastică temporară a identității personale sau a caracterului cuiva pentru a evita suferința emoțională; separarea sau amânarea unui sentiment care în mod normal ar însoți o situație sau un gând.

<u>dissociative amnesia</u>	A psychological disorder that involves extensive, but selective, memory loss, but in which there is no physiological explanation for the forgetting.	amnezie disociativă	Tulburare psihică care implică o pierdere de memorie extinsă, dar selectivă, pentru care nu exista o explicație psihologică.
dissociative convulsion	see nonepileptic seizure	convulsie disociativă	
<u>dissociative disorder</u>	A condition that involves disruptions or breakdowns of memory, awareness, and identity.	tulburare disociativă	Afecțiuni care implică perturbări sau întreruperi ale memoriei, conștienței și identității.
<u>dissociative fugue</u>	A psychological disorder in which an individual loses complete memory of his or her identity and may even assume a new one, often far from home.	fugă disociativă	Tulburare psihologică în care o persoană își uită complet identitatea și poate chiar să-și asume una nouă, adesea departe de casă.
<u>Dissociative Identity Disorder (DID)</u>	A psychological disorder in which two or more distinct and individual personalities exist in the same person, and there is an extreme memory disruption regarding personal information about the other personalities.	tulburare de identitate disociativă	Tulburare psihică a unei singure persoane care duce la apariția și dezvoltarea a două sau mai multe personalități distincte, însoțite de o puternică perturbare a memoriei de la o personalitate la cealaltă.
<u>distractor task</u>	A task that is designed to make a person think about something unrelated to an impending decision.	distragere	Sarcină care este concepută pentru a face o persoană să se gândească la ceva care nu are legătură cu o decizie iminentă.
<u>distress</u>	A mental state of agitation and suffering. It can be brought on by stress caused by adverse events.	distres, suferință	Stare mentală de agitație și suferință. Poate fi provocată de stresul cauzat de evenimente adverse.
<u>divided attention</u>	A person's ability to focus on two or more things at one time; the ability to flexibly allocate attentional resources between two or more concurrent tasks.	atenție distributivă	Abilitate a unei persoane de a se concentra asupra a două sau mai multe lucruri în același timp; abilitatea de a alocă în mod flexibil resursele de atenție între două sau mai multe sarcini concurente.
<u>Doctor of Philosophy (PhD)</u>	A doctoral degree generally held by people who conduct scientific research in psychology.	doctor în filosofie	Titlu academic care le permite psihologilor să efectueze cercetări științifice în domeniul lor.
<u>door-in-the-face technique</u>	A persuasion method eliciting compliance. The persuader approaches an individual with a request that is so demanding or outrageous that it would most likely be refused. Then, the persuader presents a smaller and more reasonable request which was the intended request. The individual accepts the second request because it seems smaller than the first.	Tehnica ușii trântite în față	Metodă de persuasiune a cărei scop este conformitatea. Manipulatorul abordează o persoană cu o cerință care este atât de exagerată sau scandaloasă încât, cel mai probabil, va fi refuzată. Apoi, acesta prezintă o cerință mai rezonabilă, care este de fapt și cea intenționată. Persoana acceptă a doua cerință deoarece i se pare mai rezonabilă decât prima.
<u>dopamine</u>	A hormone and neurotransmitter occurring in a wide variety of animals, including both vertebrates and invertebrates. In the brain, dopamine functions as a neurotransmitter, activating the five types of dopamine receptors — D1, D2, D3, D4 and D5, and their variants. Dopamine is produced in several areas of the brain, including the substantia nigra. Dopamine is also a neurohormone released by the hypothalamus. Its main function as a hormone is to inhibit the release of prolactin from the anterior lobe of the pituitary.	dopamină	Hormon și neurotransmițător prezent la o mare varietate de animale, inclusiv vertebrate și nevertebrate. În creier, dopamina funcționează ca un neurotransmițător, activând cele cinci tipuri de receptori ai dopaminei - D1, D2, D3, D4 și D5, precum și variantele acestora. Dopamina este produsă în mai multe zone ale creierului, inclusiv în substanța nigra. Dopamina este, de asemenea, un neurohormon eliberat de hipotalamus. Principala sa funcție ca hormon este de a inhiba eliberarea de prolactină din lobul anterior al hipofizei.
<u>double-bind</u>	A dilemma in communication in which an individual (or group) receives two or more conflicting messages, with one message negating the other; a situation in which successfully responding to one message means failing with the other and vice versa, so that the person will automatically be put in the wrong regardless of response.	dubla constrângere	Dilemă în comunicare în care un individ (sau un grup) primește două sau mai multe mesaje contradictorii, unul dintre mesaje contrazicându-l pe celălalt; o situație în care a răspunde cu succes la un mesaj înseamnă a greși la celălalt și viceversa, astfel încât persoana respectivă va fi ieși în dezavantaj indiferent de răspuns.

<u>double-blind experiment</u>	An experiment in which neither the individuals nor the researchers know who belongs to the control group and who belongs to the experimental group. Only after all the data have been recorded (and in some cases, analysed) do the researchers learn which individuals are which. Performing an experiment in double-blind fashion is a way to lessen the influence of the prejudices and unintentional physical cues on the results (the placebo effect, observer bias, and experimenter's bias).	experiment dublu-orb	Experiment în care nici persoanele, nici cercetătorii nu știu cine face parte din grupul de control și cine face parte din grupul experimental. Doar după ce toate datele au fost înregistrate (și, în unele cazuri, analizate), cercetătorii află care indivizi sunt care. Realizarea unui experiment în mod dublu-orb este o modalitate de a reduce influența prejudecăților și a indiciilor fizice neintenționate asupra rezultatelor (efectul placebo, bias-ul observatorului și bias-ul experimentatorului).
<u>Down Syndrome</u>	A chromosomal disorder leading to mental retardation caused by the presence of all or part of an extra 21st chromosome.	Sindromul Down	Afecțiuni cromozomială care duce la deficiență mintală cauzată de prezența suplimentară, totală sau parțială, a cromozomului 21.
<u>downward comparison</u>	A mental comparison with people who are perceived to be inferior on the standard of comparison.	comparație descendentă	Comparație cu persoane care sunt percepute a fi inferioare standardului de comparație.
<u>drapetomania</u>	A psychiatric diagnosis proposed in 1851 by physician Samuel A. Cartwright, of the Louisiana Medical Association, to explain the tendency of black slaves to flee captivity. As such, drapetomania is an example of scientific racism.	drapetomanie	Diagnostic psihiatric propus în 1851 de medicul Samuel A. Cartwright, de la Asociația Medicală din Louisiana, care patologizează tendința sclavilor de culoare de a fugi din captivitate. Ca atare, drapetomania este un exemplu de rasism științific.
<u>dream</u>	The succession of images, thoughts, sounds, and emotions that passes through our minds while sleeping. Specific expressions of the unconscious that have a definite, purposeful structure indicating an underlying idea or intention.	vis	Sucesiune de imagini, gânduri, sunete și emoții care trec prin mintea noastră în timpul somnului. Expresii specifice ale inconștientului care au o structură definită, intenționată, indicând o idee sau o intenție de bază.
<u>dream analysis</u>	The pocess of assigning meanings to dreams.	interpretarea viselor	Proces de a atribui semnificație viselor.
<u>driving behavior</u>	In traffic psychology, the controlled operation of a motor vehicle, both as a physical skill and a psychological one.	comportament la volan	În psihologia traficului, operarea controlată a unui autovehicul, atât ca abilitate fizică, cât și psihologică.
<u>dromomania</u>	A psychological condition in which people spontaneously depart their routine, travel long distances and take up different identities and occupations. Months may pass before they return to their former identities.	dromomanie	Condiție patologică în care oamenii își părăsesc în mod spontan rutina, călătoresc pe distanțe lungi și preiau identități și ocupații diferite. Pot trece luni înainte de a reveni la identitățile lor anterioare.
<u>drug tolerance</u>	Or physiological tolerance, a condition in which a subject's reaction to a drug (such as a painkiller or intoxicant) decreases so that larger doses are required to achieve the same effect.	toleranță la medicament	Sau toleranță fiziologică, stare în care reacția unui individ la un medicament (cum ar fi un analgezic) scade astfel încât sunt necesare doze mai mari pentru a obține același efect.
<u>drunk driving / driving under the influence</u>	The act of operating a motor vehicle (and sometimes a bicycle or similar human-powered vehicle) after having consumed alcohol (ethanol) or other drugs, to the degree that mental and motor skills are impaired.	conducere sub influența alcoolului / substanțelor	Acțiunea de a conduce un autovehicul (precum și o bicicletă sau un vehicul similar cu tracțiune umană) în urma consumului de alcool (etanol) sau a altor droguri, în măsura în care abilitățile mentale și motorii sunt afectate.
<u>DSM-5</u>	The fifth edition of the American Psychiatric Association's (APA) Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders. In the United States, the DSM serves as a universal authority for the diagnosis of psychiatric disorders.	DSM-5-TR, Manual de Diagnostic și Clasificare Statistică a Tulburărilor Mintale	Cea de-a cincea ediție a Manualului de Diagnostic și Clasificare Statistică al Tulburărilor Mintale al Asociației Americane de Psihiatrie (APA). În Statele Unite, DSM este considerat autoritatea universală în diagnosticarea tulburărilor psihiatrice.
<u>dual diagnosis</u>	The co-occurrence of a psychoactive substance use disorder and another psychiatric disorder in the same person. Less commonly refers to two psychiatric diagnoses without a substance use disorder.	diagnostic dual	Co-apariția unei tulburări de consum de substanțe psihoactive și a unei alte tulburări psihiatrice la aceeași persoană. Mai rar se poate referi la două diagnostice psihiatrice fără o tulburare de consum de substanțe.

<u>dualism</u>	A term used by Descartes that states that the mind is fundamentally different from the mechanical body; the idea that the mind, a nonmaterial entity, is separate from (although connected to) the physical body.	dualism	Termen folosit de Descartes care afirmă că mintea este fundamental diferită de corpul mecanic; ideea că mintea, o entitate nonfizică, este separată de (deși conectată la) corpul fizic.
<u>Duchenne smile</u>	The contraction of both the zygomatic major muscle (which raises the corners of the mouth) and the orbicularis oculi muscle (which raises the cheeks and forms crow's feet around the eyes). A non-Duchenne smile involves only the zygomatic major muscle.	zâmbet Duchenne	Contrația atât a mușchiului zigomatic mare (care ridică colțurile gurii), cât și a mușchiului orbicularis oculi (care ridică obrajii și formează riduri numite labă de gâscă în jurul ochilor). Alte zâmbete implică doar mușchiul zigomatic mare.
<u>Dunning-Kruger effect</u>	The tendency for unskilled people to be overconfident in their ability and highly skilled people to underestimate their ability.	efectul Dunning-Kruger	Tendință ca oamenii nepricepuți să fie prea încrezători în abilitatea lor și oamenii pricepuți să-și subestimeze abilitatea.
<u>durability bias</u>	The tendency for people to overestimate how long positive and negative events will affect them.	eroarea de durabilitate	Tendință pe care o au oamenii de a supraestima cât timp vor fi afectați de evenimente pozitive sau negative.
<u>dysarthria</u>	A speech disorder resulting from neurological injury. Any of the speech subsystems (respiration, phonation, resonance, prosody, articulation and movements of jaw and tongue) can be affected.	disartrie	Tulburare a vorbirii care rezultă din leziuni neurologice. Oricare dintre subsistemele vorbirii (respirație, fonațiune, rezonanță, prozodie, articulare și mișcări ale maxilarului și limbii) poate fi afectat.
<u>dyscalculia</u>	A specific learning difficulty affecting a person's ability to understand and/or manipulate numbers. Like dyslexia, dyscalculia can be caused by a visual perceptual deficit. Dyscalculia is often used to refer specifically to the inability to perform operations in math or arithmetic, but is defined by some educational professionals as a more fundamental inability to conceptualize numbers themselves as an abstract concept of comparative quantities. In fact, it is considered by some to be a variation of dyslexia and occurs in people across the whole IQ range.	discalculie	Dificultate specifică de învățare care afectează capacitatea unei persoane de a înțelege și/sau de a manipula numerele. Ca și dislexia, discalculia poate fi cauzată de un deficit de percepție vizuală. Discalculia este adesea folosită pentru a ne referi în mod specific la incapacitatea de a efectua operații matematice sau aritmetice, dar este definită de unii profesioniști din domeniul educației ca o incapacitate fundamentală de a conceptualiza numerele în sine ca un concept abstract de cantități comparative. De fapt, aceasta este considerată de unii ca fiind o variație a dislexiei și apare la persoane din întreaga gamă de IQ.
<u>dyslexia</u>	A difficulty in reading and writing in spite of normal or above-average intelligence and cognitive abilities.	dislexie	Dificultate în a citi și a scrie, în ciuda unei inteligențe și a unor capacități cognitive normale sau peste medie.
<u>dysmorphia / dysmorphophobia</u>	A mental, somatoform disorder, that involves a distorted body image and a pathological fear of a personal physical defect or deformity.	dismorfie	Tulburare mentală, somatoformă, care presupune o imagine corporală distorsionată și o teamă patologică de un defect fizic personal sau o deformitate.
<u>dyssomnia</u>	A broad classification of sleeping disorders that make it difficult to get to sleep, or to stay sleeping. Dyssomnias are primary disorders of initiating or maintaining sleep or of excessive sleepiness and are characterized by a disturbance in the amount, quality, or timing of sleep.	disomnie	Clasificare a tulburărilor de somn care fac dificilă adormirea sau menținerea somnului. Disomniile sunt tulburări primare ale inițierii sau menținerii somnului sau ale somnolenței excesive și sunt caracterizate de o perturbare a duratei, a calității sau a momentului somnului.
<u>dyspareunia</u>	Painful sexual intercourse, due to medical or psychological causes. The term is used almost exclusively in women, although the problem can also occur in men.	dispareunie	Raport sexual dureros, datorat unor cauze medicale sau psihologice. Termenul este utilizat aproape exclusiv în cazul femeilor, deși problema poate apărea și la bărbați.
<u>dysphoria</u>	An unpleasant mood, such as sadness or depression, anxiety, or irritability.	disforie	Stare neplăcută precum tristețea, depresia, iritabilitatea sau anxietatea.
<u>dysthymia</u>	A condition characterized by mild, but chronic, depressive symptoms that last for at least two years.	distimie	Afecțiune caracterizată prin simptome ușoare, dar cronice, depresive, care durează cel puțin doi ani.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>early adulthood</u>	The period of time roughly comprising the ages between 25 and 45.	vârsta adultă tânără	Vârstă cuprinsă aproximativ între 25 și 45 de ani.
<u>eating disorder</u>	A compulsion in which the main problem is that a person eats in a way which disturbs their physical health. The eating may be excessive (compulsive over-eating), too limited (restricting), may include normal eating punctuated with episodes of purging, may include cycles of bingeing and purging, or may encompass the ingesting of non-foods.	tulburări de alimentație	Compulsie în care principala problemă este că persoana mănâncă într-un mod care îi afectează sănătatea fizică. Alimentația poate fi în exces sau limitată, poate include o perioadă normală întreruptă de episoade de purjare, poate include cicluri de îmbuibare și purjare sau poate include ingerarea de produse nealimentare.
<u>echolalia</u>	The repetition or echoing of verbal utterances made by another person. It is present in up to 75% of those diagnosed with autism, but it is also present in Tourette Syndrome, developmental disability, schizophrenia and, occasionally, other forms of psychopathology.	ecolalie	Repetare sau ecou al exprimărilor verbale făcute de o altă persoană. Este prezentă la până la 75% dintre persoanele diagnosticate cu autism, dar este prezentă și în sindromul Tourette, în dizabilități de dezvoltare, în schizofrenie și, ocazional, în alte forme de psihopatologie.
<u>echoic memory</u>	An auditory sensory memory. Decays slower than iconic memory (4 seconds).	memorie ecoică	Memorie senzorială de tip auditiv. Se degradează mai lent decât memoria iconică (4 secunde).
<u>eclectic therapy</u>	An approach to treatment in which the therapist uses whichever techniques seem most useful and relevant for a given patient.	terapie eclectică	Abordare a tratamentului în care terapeutul folosește oricare dintre tehnicile care par a fi cele mai utile și relevante pentru un anumit pacient.
<u>ecmnesia</u>	A form of amnesia in which the patient can recall older events but not recent ones.	ecmnezie	Formă de amnezie în care pacientul își poate aminti evenimente mai vechi, dar nu și pe cele recente.
<u>ecological validity</u>	The degree to which a study finding has been obtained under conditions that are typical for what happens in everyday life.	validitate ecologică	Măsură în care rezultatele unui studiu au fost obținute în condiții care sunt tipice pentru ceea ce se întâmplă în viața de zi cu zi.
<u>effect size</u>	The strength of a statistical relationship.	mărimea efectului	Indicator al tăriei unei relații statistice.
<u>ego</u>	One of the divisions of the psyche according to the psychoanalytic theory developed by Sigmund Freud, together with id and the superego. The ego mediates between the id, the super-ego and the external world. Its task is thus to find a balance between primitive drives, morals and reality. Although in his early writings Freud equated the ego with the sense of self, he later began to portray it more as a set of psychic functions such as reality-testing, defence, synthesis of information, intellectual functioning, and memory.	eu	Una dintre structurile psihicului conform teoriei psihanalitice dezvoltate de Sigmund Freud, alături de id/sine și de superego. Eul mediază între id/sine, supraeu și lumea exterioară. Sarcina sa este astfel de a găsi un echilibru între pulsuniile primare, moralitate și realitate. Deși în primele sale scrieri Freud a asimilat eul cu sentimentul de sine, ulterior a început să îl prezinte mai degrabă ca un set de funcții psihice, cum ar fi testarea realității, apărarea, sinteza informațiilor, funcționarea intelectuală și memoria.
<u>egocentrism</u>	The inability to readily see and understand other people's viewpoints.	egocentrism	Incapacitate de a vedea și de a înțelege cu ușurință punctele de vedere ale altor persoane.
<u>ego depletion</u>	The idea that self-control or willpower is an exhaustible resource that can be used up. When that energy is low (rather than high), mental activity that requires self-control is impaired. In other words, using one's self-control impairs the ability to control one's self later on.	epuizare a eului	Idee conform căreia autocontrolul este o resursă limitată care poate fi epuizată. Atunci când nivelul de energie scade, activitatea mentală care necesită autocontrol este afectată. Cu alte cuvinte, utilizarea autocontrolului duce la imposibilitatea utilizării acestuia în situații ulterioare.
<u>ego-dystonic</u>	A psychological term referring to behaviors, e.g. dreams, impulses, compulsions, desires, which are in conflict with the needs and goals of the ego, or in conflict with one's ideal self-image.	egodistonic	Termen psihologic care se referă la comportamente, de exemplu vise, impulsuri, compulsiile, dorințe, care sunt în conflict cu nevoile și scopurile eului sau în conflict cu imaginea ideală de sine a unei persoane.

<u>egoism</u>	Motivation for helping that has the improvement of the helper's own circumstances as its primary goal.	egoism	Motivație de a ajuta care are ca scop principal avantajul celui care ajută.
<u>ego-syntonic</u>	A psychological term referring to behaviors, values, and feelings that are in harmony with or acceptable to the needs and goals of the ego, or consistent with one's ideal self-image.	egosintonic	Termen psihologic care se referă la comportamente, valori și sentimentele care sunt în armonie sau acceptabile pentru nevoile și scopurile eului sau care corespund imaginii ideale de sine.
<u>egotism</u>	An excessive or exaggerated sense of self-importance. It is closely related to narcissism, or "loving one's self," and the possible tendency to speak or write of oneself boastfully and at great length.	egotism	Sentiment excesiv sau exagerat al importanței de sine. Este strâns legat de narcisism, sau de "iubirea de sine" și posibila tendință de a vorbi sau scrie laudativ și pe larg despre sine.
<u>eidetic memory</u>	The ability to recall images, sounds, or objects from memory with extreme accuracy and in abundant volume.	memorie eidetică	Capacitate de a-și reaminti imagini, sunete sau obiecte din memorie cu o acuratețe extremă și în mare detaliu.
<u>Electra complex</u>	An ambiguous psychiatric concept which attempts to explain the maturation of the human female. It is said to be the female counterpart to the Oedipus complex in males. Its name comes from the Greek myth of Electra, who wanted her brother to avenge their father Agamemnon's death by killing their mother Clytemnestra.	complexul Electra	Concept psihiatric ambiguu care încearcă să explice maturizarea femeii. Se spune că este omologul feminin al complexului Oedip la bărbați. Numele său provine din mitul grecesc al Electrei, care dorea ca fratele ei să răzbune moartea tatălui lor Agamemnon ucigând-o pe mama lor Clitemnestra.
<u>Electroconvulsive Therapy (ECT)</u>	A medical procedure designed to alleviate psychological disorder, in which electric currents are passed through the brain, deliberately triggering a brief seizure.	Terapia cu electroșocuri (ECT)	Procedură medicală concepută pentru a atenua tulburările psihologice, în timpul căreia impulsuri electrice traversează creierul, declanșând în mod deliberat un scurt episod de convulsii.
<u>Electroencephalography (EEG)</u>	Technique that records the electrical activity produced by the brain's neurons through the use of electrodes that are placed around the research participant's head.	Electroencefalogramă (EEG)	Tehnică cu ajutorul căreia se înregistrează activitatea electrică a neuronilor creierului prin intermediul unor electrozi plasați în jurul capului participantului.
<u>emerging adulthood</u>	A stage of development, post-adolescence and pre-adulthood, characterized by relative independence from social roles and from normative expectations.	vârsta adultă emergentă	Stadiu de dezvoltare, post-adolescență și pre-maturitate, caracterizat prin independență relativă față de rolurile sociale și față de așteptările normative.
<u>emotion</u>	A psychological and physiological state that evokes predisposed feelings, thoughts, and behavior associated in various ways pertaining to each individual emotion. Emotions are subjective experiences, or experienced from a individual point of view. Emotion is often associated with mood, temperament, personality, and disposition.	emoție	Stare psihologică și fiziologică care evocă sentimente, gânduri și comportamente predispuse, asociate în diferite moduri fiecărei emoții în parte. Emoțiile sunt experiențe subiective sau trăite dintr-un punct de vedere individual. Emoția este adesea asociată cu starea de spirit, temperamentul, personalitatea și dispoziția.
<u>emotion (or affect) regulation</u>	The ability to control and productively use one's emotions.	reglare afectivă / emoțională	Capacitate de a controla și de a folosi în mod productiv propriile emoții.

<u>emotional contagion</u>	A tendency to express and feel emotions that are similar to and influenced by those of others. It represents a tendency to automatically mimic and synchronize facial expressions, vocalizations, postures, and movements with those of another person and, consequently, to converge emotionally. Emotional contagion may be involved in mob psychology, crowd behaviors, like collective fear, disgust, or moral outrage, but also emotional interactions in smaller groups such as work negotiation, teaching and persuasion and propaganda contexts. It is also the phenomenon when a person (especially a child) appears distressed because another person is distressed, or happy because they are happy. The ability to transfer moods appears to be innate in humans.	contagiune afectivă	Tendință de a exprima și de a simți emoții care sunt similare cu ale celorlalți și influențate de acestea. Reprezintă o tendință de a imita și de a-și sincroniza automat expresiile faciale, vocalizările, posturile și mișcările cu cele ale altei persoane și, în consecință, de a converge emoțional. Contagiunea afectivă poate fi implicată în psihologia mulțimii, în comportamentele de mulțime, cum ar fi frica colectivă, dezgustul sau indignarea morală, dar și în interacțiunile emoționale în grupuri mai mici, cum ar fi negocierea, predarea și persuasiunea, precum și în contextele de propagandă. Acesta este, de asemenea, fenomenul în care o persoană (în special un copil) pare necăjită pentru că o altă persoană este necăjită sau fericită pentru că cealaltă persoană este fericită. Capacitatea de a transfera stări de spirit pare să fie înăscută la oameni.
<u>emotional (or affect) dysregulation</u>	A term used in the mental health community when an individual does not respond to a person, place, thing, or event in a manner that would generally be considered within the normal range of emotions. An example of this might be rage over a broken nail, or hysterics over a missed appointment. It refers to an emotional response that is not well modulated.	dereglare emoțională / reglare emoțională deficitară	Termen utilizat în psihologie atunci când un individ nu reacționează la o persoană, un loc, un lucru sau un eveniment într-o manieră care ar fi considerată în general ca făcând parte din gama normală de emoții. Un exemplu ar putea fi furia pentru o unghie ruptă sau isteria pentru o întâlnire ratată. Se referă la un răspuns emoțional care nu este bine modulat.
<u>emotional immaturity</u>	A personality trait is associated with a consistent tendency of a person to show emotions in a way that is inappropriate for their chronological age.	imaturitate afectivă	Trăsătură de personalitate asociată cu o tendință constantă a unei persoane de a-și manifesta emoțiile într-un mod nepotrivit vârstei sale.
<u>emotional intelligence</u>	The ability to monitor one's own and others' feelings and emotions, to discriminate among them, to use this information to guide one's thinking and actions, and to effectively control one's own emotions. Emotional intelligence includes four specific abilities: perceiving, using, understanding, and managing emotions.	inteligență emoțională	Abilitate de a monitoriza sentimentele și emoțiile proprii și ale celorlalți, de a face diferența între ele, de a utiliza aceste informații pentru a ghida gândirea și acțiunile și de a controla în mod eficient propriile emoții. Include patru abilități specifice: perceperea, utilizarea, înțelegerea și gestionarea emoțiilor.
<u>emotional stability</u>	The capacity to maintain one's emotional balance under stressful circumstances. It is the opposite of emotional instability and neuroticism.	stabilitate emoțională	Capacitate de a-și menține echilibrul emoțional în condiții stresante. Este opusul instabilității emoționale și a neuroticismului.
<u>emotional trauma / psychological trauma</u>	A type of damage to the psyche and emotions that occurs as a result of a traumatic event. A traumatic event involves a single experience, or an enduring or repeating event or events, that completely overwhelm the individual's ability to cope or integrate the ideas and emotions involved with that experience. The sense of being overwhelmed can be delayed by weeks or years, as the person struggles to cope with the immediate danger.	traumă emoțională / psihologică	Tip de deteriorare a psihicului și emoțiilor care apare ca urmare a unui eveniment traumatic. Evenimentul traumatic implică o singură experiență sau un eveniment / evenimente de durată sau care se repetă, care depășesc complet capacitatea individului de a face față sau de a integra ideile și emoțiile implicate în acea experiență. Sentimentul de a fi copleșit poate fi întârziat cu săptămâni sau ani, în timp ce persoana se luptă să facă față pericolului imediat.
<u>empathic concern</u>	According to Batson's empathy–altruism hypothesis, observers who empathize with a person in need (that is, put themselves in the shoes of the victim and imagine how that person feels) will experience empathic concern and have an altruistic motivation for helping.	preocupare empatică	Conform ipotezei empatie-altruism a lui Batson, observatorii care empatizează cu o persoană aflată în dificultate (adică se pun în locul victimei și își imaginează cum se simte acea persoană) vor simți o preocupare empatică și vor avea o motivație altruistă pentru a ajuta.
<u>empathy</u>	The ability to recognize, perceive and directly experientially feel the emotion of another. Empathy is often characterized as the ability to "put oneself into another's shoes", or experiencing the outlook or emotions of another being within oneself, a sort of emotional resonance.	empatie	Capacitate a unei persoane de a recunoaște, percepe și simți în mod direct emoțiile altei persoane. Empatia este adesea caracterizată ca fiind capacitatea de „a te pune în locul altcuiva” sau de a trăi în sine perspectiva sau emoțiile altei ființe, un fel de rezonanță emoțională.
<u>empathy – altruism model</u>	A hypothesis positing that the key for altruism is empathizing with the victim, that is, putting oneself in the shoes of the victim and imagining how the victim must feel.	modelul empatie-altruism	Model care consideră empatia cu victima ca fiind cheia altruismului, adică abilitatea de a se pune în locul victimei și a-și imagina cum se simte aceasta.

<u>empirical</u>	(of a research method) based on systematic collection and analysis of data.	empiric	(despre o metodă de cercetare) care se bazează pe colectarea și analiza sistematică a datelor.
<u>employee turnover</u>	The rate at which an employer gains and loses staff.	fluctuație de personal	Rata la care un angajator câștigă și pierde personal.
<u>encoding</u>	The initial experience of perceiving and learning events. It is the process by which we place the things that we experience into memory.	codificare	Experiența inițială de percepere și procesare a evenimentelor. Este procesul prin care fixăm în memorie lucrurile pe care le experimentăm.
<u>enculturation</u>	The process whereby an established culture teaches an individual by repetition its accepted norms and values, so that the individual can become an accepted member of the society and find their suitable role. Most importantly, it establishes a context of boundaries and correctness that dictates what is and is not permissible within that society's framework.	enculturație	Proces prin care un individ învață, prin repetare, normele și valorile acceptate ale unei culturi, astfel încât să poată fi acceptat ca și membru al societății și să își găsească rolul potrivit în aceasta. Cel mai important, stabilește un cadru de limite și corectitudine care dictează ce este permis și ce nu este permis în cadrul societății respective.
<u>endocrine system</u>	A control system of ductless glands that secrete chemical messengers called hormones that circulate within the body via the bloodstream to affect distant organs. Hormones act as "messengers", and are carried by the bloodstream to different cells in the body, which interpret these messages and act on them.	sistemul endocrin	Sistem de control al glandelor care secretă mesageri chimici numiți hormoni care circulă în organism prin fluxul sanguin pentru a influența funcționarea organelor. Hormonii acționează ca „mesageri” și sunt transportați de fluxul sanguin către diferite celule din organism, care interpretează aceste mesaje și acționează în consecință.
<u>enmeshment</u>	The state of cross-generational bonding within a family, whereby a child (normally of the opposite sex) becomes a surrogate spouse for their mother or father. The term is also applied more generally to engulfing codependent relationships, where an unhealthy symbiosis is in existence.	fuziune emoțională cu părintele / limite emoționale neclare părinte-copil	Legătură între generații din cadrul unei familii, prin care un copil (în mod normal de sex opus) devine un soț sau o soție surogat pentru mama sau tatăl său. Termenul se aplică, de asemenea, mai general, relațiilor de codependență, în care există o simbioză nesănătoasă.
<u>environment</u>	A complex of external factors. It acts on a system and determines its course and form of existence. In psychology, environmentalism is the theory that environment plays a greater role than heredity in determining an individual's development in the nature nurture debate.	mediu	Complex de factori externi. Acționează asupra unui sistem și îi determină cursul și forma. În psihologie, environmentalismul este teoria conform căreia mediul joacă un rol mai mare decât ereditatea în determinarea dezvoltării unui individ.
<u>environmental psychology</u>	An interdisciplinary field focused on the interplay between humans and their surroundings.	psihologie ambientală	Domeniu interdisciplinar axat pe studiul interacțiunii dintre oameni și mediul înconjurător.
<u>epigenetics</u>	The study of heritable changes in gene expression or cellular phenotype caused by mechanisms other than changes in the underlying DNA sequence.	epigenetică	Studiul modificărilor ereditare ale expresiei genelor sau ale fenotipului celular cauzate de mecanisme altele decât modificările secvenței de ADN subiacente.
<u>epilepsy</u>	A common chronic neurological disorder that is characterized by recurrent unprovoked seizures. These seizures are transient signs and/or symptoms due to abnormal, excessive or synchronous neuronal activity in the brain.	epilepsie	Tulburare neurologică cronică frecventă care se caracterizează prin convulsii neprovocate, recurente. Aceste convulsii sunt semne și/sau simptome tranzitorii datorate activității neuronale anormale, excesive sau sincrone din creier.
<u>epiphany</u>	A sudden realisation or comprehension of the essence or meaning of something.	epifanie	Realizare sau înțelegere bruscă a esenței sau a semnificației unui lucru.
<u>episodic memory</u>	The memory of events, times, places, associated emotions, and other conception-based knowledge in relation to an experience.	memorie episodică	Memorie a evenimentelor, momentelor, locurilor, emoțiilor asociate și a altor cunoștințe bazate pe concepție în legătură cu o experiență.

<u>erotomania</u>	A rare disorder in which a person holds a delusional belief that another person, usually of a higher social status, is in love with them.	erotomanie	Tulburare rară în care o persoană are convingerea delirantă că o altă persoană, de obicei cu un statut social superior, este îndrăgostită de el/ea.
<u>estrogen</u>	One of two female sex hormones secreted by the ovaries. It is involved in the development of female sexual features, including breast growth, the accumulation of body fat around the hips and thighs, and the growth spurt that occurs during puberty. Also involved in pregnancy and the regulation of the menstrual cycle.	estrogen	Unul dintre cei doi hormoni sexuali feminini secretați de ovare. Este implicat în dezvoltarea trăsăturilor sexuale feminine, inclusiv creșterea sânilor, acumularea de grăsime corporală în jurul șoldurilor și coapselor și a puseului de creștere care are loc în timpul pubertății. De asemenea, este implicat în sarcină și reglarea ciclului menstrual.
<u>ethics</u>	A broad area within psychology that is concerned with what it means to be moral and how to act morally.	etică	Domeniu vast în psihologie care se preocupă de ceea ce înseamnă să fii moral și cum să acționezi moral.
<u>ethnocentricity</u>	Tendency to view one's own group or self as the centre of everything, and all others are scaled and rated with reference to it.	etnocentrism	Tendință de a considera propriul grup sau pe sine ca fiind centrul tuturor lucrurilor, și evaluarea tuturor în raport cu acest considerent.
<u>ethnographic study</u>	Research that emphasizes field data collection and that examines questions that attempt to understand culture from its own context and point of view.	studiu etnografic	Cercetare care pune accentul pe colectarea datelor de teren și care încearcă să înțeleagă o cultură în propriul context și punct de vedere.
<u>eudaimonia</u>	A Greek term used by Aristotle to refer to the state that we experience if we fully achieve a good life. While all translations have their own issues, eudaimonia understood as flourishing. To reach this state, we must ourselves act in accordance with reason.	eudaimonia, eudemonism	Termen din greacă folosit de Aristotel pentru a se referi la starea pe care o simțim dacă trăim pe deplin o viață fericită. Deși toate traducerile au propriile lor probleme, eudaimonia poate fi înțeleasă ca înflorire. Pentru a atinge această stare, este important să acționăm în conformitate cu rațiunea.
<u>euphoria</u>	An emotional state related to happiness and pleasure. Technically, euphoria is an affect, but colloquially the term is often used as a standard term of emotion to mean intense, transcendent happiness combined with an overwhelming sense of well being.	euforie	Stare emoțională legată de fericire și plăcere. Din punct de vedere tehnic, euforia este un afect, dar în mod obișnuit termenul este folosit pentru a desemna o fericire intensă, transcendentă, combinată cu un sentiment copleșitor de bunăstare.
<u>eustress</u>	Stress that is not necessarily debilitating and could be potentially facilitative to a person's sense of well-being, capacity, or performance.	eustres	Stres care nu este neapărat debilitant și ar putea facilita sentimentul de bunăstare, capacitate sau performanță al unei persoane.
<u>euthymic</u>	A mood which is in the "normal" range, meaning neither depressed nor elevated mood.	eutimic	Stare care se încadrează în raza normalității, mai exact însemnând o stare nici depresivă, nici agitată.
<u>event time</u>	Scheduling is determined by the flow of the activity. Events begin and end when, by mutual consensus, participants “feel” the time is right.	 timpul evenimentului	Program determinat de fluxul activității. Evenimentele încep și se termină atunci când, prin consens reciproc, participanții „simt” că este momentul potrivit.
<u>evolution</u>	Certain traits and behaviors developing over time because they are advantageous to our survival.	evoluție	Dezvoltarea în timp a anumitor trăsături și comportamente, deoarece sunt avantajoase pentru supraviețuirea noastră.
<u>evolutionary psychology</u>	A branch of psychology that focuses on how universal patterns of behavior and cognitive processes have evolved over time. Variations in cognition and behavior would make individuals more or less successful in reproducing and passing those genes to their offspring. Evolutionary psychologists study a variety of psychological phenomena that may have evolved as adaptations, including the fear response, food preferences, mate selection, and cooperative behaviors.	psihologie evoluționistă	Ramură a psihologiei care se concentrează pe modul în care modelele universale de comportament și procesele cognitive au evoluat de-a lungul timpului. Variațiile în cogniție și comportament ar face ca indivizii să reușească mai mult sau mai puțin să se reproducă și să transmită aceste gene urmașilor lor. Psihologii evoluționiști studiază o varietate de fenomene psihologice care ar fi putut evolua ca adaptări, inclusiv răspunsul la frică, preferințele alimentare, selecția partenerului și comportamentele de cooperare.

<u>excitatory neurotransmitter</u>	Neurotransmitters that make the cell more likely to fire.	excitator	Neurotransmițători care declanșează activitatea celulei.
excoriation disorder	see dermatilomania	tulburare de excoriație	
<u>executive control</u>	A term used in Dissociative Identity Disorder. The dissociative part (alter identity) that has full control of an individual's behavior is said to have executive control at that time.	control executiv	Termen folosit în Tulburarea de identitate disociativă. Se consideră că partea disociativă care are control deplin asupra comportamentului unui individ deține controlul executiv în acel moment.
<u>existential therapy</u>	A type of therapy partly based on the existential belief that human beings are alone in the world. This aloneness leads to feelings of meaninglessness which can be overcome only by creating one's own values and meanings. We have the power to create because we have the freedom to choose. In making our own choices we assume full responsibility for the results and blame no one but ourselves if the result is less than what was desired. The psychotherapist helps his or her patients/clients along this path: to discover why the patient/client is overburdened by the anxieties of aloneness and meaninglessness, to find new and better ways to manage these anxieties, to make new and healthy choices, and to emerge from therapy as a free and sound human being.	terapie existențială	Tip de terapie bazat parțial pe convingerea că ființele umane sunt singure pe lume. Această singurătate ne face să simțim că lucrurile sunt de lipsite de sens, fapt ce poate fi depășit doar prin crearea propriilor valori și semnificații. Avem această putere pentru că avem libertatea de a alege. Făcând propriile alegeri, ne asumăm întreaga responsabilitate pentru rezultate și nu dăm vina decât pe noi înșine dacă rezultatul nu este cel dorit. Psihoterapeutul își ajută pacienții/clientii pe această cale: să descopere de ce pacientul/clientul este copleșit de anxietatea singurătății și a lipsei de sens, să găsească modalități noi și mai bune de a gestiona aceste anxietăți, să facă alegeri noi și sănătoase și să iasă din terapie ca o ființă umană liberă.
<u>experiential psychotherapy</u>	An approach to psychotherapy based on working with the emotions in such a way as to recreate previous emotional states so that they can be worked through.	psihoterapie experiențială	Abordare psihoterapeutică bazată pe lucrul cu emoțiile în așa fel încât să recreeze stările emoționale anterioare, astfel încât acestea să poată fi gestionate.
<u>experimenter bias</u>	The possibility that a researcher's expectations might skew the results of the study.	biasul experimentatorului	Posibilitate ca așteptările unui cercetător să distorsioneze rezultatele studiului.
<u>explicit attitude</u>	An attitude that is consciously held and can be reported on by the person holding the attitude.	atitudine explicită	Atitudine care este deținută în mod conștient și care poate fi declarată de către persoana care o deține.
<u>explicit memory</u>	The conscious, intentional recollection of previous experiences and information. We use explicit memory throughout the day, such as remembering the time of an appointment or recollecting an event from years ago. Sometimes called declarative memory.	memorie explicită	Amintirea conștientă și intenționată a experiențelor și informațiilor anterioare. Folosim memoria explicită pe tot parcursul zilei, cum ar fi amintirea orei unei întâlniri sau rememorarea unui eveniment petrecut cu ani în urmă. Uneori numită memorie declarativă.
<u>exposure therapy</u>	A cognitive behavioral therapy technique for reducing fear and anxiety responses, especially phobia. It is similar to Systematic desensitization, though it works more quickly and produces more robust results. It is also very closely related to Exposure and response prevention, a method widely used for the treatment of obsessive-compulsive disorder. It based on the principles of habituation and cognitive dissonance.	terapie prin expunere	Tehnică din terapia cognitiv-comportamentală pentru atenuarea răspunsurilor de frică și anxietate, în special în cazul fobiilor. Este similară cu desensibilizarea sistematică, deși funcționează mai rapid și produce rezultate mai clare. De asemenea, este foarte strâns legată de expunere și prevenirea răspunsului, o metodă utilizată pe scară largă pentru tratamentul tulburării obsesiv-compulsive. Se bazează pe principiile obișnuinței și disonanței cognitive.
<u>external locus of control</u>	An element of the locus of control theory in psychology that refers to people who attribute events in their life to external forces.	locus extern al controlului	Element al teoriei locusului de control care se referă la persoanele care atribuie evenimentele din viața lor circumstanțelor externe.
<u>external validity</u>	When the way a study is conducted supports generalizing the results to people and situations beyond those actually studied.	validitate externă	Măsura în care modul de desfășurare a unui studiu susține generalizarea rezultatelor la oameni și situații dincolo de cele studiate efectiv.

extraversion	A tendency to be talkative, sociable, and to enjoy others; the tendency to have a dominant style.	extraversiune	Tendință a unei persoane de a fi vorbăreată, sociabilă și de a se bucura de prezența altora; tendința de a avea un caracter dominant.
extrinsic motivation	Motivation that comes from the benefits associated with achieving a goal.	motivație extrinsecă	Motivație care provine din beneficiile asociate cu atingerea unui obiectiv.
extrovert	A person who is characterized by extraversion.	extravertit	Persoană caracterizată de extraversiune.
Eye Movement Desensitization and Reprocessing. EMDR	A procedure which triggers rapid eye movements in a client while a traumatic memory is recalled and processed. It seems to lessen the amount of therapeutic time needed to process and resolve traumatic memories. EMDR does not involve medical treatment. Therapists need special training and must follow set protocols.	Desensibilizare și reprocesare prin mișcări oculare, EMDR	Metodă de tratament care produce mișcări rapide ale ochilor unui client în timp ce o amintire traumatică este reamintită și procesată. Se pare că micșorează timpul terapeutic necesar procesării și rezolvării amintirilor traumatice. EMDR nu implică tratament medical. Terapeuții au nevoie de pregătire specială și trebuie să urmeze protocoalele stabilite.
eyewitness testimony	Evidence given by a person who witnesses a crime (or accident, or other legally important event) and later recalls all the details of the witnessed event, for the court. Eyewitnesses can provide very compelling legal testimony, but rather than recording experiences flawlessly, their memories are susceptible to a variety of errors and biases. They (like the rest of us) can make errors in remembering specific details and can even remember whole events that did not actually happen. (Adapted)	mărturie / relatare a martorilor oculari	Mărturie depusă de o persoană care este martora unei infracțiuni (sau a unui accident, sau a unui eveniment important din punct de vedere juridic) și ulterior dă declarații în instanță despre detaliile evenimentului la care a fost martoră. Deși martorii oculari pot oferi mărturii juridice foarte convingătoare, amintirile lor sunt susceptibile la o varietate de erori și părtiniri. Ei (ca și noi ceilalți) pot face erori în amintirea unor detalii specifice și chiar își pot aminti evenimente întregi care nu s-au întâmplat de fapt.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>face validity</u>	The extent to which a measurement method appears to measure the construct of interest.	validitate de fațadă	Grad în care o metodă de măsurare pare adecvată pentru măsurarea constructului de interes.
<u>facial feedback hypothesis</u>	A hypothesis according to which tightening of the facial muscles as in a smile or a frown can alter the way we feel.	ipoteza feedback-ului facial	Ipoteză conform căreia contractarea a mușchilor faciali într-un zâmbet sau o încruntare poate modifica modul în care ne simțim.
<u>factitious disorder (FD)</u>	A mental disorder where the "ill" individual's symptoms are either self-induced or falsified by the patient. Essentially, it is the act of an individual faking, exaggerating, or even inflicting self injuries.	tulburare factică	Tulburare psihică în care simptomele individului „bolnav” sunt fie autoinduse, fie falsificate de pacient. În esență, pentru a-și asuma rolul de bolnav, individul falsifică, exagerează sau chiar își produce răni în mod deliberat.
<u>factor analysis</u>	A statistical technique that organizes the variables into a smaller number of clusters, such that they are strongly correlated within each cluster but weakly correlated between clusters.	analiză factorială	Tehnică statistică ce presupune organizarea variabilelor într-un număr mai mic de clustere, astfel încât să existe o corelație puternică în cadrul fiecărui cluster, dar slabă între clustere.
<u>false memory</u>	A memory for an event that never actually occurred, implanted by experimental manipulation or other means.	amintire falsă	Amintire a unui eveniment care nu a avut loc niciodată, implantat printr-o manipulare experimentală sau prin alte mijloace.
<u>family therapy</u>	A therapy which involves families meeting together with a therapist; in some cases, the meeting is precipitated by a particular problem with one family member.	terapie de familie	Terapie ce implică întâlnirea familiilor cu un terapeut; în unele cazuri, întâlnirea este precipitată de o anumită problemă al unui membru al familiei.
<u>family tree</u>	A chart representing family relationships in a conventional tree structure. The more detailed family trees used in medicine, genealogy, and social work are known as genograms.	arbore genealogic	Diagramă care reprezintă relațiile de familie într-o structură arborescentă convențională. Arborii genealogici mai detaliați utilizați în medicină, genealogie și asistență socială sunt cunoscuți sub numele de genograme.
<u>fanaticism</u>	The emotion of being filled with excessive, uncritical zeal, particularly for an extreme religious or political cause, or with an obsessive enthusiasm for a pastime or hobby.	fanatism	Emoție care denotă o pasiune excesivă, în special pentru o cauză religioasă sau politică extremă, sau un entuziasm obsesiv pentru o distracție sau un hobby.
<u>Fatal familial insomnia (FFI)</u>	A very rare autosomal dominant inherited prion disease of the brain. The dominant gene responsible has been found in just 50 families worldwide; if only one parent has the gene, the offspring have a 50% chance of inheriting it and developing the disease. The disease's genesis and the patient's progression into complete sleeplessness is untreatable, and ultimately fatal.	Insomnie fatală	Boală foarte rară a creierului moștenită autozomal. Gena dominantă responsabilă a fost găsită în doar 50 de familii din întreaga lume; dacă doar un părinte are gena, urmașii au șanse de 50% să o moștenească și să dezvolte boala. Geneza bolii și progresia pacientului în insomnie completă sunt netratabile și în cele din urmă fatale.
<u>fatigue (or exhaustion)</u>	A state of awareness describing a range of afflictions, usually associated with physical and/or mental weakness, though varying from a general state of lethargy to a specific work-induced burning sensation within one's muscles.	oboseală cronică (sau epuizare)	Stare de conștientizare care descrie o serie de afecțiuni, de obicei asociate cu slăbiciunea fizică și/sau mentală, deși variază de la o stare generală de letargie la o senzație specifică de arsură indusă de muncă în mușchii cuiva.
<u>fatigue effect</u>	A downturn in performance causing participants perform a task worse in later conditions because they become tired or bored. (Adapted)	efect al oboselii	Reducere a performanței într-o sarcină de cercetare atribuită faptului că participanții devin obosiți sau plictisiți.
<u>fatphobia</u>	A fear and dislike of obese people and/or of obesity. Fear or obsessive avoidance of consuming fat.	lipofobie / adipofobie	Frică și antipatie față de persoanele obeze și/sau de obezitate. Frică sau evitare obsesivă a consumului de grăsime.

<u>fear</u>	An emotional state and unpleasant feeling of perceived risk or danger, whether it be real or imagined. Fear also can be described as a feeling of extreme dislike of some conditions/objects, such as: fear of darkness, etc. It is one of the basic emotions.	frică	Stare emoțională și sentiment neplăcut de risc sau pericol perceput, fie el real sau imaginar. Frica poate fi totodată descrisă ca un sentiment de o extremă antipatie față de anumite conditii/obiecte, cum ar fi: frica de întuneric,etc. Este una dintre emoțiile de bază.
<u>fear conditioning</u>	A type of classical or Pavlovian conditioning in which the conditioned stimulus (CS) is associated with an aversive unconditioned stimulus (US), such as a foot shock. As a consequence of learning, the CS comes to evoke fear. The phenomenon is thought to be involved in the development of anxiety disorders in humans.	frică de condiționare / frică generalizată de anumiți stimuli	Tip de condiționare clasică sau pavloviană în care un stimul condiționat este asociat cu un stimul necondiționat advers, cum ar fi un șoc la picior. Ca și consecință a învățării, stimulul condiționat ajunge să evoce frica. Se consideră că fenomenul este implicat în dezvoltarea tulburărilor de anxietate la om.
<u>female athlete triad</u>	Syndrome in which eating disorders, amenorrhoea/oligomenorrhoea and decreased bone mineral density (osteoporosis and osteopenia) are present. Also known simply as the Triad, this condition is seen in females participating in sports that emphasize leanness or low body weight. The Triad is a serious illness with lifelong health consequences and can potentially be fatal.	triadă athletică feminină	Sindrom în care sunt prezente tulburări de comportament alimentar, amenoree/oligomenoree și scăderea densității minerale osoase (osteoporoză și osteopenie). Cunoscută și simplu sub numele de Triada, această afecțiune este observată la femeile care practică sporturi ce pun accentul pe greutate corporală scăzută. Triada este o boală gravă care are consecințe asupra sănătății pe tot parcursul vieții și care poate fi fatală.
<u>femicide</u>	First used in England in 1801 to signify "the killing of a woman," femicide was redefined as a feminist term by Diana Russell in 1976 to refer to misogynist murders. These include mutilation murder, rape murder, woman battery that escalates into wife killing, the immolation of widows in India, and "honor crimes" in Middle Eastern countries, where women who are believed to have shamed their families by associating with an unrelated male are often murdered by their male relatives.	femicid	Termen folosit pentru prima dată în Anglia în 1801 pentru a semnifica "uciderea unei femei." A fost redefinit ca termen feminist de Diana Russell în 1976 pentru a se referi la crimele misogine. Printre acestea se numără uciderea prin mutilare, uciderea prin viol, maltratarea care degenerază în uciderea soției, imolarea văduvelor în India și "crimele de onoare" din țările din Orientul Mijlociu, unde femeile despre care se crede că și-au făcut familia de rușine asociindu-se cu un bărbat neînrudit sunt adesea ucise de rudele lor de sex masculin.
<u>feminist psychology</u>	A form of psychology centered on social structures and gender. Feminist psychology critiques historical psychological research as done from a male perspective with the view that males are the norm.	psihologie feministă	Ramură a psihologiei centrată pe studiul structurilor sociale și a genului. Psihologia feministă critică cercetarea psihologică istorică făcută exclusiv dintr-o perspectivă masculină, considerând bărbații ca normă.
<u>fetal alcohol syndrome (FAS)</u>	A condition caused by maternal alcohol drinking that can lead to numerous detrimental developmental effects.	sindromul alcoolic fetal	Afecțiune cauzată de consumul de alcool al mamei care poate provoca numeroase efecte dăunătoare asupra dezvoltării fătului.
fidelity	see reliability	fidelitate	
<u>field experiment</u>	An experiment conducted entirely outside the laboratory.	experiment pe teren	Experiment efectuat în întregime în afara laboratorului.
<u>fight or flight response</u>	A reaction that allows the body access to energy reserves and heightened sensory capacity so that it might fight off a threat or run away to safety.	răspuns de tip luptă-sau-fugă	Reacție care permite corpului acces la rezervele de energie și la capacitate senzorială sporită tocmai pentru a putea lupta împotriva amenințării sau a fugi spre siguranță.
<u>Five-Factor Personality Model</u>	A model that proposes five broad factors or dimensions of personality discovered through empirical research. These factors are most often called Openness, Conscientiousness, Extraversion, Agreeableness, and Neuroticism (OCEAN); in this form, they are also referred to as the Five Factor Model (FFM).	Modelul de personalitate al celor cinci factori	Model ce popune cinci factori sau dimensiuni ale personalității descoperite în urma unor cercetări empirice. Acești factori sunt numiți cel mai adesea deschidere, conștiinciozitate, extraversie, agreabilitate și nevrotism (OCEAN); în această formă, mai este numit și Modelul Cinci Factori (FFM).

<u>fixed mindset</u>	A belief that personal qualities such as intelligence are traits that cannot be developed. People with fixed mindsets often underperform compared to those with “growth mindsets”.	mentalitate fixă	Credință conform căreia calitățile personale precum inteligența sunt trăsături ce nu pot fi dezvoltate. Oamenii cu mentalități fixe deseori au o performanță mai slabă decât cei cu mentalitate de creștere.
<u>flashback</u>	A reactivated traumatic memory experienced; a feeling or sense of reliving past trauma in the present. A symptom of Posttraumatic Stress Disorder and common in complex Dissociative Disorders._	flashback	Amintire traumatică reactivată; sentimentul de a re trăi trauma din trecut în prezent. Un simptom al tulburării de stres posttraumatic, comun în tulburările disociative complexe.
<u>flashbulb memory</u>	Vivid and emotional personal memories of receiving the news of some momentous (and usually emotional and unusual) event that people believe they can remember very well.	amintire flash	Amintire personală vie și emoționantă în legătură cu momentul primirii unei vești despre un eveniment important (de obicei emoționant și ieșit din comun) pe care oamenii cred că și-l pot aminti foarte bine.
<u>flooding</u>	The process of becoming overwhelmed by intrusive emotions, sensory experiences, or intense re-living experiences; commonly associated with posttraumatic stress disorder.	copleșire afectivă	Proces prin care o persoană este copleșită de emoții intrusive, experiențe senzoriale, sau de re trăirea unor experiențe intense; este asociat în mod frecvent cu sindromul post-traumatic.
<u>floor effect</u>	In statistics, the term refers to when data cannot take on a value lower than some particular number, called the floor.	efect de "podea"	În statistică, termen care se referă la situația în care datele nu pot lua o valoare mai mică decât un anumit număr, numit podea.
<u>flourish (or flourishing)</u>	The process of growing and functioning successfully.	înflorire psihologică	Stare de a evolua și funcționa cu succes în viață.
<u>flow</u>	A mental state of operation in which the person is fully immersed in what he or she is doing, characterized by a feeling of energized focus, full involvement, and success in the process of the activity. Proposed by psychologist Mihaly Csikszentmihalyi, the concept has been widely referenced across a variety of fields.	flux	Stare mentală de operare în care persoana este complet absorbită de ceea ce face, caracterizată de un sentiment de concentrare energizată, implicare deplină și succes în procesul desfășurării activității. Propus de psihologul Mihaly Csikszentmihalyi, conceptul a fost preluat de o varietate de domenii.
<u>fluid intelligence</u>	The ability to think and acquire information quickly and abstractly. The capacity to learn new ways of solving problems and performing activities.	inteligență fluidă	Abilitate de a gândi și de a obține informații rapid și în mod abstract. Capacitatea de a învăța noi modalități de rezolvare a problemelor și de a efectua diferite activități.
<u>Flynn effect</u>	The continued year-on-year rise of IQ test scores, an effect seen in most parts of the world, although at greatly varying rates.	efectul Flynn	Creșterea continuă, de la an la an, a scorurilor la testele IQ, un efect observat în majoritatea părților lumii, deși cu rate foarte diferite.
<u>focus group</u>	Small groups of people who participate together in interviews focused on a particular topic or issue.	focus grup	Grup mic de oameni care participă împreună la interviuri axate pe un anumit subiect sau problemă.
<u>folie à deux</u>	A rare psychiatric syndrome in which a symptom of psychosis (particularly a paranoid or delusional belief) is transmitted from one individual to another. The same syndrome shared by more than one person may be called folie à trois, folie à quatre, folie à famille or even folie à plusieurs (madness of many). Recent psychiatric classifications refer to the syndrome as shared psychotic disorder.	folie à deux	Tulburare psihiatrică rară în care un simptom de psihoză (în special o credință paranoică sau delirantă) este transmis de la un individ la altul. Același sindrom împărtășit de mai multe persoane poate fi numit folie à trois, folie à quatre, folie à famille sau chiar folie à plusieurs (nebunia multora). Clasificări psihiatrice recente se referă la sindrom ca tulburare psihotică împărtășită.
<u>forensic psychology</u>	The application of psychological principles and knowledge to various legal activities involving child custody disputes, child abuse of an emotional, physical and sexual nature, assessing one's personal capacity to manage one's affairs, matters of competency to stand trial, criminal responsibility and personal injury, etc.	psihologie judiciară	Aplicare a principiilor și cunoștințelor psihologice în diferite activități juridice care implică litigii privind custodia copilului, abuzul de natură emoțională, fizică și sexuală asupra copiilor, evaluarea capacității personale de a-și gestiona problemele, competența de a fi judecat, responsabilitatea penală și vătămarea corporală etc.

<u>forgiveness</u>	The mental, emotional and/or spiritual process of ceasing to feel resentment or anger against another person for a perceived offence, difference or mistake, or ceasing to demand punishment or restitution.	iertare	Proces mental, emoțional și/sau spiritual de a înceta să mai simți resentimente sau furie împotriva unei alte persoane pentru o ofensă, o greșeală sau diferențe percepute. În același timp, încetăm să mai cerem vreo pedeapsă sau restituire.
<u>four temperatments</u>	Theory of psychology that stems from the ancient concept of four humors by the Greek Historian Hippocrates (460-370 BC), who believed certain human behaviors were caused by body fluids (called "humors"): blood, [yellow] bile, black bile, and phlegm. The four temperaments are: sanguine, choleric, melancholic, and phlegmatic.	cele patru temperament	Teorie din psihologie care derivă din conceptul antic al celor patru umori a istoricului grec Hippocrate (460-370 î.Hr.), care credea că anumite comportamente umane sunt cauzate de fluidele corporale (numite „umori”): sânge, bilă [galbenă], bilă neagră și flegmă. Cele patru temperament sunt: sangvin, coleric, melancolic și flegmatic.
<u>fovea</u>	Central point of the retina.	fovea	Punct central al retinei.
<u>fraternal twins</u>	Fraternal twins (commonly known as "non-identical twins") usually occur when two fertilized eggs are implanted in the uterine wall at the same time. The two eggs form two zygotes, and these twins are therefore also known as dizygotic as well as biovular twins. The two eggs are independently fertilized by two different sperm cells. (Adapted)	gemeni fraternali (dizigoți)	Gemenii fraternali (cunoscuți în mod obișnuit ca „gemeni non-identici”) apar de obicei atunci când două ovule fertilizate sunt implantate în peretele uterin în același timp. Cele două ovule formează doi zigoți, iar acești gemeni sunt, prin urmare, cunoscuți și ca gemeni dizigoți, precum și biovulari. Cele două ovule sunt fertilizate independent de două celule spermatozoide diferite.
<u>Freudian slip</u>	Also called parapraxis, it is an error in speech, memory, or physical action that is interpreted as occurring due to the interference of some unconscious ("dynamically repressed"), subdued wish, conflict, or train of thought.	act ratat	Eroare în vorbire, memorie sau acțiune fizică care este interpretată ca producându-se datorită interferenței unei dorințe "reprimată dinamic”, a unui conflict sau a șirului gândurilor inconștiente. Numită și parapraxie.
<u>frontal lobe</u>	The portion of the brain located behind the forehead, also known as the motor cortex, that is involved in motor skills, higher level cognition (thinking, planning, memory, and judgment), and expressive language.	lob frontal	Porțiune a creierului situată în spatele frunții, cunoscută și sub numele de cortex motor, care este implicată în abilitățile motorii, în cunoașterea la nivel superior (gândire, planificare, memorie și judecată) și în limbajul expresiv.
<u>frotteurism</u>	In psychiatry, it refers to a specific sexual disorder. It is a paraphilia involving rubbing against another person to achieve sexual arousal or even orgasm, discreetly without being discovered, typically in a public place such as a crowded train.	froteurism	Tulburare sexuală specifică. Este o parafilie care implică frecarea de o altă persoană pentru a obține excitare sexuală sau chiar orgasm, în mod discret, fără a fi descoperit, de obicei într-un loc public, cum ar fi un tren aglomerat.
<u>frustation</u>	An emotional psychological state, with a variety of causes: instinctive behavior has been prevented from expression, or drives have been increased through inactivity, or expectations have not been met. Frustration is a common emotional response to opposition and is the antithesis of satisfaction.	frustrare	Stare psihologică emoțională cu o varietate de cauze: comportament instinctiv care a fost împiedicat să se exprime, sau impulsuri care au crescut datorită inactivității, ori așteptări care nu au fost îndeplinite. Frustrarea este un răspuns emoțional obișnuit la opoziție și este antiteza satisfacției.
<u>functional fixedness</u>	A state which occurs when people’s schemas prevent them from using an object in new and non-traditional ways.	fixitate funcțională	Stare ce apare atunci când anumite scheme mentale ale oamenilor îi împiedică să folosească un obiect în moduri noi și netradiționale.
<u>Functional Magnetic Resonance Imaging (fMRI)</u>	A type of brain scan that uses a magnetic field to create images of brain activity in each brain area. It detects the amount of blood flow in each brain region and is an indicator of neural activity.	Imagistică prin rezonanță magnetică funcțională (fMRI sau MRI funcțională)	Tip de scanare a creierului care utilizează un câmp magnetic pentru a crea imagini ale activității creierului în fiecare zonă. Detectează cantitatea de flux sanguin în fiecare regiune a creierului și este un indicator al activității neuronale.

fundamental
attribution error

The consistent way we attribute people's actions to personality traits while overlooking situational influences.

**eroare fundamentală de
atribuire**

Mod consecvent în care atribuim acțiunile oamenilor trăsăturilor lor de personalitate, trecând cu vederea influența situațională asupra comportamentului.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>gambler's fallacy</u>	A logical fallacy which encompasses any of the following misconceptions: a random event is more likely to occur because it has not happened for a period of time; a random event is less likely to occur because it has not happened for a period of time; a random event is more likely to occur because it recently happened; and a random event is less likely to occur because it recently happened.	eroarea jucătorului	Eroare logică care cuprinde oricare dintre următoarele concepții greșite: un eveniment aleatoriu este mai probabil să aibă loc deoarece nu a mai avut loc de o perioadă de timp; un eveniment aleatoriu este mai puțin probabil să aibă loc deoarece nu a mai avut loc de o perioadă de timp; un eveniment aleatoriu este mai probabil să aibă loc deoarece a avut loc recent; și un eveniment aleatoriu este mai puțin probabil să aibă loc deoarece a avut loc recent.
<u>gamification</u>	A growing approach to behaviour modification today that involves applying game incentives such as prompts, competition, badges, and rewards to ordinary activities.	gamificare	Abordare contemporană, în creștere, a modificării comportamentului. Presupune acordarea unor stimulente specifice jocurilor precum mesaje/sugestii, competiție, ecusoane și recompense pentru activitățile obișnuite.
<u>gaslighting</u>	A form of psychological abuse in which false information is presented with the intent of making a victim doubt his or her own memory and perception.	gaslighting, manipulare psihologică	Tip de abuz psihologic, formă de manipulare în care făptuitorul încearcă să determine victima să se îndoiască de sine, prezentându-i informații false, sugerându-i că gândurile, percepțiile sau amintirile sale sunt greșite.
<u>Gate Control Theory of Pain</u>	A theory proposing that pain is determined by the operation of two types of nerve fibres in the spinal cord.	Teoria porții de control	Teorie ce propune ideea că durerea este determinată de funcționarea a două tipuri de fibre nervoase în măduva spinării.
<u>gender</u>	A construct that refers to the cultural, social, and psychological meanings that are associated with masculinity and femininity.	gen	Un construct care referă la semnificațiile culturale, sociale și psihologice asociate cu masculinitate și feminitate.
<u>gender binary</u>	The classification of sex and gender into two distinct, opposite and disconnected forms of masculine and feminine. It is one general type of a gender system. As one of the core principles of genderism, it can describe a social boundary that discourages people from crossing or mixing gender roles, or from identifying with third (or more) forms of gender expression altogether. It can also represent some of the prejudices which stigmatize intersex and transgender people, especially those that are genderqueer-identified — individuals who may not always fit neatly into the gender binary. The term describes the system in which a society splits people into male and female gender roles, gender identities and attributes.	binaritate de gen	Clasificarea sexului și a genului în două forme distincte, opuse și deconectate, de masculin și feminin. Este un tip general de sistem de gen. Ca unul dintre principiile de bază ale genderismului, poate descrie o graniță socială care descurajează oamenii să treacă sau să amestece rolurile de gen sau de a se identifica cu a treia (sau mai multe) forme de exprimare a genului. De asemenea, poate reprezenta unele dintre prejudecățile care stigmatizează persoanele intersex și transgender, în special cele care se identifică ca fiind “genderqueer” - persoane care nu se încadrează întotdeauna în binarul de gen. Termenul descrie sistemul în care o societate împarte oamenii în roluri de gen masculin și feminin, identități de gen roluri, identități și atribute de gen.
<u>gender constancy</u>	A child's sense of their own gender which solidifies by the age of three when they learn that gender is constant and can't change simply by changing external attributes. (Adapted)	constanță de gen	Percepția unui copil cu privire la propriul gen, care se consolidează până la vârsta de trei ani, când acesta învață că genul este constant și nu se poate schimba prin simpla alterare a atributelor externe
<u>gender discrimination</u>	Differential treatment on the basis of gender.	discriminare de gen	Tratament diferențiat pe criterii de gen.
<u>gender dysphoria (gender identity disorder, gender incongruence)</u>	Mental distress caused by mismatch between gender identity and the sex someone was assigned at birth. A marked incongruence between one's experienced/expressed gender and natal gender of at least 6 months in duration.	disforie de gen	Suferință psihică (distres) cauzată de discrepanța dintre identitatea de gen și sexul atribuit la naștere. O incongruență semnificativă între genul experimentat/exprimat și genul biologic, cu o durată de cel puțin 6 luni.
<u>gender identity (core gender identity)</u>	A person's psychological sense of being male or female.	identitate de gen (centrală)	Sentimentul psihologic al unei persoane de a fi bărbat sau femeie.

<u>gender nobinary (genderqueer)</u>	An umbrella term used to describe a wide range of individuals who do not identify with and/or conform to the gender binary.	gen nonbinar (sau queer)	Termen umbrelă folosit pentru a descrie o gamă largă de persoane care nu se identifică cu și/sau nu se conformează binarității (masculin/feminin) de gen.
<u>gender role</u>	A pattern of behaviors, attitudes, and personality traits that are designated as either masculine or feminine in a given culture.	rol de gen	Tipar de comportamente, atitudini și trăsături de personalitate care sunt desemnate fie masculine, fie feminine într-o anumită cultură.
<u>gender stereotype</u>	The distinct societal expectation for men and women. (Adapted)	stereotip de gen	Așteptare societală diferită față de comportamentul bărbaților și cel femeilor.
<u>genderqueer (nonbinary)</u>	The gender identity of a person person who identifies as a gender other than "man" or "woman," or someone who identifies as neither, both, or some combination thereof. In relation to the gender binary (the view that there are only two genders), genderqueer people generally identify as more "both/and" or "neither/nor," rather than "either/or."	gen queer (sau nonbinar)	Identitate de gen a unei persoane care se identifică ca un alt gen decât „bărbat” sau „femeie” sau nu se identifică ca fiind niciunul din cele două, ambele sau o combinație a acestora. Raportat la genul binar (concepția conform căreia există doar două genuri), persoanele genderqueer se identifică în general ca mai mult „amândouă/și” sau „nici/nici”, mai degrabă decât „ori/sau”.
<u>gene expression</u>	The process of converting genetic information into functional proteins. - Adapted from Sookdeo, A. (2022). The Central Dogma: Gene Expression. CUNY Academy Works. Licensed under a Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works 4.0 License.	exprimare genică / genetică	Proces prin care informația genetică este transformată în proteine funcționale. - Adaptat din Sookdeo, A. (2022). The Central Dogma: Gene Expression. CUNY Academy Works. Licensed under a Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works 4.0 License.
<u>gene knockout</u>	A genetic technique in which an organism is engineered to carry genes that have been made inoperative (have been "knocked out" of the organism). This is done for research purposes.	knockout genetic	Tehnică genetică prin care un organism este modificat pentru a purta gene care au fost inactivate (au fost „eliminate” din organism). Acest lucru se face în scopuri de cercetare.
<u>generalized anxiety disorder (GAD)</u>	A psychological disorder diagnosed in situations in which a person has been excessively worrying about money, health, work, family life, or relationships.	tulburare anxioasă generalizată	Tulburare psihologică diagnosticată în situații în care o persoană se preocupă/este îngrijorată excesiv de bani, sănătate, muncă, viață de familie sau relații.
<u>genotype</u>	DNA content of a cell's nucleus, whether a trait is externally observable or not.	genotip	Conținut de ADN al nucleului unei celule, indiferent dacă este o trăsătură observabilă în exterior sau nu.
<u>gerascophobia</u>	An abnormal or persistent fear of growing old or ageing. Some authors also refer to it as "gerontophobia", while others prefer to distinguish the fear or dislike of old age in general from the fear of one's own ageing. Gerascophobia is based on anxieties of being left alone, without resources and incapable of caring for oneself. Sufferers may be young and healthy. Symptoms include fear of losing their appearance when they grow old, fearing the future, and fear of needing to rely on others to do daily functions. Many also fear they will not play an active role in society when they get older.	gerascofobie	Teamă anormală sau persistentă de a îmbătrâni sau de a îmbătrâni. Unii autori o denumesc, de asemenea, „gerontofobie”, în timp ce alții preferă să distingă teama sau aversiunea față de bătrânețe în general de teama față de propria îmbătrânire. Gerascofobia se bazează pe anxietatea unui individ de a fi lăsat singur, fără resurse și incapabil să se îngrijească de sine. Bolnavii pot fi tineri și sănătoși. Simptomele includ teama de a-și pierde înfățișarea atunci când îmbătrânesc, teama de viitor și teama de a trebui să se bazeze pe alții pentru îndeplinirea activităților zilnice. Mulți se tem, de asemenea, că nu vor mai juca un rol activ în societate atunci când vor îmbătrâni.
<u>gestalt therapy</u>	A type of therapy that focuses on the skills and techniques that permit an individual to be more aware of his or her feelings. Gestalt: a meaningfully organized whole; a whole is more than the sum of its parts.	terapie gestaltistă	Tip de psihoterapie care se concentrează pe deprinderile și tehnicile care-i permit unei persoane să fie mai conștientă de sentimentele sale. Gestalt în germană se referă la un tot unitar, întregul fiind mai mult decât suma părților sale.

<u>glass ceiling</u>	In economics, the term refers to situations where the advancement of a qualified person within the hierarchy of an organization is stopped at a lower level because of some form of discrimination, most commonly sexism or racism. Since the term was coined, it has also come to describe the limited advancement of people with disability and of a certain age.	plafon de sticlă	În economie, termenul se referă la situațiile în care avansarea unei persoane calificate în ierarhia unei organizații este oprită la un nivel inferior din cauza unei forme de discriminare, cel mai frecvent sexism sau rasism. Termenul a ajuns să descrie, de asemenea, promovarea redusă a persoanelor cu dizabilități și a persoanelor în vârstă.
<u>glial cell (glia)</u>	A cell that surrounds and links to the neurons, protecting them, providing them with nutrients, and absorbing unused neurotransmitters.	glia	Celulă care înconjoară și se atașează de neuroni, protejându-i, furnizându-le nutrienți și absorbind neurotransmițătorii neutilizați.
<u>glymphatic system</u>	A newly discovered waste-clearing system that is analogous to the lymphatic system in our central nervous system. Furthermore, disruption in the glymphatic system has also been associated with many neurodegenerative disorders (e.g., Alzheimer's disease), traumatic brain injury, and subarachnoid hemorrhage.	sistemul glimfatic	Sistem nou descoperit de curățare a toxinelor din creier, care este analog cu sistemul limfatic din sistemul nostru nervos central. În plus, perturbarea sistemului glimfatic a fost asociată cu multe tulburări neurodegenerative (de exemplu, boala Alzheimer), leziuni cerebrale traumatice și hemoragie subarahnoidiană.
<u>goal</u>	The cognitive representation of a desired state or mental idea of how we would like things to turn out.	scop, obiectiv	Reprezentare cognitivă a unei stări dorite sau idea mentală despre modul în care am vrea să se întâmple/finalizeze lucrurile.
<u>goal-directed behavior</u>	Instrumental behavior influenced by the animal's knowledge of the association between the behavior and its consequence and the current value of the consequence.	comportament orientat spre scop	Comportament instrumental influențat de cunoașterea de către animal a asocierii dintre comportament și consecința acestuia, precum și de valoarea actuală a consecinței.
<u>God Complex</u>	A complex haracterized by a sense of omnipotence and responsibility beyond one's role. - Adapted from Annunziata, K. N., Naraindas, A. M., & Donohue, G. (2024).	complexul lui Dumnezeu	Complex caracterizat printr-un sentiment de omnipotență și responsabilitate mai presus de rolul cuiva. - Semnificație extrasă din Annunziata, K. N., Naraindas, A. M., & Donohue, G. (2024).
<u>grandiose delusion (GD) / delusion of grandeur</u>	Delusion characterized by beliefs that one holds special power, unique knowledge, or is extremely important.	iluzie delirantă de grandoare / megalomanie	Iluzie delirantă aracterizată prin credința că o persoană deține o putere specială, cunoștințe unice, sau este extrem de importantă.
<u>gratitude</u>	A feeling of appreciation or thankfulness in response to receiving a benefit.	recunoștință	Sentiment pozitiv de apreciere sau mulțumire ca răspuns pentru primirea unui beneficiu.
<u>grief</u>	A multi-faceted response to loss. Although conventionally focused on the emotional response to loss, it also has a physical, cognitive, behavioural, social and philosophical dimensions.	suferință provocată de o pierdere / durere psihică	Răspuns complex la o pierdere. Deși se concentrează în mod convențional pe răspunsul emoțional la pierdere, are și dimensiuni fizice, cognitive, comportamentale, sociale și filozofice.
<u>grooming</u>	A suite of actions deliberately undertaken with the aim of befriending and establishing emotional control over a child, in order to lower the child's inhibitions in preparation to sexually abuse or rape the child.	acostare / racolare în scopuri sexuale	Suită de acțiuni întreprinse în mod deliberat cu scopul de a se împrieteni și de a stabili controlul emoțional asupra unui copil, pentru a reduce inhibițiile acestuia în eventualitatea unui abuz sexual sau viol.
<u>grounding</u>	Reality based awareness in the here and now, a sense of connectedness to yourself and your environment. Grounding techniques are used to cope with flashbacks and dissociation.	ancorare în momentul prezent	Conștientizare a realității ancorate în prezent (aici și acum), sentiment de conexiune cu sine și cu mediul. Tehnicile de ancorare în momentul prezent sunt folosite pentru a gestiona flashback-urile și disocierea.

<u>group dynamics</u>	A system of behaviors and psychological processes occurring within a social group (intragroup dynamics), or between social groups (intergroup dynamics). The study of group dynamics can be useful in understanding decision-making behavior, tracking the spread of diseases in society, creating effective therapy techniques, and following the emergence and popularity of new ideas and technologies.	dinamică de grup / proces de grup	Sistem de comportamente și procese psihologice care au loc în cadrul unui grup social (dinamica intragrup) sau între grupuri sociale (dinamica intergrup). Studiul dinamicii de grup poate fi util în înțelegerea comportamentului de luare a deciziilor, urmărirea răspândirii bolilor în societate, crearea unor tehnici eficiente de terapie și urmărirea apariției și popularității noilor idei și tehnologii.
<u>group identity</u>	An aspect of social identity which arises from internal processes of identification and the external group processes that lead to individuals strongly associating themselves with a group and its members, the group characteristics and practices etc. This identity may develop on the basis of shared beliefs, ethnicity, language, values etc.	identitate de grup	Aspect al identității sociale care apare din procesele interne de identificare și din procesele externe grupului care conduc indivizii să se asocieze puternic cu un grup și cu membrii acestuia, cu caracteristicile și practicile grupului etc. Această identitate se poate dezvolta pe baza unor credințe comune, etnie, limbă, valori comune etc.
<u>group therapy</u>	Psychotherapy in which clients receive psychological treatment together with others.	terapie de grup	Ședință de psihoterapie în care clienții primesc tratament psihologic împreună cu alți clienți.
<u>groupthink</u>	A process by which a group can make bad or irrational decisions. In a groupthink situation, each member of the group attempts to conform his or her opinions to what they believe to be the consensus of the group. In a general sense, this seems to be a rational way to approach the situation. However, this results in a situation in which the group ultimately agrees upon an action which each member might individually consider to be unwise.	gândire de grup	Proces prin care un grup poate lua decizii proaste sau iraționale. Într-o situație de gândire de grup, fiecare membru al grupului încearcă să-și alinieze opiniile în acord cu ceea ce ei consideră că este consensul grupului. În sens general, aceasta pare a fi o modalitate rațională de abordare a situației. Totuși, acest lucru are ca rezultat o situație în care grupul este de acord asupra unei acțiuni pe care fiecare membru ar putea să o considere în mod individual neînțeleaptă.
<u>growth mindset</u>	The belief that personal qualities, such as intelligence, can be developed through effort and practice.	mentalitate de creștere	Convingere că anumite calități personale, cum ar fi inteligența, pot fi dezvoltate prin efort și exercițiu.
<u>growth need</u>	The fifth level of Maslow's pyramid that allows people to reach his or her fullest potential.	nevoie de dezvoltare	Al cincilea nivel din piramida nevoilor a lui Maslow care se referă la nevoia oamenilor de a-și realiza întregul potențial.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
habituation	A decreased responsiveness toward a stimulus after it has been presented numerous times in succession.	obișnuire	Scăderea răspunsului la un stimul după ce acesta a fost prezentat de mai multe ori succesiv.
hallucination	An imaginary sensation that occurs in the absence of a real stimulus or which is a gross distortion of a real stimulus.	halucinație	Senzație imaginară care apare în absența unui stimul real sau care este o distorsiune a unui stimul real.
hallucinogen	A psychoactive drug/substance that, when ingested, alters a person's sensations and perceptions, often by creating hallucinations that are not real or distorting their perceptions of time.	halucinogen	Medicament/substanță psihoactivă care, atunci când este ingerat(ă), modifică senzațiile și percepțiile unei persoane, adesea prin producerea halucinațiilor sau prin distorsionarea percepției timpului.
halo effect	A cognitive bias whereby the perception of a particular trait is influenced by the perception of the former traits in a sequence of interpretations. A study by Solomon Asch suggests that attractiveness is a central trait, so we presume all the other traits of an attractive person are just as attractive and sought after.	efect de halou	Bias/eroare cognitiv(ă) prin care percepția unei anumite trăsături este influențată de percepția anterioară a unor trăsături într-o succesiune de interpretări. Un studiu al lui Solomon Asch sugerează că atractivitatea este o trăsătură centrală, ceea ce ne face să presupunem că toate celelalte trăsături ale unei persoane atractive sunt la fel de atractive și căutate.
haploid	An organism or cell that contains one set of chromosome, meaning they only contain one of each chromosome, either maternal or paternal. Body cells are diploid and contain pairs of chromosomes. Gametes (egg and sperm cell) are haploid and contain unpaired chromosomes. - Adapted from Ha, M., Morrow, M. & Algiers, K. (2020). 1.1.4: Life Cycles. ASCCC Open Educational Resources Initiative. CC BY-NC 4.0 license.	haploid	Organism sau celulă ce conține un singur set de cromozomi, adică conține doar unul din fiecare cromozom, fie matern, fie patern. Celulele corpului sunt diploide și conțin perechi de cromozomi. Gameții (ovulul și spermatozoizii) sunt haploizi și conțin cromozomi nepereche. - Adaptat din Ha, M., Morrow, M. & Algiers, K. (2020). 1.1.4: Life Cycles. ASCCC Open Educational Resources Initiative. CC BY-NC 4.0 license.
happiness	An emotional or affective state that is characterized by feelings of enjoyment and satisfaction. Euphoria is the feeling of intense happiness.	fericire	Stare emoțională sau afectivă care se caracterizează prin sentimente de plăcere și satisfacție. Euforia este sentimentul de fericire intensă.
haptic memory	A form of sensory memory specific to touch stimuli. Haptic memory is used regularly when assessing the necessary forces for gripping and interacting with familiar objects. It may also influence one's interactions with novel objects of an apparently similar size and density. Similar to visual iconic memory, traces of haptically acquired information are short lived and prone to decay after approximately two seconds. - Adapted from HandWiki (2022). Haptic memory. Available at https://handwiki.org/wiki/Biology:Haptic_memory. Distributed under a CC BY license.	memorie haptică	Formă a memoriei senzoriale specifică stimulilor de atingere. Memoria haptică este utilizată în mod regulat atunci când se evaluează forța necesară pentru prinderea și interacțiunea cu obiecte familiare. De asemenea, poate influența interacțiunile cuiva cu obiecte noi de o dimensiune și densitate aparent similare. În mod similar cu memoria vizuală iconică, informațiile dobândite haptic sunt de scurtă durată și dispar după aproximativ două secunde. - Adaptat din HandWiki (2022). Haptic memory. Available at https://handwiki.org/wiki/Biology:Haptic_memory. Distributed under a CC BY license.
harm reduction	A philosophy of public health intended to be a progressive alternative to the prohibition of certain lifestyle choices. The central idea of harm reduction is the recognition that some people always have and always will engage in behaviours which carry risks, such as casual sex and substance abuse. Harm reduction seeks to mitigate the potential harm associated with these behaviours without attempting to prohibit the behaviors.	reducerea daunelor	Filozofie a sănătății publice menită să fie o alternativă progresivă la interzicerea anumitor alegeri de stil de viață. Ideea centrală este recunoașterea faptului că unii oameni au luat întotdeauna și vor lua în continuare parte la comportamente care prezintă riscuri, cum ar fi sexul ocazional și abuzul de substanțe. Reducerea daunelor urmărește să atenueze potențialul nociv asociat cu aceste comportamente fără a încerca să le interzică.
hazing	An often ritualistic test and a task, which may constitute harassment, abuse or humiliation with requirements to perform random, often meaningless tasks, sometimes as a way of initiation into a social group.	hazing / ritual de inițiere umilitor sau abuziv	Test ritualic care poate implica hărțuire, abuz sau umilire. Include cerințe de a îndeplini sarcini aleatorii, adesea fără sens, uneori ca modalitate de inițiere într-un grup social.

<u>hedonic treadmill</u>	A theory which compares the pursuit of happiness to a person on a treadmill, who has to keep working just to stay in the same place. Humans rapidly and inevitably adapt to good things by taking them for granted. The more possessions and accomplishments we have, the more we need to boost our level of happiness.	adaptare hedonică	Teorie care compară căutarea fericirii cu o persoană aflată pe o bandă de alergare, care trebuie să continue să alerge doar pentru a rămâne în același loc. În mod inevitabil, oamenii se obișnuiesc repede cu binele, considerându-l un merit. Cu cât avem mai multe bunuri și realizări, cu atât avem nevoie de și mai multe pentru a ne ridica nivelul de fericire.
<u>heritability</u>	The proportion of observable differences in a trait between individuals within a population, due to genetic differences. Factors including genetics, environment and random chance can all contribute to the variation between individuals in their observable characteristics (in their phenotypes). Heritability thus analyzes the relative contributions of differences in genetic and non-genetic factors to the total phenotypic variance in a population.	eritabilitate	Raportul diferențelor observabile ale unei trăsături între indivizii unei populații, datorate diferențelor genetice. Factori care includ genetica, mediul și hazardul pot contribui la variația dintre indivizi în ceea ce privește caracteristicile lor observabile (fenotipurile lor). Eritabilitatea analizează astfel contribuțiile relative ale diferențelor dintre factorii genetici și cei non-genetici la variația fenotipică totală a unei populații.
<u>heroin</u>	A strong addictive drug derived from opium; twice as addictive than morphine.	heroină	Drog puternic derivat din opiu care dă dependență; mult mai adictiv decât morfina.
<u>heuristics</u>	Cognitive (or thinking) strategies that simplify decision making by reducing complex problem-solving to simpler, rule-based decisions. These information processing strategies are useful in many cases but may lead to errors when misapplied.	euristică	Strategii cognitive (sau de gândire) care simplifică luarea deciziilor prin reducerea rezolvării problemelor complexe la decizii mai simple, bazate pe reguli. Aceste strategii de procesare a informațiilor sunt utile în multe cazuri, dar pot duce la erori atunci când sunt aplicate greșit.
<u>hikikomori</u>	A culture-bound syndrome found in Japan that is characterized by severe isolation including physical isolation in a person's home. It is also characterized by extreme psychological detachment from society, and avoiding tasks that require interaction with others. This condition is recognized as a psychological disorder in the Japanese classification system.	hikikomori	Un sindrom legat de cultură, întâlnit în Japonia, care se caracterizează prin izolare severă, inclusiv izolare fizică în casă. Se caracterizează, de asemenea, printr-o detașare psihologică extremă de societate și prin evitarea sarcinilor care necesită interacțiunea cu ceilalți. Această afecțiune este recunoscută ca o tulburare psihologică în sistemul de clasificare japonez.
<u>hindsight bias</u>	A tendency to think that we could have predicted something that has already occurred that we probably would not have been able to predict.	eroare retrospectivă	Tendință de a crede că am fi putut prezice o întâmplare care s-a întâmplat deja, pe care probabil nu am fi putut-o prezice.
<u>hippocampus</u>	A part of the brain, located within the limbic system and consists of two "horns" that curve back from the amygdala. Important for the storage of information in long-term memory.	hipocamp	Parte a creierului, situată în cadrul sistemului limbic, ce constă din două „coarne” care se curbează înapoi de la amigdală. Are rol important pentru stocarea informațiilor în memoria pe termen lung.
<u>histrionic personality disorder</u>	A disorder characterized by a pattern of emotionality and attention-seeking behavior. These individuals are lively, dramatic, enthusiastic, and flirtatious. They may be inappropriately sexually provocative, express strong emotions with an impressionistic style, and be easily influenced by others. (Adapted)	tulburare de personalitate histrionică	Tulburare caracterizată printr-un tipar de emoționalitate și comportamente care atrag atenția. Indivizii cu această tulburare sunt vioi, dramatici, entuziaști. Le place să flirteze și pot fi provocatori sexual în mod inadecvat. Își exprimă emoțiile puternice într-un stil teatral și pot fi ușor influențați de ceilalți.
<u>hoarding behavior / disorder</u>	The excessive acquisition of and inability or unwillingness to discard large quantities of objects that cover the living areas of the home and cause significant distress or impairment. Compulsive hoarding behavior has been associated with health risks, impaired functioning, economic burden, and adverse effects on friends and family members.	tezaurizare, tulburare de acumulare	Acumulare în exces a unor cantități mari de obiecte, asociată și cu incapacitatea sau refuzul de a le arunca, ceea ce provoacă suferință sau chiar o deteriorare semnificativă. Comportamentul de acumulare compulsivă a fost asociat cu riscuri pentru sănătate și funcționarea normală a pacienților. Poate constitui o povară economică și poate avea efecte adverse asupra prietenilor și membrilor familiei.

<u>holistic health</u>	A term used by alternative medicine advocates to describe medical care that views physical, mental, and spiritual aspects of life as closely interconnected and balanced. Advocates of the holistic health philosophy typically seek or use a wide variety of alternative practices, the most common of which include acupuncture, ayurveda, chiropractic, yoga, aromatherapy, homeopathy, massage, Tai Chi, etc.	sănătate holistică	Termen folosit de susținătorii medicinei alternative pentru a descrie îngrijirea medicală care consideră aspectele fizice, mentale și spirituale ale vieții ca fiind strâns interconectate și echilibrate. Susținătorii filozofiei holistice a sănătății caută sau folosesc de obicei o mare varietate de practici alternative, dintre care cele mai frecvente sunt acupunctura, ayurveda, chiropractica, yoga, aromoterapie, homeopatie, masaj, Tai Chi etc.
<u>homoscedastic</u>	In statistics, it refers to a sequence or vector of random variables if all random variables in the sequence or vector have the same finite variance. This is also known as homogeneity of variance.	homoscedasticitate	În statistică, termen care se referă la o secvență (sau un vector de variabile aleatorii) ale cărei variabile aleatorii au aceeași varianță finită. Acest aspect este cunoscut și sub numele de omogenitate a varianței.
<u>Honeymoon phase</u>	A part of the cycle of abuse, it is characterized by affection, apology, or, alternatively, by ignoring the incident. This phase marks an apparent end of violence, with assurances that it will never happen again, or that the abuser will do his or her best to change. During this stage the abuser feels overwhelming feelings of remorse and sadness, or at least pretends to. Some abusers walk away from the situation with little comment, but most will eventually shower their victims with love and affection. The abuser may use self-harm or threats of suicide to gain sympathy and/or prevent the victim from leaving the relationship. Abusers are frequently so convincing, and victims so eager for the relationship to improve, that victims who are often worn down and confused by longstanding abuse, stay in the relationship.	faza "luna de miere"	Parte a ciclului de abuz, o fază caracterizată de afecțiune, scuze sau ignorarea incidentului, care marchează un sfârșit aparent al violenței, cu asigurări că aceasta nu se va mai repeta niciodată sau că agresorul va face tot posibilul să se schimbe. În această etapă, abuzatorul simte sentimente coplășitoare de remușcări și tristețe, sau cel puțin așa pretinde. Unii agresori se îndepărtează de situație cu puține comentarii, dar majoritatea își vor coplesi victimele cu dragoste și afecțiune. Agresorul poate folosi autovătămare sau amenințări de sinucidere pentru a câștiga simpatie și/sau a împiedica victima să părăsească relația. Agresorii sunt adesea atât de convingători, iar victimele atât de dornice ca relația să se îmbunătățească, încât victimele care sunt adesea epuizate și confuze de abuzul de lungă durată, rămân în relație.
<u>hormone</u>	A chemical that moves throughout the body to help regulate emotions and behaviours.	hormon	Substanță chimică care circulă în tot corpul pentru a ajuta la reglarea emoțiilor și comportamentelor.
<u>horn effect</u>	A bias caused by non-attractiveness, according to which encounters with non-attractive individuals may make negative information more salient than positive information. - Adapted from Noor, N. et al (2023).	efect de halou negativ	Bias cauzat de absența atractivității fizice, care susține că întâlnirile cu indivizi neatrăgători pot face ca informațiile negative asociate cu aceștia să fie mai importante și să cântărească mai greu decât informațiile pozitive. - Adaptat din Noor, N. et al (2023).
<u>hostile sexism</u>	A negative attitude towards women considering them inferior and incompetent relative to men.	sexism ostil	Atitudine negativă față de femei, considerându-le ca fiind inferioare și incompetente în comparație cu bărbații.
<u>hostility</u>	A pattern of arousal that involves becoming easily upset, angry, and having a negative personality style.	ostilitate	Model de manifestare intensă care implică irascibilitate, furie/animozitate și un stil de personalitate dezagreabil.
<u>hot cognition</u>	The mental processes that are influenced by desires and feelings.	cogniție fierbinte	Procese mentale care sunt influențate de dorințe și sentimente.
<u>hubris</u>	A sense of self exaggerated pride. Excessive feelings of hubris have a tendency of creating conflict and sometimes terminating close relationships. Hubris is considered one of the only emotions without some positive functions. When we are exposed to hubris we tend to avoid, shun, and reject the hubristic person.	hybris / mândrie semeață	Sentiment de mândrie exagerată, însoțit de tendința de a crea conflicte și uneori de a pune capăt relațiilor apropiate. Este, poate, singura emoție fără funcții pozitive. Ceilalți au tendința de a evita și respinge persoana cu o asemenea aroganță/mândrie semeață.
<u>human intelligence</u>	The ability to think, to learn from experience, to solve problems, and to adapt to new situations.	inteligență umană	Capacitate de a gândi, de a învăța din experiență, de a rezolva probleme și de a se adapta la situații noi.

<u>human resource management</u>	The process of employing people, training them, compensating them, developing policies relating to them, and developing strategies to retain them.	managementul resurselor umane	Proces de angajare a oamenilor, de formare și compensare a acestora, de dezvoltare a politicilor legate de aceștia și de dezvoltare a strategiilor de retenție a angajaților.
<u>humanistic psychology</u>	Holds a hopeful, constructive view of human beings and of their substantial capacity to be self-determining.	psihologie umanistă	Abordare psihologică cu o viziune constructivă și plină de speranță asupra ființelor umane și a capacității lor fundamentale de auto-determinare.
<u>humiliation</u>	A form of psychological abuse, the abasement of pride, the act of being made humble, or reduced to submission in standing or prestige. Humiliation often results in the emotion of shame.	umilire	Formă de abuz psihologic, înjosire, actul de a fi umilit sau prejudiciat în statut ori prestigiu. Umilirea provoacă adesea rușine.
<u>humility</u>	A clear and accurate sense of one's abilities and achievements; the ability to acknowledge one's mistakes, imperfections, gaps in knowledge, and limitations.	umilință, modestie	Simț clar și precis al abilităților și realizărilor cuiva; capacitatea de a recunoaște greșelile, imperfecțiunile, lacunele de cunoaștere și limitările proprii.
<u>Huntington's disease</u>	A genetic neurological disorder characterized after onset by uncoordinated, jerky body movements and a decline in some mental abilities. These characteristics vary per individual, physical ones less so, but the differing decline in mental abilities can lead to a number of potential behavioral problems. Research of the illness has increased greatly in the last few decades, but its exact mechanism is unknown, so symptoms are managed individually.	boala Huntigton	Tulburare neurologică genetică caracterizată după debut prin mișcări necoordonate, spastice ale corpului și o scădere a unor abilități mentale. Aceste caracteristici variază în funcție de individ, cele fizice mai puțin, dar declinul diferit al abilităților mentale poate duce la o serie de potențiale probleme de comportament. Cercetarea a avansat foarte mult în ultimele decenii, dar mecanismul exact al bolii este încă necunoscut, astfel încât simptomele sunt gestionate individual.
<u>hybristophilia</u>	A paraphilia in which sexual arousal is responsive to and contingent upon being with a partner known to have committed an outrage, cheating, lying, known infidelities, or crime. Also known as the Bonnie and Clyde syndrome.	hibristofilie	Parafilie în care excitarea sexuală răspunde la și depinde de a fi cu un partener despre care se știe că a comis un ultraj, înșelăciune, minciună, infidelități cunoscute sau o crimă. Cunoscut și sub denumirea de sindromul Bonnie și Clyde.
<u>hyperphagia (or polyphagia)</u>	A medical sign meaning excessive hunger and abnormally large intake of solids by mouth.	hiperfagie (sau polifagie)	Foame excesivă (din punct de vedere medical) și ingestia unei cantități excesive de alimente.
<u>hypersomnia (or hypersomnolence)</u>	A disorder characterized by excessive sleepiness, extended sleep time in a 24-hour cycle, and the inability to achieve the feeling of refreshment that usually comes from sleep.	hypersomnia (sau somnolență excesivă)	Tulburare caracterizată prin somnolență excesivă, perioadă prelungită de somn într-un ciclu de 24 de ore și incapacitatea de dobândi senzația de înviore care vine de obicei în urma somnului.
<u>hyperthymesia (or hyperthymestic syndrome)</u>	A condition where the affected individual has a superior autobiographical memory. A hyperthymestic person can be asked a date, and describe the events that occurred that day, what the weather was like, and many seemingly trivial details that most people would not be able to recall.	hipertimezie	Afecțiune în care individul afectat are o memorie autobiografică superioară. Unui asemenea individ îi poți spune o dată și va fi capabil să descrie evenimentele care au avut loc în acea zi, cum a fost vremea și multe detalii triviale pe care majoritatea oamenilor nu și le-ar putea aminti.
<u>hyperthymia</u>	A personality trait associated with cheerfulness, high energy levels and motivation. In its exaggerated form it is linked to excessive emotionality or excitability. It is the opposite of dysthymia.	hipertimie	Trăsătură de personalitate asociată cu veselie, nivel ridicat de energie și motivație. În forma sa exagerată, este legată de emoționalitate sau excitabilitate excesivă. Este opusul distimiei.
<u>hypervigilance</u>	An enhanced state of sensory sensitivity and heightened attention to environmental threat detection and avoidance.	hipervigilență	Stare crescută de sensibilitate senzorială și o atenție sporită pentru detectarea și evitarea amenințărilor de mediu.
<u>hypnoanalysis</u>	A form of psychoanalysis using hypnosis as an important technique to help deal with resistance.	hipnoanaliză	Formă de psihanaliză care utilizează hipnoza ca tehnică importantă pentru a ajuta la depășirea rezistenței.

<u>hypnagogic</u>	The beginning of sleep. The the drowsy interval between waking and sleeping at the beginning of sleep.	hipnagogic	Început al somnului. Intervalul de somnolență înainte de somn / a adormi propriu-zis.
<u>hypnosis</u>	The state of consciousness whereby a person is highly responsive to the suggestions of another; this state usually involves a dissociation with one's environment and an intense focus on a single stimulus, which is usually accompanied by a sense of relaxation. A trancelike state of consciousness, usually induced by a procedure known as hypnotic induction, which consists of heightened suggestibility, deep relaxation, and intense focus.	hipnoză	Stare de conștiință prin care o persoană este foarte receptivă la sugestiile altcuiva; această stare implică de obicei o disociere de mediu și o concentrare intensă asupra unui singur stimul, și este de obicei însoțită de un sentiment de relaxare. O stare de conștiință asemănătoare unei transe, de obicei indusă de o procedură cunoscută sub numele de inducție hipnotică, care constă în sugestibilitate sporită, relaxare profundă și concentrare intensă.
<u>hypnotherapy</u>	The use of hypnotic techniques such as relaxation and suggestion to help engineer desirable change such as lower pain or quitting smoking.	hipnoterapie	Folosire a unor tehnici hipnotice precum relaxarea și sugestia, pentru a ajuta la crearea unor schimbări dorite, cum ar fi diminuarea durerii sau renunțarea la fumat.
<u>hypnotic induction</u>	A method of putting the subject into a "hypnotic trance." However, subsequent "nonstate" theorists have viewed it differently, as a means of heightening client expectation, defining their role, focusing attention, etc. There is a great variety of different induction techniques used in hypnotism. However, by far the most influential method was Braid's original "eye-fixation" technique.	inducție hipnotică	Metodă de a introduce subiectul într-o „transă hipnotică.” Teorii ulterioare definesc inducția hipnotică drept un mijloc de a pregăti așteptările clienților, de a defini rolul lor, de a concentra atenția etc. Există o mare varietate de tehnici de inducție diferite utilizate în hipnotism. Cu toate acestea, de departe cea mai influentă metodă a fost tehnica originală de „fixare a ochilor” a lui Braid.
<u>hypochondria</u>	Or hypochondriasis, sometimes referred to as health anxiety/health phobia. Excessive preoccupation or worry about having a serious illness.	ipohondrie	Uneori denumită și anxietate / fobie pentru sănătate. Preocupare sau îngrijorare excesivă de a nu avea o afecțiune gravă.
<u>hypomania</u>	A mood state characterized by persistent and pervasive elated or irritable mood, and thoughts and behaviors that are consistent with such a mood state. It is distinguished from mania by the absence of psychotic symptoms and by its lower degree of impact on functioning.	hipomanie	Stare caracterizată prin dispoziție exaltată sau iritabilă persistentă și gânduri și comportamente care sunt în concordanță cu o astfel de dispoziție. Se distinge de manie prin absența simptomelor psihotice și prin gradul mai scăzut de impact asupra funcționării.
<u>hypothalamus</u>	A brain region that is located in the lower, central part of the brain that is responsible for synthesizing and secreting hormones and plays an important role in eating behavior.	hipotalamus	Regiune care se află în partea inferioară, centrală a creierului și care este responsabilă pentru sintetizarea și secreția hormonilor. Joacă un rol important în comportamentul alimentar.
<u>hypothesis</u>	A prediction about a new phenomenon based on a theory; can also be an explanation that relies on just a few key concepts.	ipoteză	Previziune despre un fenomen nou bazată pe o teorie; de asemenea, poate fi o explicație fundamentată doar pe câteva concepte cheie.
<u>hysteria</u>	In its colloquial use, it describes a state of mind, one of unmanageable fear or emotional excesses. Psychiatrists and other physicians have in theory given up the use of "hysteria", replacing it with more euphemistic terms that are essentially synonyms. These include "psychosomatic", "functional", "nonorganic", "psychogenic", and "medically unexplained". Hysteria also has significant overlap with the diagnostic term "somatization disorder" and with somatoform disorders in general.	isterie	În utilizarea colocvială, termenul descrie o stare de frică imposibil de controlat sau de excese emoționale. În medicină s-a renunțat la utilizarea termenului, fiind înlocuit cu sinonime eufemistice. Acestea includ „psihosomatic”, „funcțional”, „nonorganic”, „psihogen” și „inexplicabil din punct de vedere medical”. Isteria prezintă, de asemenea, o suprapunere semnificativă cu termenul de diagnostic „tulburare de somatizare” și cu tulburările somatoforme în general.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>iatrogenesis (or iatrogenic effects)</u>	The adverse effects or complications caused by or resulting from medical treatment or advice. In addition to harmful consequences of actions by physicians, iatrogenesis can also refer to actions by other healthcare professionals, such as psychologists, therapists, pharmacists, nurses, dentists, and others. It is not restricted to conventional medicine and can also result from complementary and alternative medicine treatments.	iatrogeneză (sau efecte iatrogene)	Efecte adverse sau complicații cauzate de sau rezultate din tratament sau sfaturi medicale. Pe lângă consecințele dăunătoare ale acțiunilor medicilor, iatrogeneza se poate referi și la acțiuni ale altor profesioniști din domeniul sănătății, cum ar fi psihologi, terapeuți, farmaciști, asistente, stomatologi și alții. Efectele iatrogene nu se limitează la medicina convențională, ci pot rezulta și din tratamente de medicină complementară și alternativă.
<u>ichthyophobia</u>	An intense and persistent fear of fish.	ihtiofobie	Teamă patologică de pești.
<u>iconic memory</u>	The visual sensory memory (SM) register pertaining to the visual domain. It is a component of the visual memory system which also includes visual short term memory (VSTM) and long term memory (LTM).	memorie iconică	Registru al memoriei senzoriale vizuale care aparține domeniului vizual. Sistemul de memorie vizuală mai include și memoria vizuală pe termen scurt și memoria pe termen lung.
<u>ideal self</u>	The person that you would like to be. The real self is the person you actually are. We experience congruence when our thoughts about our real self and ideal self are very similar—in other words, when our self-concept is accurate.	sine ideal	Persoana care ai vrea să fii; sinele real este persoana care ești cu adevărat. Ne simțim în congruență cu noi înșine atunci când gândurile noastre despre sinele real și cele despre sinele ideal sunt foarte asemănătoare - cu alte cuvinte, când conceptul nostru de sine este coerent.
<u>ideation</u>	Ideas or mental images, for example suicidal or paranoid ideation.	ideație	Idei sau imagini mentale, de exemplu ideație suicidară sau paranoidă.
<u>Identical Elements Theory of Transfer</u>	The more similar the situations are, the greater the amount of information that will transfer.	Teoria transferului prin elemente identice	Cu cât situațiile sunt mai asemănătoare, cu atât este mai mare cantitatea de informații care vor fi transmise.
<u>identical twins (monozygotic twins)</u>	Two individual organisms that originated from the same zygote and therefore are genetically identical or very similar.	gemeni identici (monozigoți)	Două organisme individuale care provin din același zigot și, prin urmare, sunt identice sau foarte asemănătoare din punct de vedere genetic.
<u>identity</u>	An umbrella term used throughout the social sciences to describe an individual's comprehension of him or herself as a discrete, separate entity.	identitate	Termen umbrelă folosit în științele sociale pentru a descrie înțelegerea de către un individ a sinelui ca o entitate individuală, separată.
<u>identity moratorium</u>	A status that describes those who are actively exploring in an attempt to establish identity but have yet to make any commitment. This time can be an anxious and emotionally tense period as the adolescent experiments with different roles and explores various beliefs. During the moratorium period, it is normal for adolescents to be rebellious and uncooperative, avoid dealing with problems, procrastinate, experience low self-esteem, and feel anxious and uncertain about decisions.	confuzie a identității / moratoriu	Fază în care adolescenții încearcă în mod activ să-și stabilească identitatea. Această perioadă poate fi una anxioasă și tensionată emoțional, pe măsură ce adolescentul experimentează diferite roluri și explorează diverse credințe. În timpul perioadei de moratoriu, este normal ca adolescenții să fie rebeli și necooperanți, să evite să se ocupe de probleme, să amâne, să simtă o stimă de sine scăzută și să se simtă anxioși și nesiguri în privința deciziilor.
<u>illusion</u>	Occurs when the perceptual processes that normally help us correctly perceive the world around us are fooled by a particular situation so that we see something that does not exist or that is incorrect.	iluzie	Are loc atunci când procesele care în mod normal ne ajută să percepem corect lumea din jurul nostru sunt păcălite de o anumită situație astfel încât vedem ceva ce nu există sau este incorect.

<u>illusory correlation</u>	The phenomenon of perceiving a relationship between variables (typically people, events, or behaviors) even when no such statistical correlation exists. A common example of this phenomenon would be when people form false associations between membership in a statistical minority group and rare (typically negative) behaviors as variables that are novel or salient tend to capture the attention. This is one way stereotypes form and endure.	corelație iluzorie	Fenomen de percepere a unei relații între variabile (de obicei oameni, evenimente sau comportamente) chiar și atunci când nu există o astfel de corelație statistică. Un exemplu comun al acestui fenomen ar fi atunci când oamenii formează asocieri false între apartenența la un grup minoritar statistic și comportamente rare (de obicei negative), deoarece variabilele care sunt noi sau importante tind să capteze atenția. Acesta este un mod prin care se formează și persistă stereotipurile.
<u>imaginary audience</u>	When teenagers are so highly self-conscious that they feel that everyone is constantly watching them.	audiență imaginară	Fază în care adolescenții sunt atât de conștienți de sine încât cred că toată lumea îi examinează în permanență.
<u>impact bias</u>	The tendency for a person to overestimate the intensity of their future feelings.	eroarea de impact	Tendința unei persoane de a supraestima intensitatea stărilor emoționale viitoare.
<u>implemental phase</u>	Planning specific actions related to the goal. It involves having a mindset that is conducive to the effective implementation of a goal.	faza de implementare	Planificare a acțiunilor specifice legate de atingerea unui obiectiv. Implică o mentalitate care să conducă la implementarea eficientă a unui obiectiv.
<u>Implicit Association Test (IAT)</u>	Experimental methodology within the discipline of social psychology designed to measure the strength of association between mental representations of objects in memory. The IAT requires the rapid categorization of various stimulus objects, such that easier pairings (and faster responses) are interpreted as being more strongly associated in memory than more difficult pairings (slower responses).	Testul Asocierilor Implicite	Metodologie experimentală din psihologia socială menită să măsoare puterea asocierii între reprezentările mentale ale obiectelor din memorie. Testul necesită clasificarea rapidă a diferitelor obiecte stimul, astfel încât asocierile și răspunsurile mai rapide sunt interpretate ca fiind mai puternic asociate în memorie decât cele mai lente).
<u>implicit measure of attitudes</u>	Any measure that infers the participant's attitude rather than having the participant explicitly report it. Many implicit measures accomplish this by recording the time it takes a participant (i.e., the reaction time) to label or categorize an attitude object (i.e., the person, concept, or object of interest) as positive or negative. For example, the faster someone categorizes his or her job (measured in milliseconds) as negative compared to positive, the more negative the implicit attitude is (i.e., because a faster categorization implies that the two concepts—"work" and "negative"—are closely related in one's mind).	măsură implicită a atitudinilor	Orice măsură prin care cercetătorii deduc atitudinea participantului, mai degrabă decât să-i solicite acestuia să o raporteze în mod explicit. Multe măsuri implicite realizează acest lucru prin înregistrarea timpului necesar unui participant (adică timpul de reacție) pentru a eticheta sau clasifica un obiect de atitudine (adică, persoana, conceptul sau obiectul de interes) ca pozitiv sau negativ. De exemplu, cu cât cineva își clasifică mai repede locul de muncă (măsurat în milisecunde) drept negativ în comparație cu pozitiv, cu atât atitudinea implicită este mai negativă (adică o categorizare mai rapidă implică faptul că cele două concepte — „muncă” și „negativ” — sunt strâns legate în mintea cuiva).
<u>implicit memory</u>	A type of long-term memory that does not require conscious thought to encode. It is the type of memory one makes without intent. Or, a memory that is acquired and used unconsciously. Implicit memories can affect a person's thoughts and behaviors. Also the influence of experience on behavior, even if the individual is not aware of those influences.	memorie implicită	Tip de memorie pe termen lung care nu necesită implicarea conștientului pentru a fi codificată, ci se produce fără intenție. Sau, o amintire care este dobândită și folosită inconștient. Memoria implicită poate afecta gândirea și comportamentul unei persoane. De asemenea denotă influența experiențelor asupra comportamentului, chiar dacă persoana nu este conștientă de aceasta.
<u>imprinting</u>	A term used in psychology and ethology to describe any kind of phase-sensitive learning (learning occurring at a particular age or a particular life stage) that is rapid and apparently independent of the consequences of behavior.	imprinting	Termen folosit în psihologie și etologie pentru a descrie orice tip de achiziție în perioadele sensibile de învățare (învățare care are loc la o anumită vârstă sau într-o anumită etapă a vieții) care este rapidă și aparent independentă de consecințele comportamentului.
<u>impulse control disorders</u>	A set of brain disorders including intermittent explosive disorder (hot-headedness), kleptomania (stealing), pathological gambling, pyromania (fire-starting) and trichotillomania (pulling one's hair out). Impulsivity, the key feature of these disorders, can be thought of as seeking a small, short term gain at the expense of a large, long term loss.	tulburări de control al impulsurilor	Set de tulburări ale creierului, incluzând tulburarea explozivă intermitentă, cleptomania, jocurile de noroc patologice, piromania și tricotilomania (smulgerea părului). Impulsivitatea, caracteristica cheie a acestor tulburări, poate fi considerată o încercare de obținere a unui câștig mic, pe termen scurt, cu prețul unei pierderi mari, pe termen lung.

<u>impulsivity / impulsiveness</u>	A multifactorial construct that involves a tendency to act on a whim, displaying behavior characterized by little or no forethought, reflection, or consideration of the consequences.	impulsivitate	Construct multifactorial care implică tendința de a acționa din capriciu. Se manifestă prin comportamente caracterizate de puțină reflecție prealabilă, sau prin neluarea în considerare a consecințelor unei acțiuni.
<u>inattentual blindness</u>	A failure to notice a fully visible object when attention is devoted to something else.	orbire de neatenție	Incapacitate de a observa un obiect perfect vizibil/perceptibil atunci când atenția noastră este îndreptată către altceva.
<u>incest taboo</u>	A term used by anthropologists to refer to a class of prohibitions, both formal and informal, stated and unstated, against incest, the practice of sexual relations between certain or close relatives, in human societies.	tabu al incestului	Termen folosit de antropologi pentru a se referi la o clasă de interdicții, atât formale, cât și informale, explicite sau implicite, împotriva incestului (a practicii relațiilor sexuale între anumiți membri ai unei familii sau între rude apropiate), în societățile umane.
<u>independent self</u>	A view of people as unique with a stable collection of personal traits that drive behavior. This model purports that people tend to express their emotions to influence others. (Adapted)	sine independent	Perspectivă asupra oamenilor ca fiind unici, cu o colecție stabilă de trăsături personale care le determină comportamentul. Acest model susține că oamenii tind să își exprime emoțiile pentru a-i influența pe ceilalți.
<u>independent variable</u>	A variable presumed to affect or determine a dependent variable. It can be changed as required, and its values do not represent a problem requiring explanation in an analysis, but are taken simply as given. Depending on the context, independent variables are also known as predictor variables, regressors, controlled variables, manipulated variables, or explanatory variables.	variabilă independentă	Variabilă care influențează sau determină o variabilă dependentă. Aceasta poate fi modificată după cum este necesar, iar valorile sale nu reprezintă o problemă care necesită explicații în cadrul unei analize, ci sunt luate pur și simplu ca date. În funcție de context, variabilele independente sunt cunoscute și sub numele de variabile predictive, variabile regresive, variabile controlate, variabile manipulate sau variabile explicative.
<u>individualism</u>	A current of thought that emphasizes people's uniqueness, personal freedom, individual expression of opinions and decision-making. Norms in Western cultures that center on valuing the self and one's independence from others. (Adapted)	individualism	Curent de gândire care subliniază unicitatea oamenilor, libertatea personală și exprimarea individuală a opiniilor și a luării deciziilor. Norme din culturile occidentale care se concentrează pe evaluarea sinelui și a independenței cuiva față de ceilalți.
<u>individuation</u>	In Carl Jung's psychoanalytic theory, the process of integrating the conscious with the unconscious, synergizing the many components of the psyche. (Adapted)	individuație	În teoria psihoanalitică a lui Carl Jung, proces de integrare a conștientului cu inconștientul, prin sinergia multiplelor componente ale psihicului.
<u>infancy</u>	A developmental stage that begins at birth and continues to one year of age.	primul an de viață	Etapă a dezvoltării care începe la naștere și continuă până la vârsta de un an.
<u>infant</u>	A human child at the youngest stage of life, especially before they can walk. Or simply a child before the age of one.	nou născut / sugar	Copil la cea mai fragedă vârstă, în special înainte să poată merge sau, pur și simplu, copil care nu a împlinit vârsta de un an.
<u>infantilism</u>	Where an older child or adult exhibits the cognitive and emotional behaviour of infants.	infantilism	Când un copil mai mare sau un adult prezintă comportament cognitiv și emoțional specific unui sugar.
<u>inferiority complex</u>	In the fields of psychology and psychoanalysis, it is a feeling that one is inferior to others in some way. Such feelings can arise from an imagined or actual inferiority in the afflicted person. It is often subconscious, and is thought to drive afflicted individuals to overcompensate, resulting either in spectacular achievement or extreme schizotypal behavior, or both. Unlike a normal feeling of inferiority, which can act as an incentive for achievement (or promote discouragement), an inferiority complex is an advanced state of discouragement, often embedding itself into one's lifestyle, and sometimes resulting in a retreat from difficulties.	complex de inferioritate	În psihologie și psihanaliză, este sentimentul unei persoane că este inferioară altora într-un fel. Astfel de sentimente pot apărea dintr-o inferioritate imaginată sau reală a persoanei afectate. Este adesea un sentiment subconștient și se crede că îi determină pe indivizii afectați să compenseze excesiv, rezultând fie realizări spectaculoase, fie un comportament schizotipal extrem, sau ambele. Spre deosebire de un sentiment normal de inferioritate, care poate acționa ca un stimulent (sau poate promova descurajarea), un complex de inferioritate este o stare avansată de descurajare, care se înglobează adesea în stilul de viață al cuiva și, uneori, are ca rezultat o retragere din fața dificultăților.

<u>informed consent</u>	A document of people's agreement to participate in a study after being informed of everything that might reasonably be expected to affect their decision.	consimțământ informat	Document care atestă acordul oamenilor de a participa la un studiu după ce au fost informați cu privire la tot ce s-ar putea în mod rezonabil să le afecteze decizia.
<u>ingroup</u>	In social psychology, it is a social group towards which an individual feels loyalty and respect, usually due to membership in the group.	grup de apartenență / endogrup	În psihologia socială, este un grup social față de care un individ simte loialitate și respect. De obicei este vorba despre un grup din care individul face parte.
<u>inhalant</u>	A diverse group of organic solvents, volatile substances, and propellant gases that are inhaled for their psychoactive effects, which range from an alcohol-like intoxication to hallucinations. Their use can lead to inhalant abuse.	inhalant	Grup divers de solvenți organici, substanțe volatile și agenți de propulsie care sunt inhalați pentru efectele lor psihoactive, care variază de la o intoxicație asemănătoare alcoolului la halucinații. Utilizarea lor poate duce la abuzul de inhalanți.
<u>inhibitory</u>	Describing neurotransmitters that make the cell less likely to fire.	inhibitor	Describe acei neurotransmițători care scad șansele de apariție a răspunsului electric la nivel celular.
<u>inquiry education</u>	A student-centered method of education focused on asking questions. Students are encouraged to ask questions which are meaningful to them, and which do not necessarily have easy answers; teachers are encouraged to avoid speaking at all when this is possible, and in any case to avoid giving answers in favor of asking more questions.	învățare prin investigare	Metodă de învățare centrată pe student. Studenții sunt încurajați să pună întrebări relevante pentru ei, care nu au neapărat răspunsuri facile, pe când profesorilor le este recomandat să vorbească cât mai puțin și să evite să dea răspunsuri pentru a stimula studenții să pună cât mai multe întrebări clarificatoare.
<u>insanity</u>	Psychologically, it is a general popular and legal term defining behaviour influenced by mental instability. Today it is most commonly encountered as an informal term or in the narrow legal context of the insanity defense, and in the medical profession the term is now avoided in favour of specific diagnoses of mental illness as schizophrenia and other psychotic disorders. When discussing mental illness in general terms, "pathology" is also considered a preferred descriptor.	nebulie	Din punct de vedere psihologic, este un termen general popular și legal care definește comportamentul influențat de instabilitatea mentală. Astăzi este cel mai frecvent întâlnit ca termen informal sau în contextul juridic restrâns al apărării bazate pe nebunie, iar în profesia medicală termenul este acum evitat în favoarea diagnosticelor specifice de boli mintale ca schizofrenia și alte tulburări psihotice. Atunci când discutăm despre boala mintală în termeni generali, „patologie” este, de asemenea, un termen acceptat.
<u>insanity defense</u>	In the legal process, it is a possible defense by excuse, via which defendants may argue that they should not be held criminally liable for breaking the law, as they were mentally ill at the time of their allegedly criminal actions. It is important to note that the legal definition of "insane" in this context is quite different from the psychiatric definitions of "mentally ill". (Adapted)	apărare bazată pe nebunie	În jurisprudență, este o apărare prin care inculpații pledează că nu ar trebui să fie trași la răspundere penală pentru încălcarea legii, întrucât nu aveau discernământ la momentul presupuselor acțiuni penale. Este important de menționat că definiția legală a „nebuliei” în acest context diferă față de definițiile psihiatrice ale „bolii mintale”.
<u>insight</u>	Understanding by the patient of the unconscious causes of his or her symptoms.	insight, înțelegere profundă	Când un pacient conștientizează cauzele inconștiente ale simptomelor sale.
<u>insomnia</u>	Consistent difficulty in falling or staying asleep; the most common of the sleep disorders.	insomnie	Dificultate constantă de a adormi sau a rămâne adormit; cea mai comună tulburare a somnului.
<u>instinct</u>	Complex inborn pattern of behaviors that help ensure survival and reproduction.	instinct	Model complex înăscut de comportamente care ajută la asigurarea supraviețuirii și reproducerii.
<u>intellectual disability</u>	A generalized disorder ascribed to people who have an IQ below 70, who have experienced deficits since childhood, and who have trouble with basic life skills, such as dressing and feeding themselves and communicating with others.	dizabilitate intelectuală	Tulburare generalizată atribuită persoanelor care au un IQ sub 70 de puncte, care au avut deficite încă din copilărie și care au probleme în desfășurarea activităților de bază, cum ar fi îmbrăcarea, hrănirea și comunicarea cu ceilalți.

<u>interdependent self</u>	A view of people as being different in each new social context and of the social context as the primary driver of behavior. According to this model, people tend to control and suppress their emotions to adjust to others. (Adapted)	sine interdependent	Perspectivă conform căreia oamenii sunt diferiți în fiecare context social nou, iar acesta este principalul factor care influențează comportamentul lor. Acest model susține că oamenii tind să-și controleze și să-și suprime emoțiile pentru a se adapta la ceilalți.
<u>Intermittent explosive disorder (IED)</u>	A behavioral disorder characterized by extreme expressions of anger, often to the point of uncontrollable rage, that are disproportionate to the situation at hand. It is currently categorized in the Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders as an impulse control disorder.	Tulburare explozivă intermitentă	Tulburare de comportament caracterizată prin descărcări extreme de furie, adesea ajungând până la o furie incontrolabilă, care sunt disproporționate față de situația în cauză. În prezent este clasificată în Manualul de Diagnostic și Clasificare Statistică al Tulburărilor Mintale, ca tulburare de control al impulsurilor.
<u>internal consistency</u>	In statistics and research, it is a measure based on the correlations between different items on the same test (or the same subscale on a larger test). It measures whether several items that propose to measure the same general construct produce similar scores.	consistență internă	În statistică și cercetare, este o măsură bazată pe corelațiile dintre diferiți itemi ai aceluiași test (sau ai aceleiași subclase într-un test mai extins). Măsoară dacă mai mulți itemi care își propun să măsoare același construct general produc scoruri similare.
<u>internal locus of control</u>	When a person believes that his or her achievements and outcomes are determined by his or her own decisions and efforts. If the person does not succeed, he or she believes it is due to his or her own lack of effort.	locus intern al controlului	Când o persoană crede că realizările și rezultatele sale sunt determinate de propriile decizii și eforturi. Dacă persoana nu are succes, el sau ea crede că acest lucru se datorează faptului că nu a depus suficient efort.
<u>internal validity</u>	When the way an experiment was conducted supports the conclusion that the independent variable caused observed differences in the dependent variable. These studies provide strong support for causal conclusions.	validitate internă	Atunci când modul în care a fost efectuat un experiment dovedește că variabila independentă a cauzat diferențe observate în variabila dependentă. Aceste studii oferă un sprijin puternic pentru concluziile cauzale.
<u>internal working model of attachment</u>	As attachment develops, day-to-day interactions between infant and caregiver form the basis of the infant's internal working model – a set of beliefs and expectations they build about the availability and reliability of their attachment figures. - Adapted from Taintor, A. & Ruiz, W. (2020). Internal Working Models of Attachment. In Human Development Teaching & Learning Group is licensed under a Creative Commons CC: BY-NC-SA.	model intern al atașamentului	Pe măsură ce se dezvoltă atașamentul, interacțiunile de zi cu zi dintre sugar și îngrijitor formează baza modelului de lucru internalizat al sugarului - un set de convingeri și așteptări pe care le construiesc cu privire la disponibilitatea și caracterul demn de încredere/siguranță al figurilor de atașament. - Adaptat din Taintor, A. & Ruiz, W. (2020). Internal Working Models of Attachment. In Human Development Teaching & Learning Group is licensed under a Creative Commons CC: BY-NC-SA.
<u>interpersonal functions of emotion</u>	The role that emotions play between individuals within a group.	funcțiile interpersonale ale emoției	Rol pe care emoțiile îl joacă între indivizi în cadrul unui grup.
<u>interpersonal intelligence</u>	The capacity to understand the emotions, intentions, motivations, and desires of other people.	inteligență interpersonală	Capacitate de a înțelege emoțiile, intențiile, motivațiile și dorințele altor oameni.
<u>interrater reliability</u>	The extent to which different observers are consistent in their judgments.	fidelitate interevaluatori / interexaminatori	Măsură în care diferiți evaluatori/examinatori sunt consecvenți în judecățile lor.
<u>intersexuality</u>	A term that describes a person whose sex chromosomes, genitalia and/or secondary sex characteristics are determined to be neither exclusively male nor female. An intersex person may have biological characteristics of both the male and female sexes. (Adapted)	intersexualitate	Termen care descrie o persoană ai cărei cromozomi sexuali, organe genitale și/sau caracteristici sexuale secundare sunt determinate a nu fi exclusiv masculine sau feminine. O persoană intersex poate avea caracteristici biologice atât ale sexului masculin, cât și ale celui feminin.
<u>intrinsic motivation</u>	A drive that powers human behaviour that results from the joy of the task itself. Motivation that comes from the benefits associated with the process of pursuing a goal.	motivație intrinsecă	Determinare ce stimulează comportamentul uman, care rezultă din bucuria sarcinii în sine. Motivație care provine din beneficiile asociate cu procesul de urmărire a unui obiectiv.

<u>introspection</u>	Self-observation and reporting of conscious inner thoughts, desires and sensations. It is a conscious mental and usually purposive process relying on thinking, reasoning, and examining one's own thoughts, feelings, and, in more spiritual cases, one's soul.	introspecție	Auto-observare și raportare a gândurilor, dorințelor și senzațiilor interioare. Este un proces mental conștient și de obicei intenționat, bazat pe gândire, raționament și examinarea propriilor gânduri, sentimente și, în cazuri spirituale, sufletul cuiva.
<u>introversion</u>	A state of or tendency toward being wholly or predominantly concerned with and interested in one's private life. Introverts tend to be quiet, low-key, deliberate, and relatively non-engaged in social situations. (Adapted)	introversiune	Stare sau tendință de a fi în întregime sau predominant preocupat(ă) și interesat(ă) de propria viață privată. Persoanele introvertite tind să fie tăcute, discrete și să se angajeze destul de puțin în situații sociale.
<u>intuitive</u>	A term that describes a person who sees many possibilities in situations; goes with hunches; impractical; sometimes not present. (Adapted)	intuitiv	Termen ce descrie o persoană care vede mai multe posibilități în diferite situații; se bazează pe intuiții; nepractică; uneori nu este prezentă în moment.
<u>intrusive thought</u>	An unwelcome, involuntary thought, image or unpleasant idea that may become obsessions, is upsetting or distressing, and can be difficult to manage and be free of. Intrusive thoughts, urges, and images are of inappropriate things at inappropriate times. Most people experience these thoughts; when they are associated with obsessive-compulsive disorder (OCD) or depression, they may become paralyzing, anxiety-provoking, and persistent.	gând intruziv	Gând nedorit și involuntar, imagine sau idee neplăcută care pot deveni obsesie supărătoare sau stresantă și pot fi dificil de gestionat și de eliminat. Gândurile, impulsurile și imaginile intruzive se referă la lucruri nepotrivite în momente nepotrivite. Majoritatea oamenilor experimentează aceste gânduri; atunci când sunt asociate cu tulburarea obsesiv-compulsivă (TOC) sau cu depresia, ele pot deveni paralizante, pot provoca anxietate și pot fi persistente.
<u>IQ</u>	A measure of intelligence that is adjusted for age.	coeficient de inteligență	Măsură a inteligenței care este ajustată în funcție de vârstă.
<u>iris</u>	The coloured part of the eye that controls the size of the pupil by constricting or dilating in response to light intensity.	iris	Parte colorată a ochiului care controlează mărimea pupilei prin constricție sau dilatație ca răspuns la intensitatea luminoasă.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>James-Lange Theory of Emotion</u>	A theory proposed by William James and Carl Lange that states that arousal and emotion are not independent, but rather that emotion depends on the pattern of arousal.	teoria James - Lange	Teorie propusă de William James și Carl Lange care susține că excitația și emoția nu sunt independente, ci mai degrabă emoția depinde de tiparul excitării.
<u>JD-R (job demands-resources) model</u>	An expansion of the DCM, founded on the same principle that high job demands and high job resources produce employees with more positive work attitudes. The difference between the JD-R and DCM is that the JD-R expounds upon the differentiation between demand and resources, as well as encompasses a broader view of resources.	modelul Solicitări-Resurse ale postului	Extensie a Modelului Controlului Cerințelor, se bazează pe același principiu, anume că solicitările ridicate ale postului și resursele ridicate produc angajați cu atitudini pozitive. Diferența dintre Modelul Solicitări-Resurse și Modelul Controlului Cerințelor este că primul detaliază suplimentar diferența dintre solicitări și resurse și include o viziune mai largă a resurselor.
<u>jealousy</u>	An emotion experienced by one who perceives that another person is giving something that s/he wants or feels is due to them (often attention, love, respect or affection) to an alternate. For example, a child will likely become jealous when their parents give sweets to a sibling but not to them. An adult may become jealous if they observe that their lover is flirting with someone else, perceiving a threat to their relationship.	gelozie	Emoție simțită atunci când observăm că o altă persoană primește ceea ce considerăm că ni se cuvine (de multe ori atenție, dragoste, respect sau afecțiune). De exemplu, un copil va deveni probabil gelos atunci când părinții dau dulciuri unui frate, dar nu și lor. Un adult poate deveni gelos dacă observă că partenerul/a flirtează cu altcineva, percepând o amenințare la adresa relației lor.
<u>jet lag</u>	The state of being fatigued and/or having difficulty adjusting to a new time zone after traveling a long distance (across multiple time zones).	diferență de fus orar	Stare de oboseală și / sau dificultăți de adaptare la un nou fus orar în urma călătoriei prin mai multe fusuri orare.
<u>job analysis</u>	Various methodologies for analyzing the requirements of a job.	analiză a postului	Diverse metodologii de analiză a cerințelor unui post la locul de muncă.
<u>job crafting</u>	A proactive behavior displayed by workers to modify the boundaries of their roles, adapting them to their own needs, which is positively associated with motivational processes and negatively associated with mechanisms that compromise well-being. - Adapted from Signore, F. (2024)	modelarea postului	Comportament proactiv manifestat de angajați prin modificare granițelor rolurilor lor, adaptându-le la propriile nevoi. Asociat pozitiv cu procesele motivaționale și negativ cu mecanisme care compromit bunăstarea. - Adaptat din Signore, F. (2024)
<u>job insecurity</u>	In work psychology, it is perceived as a powerful harmful factor that can lead to emotional disorders, such as depression, anxiety, and stress. - Adapted from Cosma, G.-A. et al (2021).	nesiguranța locului de muncă	În psihologia muncii, este percepută ca un factor dăunător puternic care poate duce la tulburări emoționale, cum ar fi depresia, anxietatea și stresul. - Adaptat din Cosma, G.-A. et al (2021).
<u>job involvement</u>	A concept that is generally viewed as managing discretionary effort, that is, when employees have choices, they will act in a way that furthers their organization's interests. An engaged employee is a person who is fully involved in, and enthusiastic about, his or her work.	implicare în muncă	Concept care este văzut în general ca gestionarea efortului discreționar, adică atunci când angajații au opțiuni, aceștia vor acționa într-un mod care promovează interesele organizației lor. Un angajat implicat este o persoană care este pe deplin entuziasmată de munca sa.
<u>job satisfaction</u>	How content an individual is with his or her job. There are a variety of factors that can influence a person's level of job satisfaction; some of these factors include the level of pay and benefits, the perceived fairness of the promotion system within a company, the quality of the working conditions, leadership and social relationships, and the job itself (the variety of tasks involved, the interest and challenge the job generates, and the clarity of the job description/requirements).	satisfacție profesională	Grad de satisfacție al unei persoane la locul de muncă. Există o varietate de factori care pot influența nivelul de satisfacție profesională; unii dintre aceștia sunt: nivelul de salarizare și beneficii, echitatea percepută a sistemului de promovare în cadrul unei companii, calitatea condițiilor de muncă, conducerea și relațiile sociale și postul în sine (varietatea sarcinilor, interesul și provocarea pe care postul le generează și claritatea fișei/cerințelor postului).

<u>job shadowing</u>	A career exploration activity in which you observe the workday of a professional, interact with clients or customers, and attend meetings and other appointments. A job shadow is conducted at the workplace and should include a tour of the workplace and the opportunity for you to ask questions of the worker being shadowed throughout the day. - Adapted from CCTS Seattle University (2017). Job Shadowing. Licensed under CC BY 4.0	observare la locul de muncă	Activitate de explorare a carierei în care observi cum se desfășoară ziua de muncă a unui profesionist, interacționezi cu clienți sau beneficiari și participi la întâlniri de lucru. Observarea la locul de muncă se desfășoară în mediul profesional și ar trebui să includă un tur al locului de muncă, precum și oportunitatea de a adresa întrebări angajatului urmărit pe parcursul zilei. - Adaptat din CCTS Seattle University (2017). Job Shadowing. Licensed under CC BY 4.0
<u>journal</u>	A periodically published set of articles that may take the form of an academic periodical, magazine, or newspaper.	jurnal academic / publicație academică	Set de articole publicate periodic care poate lua forma unei publicații academice periodice, sub formă de revistă sau ziar.
<u>judgment</u>	Most commonly it is related to the decision-making process of forming an opinion on the basis of the available evidence and is the term applied to the decision reached. Some sense of the weighing of alternatives within a given set of values is implied.	judecată	Cel mai frecvent se referă la procesul decizional de formare a unei opinii pe baza dovezilor disponibile. Termenul este aplicat și deciziei luate. Implică și ideea cântăririi alternativelor în cadrul unui anumit set de valori.
<u>Jungian psychology</u>	The school of psychology originating from the ideas of Swiss psychiatrist Carl Jung, and then advanced by his students and other thinkers who followed in his tradition. Its aim is the apprehension and integration of the deep forces and motivations underlying human behaviour by the practice of an accumulative phenomenology around the significance of dreams, folklore and mythology.	psihologie jungiană	Se referă la școala de psihologie care se naște din ideile psihiatrului elvețian Carl Jung, idei continuate de studenții săi și alți gânditori care i-au urmat tradiția. Scopul său este înțelegerea și integrarea forțelor profunde și a motivațiilor care stau la baza comportamentului uman prin practicarea unei fenomenologii acumulative în jurul semnificației viselor, folclorului și mitologiei.
<u>justice</u>	An ethical principle from the Belmont Report that emphasizes distributing risks and benefits fairly across different groups within society.	justiție	Principiu etic din Raportul Belmont care pune accent pe distribuirea echitabilă a riscurilor și beneficiilor între diferite grupuri din societate.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
katasexuality	see necrophilia	katasexualitate	
<u>ketamine</u>	A drug used in human and veterinary medicine, classified as an NMDA receptor antagonist, primarily used for the induction and maintenance of general anesthesia, usually in combination with some sedative drug. Ketamine has a wide range of effects in humans, including analgesia, anesthesia, hallucinations, elevated blood pressure, and bronchodilation.	ketamină	Medicament utilizat în medicina umană și veterinară, clasificat ca antagonist al receptorilor NMDA, utilizat în principal pentru inducerea și menținerea anesteziei generale, de obicei în combinație cu un medicament sedativ. Ketamina are o gamă largă de efecte la om, inclusiv analgezie, anestezie, halucinații, tensiune arterială crescută și bronhodilatație.
<u>kin selection</u>	According to evolutionary psychology, the favoritism shown for helping our blood relatives, with the goals of increasing the likelihood that some portion of our DNA will be passed on to future generations.	selecție de rudenie	Conform psihologiei evoluționiste, predispoziție de a ne ajuta rudele de sânge, cu scopul de a crește probabilitatea ca o parte din ADN-ul nostru să fie transmis generațiilor viitoare.
<u>kinesthesia / kinesthesis</u>	The perception of the body's movement through space.	kinestezie	Abilitate de a simți mișcarea corpului în spațiu.
<u>kinesthetic learning</u>	A teaching and learning style in which learning takes place by the student actually carrying out a physical activity, rather than listening to a lecture or merely watching a demonstration.	învățare kinestezică	Stil de predare și învățare în care învățarea are loc prin faptul că elevul desfășoară efectiv o activitate fizică, mai degrabă decât să asculte o prelegere sau doar să urmărească o demonstrație.
<u>klazomania</u>	Compulsive shouting, complex tic, like echolalia, palilalia and coprolalia. All can be symptoms of Tourette syndrome, Asperger syndrome, or autism.	clazomanie	Compulsie de a striga, un tic complex, precum ecolalia, palilalia și coprolalia. Toate pot fi simptome ale sindromului Tourette, sindromului Asperger sau autismului.
<u>Kleine-Levin syndrome (KLS)</u>	A rare disorder characterized by the need for excessive amounts of sleep (hypersomnia), (e.g. up to 20 hours a day); excessive food intake (compulsive hyperphagia); and an abnormally uninhibited sexual drive. Adolescent males are the predominant victims of the disorder.	Sindromul Kleine-Levin (KLS)	Tulburare rară caracterizată prin nevoia de a dormi excesiv (hipersomnie) (de exemplu, până la 20 de ore pe zi), un consum excesiv de alimente (hiperfagie compulsivă) și un apetit sexual anormal de dezinhibat. Adolescenții de sex masculin sunt victimele predominante ale acestei tulburări.
<u>kleptomania</u>	An impulse control disorder, inability or great difficulty in resisting the impulse to stealing.	cleptomanie	Tulburare de control al impulsului, caracterizată prin incapacitatea sau dificultatea de a rezista impulsului de a fura.
<u>Klinefelter Syndrome</u>	A condition caused by an abnormal chromosome number. Affected males have an extra X sex chromosome. The principal effect is abnormal testicular development and reduced fertility. A variety of other physical and behavioral differences and problems are common, though severity varies and many boys and men with the condition have few detectable symptoms.	Sindromul Klinefelter	Afecțiune cauzată de un număr anormal de cromozomi. Bărbații afectați au un cromozom sexual X în plus. Principalul efect este dezvoltarea anormală a testiculelor și fertilitatea redusă. O multitudine de alte diferențe și probleme fizice și comportamentale sunt des întâlnite, deși severitatea variază. Mulți băieți și bărbați cu această afecțiune au puține simptome detectabile.
<u>Klüver–Bucy syndrome</u>	A behavioral disorder that occurs when both the right and left medial temporal lobes of the brain malfunction.	Sindromul Klüver – Bucy	Tulburare comportamentală care apare atunci când atât lobul temporal medial drept, cât și cel stâng al creierului funcționează necorespunzător.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>lack of executive control</u>	Difficulty comprehending information and using it to make decisions.	lipsă a controlului executiv	Dificultatea de a înțelege informația și a o folosi pentru luarea deciziilor.
<u>language</u>	A system of communication that uses symbols to create meaning. Gives the ability communicate our intelligence to others by talking, reading, and writing.	limbă	Sistem de comunicare care folosește simboluri pentru a crea sens. Conferă abilitatea de a ne comunica cunoștințele vorbind, citind și scriind.
<u>latah</u>	A culture-bound syndrome that exists in Malaysian and Indonesian cultures. People showing signs of this syndrome respond to minimal stimuli by being exaggeratedly startled. Sometimes, after becoming startled, people suffering from this syndrome will obey the commands or imitate the actions of the people around them. Most occurrences of latah are intentionally provoked to act as entertainment for those surrounding. Latah is very closely tied to specific factors in the cultural systems of the Southeast Asian societies in which it is found. The syndrome exemplifies the very dynamic and complex ways in which neurophysiological, experiential, and cultural variables coincide with each other to produce a strongly marked phenomenon in these cultures. Latah is also the name for those who have the condition, which consists mainly of adult women. During episodes of this behavior, Latah's are usually not held responsible for their actions.	latah	Sindrom legat de cultură care există în culturile malaeziană și indoneziană. Persoanele care prezintă semne ale acestui sindrom răspund la stimuli minimi prin sperieturi exagerate. Uneori, după ce se sperie, persoanele care suferă de acest sindrom se supun comenzilor sau imită acțiunile persoanelor din jurul lor. Cele mai multe cazuri de latah sunt provocate în mod intenționat pentru a servi drept divertisment pentru cei din jur. Latah este foarte strâns legat de factori specifici din sistemele culturale ale societăților din Asia de Sud-Est în care este întâlnit. Sindromul exemplifică modul foarte dinamic și complex în care variabilele neurofiziologice, experiențiale și culturale coincid între ele pentru a produce un fenomen puternic marcat în aceste culturi. Latah este, de asemenea, numele celor care suferă de această afecțiune, care constă în principal din femei adulte. În timpul episoadelor de acest comportament, persoanele latah nu sunt de obicei trase la răspundere pentru acțiunile lor.
<u>latency</u>	A time delay between the moment something is initiated, and the moment one of its effects begins or becomes detectable.	latență	Interval de timp între momentul în care ceva este inițiat și momentul în care unul dintre efectele sale începe sau devine detectabil.
<u>latent content</u>	Content within dreams that relates to deep unconscious wishes or fantasies. Or, the hidden psychological meaning of a dream.	conținut latent	Conținut din vise care are legătură cu dorințe sau fantezii ale inconștientului. Sau, însemnătatea psihologică ascunsă a unui vis.
<u>law of readiness</u>	A quality in responses and connections that results in readiness to act.	legea pregătirii	Calitate a răspunsurilor și conexiunilor care are ca rezultat disponibilitatea de a acționa.
<u>learned helplessness</u>	A psychological condition in which a human being or an animal has learned to act or behave helpless in a particular situation, even when it has the power to change its unpleasant or even harmful circumstance. Learned helplessness theory is the view that clinical depression and related mental illnesses result from a perceived absence of control over the outcome of a situation.	neajutorare învățată	Stare psihologică în care o persoană / un animal a învățat să acționeze sau să se comporte ca și când ar fi neajutorat(ă) într-o anumită situație, chiar și atunci când are puterea de a schimba circumstanțele neplăcute sau chiar dăunătoare în care se află. Teoria neajutorării învățate este punctul de vedere conform căruia depresia clinică și bolile mintale conexe rezultă din absența percepută a controlului asupra rezultatului unei situații.
<u>learning</u>	In the fields of neuropsychology, personal development and education, it is one of the most important mental functions of humans, animals and artificial cognitive systems. It relies on the acquisition of different types of knowledge supported by perceived information. It leads to the development of new capacities, skills, values, understanding, and preferences. Its goal is the increasing of individual and group experience. Learning functions can be performed by different brain learning processes, which depend on the mental capacities of the learning subject, the type of knowledge which has to be acquitted, as well as on socio-cognitive and environmental circumstances.	învățare	În domeniile neuropsihologiei, dezvoltării personale și educației, este una dintre cele mai importante funcții mentale ale oamenilor, animalelor și sistemelor cognitive artificiale. Se bazează pe dobândirea diferitelor tipuri de cunoștințe susținute de informații. Învățarea conduce la dezvoltarea de noi capacități, abilități, valori, înțelegere și preferințe. Scopul său este creșterea experienței individuale și de grup. Funcțiile de învățare pot fi realizate prin diferite procese cerebrale de învățare, care depind de capacitățile mintale ale subiectului învățării, de tipul de cunoștințe care trebuie să fie dobândite, precum și de circumstanțele socio-cognitive și de mediu.

<u>lens</u>	Structure that focuses the incoming light on the retina.	lentilă	Structură care focalizează lumina pe retină.
<u>lesion</u>	Any abnormality in the tissue of an organism, usually caused by disease or trauma.	leziune	Orice anomalie a țesutului unui organism, cauzată de obicei de boală sau traumă.
<u>level of analysis</u>	The different levels at which scientists might understand a single event.	nivele de analiză	Diferite nivele la care oamenii de știință pot înțelege un singur eveniment.
<u>lethologica</u>	Psychological disorder that inhibits an individual's ability to articulate their thoughts by temporarily forgetting key words, phrases or names in conversation. The word is derived from the Greek language - letho (forgetfulness) and logos (word).	lethologica (lapsus)	Tulburare psihologică care inhibă capacitatea unei persoane de a-și articula gândurile prin uitarea temporară a cuvintelor, frazelor sau numelor cheie în conversație. Derivă din grecescul Lethe (uitare) și logos (cuvânt).
<u>lexical hypothesis</u>	Theory according to which all important personality characteristics should be reflected in the language that we use to describe other people. _	ipoteza lexicală	Teorie conform căreia toate trăsăturile importante de personalitate ar trebui să se reflecte în limbajul pe care îl folosim pentru a descrie alți oameni.
<u>LGBTQ+</u>	This acronym stands for lesbian, gay, bisexual, transgender. The “+” represents acknowledgement that more identities fall under the sexual and gender minority spectrum than these five letters.	LGBTQ+	Acronim care reprezintă orientările sexuale și de gen non-heteronormative: lesbiană, gay, bisexual, transgender. Semnul „+” reprezintă recunoașterea faptului că în spectrul minorităților sexuale și de gen se încadrează mai multe identități decât aceste cinci litere.
<u>limbic system</u>	A brain area, located between the brain stem and the two cerebral hemispheres, that governs emotion and memory. The system includes the amygdala, the hypothalamus, and the hippocampus.	sistemul limbic	Zonă a creierului, localizată între tulpina creierului și cele două emisfere cerebrale, care guvernează emoția și memoria. Acest sistem include amigdala, hipotalamusul și hipocampusul.
<u>limited capacity</u>	The notion that humans have limited mental resources that can be used at a given time.	capacitate limitată	Noțiune conform căreia oamenii au resurse mentale limitate care pot fi epuizate în orice moment.
<u>limiting condition</u>	When the results from a research study are different across cultures.	condiție limitativă	Când rezultatele unui studiu de cercetare diferă între culturi.
<u>linear regression</u>	A form of regression analysis in which the relationship between one or more independent variables and another variable, called the dependent variable, is modelled by a least squares function, called a linear regression equation.	regresie liniară	Formă de analiză de regresie în care relația dintre una sau mai multe variabile independente și o altă variabilă, numită variabilă dependentă, este modelată printr-o funcție a celor mai mici pătrate, numită ecuație de regresie liniară.
<u>linguistic intergroup bias</u>	A model of stereotype maintenance stating that positive ingroup descriptions and negative outgroup descriptions are abstract and vague, while negative ingroup descriptions and positive outgroup descriptions are specific and observable. Abstract statements are vague and harder to prove wrong, while, concrete statements are specific, and easy to brush off as exceptions to the rule, therefore keeping stereotypes intact. (Adapted)	bias lingvistic intergrup	Model de propagare a stereotipurilor care susține că descrierile pozitive ale endogrupului și descrierile negative ale exogrupului sunt abstracte și vagi, în timp ce descrierile negative ale endogrupului și descrierile pozitive ale exogrupului sunt specifice și observabile. Afirmatiile abstracte sunt vagi și mai greu de infirmat, în timp ce afirmațiile concrete sunt specifice și ușor de desconsiderat ca fiind excepții de la regulă, păstrând astfel stereotipurile intacte.
<u>linguistic relativity</u>	The idea that language and its structures influence and limit human thought.	relativitate lingvistică	Ideea că limba și structurile lingvistice influențează și limitează gândirea umană.

<u>literacy</u>	The ability to use language, i.e. to read, write, listen and speak and to understand and comprehend the meaning of such communication. In modern contexts, the word means reading and writing in a level adequate for written communication and generally a level that enables one to successfully function at certain levels of a society if that society is one in which literacy plays a role in providing access to power.	alfabetizare	Capacitate de a folosi limbajul, adică de a citi, scrie, asculta și vorbi și de a înțelege sensul unei astfel de comunicări. În context modern, cuvântul înseamnă a citi și a scrie la un nivel adecvat pentru comunicarea scrisă și, în general, la un nivel care-i permite unui individ să funcționeze cu succes la anumite niveluri ale unei societăți, dacă societatea respectivă este una în care alfabetizarea joacă un rol în asigurarea accesului la putere.
<u>local dominance effect</u>	People are generally more influenced by social comparison when that comparison is personally relevant rather than broad and general.	efect de dominanță locală	Oamenii sunt, în general, mai influențați de comparația socială atunci când aceasta este relevantă la nivel personal, decât atunci când e generală.
<u>locus niger (or substantia nigra)</u>	A heterogeneous portion of the midbrain and a major element of the basal ganglia system. It is responsible for dopamine production in the brain, and therefore plays a vital role in reward and addiction.	substantia nigra	Porțiune eterogenă din mezencefal și un element major al sistemului ganglionilor bazali. Este responsabilă de producerea dopaminei în creier și, prin urmare, joacă un rol vital în recompensă și dependență.
<u>locus of control theory</u>	Theory in psychology that identifies individual differences between people on a continuum between - internals, who attribute events to their own control, and externals, who attribute events in their life to external circumstances.	teoria locusului de control	Teorie în psihologie care identifică diferențele individuale între oameni - cei cu locus intern al controlului atribuie evenimentele din viața lor propriului control, iar cei cu locus extern al controlului atribuie evenimentele din viața lor circumstanțelor externe.
<u>logotherapy</u>	Developed by neurologist and psychiatrist Viktor Frankl, it is considered the "third Viennese school of psychotherapy" after Freud's psychoanalysis and Adler's individual psychology. It is a type of Existential Analysis that focuses on a "will to meaning" as opposed to Adler's Nietzschean doctrine of "will to power" or Freud's of "will to pleasure".	logoterapie	Dezvoltată de neurologul și psihiatrul Viktor Frankl, este considerată „a treia școală vieneză de psihoterapie” după psihaanaliza lui Freud și psihologia individuală a lui Adler. Este un tip de analiză existențială care se concentrează pe „voința de sens”, spre deosebire de doctrina nietzschiană a „voinței de putere” a lui Adler sau a „voinței de plăcere” a lui Freud.
<u>loneliness</u>	An emotional state in which a person experiences a powerful feeling of emptiness and isolation.	singurătate	Stare emoțională în care o persoană experimentează un sentiment puternic de deșertăciune și izolare.
<u>long-term memory</u>	Memory storage that can hold information for days, months, and years. There are three processes that are central to long-term memory – encoding, storage, and retrieval.	memorie de lungă durată	Sistem propriu memoriei care poate păstra informații timp de zile, luni și ani. Trei procese sunt centrale în memoria de lungă durată - codificarea informațiilor, stocarea acestora, și recuperarea.
<u>longitudinal study</u>	A correlational research study that involves observations of the same items over long periods of time, often many decades. Longitudinal studies are often used in psychology to study developmental trends across a life span. The reason for this is that unlike cross-sectional studies, longitudinal studies track the same people, and therefore the differences observed in those people are less likely to be the result of cultural differences across generations.	studiu longitudinal	Studiu de cercetare corelațional care implică observarea acelorași elemente pe perioade lungi de timp, chiar decenii. Studiile longitudinale sunt utilizate în psihologie pentru a studia tendințe de dezvoltare de-a lungul unei vieți, deoarece, spre deosebire de studiile transversale, studiile longitudinale urmăresc aceleași persoane și, prin urmare, este mai puțin probabil ca diferențele observate la aceste persoane să fie rezultatul diferențelor culturale dintre generații.
<u>love</u>	Any of a number of emotions and experiences related to a sense of strong affection and attachment. As an abstract concept, love usually refers to a deep, ineffable feeling of tenderly caring for another person. Even this limited conception of love, however, encompasses a wealth of different feelings, from the passionate desire and intimacy of romantic love to the nonsexual emotional closeness of familial and platonic love to the profound oneness or devotion of religious love.	iubire	Oricare dintre o gamă de emoții și experiențe asociate unui sentiment de afecțiune și atașament puternic. Ca și concept abstract, iubirea se referă de obicei la un sentiment profund, inefabil, de afecțiune tandră pentru o altă persoană. Cu toate acestea, chiar și această concepție limitată a iubirii cuprinde o multitudine de sentimente diferite, de la dorința pasională și intimitatea iubirii romantice la apropierea emoțională nonsexuală a iubirii familiale și platonice, la abnegația profundă sau devotamentul iubirii religioase.

[love bombing](#)

An attempt to influence a person by excessive demonstrations of attention and affection. - **Adapted from** Handwiki (2022). Love Bombing. Distributed under a Creative Commons-Attribution ShareAlike (CC BY-SA) license. SAU HandWiki. (2022, October 20). Love Bombing. In Encyclopedia. <https://encyclopedia.pub/entry/30452>

bombardarea cu iubire

Formă de manipulare emoțională care implică oferirea excesivă de atenție și afecțiune. - **Adaptat din** Handwiki (2022). Love Bombing. Distributed under a Creative Commons-Attribution ShareAlike (CC BY-SA) license. SAU HandWiki. (2022, October 20). Love Bombing. In Encyclopedia. <https://encyclopedia.pub/entry/30452>

[lucid dreaming](#)

The conscious perception of one's state while dreaming, resulting in a much clearer (lucid from Latin, lux "light") experience and sometimes enabling direct control over the content of the dream, a realistic world that is to some degree in the control of the dreamer. The complete experience from start to finish is called a lucid dream. Dreaming while being aware that you are dreaming.

vis lucid

Percepție conștientă a stării persoanei care visează, rezultând într-o experiență mult mai clară (lucid din latină, lux „lumină”) și, uneori, permițând controlul direct asupra conținutului visului; o lume realistă care este, într-o anumită măsură, sub controlul visătorului. Experiența completă de la început până la sfârșit se numește vis lucid. Visarea în timp ce ești conștient că visezi.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>machiavellianism</u>	A term some social and personality psychologists use to describe a person's tendency to deceive and manipulate others for personal gain. The concept is named after Renaissance diplomat and writer Niccolò Machiavelli, who wrote <i>Il Principe</i> (The Prince).	machiavelism	Termen utilizat de unii psihologi sociali și specializați în psihologia personalității pentru a descrie tendința unei persoane de a-i înșela și de a-i manipula pe ceilalți în scopuri personale. Conceptul este denumit după diplomatul și scriitorul renascentist Niccolò Machiavelli, care a scris <i>Principele</i> .
<u>machismo</u>	A prominently exhibited or excessive masculinity. As an attitude, it ranges from a personal sense of virility to a more extreme masculism. In many cultures, machismo is acceptable and even expected.	machism	Masculinitate manifestată vizibil sau excesiv. Ca atitudine, variază de la un sentiment personal de virilitate la manifestări mai extreme ale masculinității. În multe culturi, machismul este acceptabil și chiar așteptat.
<u>macropsia (or megalopia)</u>	A neurological condition affecting human visual perception, in which objects within an affected section of the visual field appear larger than normal, causing the subject to feel smaller than they actually are.	macropsie	Condiție neurologică ce afectează percepția vizuală a oamenilor, în care obiectele aflate în aria afectată a câmpului vizual par mai mari decât în mod normal, cauzând subiectului senzația că este mai mic decât în realitate.
<u>made feelings</u>	Unexpected surges of feelings (pain, hurt, anger, fear, shame) which are puzzling to the person. Fairly common in people with non-dissociative disorders (PTSD, Borderline Personality Disorder, Bipolar, Panic Disorder and ADHD).	accese emoționale	Izbucniri neașteptate a sentimentelor (durere, furie, frică, rușine) care sunt de neînțeles pentru persoana care le trăiește. Sunt destul de comune la persoanele cu tulburări non-disociative (PTSD, Tulburare de personalitate borderline, Tulburare bipolară, Tulburare de panică și ADHD).
<u>Madonna-whore dichotomy</u>	A psychological complex in Freudian psychoanalysis that develops in the human male. Popularly, the term is used to describe an unsatisfiable desire by a man to have his wife or other female partner exhibit two mutually exclusive traits (mother and whore). This introduces a dilemma where men may feel unable to love any women that can satisfy them sexually and are unable to be sexually satisfied by any women that they can love. Alternatively, the term is to describe or attempt to justify the behavior of men who pursue multiple women as a way of fulfilling each of these needs.	complexul Madonna-prostituată	Complex psihologic în psihanaliza freudiană care apare la bărbați. Popular, termenul este utilizat pentru a descrie dorința nesatisfăcută a unui bărbat ca soția sa sau altă parteneră să prezinte două trăsături care se exclud reciproc (mamă și prostituată). Bărbații ce experimentează această dilemă se pot simți incapabili să iubească orice femeie care îi poate satisface sexual și sunt incapabili să fie satisfăcuți sexual de orice femeie pe care o pot iubi. Alternativ, termenul descrie sau încercă să justifice comportamentul bărbaților care curtează mai multe femei ca o modalitate de a-și satisface fiecare dintre cele două nevoi.
<u>magical thinking</u>	The erroneous belief that your thoughts, words, or actions will cause or prevent a particular outcome in a way that defies commonly understood laws of cause and effect. May be a part of normal child development.	gândire magică	Convingere eronată că gândurile, cuvintele sau acțiunile tale vor provoca sau preveni un anumit rezultat într-un mod care sfidează legile de cauză și efect așa cum sunt înțelese în mod obișnuit. Poate fi o parte a dezvoltării normale a copilului.
<u>main effect</u>	In factorial design, the statistical relationship between one independent variable and a dependent variable - averaging across the levels of the other independent variable.	efect principal	Într-un design experimental, efectul pe care o variabilă independentă îl are asupra unei variabile dependente, indiferent de efectul altor variabile independente.
<u>major depressive disorder</u>	Also known as clinical depression, a mental disorder characterized by an all-encompassing low mood accompanied by low self-esteem and loss of interest or pleasure in normally enjoyable activities.	tulburare depresivă majoră	Cunoscută și sub numele de depresie clinică, este o tulburare mintală caracterizată printr-o stare de rău generală, însoțită de o stimă de sine scăzută și de pierderea interesului sau a plăcerii pentru activități în mod normal plăcute.
<u>maladaptation</u>	Adaptation that is (or has become) more harmful than helpful. It is a term used when discussing both humans and animals in fields such as evolutionary biology, biology, psychology (where it applies to behaviors and other learned survival mechanisms) and other fields where adaptation and responsive change may occur.	maladaptare	Adaptare nefuncțională, care este (sau a devenit) mai mult dăunătoare decât utilă. Este un termen folosit atunci când discutăm atât despre oameni, cât și despre animale în domenii precum biologia evolutivă, psihologie (unde se aplică comportamentelor și altor mecanisme de supraviețuire învățate) și alte domenii în care pot apărea adaptarea și schimbarea receptivă.

<u>maladaptive daydreaming</u>	A condition in which an individual daydreams or fantasizes as a psychological response to prior trauma or abuse.	reverie maladaptativă	Afecțiune în care un individ visează cu ochii deschiși sau are fantezii ca răspuns psihologic la o traumă sau un abuz anterior.
<u>malingering</u>	A medical and psychological term that refers to an individual fabricating or exaggerating the symptoms of mental or physical disorders for a variety of motives, including getting financial compensation (often tied to fraud), avoiding work, obtaining drugs, getting lighter criminal sentences, trying to get out of going to school, or simply to attract attention or sympathy.	simulare a deficitului cognitiv	Termen medical și psihologic care se referă la o persoană care inventează sau exagerează simptomele unor tulburări mentale sau fizice pentru o serie de motive, inclusiv obținerea de compensații financiare (adesea legate de fraudă), evitarea muncii, obținerea de droguri, obținerea de sentințe penale mai ușoare, încercarea de a scăpa de obligația de a merge la școală sau pur și simplu pentru a atrage atenția sau simpatia.
<u>malnutrition</u>	A general term for the medical condition caused by an improper or insufficient diet. It most often refers to undernutrition resulting from inadequate consumption, poor absorption, or excessive loss of nutrients, but the term can also encompass overnutrition, resulting from overeating or excessive intake of specific nutrients. An individual will experience malnutrition if the appropriate amount, kind or quality of nutrients comprising a healthy diet are not consumed for an extended period of time. An extended period of malnutrition can result in starvation.	malnutriție	Termen general pentru o afecțiune medicală cauzată de un regim alimentar necorespunzător sau insuficient. Cel mai adesea se referă la subnutriție ca urmare a unui consum inadecvat, a unei absorbții deficitare sau a unei pierderi excesive de nutrienți, dar termenul poate include și supranutriția, ca urmare a unei alimentații excesive sau a unui aport excesiv de nutrienți specifici. O persoană suferă de malnutriție în cazul în care cantitatea, tipul sau calitatea corespunzătoare de nutrienți care alcătuiesc o dietă sănătoasă nu sunt consumate pentru o perioadă prelungită de timp. O perioadă prelungită de malnutriție poate duce la înfometare.
<u>mandala</u>	A symbol of wholeness, completeness, and perfection; symbolized the self.	mandala	Simbol al întregului, al desăvârșirii și al perfecțiunii; simbolizează sinele.
<u>mania</u>	A mental state of elevated, expansive, or irritable mood and persistently increased level of activity or energy.	manie	Stare mentală caracterizată de o dispoziție agitată, expansivă sau irascibilă și de un nivel crescut de activitate sau energie.
<u>manifest content</u>	Superficial and meaningless content within dreams; or, the literal dream as it is remembered (i.e., literal actions that occur during dreams).	conținut manifest	Conținut superficial și fără sens în vise; sau, visul exact așa cum este amintit (adică acțiunile propriu-zise care au loc în timpul viselor).
<u>(to) manipulate</u>	To change an independent variable's level systematically so that different groups of participants are exposed to different levels of that variable, or the same group of participants is exposed to different levels at different times.	a manipula	În statistică, a schimba în mod sistematic nivelul unei variabile independente, astfel încât diferite grupuri de participanți să fie expuse la diferite niveluri ale acelei variabile, sau același grup de participanți să fie expus la diferite niveluri în momente diferite.
<u>manipulation</u>	In a psychological context, the act of influencing a person or a group of people in such a way that the manipulator tries to get what he or she wants or makes a person believe something in a calculating, indirect and somewhat dishonest way. It is a form of psychological abuse.	manipulare	Într-un context psihologic, actul de a influența o persoană sau un grup de persoane în așa fel încât manipulatorul să încerce să obțină ceea ce dorește sau să facă o persoană să creadă ceva într-un mod premeditat, indirect și oarecum necinstit. Este o formă de abuz psihologic.
<u>mastery-approach goals</u>	Goals that are related to attempts to improve knowledge, skills, and learning.	obiective de perfecționare	Obiective legate de încercările de îmbunătățire a cunoștințelor, competențelor și învățării.
<u>mastery-avoidance goals</u>	Goals that represent a focus on avoiding misunderstanding or the failure to master a task. For instance, athletes who are concerned about falling short of their past performances reflect a mastery-avoidance goal.	obiective de prevenire a eșecului	Obiective care se bazează pe evitarea neînțelegerii sau a eșecului de a stăpâni o sarcină. De exemplu, sportivii care sunt îngrijorați de faptul că nu își pot atinge performanțele anterioare reflectă un asemenea obiectiv.

<u>McGurk effect</u>	Error in perception that occurs when we misperceive sounds because the audio and visual parts of the speech are mismatched.	efectul McGurk	Eroare de percepție care apare atunci când percepem greșit sunetele deoarece părțile audio și vizuale ale discursului sunt în discordanță.
<u>mean</u>	Symbolized M, the sum of the scores divided by the number of scores.	medie	Simbolizată cu M, este suma scorurilor împărțită la numărul de scoruri.
<u>mean world syndrome</u>	One of the main effects of the Cultivation Theory. It can occur when frequent consumers of news media begin to perceive the world around them as an unrealistically mean and dangerous place. It is described as the distinguishing characteristic of Media Induced Post-traumatic Stress Disorder (MIPTSD).	sindromul lumii rele	Unul dintre principalele efecte ale teoriei cultivării. Poate apărea atunci când consumatorii frecvenți de media încep să perceapă lumea din jurul lor ca un loc nerealist de rău și periculos. Este descrisă ca fiind caracteristica distinctivă a tulburării de stres posttraumatic indusă de mass-media (MIPTSD).
<u>meditation</u>	Techniques through which the individual focuses on something specific, such as an object, a word, or one's breathing, with the goal of ignoring external distractions, focusing on one's internal state, and achieving a state of relaxation and well-being.	meditație	Tehnici prin care o persoană se concentrează pe ceva specific, cum ar fi un obiect, un cuvânt, sau pe propria respirație, cu scopul de a ignora distragerile externe, concentrându-se pe starea sa internă, și atingând o stare de relaxare și de bine.
<u>medulla</u>	In medicine it is contrasted to the cortex. Examples of its use include: the medulla oblongata, a part of the brain stem, the renal medulla, a part of the kidney, the adrenal medulla, a part of the adrenal gland, medulla spinalis, another term for spinal cord.	măduvă	În medicină, regiune contrastată cortexului. Exemple de utilizare a termenului includ: măduva oblongata, o parte a trunchiului cerebral, măduva renală, o parte a rinichiului, măduva suprarenală, o parte a glandei suprarenale, măduva spinală, un alt termen pentru măduva spinării.
<u>megalomania</u>	A psychopathological condition characterized by delusional fantasies of wealth, power, or omnipotence - often generally termed as delusions of grandeur. It includes an obsession with grandiose or extravagant things or actions. It is sometimes symptomatic of manic or paranoid disorders.	megalomanie	Afecțiune psihopatologică caracterizată prin fantezii delirante de bogăție, putere sau omnipotență - deseori denumite idei delirante de grandoare. Include o obsesie pentru lucruri sau acțiuni grandioase sau extravagante. Este uneori simptom al tulburărilor maniacale sau paranoide.
<u>melancholia</u>	In contemporary usage, it is a mood disorder of non-specific depression, characterized by low levels of enthusiasm and low levels of eagerness for activity.	melancolie	În utilizarea contemporană, este o tulburare de dispoziție de depresie nespecifică, caracterizată prin niveluri scăzute de entuziasm și lipsa dorinței de a se implica în orice activitate.
<u>melatonin</u>	A hormone associated with increased drowsiness and sleep.	melatonină	Hormon asociat cu un nivel ridicat de somnolență și somn.
<u>memory</u>	The ability to store and retrieve information over time.	memorie	Capacitate de a stoca și de a accesa informații în timp.
<u>memory biases</u>	A wide variety of errors that memory is susceptible to. People can forget events that happened to them and people they once knew. They can mix up details across time and place. They can even remember whole complex events that never happened at all. Importantly, these errors, once made, can be very hard to unmake.	erori ale memoriei	O mare varietate de erori la care este susceptibilă memoria. Oamenii pot uita evenimentele care li s-au întâmplat și oamenii pe care i-au cunoscut cândva. Ei pot încurca detalii legate de timp și spațiu, sau chiar își pot aminti întregi evenimente complexe care nu s-au întâmplat niciodată. Aceste erori, odată făcute, pot fi foarte greu de eliminat/corectat.
<u>memory trace</u>	Also known as engram, it is theorized to be the physical or biochemical change in the brain (and other neural tissue) in response to external stimuli, or hypothetically how memories are stored in the brain.	urmă mnezică	Cunoscută și sub numele de engramă, teoretic aceasta este schimbarea fizică sau biochimică din creier (și alte țesuturi neuronale) ca răspuns la stimuli externi sau, ipotetic, modul în care amintirile sunt stocate în creier.
<u>menarche</u>	The first menstrual period, typically experienced at around 12 or 13 years of age.	menarhă	Primul ciclu menstrual, care apare de obicei în jurul vârstei de 12 sau 13 ani.

<u>menopause</u>	The cessation of the menstrual cycle, which usually occurs at around the age of 50.	menopauză	Încetarea ciclului menstrual, care are loc de obicei la aproximativ 50 de ani.
<u>mental aberration</u>	A temporary disorder in one's behaviour or mental state.	aberație mentală	Tulburare temporară a comportamentului sau a stării mintale a cuiva.
<u>mental confusion</u>	Also called decreased alertness, it is the inability to think clearly and quickly. When confused, one has difficulty concentration, paying attention and may feel dizzy or depersonalized. Confusion interferes with ones ability to make decisions clearly and correctly.	confuzie mentală	Numită și diminuarea vigilenței, este incapacitatea de a gândi clar și rapid. Atunci când o persoană este confuză, are dificultăți de concentrare, de atenție și se poate simți amețită sau depersonalizată. Confuzia îngreunează capacitatea de a lua decizii clare și corecte.
<u>mental disorder</u>	A clinically recognizable set of symptoms or behaviour associated in most cases with distress and with interference with personal functions. It is not the same as an 'illness' or 'disease'.	tulburare de sănătate mintală	Set de simptome sau comportamente recunoscute clinic, asociate în majoritatea cazurilor cu suferință și afectarea funcțiilor personale. A nu se confunda cu "boală" sau "afecțiune."
mental retardation	see intellectual disability	retard mental	
<u>mere-exposure effect</u>	The result of developing a more positive attitude towards a stimulus after repeated instances of mere exposure to it.	efectul simplei expuneri	Rezultat al dezvoltării unei atitudini mai pozitive față de un stimul după repetate situații de simplă expunere la acesta.
<u>meta-analysis</u>	A statistical technique that combines the results of several studies that address a set of related research hypotheses.	meta-analiză	Tehnică statistică ce combină rezultatele mai multor studii care abordează un set de ipoteze de cercetare conexe.
<u>metacognition</u>	Conscious thought about thought processes. Describes the knowledge and skills people have in monitoring and controlling their own learning and memory.	metacogniție	Proces de reflectare conștientă asupra propriilor gânduri. Descrie și abilitatea oamenilor de a-și monitoriza și controla memoria și procesul de învățare.
<u>method</u>	Procedure that is used as a usual strategy.	metodă	Procedură care este utilizată ca și strategie obișnuită.
<u>Michelangelo effect</u>	A phenomenon that shows a reduction in perceived effort and an improvement in performance among both healthy subjects and patients when completing a motor task related to artistic stimuli, compared to performing the same task with non-artistic stimuli. It could contribute to the efficacy of art therapy in neurorehabilitation. - Adapted from Salera, C. (2024).	efectul Michelangelo	Fenomen care arată o reducere a efortului perceput și o îmbunătățire a performanței atât în rândul subiecților sănătoși, cât și al pacienților, la îndeplinirea unei sarcini motorii asociate unor stimuli artistici, comparativ cu îndeplinirea aceleiași sarcini în absența stimulilor artistici. Ar putea contribui la eficacitatea terapiei prin artă în neuroreabilitare. - Adaptat din Salera, C. (2024)
<u>microaggression</u>	Initially, brief and commonplace behaviors and acts whether intentional or unintentional, that communicate hostile, derogatory, or negative racial slights and insults toward people of color. At the moment, it is understood that microaggression may be perpetuated on the basis of gender, sexual orientation, and ability status.	microagresiune	Inițial, termenul se referea la comportamente și acte minore și repetate, intenționate sau neintenționate, care comunică jigniri și insulte rasiale ostile, derogatorii sau negative la adresa persoanelor de culoare. În prezent, înțelegem că microagresiunea poate fi perpetuată pe baza genului, a orientării sexuale și a dizabilităților.
<u>micropsia</u>	A condition affecting human visual perception in which objects are perceived to be smaller than they actually are. Factors known to cause micropsia include traumatic brain injury, swelling of the cornea, epilepsy, migraines, prescription and illicit drug use, retinal edema, macular degeneration, central serous chorioretinopathy, brain lesions, and psychological factors.	micropsie	Afecțiuni care afectează percepția vizuală umană - obiectele sunt percepute ca fiind mai mici decât sunt în realitate. Factorii care cauzează micropsia includ leziunile cerebrale traumatice, umflarea corneei, epilepsia, migrenele, consumul de droguri prescrise și ilicite, edemul retinian, degenerescența maculară, corioretinopatia seroasă centrală, leziunile cerebrale și factorii psihologici.

<u>middle adulthood</u>	Roughly the ages between 45 and 65.	vârsta adultă mijlocie	Aproximativ vârsta cuprinsă între 45 și 65 de ani.
<u>mimicry</u>	Copying others' behavior, usually without awareness.	mimetism	Copiere a comportamentului altora, de obicei în mod inconștient..
<u>mind–body connection</u>	The role that different feelings can have on our body's function.	conexiunea minte-corp	Rol pe care diferite emoții îl pot avea asupra funcționării corpului nostru.
<u>mindfulness</u>	A state of heightened focus on the thoughts passing through one's head, as well as a more controlled evaluation of those thoughts (e.g., do you reject or support the thoughts you're having?).	mindfulness / conștientizare deplină a momentului prezent	Stare de concentrare sporită asupra gândurilor care ne trec prin minte, precum și o evaluare mai controlată a acestor gânduri (de exemplu, respingi sau susții gândurile pe care le ai?).
<u>mindset</u>	In decision theory and general systems theory, a set of assumptions, methods, or notations held by one or more people or groups of people that is so established that it creates a powerful incentive within these people or groups to continue to adopt or accept prior behaviors, choices, or tools. This phenomenon of cognitive bias is also sometimes described as mental inertia, "groupthink", or a "paradigm", and it is often difficult to counteract its effects upon analysis and decision making processes. On the positive side a mindset can also be seen as incident of a person's Weltanschauung or philosophy of life.	mod de gândire / mentalitate	În teoria deciziilor și în teoria generală a sistemelor, un set de ipoteze, metode sau păreri deținute de una sau mai multe persoane sau grupuri de persoane, care este atât de bine înrădăcinat încât creează un stimulent puternic pentru aceste persoane sau grupuri de a continua să adopte sau să accepte comportamente, alegeri sau instrumente anterioare. Acest fenomen de prejudecată cognitivă este uneori descris și ca inerție mentală, „gândire de grup” sau „paradigmă.” De cele mai multe ori, efectele sale asupra proceselor de analiză și de luare a deciziilor sunt dificil de contracarat. Ca și aspect pozitiv, o mentalitate poate fi văzută și ca o formă de Weltanschauung (viziunea asupra lumii) sau filosofia de viață a unei persoane.
<u>minor depression disorder</u>	Also known as minor depression, it is a mood disorder that does not meet full criteria for major depressive disorder but in which at least two depressive symptoms are present for two weeks.	tulburare depresivă minoră	Cunoscută și sub denumirea de depresie minoră, este o tulburare de dispoziție care nu îndeplinește criteriile complete pentru tulburarea depresivă majoră, dar în care cel puțin două simptome depresive sunt prezente timp de două săptămâni.
<u>mirror neurons</u>	Neurons identified in monkey brains that fire both when the monkey performs a certain action and when it perceives another agent performing that action.	neuroni oglindă	Neuroni identificați în creierul maimuțelor care se activează atât atunci când maimuța efectuează o anumită acțiune, cât și atunci când percepe un alt agent efectuând acea acțiune.
<u>misandry</u>	The hatred of men. Negative attitude towards men as a group. From the Greek "misos" (hatred) + "andras" (man).	misandrie	Ură / aversiune față de bărbați. Atitudine negativă față de bărbați ca grup. Din grecescul "misos" (ură) + "andras" (bărbat).
<u>misanthropy</u>	A general dislike, distrust, or hatred of the human species or a disposition to dislike and/or distrust other people's silent consensus about reality.	mizantropie	Aversiune generală, neîncredere sau ură față de oameni, sau o dispoziție de a nu-ți plăcea și/sau de a nu avea încredere în consensul tacit al altor oameni cu privire la realitate.
<u>misinformation effect</u>	When erroneous information occurring after an event is remembered as having been part of the original event. New information influences existing memories creating errors within our memory. It is caused by exposure to incorrect information between the original event (e.g., a crime) and later memory test (e.g., an interview, lineup, or day in court).	efectul de dezinformare	Când informații greșite care apar după un eveniment sunt ulterior amintite ca fiind parte a evenimentului original. Informațiile noi influențează amintirile existente, creând erori de memorie. Este cauzat de expunerea la informații incorecte între evenimentul inițial (de exemplu, o infracțiune) și testul de memorie ulterior (de exemplu, un interviu, o identificare, sau o zi în instanță).
<u>misogyny</u>	Hatred (or contempt) of women or girls as a group. In the late 20th century, feminist theorists alleged that misogyny is both a cause and result of patriarchal social structures. From the Greek "misos" (hatred) and "gynē" (woman).	misoginie	Ură (sau dispreț) față de femei sau fete ca grup. La sfârșitul secolului XX, teoria feministă a susținut că misoginia este atât o cauză, cât și un rezultat al structurilor sociale patriarhale. Din grecescul "misos" (ură) și "gynē" (femeie).

<u>mixed-methods research</u>	The combination of quantitative and qualitative research.	cercetare mixtă	Comparație între cercetare cantitativă și calitativă.
<u>mnemonic learning</u>	The use of associative learning strategies to improve learning, memory, recall and recognition of learned material. A mnemonic is a memory aid.	învățare bazată pe mnemotehnici	Utilizare a strategiilor de învățare asociativă pentru a îmbunătăți învățarea, memoria, reactualizarea și recunoașterea materialului învățat. O mnemotehnică este un sprijin pentru memorie.
<u>mobbing</u>	A modern term for systematic bullying, harassment, or psychological terror, especially in schools and workplaces, whereby one person is "ganged up" on and stigmatized by peers and/or superiors for reasons that are not genuinely or justifiably known to most of those who are mobbing the victim.	mobbing / hărțuire psihologică la locul de muncă	Termen modern pentru intimidare sistematică, hărțuire sau teroare psihologică, în special în școli și la locul de muncă, prin care o persoană este izolată și stigmatizată de colegi și/sau superiori din motive care nu sunt cunoscute cu adevărat sau în mod justificat de majoritatea celor care hărțuiesc victima.
<u>molecular genetics</u>	The field of biology which studies the structure and function of genes at a molecular level. An important area within molecular genetics is the use of molecular information to determine the patterns of descent, and therefore the correct scientific classification of organisms.	genetică moleculară	Domeniu din biologie care studiază structura și funcția genelor la nivel molecular. Un domeniu important în genetica moleculară este utilizarea informațiilor moleculare pentru a determina tiparele de descendență și, prin urmare, clasificarea științifică corectă a organismelor.
<u>monogamy</u>	The custom or condition of having only one mate.	monogamie	Obicei sau condiție de a avea un singur partener / o singură parteneră.
<u>mood</u>	Positive or negative feelings that are in the background of our everyday experiences.	dispoziție	Stări negative sau pozitive prezente în fundalul evenimentelor de zi cu zi.
mood disorders	see affective disorders	tulburările de dispoziție	
<u>mood stabilizer</u>	Drug that can control mania, reducing the frequency and severity of manic episodes and also of depressive episodes.	stabilizatori de dispoziție	Medicament care poate controla mania, reducând frecvența și severitatea episoadelor maniacale și, de asemenea, a episoadelor depresive.
<u>mood-congruent memory</u>	A tendency to be better able to recall memories that have a mood similar to our current mood.	efectul de memorie congruentă cu dispoziția	Tendință de a ne aminti mai în detaliu întâmplările în care aveam o dispoziție similară cu dispoziția actuală.
<u>moon illusion</u>	An optical illusion in which the moon appears larger near the horizon than it does while higher up in the sky. This optical illusion also occurs with the sun and star constellations.	iluzia lunii	Iluzie optică în care luna pare mai mare în apropierea orizontului decât atunci când se află mai sus pe cer. Această iluzie optică are loc și în cazul soarelui și a constelațiilor de stele.
<u>morality</u>	Standards of behaviour that are generally agreed on within a culture to be right or proper.	moralitate	Standarde de comportament care sunt larg acceptate în cadrul unei culturi ca fiind corecte sau adecvate.
<u>morphine</u>	Strong addictive drug derived from opium; however, less addictive than heroine.	morfină	Substanță puternic adictivă derivată din opiu; cu toate acestea, este mai puțin adictivă decât heroina.
<u>motivated skepticism</u>	A form of bias that can result from having a directional goal in which one is skeptical of evidence despite its strength because it goes against what one wants to believe.	scepticism motivat	Bias (eroare) care poate rezulta din existența unui obiectiv direcțional, în care o persoană este sceptică față de dovezi, în ciuda relevanței lor, deoarece acestea contrazic convingerile sale.

<u>motivation</u>	The psychological driving force that initiates and directs behaviour.	motivație	Forță psihologică care inițiază și dirijează comportamentul.
<u>motivation theory</u>	Posits that all work consists of simple, uninteresting tasks, and that the only viable method to get people to undertake these tasks is to provide incentives and monitor them carefully.	teoria motivației	Teorie ce susține că toată munca constă în sarcini simple, neinteresante și că singura metodă viabilă de a-i determina pe oameni să îndeplinească aceste sarcini este de a le oferi stimulente și de a îi monitoriza cu atenție.
<u>multiple regression</u>	Measuring several independent variables, all of which are possible causes of a single dependent variable. This results in an equation that expresses the dependent variable as an additive combination of the independent variables.	regresie multiplă	Măsurare a mai multor variabile independente, toate posibile cauze ale unei singure variabile dependente. Aceasta duce la o ecuație care exprimă variabila dependentă ca o combinație aditivă a variabilelor independente.
<u>Münchausen syndrome</u>	A psychiatric disorder in which those affected feign disease, illness, or psychological trauma in order to draw attention or sympathy to themselves. It is in a class of disorders known as factitious disorders which involve "illnesses" whose symptoms are either self-induced or falsified by the patient.	sindrom Münchausen	Tulburare psihiatrică în care persoanele afectate simulează boli sau traume psihologice pentru a atrage atenția sau simpatia altora. Se încadrează într-o clasă de tulburări cunoscute sub numele de tulburări factice care se referă la "boli" ale căror simptome sunt fie auto-induse, fie falsificate de pacient.
<u>Münchausen syndrome by proxy</u>	Factitious disorder, describing a behavior pattern in which a caregiver deliberately exaggerates, fabricates, and/or induces physical, psychological, behavioral, and/or mental health problems in those who are in their care. With deception at its core, this behavior is an elusive, potentially lethal, and frequently misunderstood form of child abuse or medical neglect that has been difficult to define, detect and confirm.	sindrom Münchausen prin reprezentant	Tulburare factică, descrie un model de comportament în care un îngrijitor exagerează, inventează și/sau induce în mod deliberat probleme fizice, psihologice, comportamentale și/sau de sănătate mintală celor aflați în grija sa. Având la bază înșelăciunea, acest comportament este o formă evazivă, potențial letală și frecvent neînțeleasă de abuz asupra copiilor sau de neglijență medicală, care e dificil de definit, detectat și confirmat.
<u>mutism</u>	May be related to or confused with: <i>Akinetic mutism</i> - term describing patients who tend neither to speak (mutism) nor move (akinesia). <i>Alalia</i> - loss of the ability to speak. <i>Lalophobia</i> - the irrational fear of speaking or of trying to speak. <i>Elective mutism</i> - in which a person who is normally capable of speech is unable to speak in given situations. <i>Speech disorder</i> - a type of communication disorders where 'normal' speech is disrupted. This can mean stuttering, lisps, etc. Someone who is totally unable to speak due to a speech disorder is considered mute.	mutism	Poate fi asociat sau confundat cu: <i>Mutism akinetic</i> - termen care descrie pacienții care au tendința de a nu vorbi (mutism) și nici de a nu se mișca (akinezie). <i>Alalia</i> - pierderea capacității de a vorbi. <i>Lalofobie</i> - teama irațională de a vorbi sau de a încerca să vorbească. <i>Mutism electiv</i> - în care o persoană care în mod normal este capabilă să vorbească este incapabilă să vorbească în anumite situații. <i>Tulburare de vorbire</i> - un tip de tulburări de comunicare în care vorbirea „normală” este perturbată. Aceasta poate însemna bâlbâială, sâsâit etc. O persoană care este total incapabilă să vorbească din cauza unei tulburări de vorbire este considerată mută.
<u>myelin sheath</u>	A layer of fatty tissue surrounding the axon of a neuron that both acts as an insulator and allows faster transmission of the electrical signal.	teacă de mielină	Strat de țesut de grăsime care înconjoară axonul unui neuron, acționând atât ca izolator, dar și permițând o transmitere mai rapidă a semnalului electric.
<u>myth</u>	A story that a particular culture believes to be true and that use supernatural events or characters to explain the nature of the universe and humanity. In common usage, myth means a falsehood - a story which many believe but which is not true.	mit	Poveste pe care o anumită cultură o consideră adevărată și care folosește evenimente sau personaje supranaturale pentru a explica natura universului și a umanității. În uzul comun, mitul este sinonim cu o poveste pe care mulți o cred, dar care nu este adevărată.
<u>mythomania</u>	A condition involving compulsive lying by a person with no obvious motivation. The affected person might believe their lies to be truth, and may have to create elaborate myths to reconcile them with other facts.	mitomanie	Tulburare care în care o persoană minte compulsiv, fără motiv evident. Persoana afectată ar putea crede că minciunile sale reprezintă adevărul și ar putea fi nevoită să creeze mituri elaborate pentru a se potrivi cu alte fapte.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>n-effect</u>	The finding that increasing the number of competitors generally decreases one's motivation to compete.	efectul N	Constatare că, odată cu creșterea numărului de concurenți, scade în general motivația de a concura.
<u>narcissism</u>	The character trait of excessive self-love. (Adapted)	narcisism	Trăsătura de caracter a iubirii exagerate de sine.
<u>narcissitic personality disorder</u>	A condition in which people have an overinflated and unjustified sense of self-importance and are preoccupied with fantasies of success; believe they are entitled to special treatment from others; show arrogant attitudes and behaviors; take advantage of others; lack empathy.	tulburare de personalitate narcisică	Tulburare în care oamenii au o părere exagerată și nejustificată a importanței proprii și sunt preocupați de fantezii despre succes; cred că au dreptul la un tratament special din partea celorlalți; manifestă atitudini și comportamente arogante; profită de alții; nu au empatie.
<u>narcolepsy</u>	A neurological condition characterized by severe fatigue, irresistible episodes of sleep and general sleep disorder. It is a kind of dyssomnia. Also called hypnolepsy.	narcolepsie	Afecțiune neurologică caracterizată prin oboseală severă, episoade irezistibile de somn și tulburări generale de somn. Este un tip de disomnie. Numită și hipnolepsie.
<u>natural selection</u>	A process by which heritable traits that make it more likely for an organism to survive and successfully reproduce become more common in a population over successive generations. It is a key mechanism of evolution.	selecție naturală	Proces prin care trăsăturile ereditare care fac mai probabil ca un organism să supraviețuiască și să se reproducă cu succes devin mai frecvente într-o populație de-a lungul generațiilor succesive. Este un mecanism-cheie al evoluției.
<u>naturalistic observation</u>	Unobtrusively watching people as they go about the business of living their lives.	observație naturalistă	Actul de a urmări, fără a interveni în vreun fel, comportamentul oamenilor în timp ce desfășoară activități cotidiene.
<u>nearsightedness</u>	An image focused in front of the retina, rather than on the retina. Occurs when the light rays bend incorrectly.	miopie	Imagine focalizată în fața retinei, mai degrabă decât pe retină. Apare atunci când razele de lumină se refractă greșit.
<u>necrophilia (or katasexuality)</u>	A paraphilia characterized by a sexual attraction to corpses.	necrofilie / katasexualitate	Parafilie caracterizată printr-o atracție sexuală pentru cadavre.
<u>necrophobia</u>	A fear of death or dead things, e.g, corpses, as well as things associated with death, e.g., coffins, etc.	necrofobie	Frică de moarte sau de lucruri moarte, de exemplu, cadavre, precum și de lucruri asociate cu moartea, de exemplu, sicrie etc.
<u>need for closure</u>	A desire to come to a decision that will resolve ambiguity and conclude an issue.	nevoie de închidere	Nevoie de a ajunge la o decizie care va elimina ambiguitatea și va rezolva o problemă.
<u>need to belong</u>	The human need to make friends, start families, and spend time together.	nevoie de apartenență	Nevoie umană de a avea prieteni, de a forma familii și de a petrece timp împreună cu alți oameni.
<u>negative state relief model</u>	A model of helping which states that people help because of egoism. Egoistic motives lead one to help others in bad circumstances in order to reduce personal distress experienced from knowing the situation of the people in need. Helping behavior happens only when the personal distress cannot be relieved by other actions. Therefore the model explains why people's avoidance behavior from people in need: this is another way of reducing distress.	modelul ameliorării stării negative	Model al ajutorării care susține că oamenii ajută din cauza egoismului. Motivele egoiste îi determină pe aceștia să îi ajute pe alții în situații dificile pentru a reduce suferința personală provocată de cunoașterea situației persoanelor aflate în nevoie. Comportamentul de ajutorare are loc numai atunci când suferința personală nu poate fi atenuată prin alte acțiuni. Prin urmare, modelul explică de ce oamenii au un comportament de evitare a persoanelor aflate în nevoie: acesta este un alt mod de a reduce suferința.

<u>neocortex</u>	The newest part of the brain of mammals. It is made up of all the tissues of the cerebral cortex except the olfactory area and includes the archicortex and paleocortex, which are cortical parts of the limbic system. Also called isocortex.	neocortex	Cea mai nouă parte a creierului mamiferelor. Este alcătuit din toate țesuturile cortexului cerebral, cu excepția zonei olfactive, și include arhicortexul și paleocortexul, care sunt părți corticale ale sistemului limbic. Numit și izocortex.
<u>nervous system</u>	The collection of hundreds of billions of specialized and interconnected cells through which messages are sent between the brain and the rest of the body.	sistem nervos	Colecție de sute de miliarde de celule specializate și interconectate prin care se transmit mesajele între creier și restul corpului.
<u>neural correlates of consciousness (NCC)</u>	Seeks to link activity within the brain to subjective human experiences in the physical world.	corelate neuronale ale conștiinței	Concept care încearcă să lege activitatea din creier de experiențele umane subiective din lumea fizică.
<u>neurasthenia</u>	A condition with symptoms of fatigue, anxiety, headache, impotence, neuralgia and depressed mood.	neurastenie	Afecțiune cu simptome de oboseală, anxietate, cefalee, impotență, nevralgie și stare depresivă.
<u>neurocognitive disorder</u>	A cognitive disorder which is thought to be primarily caused by physical, neurological effects, such as dementia.	tulburare neurocognitivă	Tulburare considerată a fi cauzată în principal de efecte fizice, neurologice, cum ar fi demența.
<u>neurodevelopmental disorder</u>	An impairment of the growth and development of the brain or central nervous system. Also called a disorder of neural development.	tulburare de neurodezvoltare	Deficit al a creșterii și dezvoltării creierului sau a sistemului nervos central. Numită și tulburare a dezvoltării neuronale.
<u>neurodivergent</u>	A person whose neurological development and state are atypical. The term was coined in the neurodiversity movement, as an opposite for neurotypical.	neurodivergent	Persoană a cărei dezvoltare și stare neurologică sunt atipice. Termenul a fost inventat în cadrul mișcării pentru neurodiversitate, ca un opus pentru neurotipic.
<u>neurodiversity</u>	A concept and a social movement that addresses and normalizes human neurocognitive heterogeneity to promote acceptance and inclusion of neuro-minorities (e.g., learning disabilities, attention disorders, psychiatric disorders, and more) in contemporary society. Neurodiversity is attributed to nature and nurture factors, and about a fifth of the human population is considered neurodivergent. - Adapted from Goldberg, H. (2023).	neurodiversitate	Concept și mișcare socială care abordează și normalizează eterogenitatea neurocognitivă umană pentru a promova acceptarea și includerea neuro-minorităților (de exemplu, persoane cu dificultăți de învățare, tulburări de atenție, tulburări psihiatrice și altele) în societatea contemporană. Neurodiversitatea este atribuită unor factori naturali și de creștere, iar aproximativ o cincime din populația umană este considerată neurodivergentă. - Adaptat din Goldberg, H. (2023).
<u>neurogenesis</u>	The generation or growth of new brain cells, specifically when neurons are created from neural stem cells.	neurogeneză	Generare sau creștere de noi celule cerebrale, în special atunci când neuronii sunt creați din celule stem neuronale.
<u>neuron</u>	A cell in the nervous system that is responsible for receiving and transmitting information.	neuron	Celulă din sistemul nervos care este responsabilă pentru primirea și transmiterea informațiilor.
<u>neuroplasticity</u>	The brain's ability to change its structure and function in response to experience or damage. Enables our ability to remember new things and adjust to new experiences.	neuroplasticitate	Capacitate a creierului de a-și schimba structura și funcția ca răspuns la experiențe sau leziuni. Ne conferă abilitatea de a ne aminti lucruri noi și de a ne adapta la experiențe noi.
<u>neurosis</u>	A general term that refers to any mental imbalance that causes distress, but does not interfere with rational thought or an individual's ability to function in daily life. As an illness, it represents a psychiatric condition in which emotional distress or unconscious conflict is expressed through various physical, physiological, and mental disturbances (as physical symptoms, anxieties, or fear and phobias). Also known as psychoneurosis or neurotic disorder.	nevroză	Termen general care se referă la orice dezechilibru mental care provoacă suferință, dar care nu interferează cu gândirea rațională sau cu capacitatea individului de a funcționa în viața de zi cu zi. Ca boală, reprezintă o afecțiune psihiatrică în care suferința emoțională sau conflictul inconștient se exprimă prin diverse tulburări fizice, fiziologice și mentale (sub formă de simptome fizice, anxietăți sau frici și fobii). Cunoscută și ca psihonevroză sau tulburare nevrotică.

<u>neuroticism</u>	A tendency to often experience negative emotions, such as anger, worry, or sadness, as well as being interpersonally sensitive.	nevrotism	Tendință de a experimenta adesea emoții negative, cum ar fi furia, îngrijorarea sau tristețea, precum și de a manifesta sensibilitate interpersonală.
<u>neurotransmitter</u>	A chemical that relays signals from terminal buttons and across the synapses between neurons to receiving dendrites using a lock and key type system.	neurotransmițător	Substanță chimică care transmite semnale de la butoanele terminale, prin intermediul sinapselor dintre neuroni, către dendritele receptoare folosind un sistem de tip cheie și lacăt.
<u>neurotypical</u>	A term used to describe a person whose neurological development and state are typical, conforming to what most people would perceive as normal.	neurotipic	Termen utilizat pentru a descrie o persoană a cărei dezvoltare și stare neurologică sunt tipice, conforme cu ceea ce majoritatea oamenilor ar percepe ca fiind normal.
<u>nicotine</u>	A psychoactive drug found in tobacco and other members of the nightshade family of plants, where it acts as a natural pesticide.	nicotină	Drog psihoactiv care se găsește în tutun și în alți membri ai familiei plantelor Solanacee, unde are rol de pesticid natural.
<u>nocebo effect</u>	A phenomenon whereby a patient who believes that a treatment will cause harm actually experiences adverse effects. The nocebo effect is the reverse of the well-known placebo effect.	nocebo	Fenomen prin care un pacient care crede că un tratament îi va face rău ajunge să sufere efecte adverse. Efectul nocebo este reversul binecunoscutului efect placebo.
<u>nomenclature</u>	A list of diagnostic terms that are agreed upon by mental health professionals.	nomenclator	Listă de termeni de diagnostic care sunt acceptați de profesioniștii din domeniul sănătății mintale.
<u>nonconscious process</u>	Processing that occurs while we are awake, but unaware. Adapted from Lumen Learning (n.d.).	neconștient	Procesare care are loc când suntem treji, dar fără să fim conștienți că are loc.
<u>nonepileptic seizure</u>	A seizure which is not epileptic. A form of conversion disorder that is more common in people with other disorders, including panic disorder and dissociative identity disorder. Also called nonepileptic event (or attack), dissociative convulsion, pseudoepilepsy. (Adapted)	convulsie nonepileptică	Formă de tulburare de conversie care este mai frecventă la persoanele cu alte tulburări, inclusiv tulburarea de panică și tulburarea de identitate disociativă. Numită și criză nonepileptică, criză psihogenă, convulsie disociativă.
<u>nonexperimental research</u>	Research that lacks the manipulation of an independent variable, random assignment of participants to conditions or orders of conditions, or both.	cercetare nonexperimentală	Cercetare care nu include manipularea unei variabile independente, repartizarea aleatorie a participanților la condiții, sau ambele.
<u>nonshared environment</u>	The experiences that make individuals within the same family less alike. These influences refer to experiences that are not accounted for either by heritability or by shared environmental factors.	mediu neîmpărtășit	Experiențe care fac ca indivizii din aceeași familie să fie mai puțin asemănători.. Aceste influențe se referă la experiențele care nu sunt datorate nici factorilor ereditari, nici celor de mediu.
<u>nonverbal communication</u>	The process of communication through sending and receiving wordless messages. It can be communicated through gesture and touch (haptic communication), by body language or posture, by facial expression and eye contact. It can also happen through object communication such as clothing, hairstyles or even architecture, symbols and infographics. Speech contains nonverbal elements known as paralanguage, including voice quality, emotion and speaking style, as well as prosodic features such as rhythm, intonation and stress. Likewise, written texts have nonverbal elements such as handwriting style, spatial arrangement of words, or the use of emoticons.	comunicare nonverbală	Proces de comunicare desfășurat prin trimiterea și primirea de mesaje fără cuvinte. Comunicarea se poate realiza prin gesturi și atingere (comunicare haptică), prin limbajul corpului sau postură, prin expresie facială și contact vizual. Poate avea loc, de asemenea, prin obiecte, cum ar fi îmbrăcămintea, coafurile sau chiar arhitectura, simbolurile și infograficele. Vorbirea conține elemente nonverbale cunoscute sub numele de paralimbaj, inclusiv calitatea vocii, emoția și stilul de vorbire, precum și caracteristici prozodice precum ritmul, intonația și accentul. De asemenea, textele scrise au elemente nonverbale precum stilul scrisului de mână, aranjarea spațială a cuvintelor sau utilizarea emoticoanelor.

<u>norepinephrine</u>	A catecholamine with dual roles as a hormone and a neurotransmitter. As a stress hormone, norepinephrine affects parts of the brain where attention and responding actions are controlled. Along with epinephrine, norepinephrine also underlies the fight-or-flight response, directly increasing heart rate, triggering the release of glucose from energy stores, and increasing blood flow to skeletal muscle. Also known as noradrenaline.	norepinefrină, noradrenalină	Catecolamină cu rol dublu ca hormon și neurotransmițător. Ca hormon al stresului, norepinefrina afectează părți ale creierului în care sunt controlate atenția și acțiunile corespunzătoare. De asemenea, împreună cu epinefrina, norepinefrina stă la baza răspunsului „luptă sau fugi”, crescând în mod direct ritmul cardiac, declanșând eliberarea de glucoză din depozitele de energie și crescând fluxul sanguin către mușchii scheletici. Cunoscută și sub numele de noradrenalină.
<u>normal distribution</u>	A data distribution in which most scores fall within the centre of the distribution and are symmetrical and bell-shaped.	distribuție normală / gaussiană	Distribuție a datelor în care majoritatea scorurilor se încadrează în centrul distribuției și sunt simetrice și în formă de clopot.
<u>normative social influence</u>	The influence of other people that leads us to conform in order to be liked and accepted by them. This often leads to public compliance—but not necessarily private acceptance—of the group's social norms.	influență socială normativă	Influența altor persoane care ne determină să ne conformăm pentru a fi plăcuți și acceptați. Acest lucru duce adesea la respectarea publică a normelor sociale ale grupului - dar nu neapărat și la acceptarea privată a acestora.
<u>NREM sleep</u>	The sleep stages 1 through 4 are collectively referred to as NREM (non-rapid eye movement) sleep. Rapid eye movement (REM), or stage 5, is not included. There are distinct electroencephalographic characteristics seen in each stage. Unlike REM sleep, there is usually little or no eye movement during this stage. Dreaming is rare during NREM sleep, and the muscles are not paralyzed as in REM sleep. In addition, there is a parasympathetic dominance during NREM.	somn NREM / non-REM	Primele patru etape ale somnului. Etapa 5 reprezintă somnul REM (sau somnul cu vise) și nu este inclusă. Fiecare etapă prezintă caracteristici electroencefalografice distincte. Spre deosebire de somnul REM, în acest stadiu mișcarea ochilor este de obicei redusă sau inexistentă, visarea este rară, iar mușchii nu sunt paralizați ca în somnul REM. În plus, există o dominanță parasimpatică în timpul NREM.
<u>null hypothesis</u>	The idea that there is no relationship in the population under investigation and that the relationship in the sample reflects only sampling error.	ipoteză nulă / zero	Idee conform căreia nu există nicio relație la nivelul populației studiate și că relația din eșantion reflectă doar eroarea de eșantionare.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>obedience</u>	Following orders or requests from people in authority.	obediență	Actul de se conforma ordinelor sau a da curs solicitărilor venite din partea unor persoane aflate în poziții de autoritate.
<u>object permanence</u>	The child's ability to know that an object exists even when the object cannot be perceived.	permanență obiectuală	Abilitate a copilului de a înțelege faptul că un obiect continuă să existe chiar și atunci când acesta nu poate fi perceput.
<u>objective</u>	To be free from personal bias or emotions.	obiectiv	A nu fi influențat de prejudecăți personale sau emoții.
<u>observational learning</u>	Learning by observing the behavior of others.	învățare observațională	Învățare prin observarea comportamentului celorlalți.
<u>observational research</u>	Different types of non-experimental studies in which behavior is systematically observed and recorded. The goal is to describe a variable or set of variables. More generally, the goal is to obtain a snapshot of specific characteristics of an individual, group, or setting. Observational research is non-experimental because nothing is manipulated or controlled, and as such we cannot arrive at causal conclusions using this approach.	cercetare observațională	Diferite tipuri de studii neexperimentale în care comportamentul este observat și înregistrat în mod sistematic. Scopul este de a descrie o variabilă sau un set de variabile. Mai general, scopul este de a obține un instantaneu al caracteristicilor specifice ale unui individ, grup sau cadru. Cercetarea observațională este neexperimentală, deoarece nimic nu este manipulat sau controlat și, ca atare, nu putem ajunge la concluzii cauzale folosind această abordare.
<u>obsession</u>	A recurrent and persistent idea, impulse or thought that is experienced as distressing, intrusive or inappropriate by the person having it.	obsesie	Idee, impuls sau gând recurent și persistent pe care le percepem ca fiind supărătoare, intruzive sau nepotrivite.
<u>obsessive-compulsive disorder (OCD)</u>	A psychological disorder that is diagnosed when an individual continuously experiences distressing or frightening thoughts and engages in obsessions (repetitive thoughts) or compulsions (repetitive behaviours) in an attempt to calm these thoughts.	tulburare obsesiv-compulsivă (TOC)	Tulburare psihologică ce este diagnosticată atunci când un individ experimentează constant gânduri stresante și apăsătoare. Individul devine obsedat (gânduri repetitive) sau are comportamente compulsive (repetitive) în încercarea de a calma aceste gânduri.
<u>occipital lobe</u>	The portion of the brain, also known as the visual cortex, that is involved in interpreting visual stimuli and information.	lobul occipital	Porțiune a creierului, cunoscută și sub denumirea de cortex vizual, care este implicată în interpretarea stimulilor și informațiilor vizuale.
<u>occupational health psychology</u>	Deals with the stress, diseases and disorders that can affect employees as a result of the workplace.	psihologia sănătății ocupaționale	Domeniu al psihologiei care se ocupă cu stresul, bolile și tulburările care pot afecta angajații din cauza locului de muncă.
<u>Oedipus complex</u>	A concept within psychoanalytic theory referring to a stage of psychosexual development where a child of either gender regards the parent of the same gender as an adversary, and competitor, for the exclusive love of the parent of the opposite gender. The name derives from the Greek myth of Oedipus, who unwittingly kills his father, Laius, and marries his mother, Jocasta. Also called oedipal complex.	complexul Oedip	Concept din cadrul teoriei psihanalitice care se referă la o etapă de dezvoltare psihosexuală în care un copil de orice gen consideră părintele de același gen ca un adversar și un competitor, pentru dragostea exclusivă a părintelui de gen opus. Numele derivă din mitul grecesc al lui Oedip, care își ucide fără să vrea tatăl, Laius, și se căsătorește cu mama sa, Jocasta. Numit și complex oedipian.

<u>sleep onset insomnia</u>	A difficulty initiating asleep; common disorder with associated impairment or significant distress and is associated with daytime consequences. Generally attributed to psychological or psychiatric causes, it can also be secondary to a medical, circadian, or sleep disorder. - Adapted from Park, H. S., Joo, E. Y., & Hong, S. B. (2009).	insomnie de debut / la debutul somnului	Dificultate în inițierea somnului; tulburare comună, cu impact semnificativ asupra funcționării sau cu disconfort semnificativ, având consecințe pe parcursul zilei. De obicei atribuită unor cauze psihologice sau psihiatrice, poate fi, de asemenea, secundară unei tulburări medicale, circadiene sau de somn. - Adaptat din Park, H. S., Joo, E. Y., & Hong, S. B. (2009).
<u>open ended question / item</u>	A research question that asks participants to answer in their own words.	întrebare deschisă	Întrebare de cercetare care le solicită participanților să răspundă cu propriile cuvinte.
<u>openmindedness</u>	A personality trait related to the tendency to accept new ideas and to be willing to review social, political and religious values and attitudes.	deschidere intelectuală	Trăsătură de personalitate care arată tendința unei persoane de a accepta idei noi și de a fi dispusă să-și revizuiască valorile și atitudinile sociale, politice și religioase.
<u>openness to experience</u>	One of the five major factors of personality, this trait is associated with higher curiosity, creativity, emotional breadth, and open-mindedness.	deschidere către experiență	Unul dintre cei cinci mari factori ai personalității, această trăsătură este asociată cu o curiozitate accentuată, creativitate, amploare emoțională și deschidere intelectuală.
<u>opioid</u>	A chemical that increases activity in opioid receptor neurons in the brain and in the digestive system, producing euphoria, analgesia, slower breathing, and constipation.	opioid	Substanță chimică care crește activitatea neuronilor receptorilor opioizi din creier și din sistemul digestiv, producând euforie, analgezie, respirație mai lentă și constipație.
<u>opium</u>	The dried juice of the unripe seed capsule of the opium poppy.	opiu	Suc uscat al capsulei de semințe necoapte a unor specii de mac.
<u>oppositional defiant disorder (ODD)</u>	An ongoing pattern of disobedient, hostile, and defiant behavior toward authority figures that goes beyond the bounds of normal childhood behavior.	tulburare opozițional-sfidătoare	Model continuu de comportament neascultător, ostil și sfidător față de persoane aflate în poziții de autoritate care depășește limitele comportamentului normal la vârsta copilăriei.
<u>optic nerve</u>	The collection of millions of ganglion neurons that sends vast amounts of visual information, via the thalamus, to the brain.	nervul optic	Colecție de milioane de neuroni ganglionari care trimite cantități imense de informații vizuale prin talamus către creier.
<u>optimism</u>	The general tendency to expect positive outcomes.	optimism	Tendință generală de a aștepta rezultate pozitive.
<u>organic amnesia</u>	Memory loss or disturbances caused by physiological changes resulting from toxic substances, e.g. lead poisoning or damage to nerve cells.	amnezie organică	Pierdere a memoriei sau tulburări cauzate de modificări fiziologice rezultate din substanțe toxice, de ex. otrăvirea cu plumb sau deteriorarea celulelor nervoase.
<u>organizational citizenship behaviour</u>	An aspect of organizational behavior and has been studied since the late 1970s. OCBs are thought of as discretionary behaviors, which are not part of the job description, and are performed by the employee as a result of personal choice. Second, OCBs go above and beyond that which is an enforceable requirement of the job description. Finally, OCBs contribute positively to overall organizational effectiveness.	comportament de cetățenie organizațională	Aspect al comportamentului organizațional care a fost studiat încă de la sfârșitul anilor 1970. Comportamentele de cetățenie organizațională sunt considerate comportamente discreționare, care nu fac parte din fișa postului și sunt efectuate de angajat ca urmare a unei alegeri personale. În al doilea rând, ele depășesc cerințele din fișa postului. În cele din urmă, OCB-urile contribuie pozitiv la eficiența organizațională generală.
<u>organizational commitment</u>	The employee's psychological attachment to the organization and the organizational objectives.	angajament organizațional	Atașament psihologic al angajatului față de organizație și de obiectivele organizaționale.

<u>organizational conflict</u>	A state of discord caused by the actual or perceived opposition of needs, values and interests between people working together.	conflict organizațional	Dezacord cauzat de opoziția reală ori percepută a nevoilor, valorilor și intereselor dintre oamenii care lucrează împreună.
<u>organizational justice</u>	The study of people's perception of fairness in organizations.	justiție organizațională	Studiu al percepției oamenilor despre corectitudine în organizații.
<u>orthorexia nervosa</u>	An extreme or excessive preoccupation with avoiding foods perceived to be unhealthful.	ortorexie	Preocupare extremă sau excesivă de a evita alimentele percepute ca fiind nesănătoase.
<u>other-oriented empathy</u>	Empathy that involves having a strong sense of social responsibility, the ability to empathize with and feel emotionally tied to those in need, understand the problems the victim is experiencing, and have a heightened sense of moral obligation to be helpful.	empatie orientată spre alții	Empatie ce implică un puternic simț al responsabilității sociale, capacitatea de a empatiza și de a se simți legat emoțional de cei care au nevoie, de a înțelege problemele cu care se confruntă o victimă și de a avea un sentiment sporit al obligației morale de sări în ajutor.
<u>out-of-body experience</u>	A parapsychological phenomenon, an experience that typically involves a sensation of floating outside of one's body and, in some cases, seeing one's physical body from a place outside one's body (autoscopy).	experiență extracorporală	Fenomen parapsihologic, o experiență care implică de obicei o senzație de plutire în afara corpului și, în unele cazuri, de a se percepe pe sine în afara propriului corp sau având o perspectivă externă (numită și autoscopie).
<u>outgroup</u>	A group to which a person does not belong.	grup extern / de non-apartenență (exogrup)	Grup din care o persoană nu face parte.
<u>overcompensation</u>	Characterized by a superiority goal, leads to striving for power, dominance, self-esteem and self-devaluation.	supracompensare	Stare caracterizată printr-un efort de stabilire a superiorității. Conduce la lupta pentru putere, dominație, stimă de sine și autodevalorizare.
<u>overconfidence</u>	The tendency for people to be too certain about their ability to accurately remember events and to make judgments.	încredere exagerată	Tendință ca oamenii să fie prea siguri cu privire la capacitatea lor de a-și aminti cu exactitate evenimentele și de a emite judecăți.
<u>overeating / compulsive overeating</u>	Characterised by an addiction to food. An individual suffering from compulsive overeating disorder engages in frequent episodes of uncontrolled eating, or bingeing, during which they may feel frenzied or out of control. They will eat much more quickly than is normal, and continue to eat even past the point of being uncomfortably full. Bingeing in this way is generally followed by a period of intense guilt feelings and depression.	alimentație compulsivă	Caracterizată printr-o dependență de alimente. Indivizii se angajează în episoade frecvente de mâncat necontrolat. Ei vor mânca mult mai repede decât este normal și vor continua să mănânce chiar și peste punctul de saturație. Alimentația compulsivă este, în general, urmată de o perioadă de sentimente intense de vinovăție și depresie.
<u>overlearning</u>	Continuing to practice and study even when we think that we have mastered the material.	supraînvățare	Continuarea studiului și exersării chiar și atunci când materia este deja însușită.
<u>ovulation</u>	The moment in the menstrual cycle when the ovum, which has been stored in one of the woman's ovaries, matures and is released into the fallopian tube. (Adapted)	ovulație	Moment în ciclul menstrual în care un ovul, care a fost depozitat într-unul din ovarele persoanei de sex feminin, ajunge la maturitate și este eliberat în trompa uterină.
<u>oxytocin</u>	A hormone that acts primarily as a neuromodulator in the brain. Best known for its roles in sexual reproduction, in particular during and after childbirth. It is released in large amounts after distension of the cervix and uterus during labor, facilitating birth, and after stimulation of the nipples, facilitating breastfeeding. Recent studies have begun to investigate oxytocin's role in various behaviors, including orgasm, social recognition, pair bonding, anxiety, and maternal behaviors.	oxitocină	Hormon care acționează în primul rând ca un neuromodulator în creier. Cunoscută pentru rolul său în reproducerea sexuală, în special în timpul și după naștere. Se eliberează în cantități mari după distensia colului uterin și a uterului în timpul travaliului, facilitând nașterea și stimulând mameloanele, ceea ce facilitează alăptarea. Studii recente au început să investigheze rolul oxitocinei în diferite comportamente, inclusiv orgasmul, recunoașterea socială, anxietatea și comportamentele maternе.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>palilalia</u>	The repetition or echoing of one's own spoken words, and may sound like stuttering. It is a complex tic, like echolalia, klazomania, and coprolalia. All can be symptoms of Tourette syndrome, Asperger syndrome, or autism.	palilalie	Repetare sau ecou al propriilor cuvinte rostite; poate suna ca o bâlbâială. Este un tic complex, la fel ca ecolalia, klazomania și coprolalia. Toate pot fi simptome ale sindromului Tourette, sindromului Asperger sau ale autismului.
<u>panic attack</u>	Or anxiety attack, a period of intense, often temporarily debilitating, sense of extreme fear or psychological distress, typically of abrupt onset. Though it is often a purely terrifying feeling to the sufferer, panic attacks are actually an evolutionary body response often known as the fight-or-flight response occurring out of context. Symptoms may include trembling, shortness of breath, heart palpitations, chest pain (or chest tightness), sweating, nausea, dizziness (or slight vertigo), light-headedness, hyperventilation, paresthesias (tingling sensations), and sensations of choking, smothering and dreamlike and disconnected sensations. During a panic attack, the body typically releases large amounts of adrenaline into the bloodstream. Repeated and seemingly unprovoked panic attacks may be a sign of panic disorder and other anxiety disorders as well. For example, people who suffer from phobias may experience panic attacks upon exposure to certain triggers. People with panic disorder often can be successfully treated with therapy and/or anti-anxiety medication or antidepressants.	atac de panică	Sau atac de anxietate, perioadă de frică extremă sau de suferință psihologică intensă, adesea temporar debilitantă, care de obicei apare brusc. Deși este adesea un sentiment pur și simplu terifiant pentru persoana care îl simte, atacul de panică este de fapt un răspuns evolutiv al organismului care apare însă în afara contextului, cunoscut adesea sub numele de răspunsul "luptă sau fugi." Simptomele pot include tremurat, dificultăți de respirație, palpitații, dureri în piept (sau strângere în piept), transpirație, greață, amețeli (sau vertij ușor), hiperventilație, parestezii (furnicături) și senzații de sufocare, și senzații onirice și deconectate. În timpul unui atac de panică, organismul eliberează de obicei cantități mari de adrenalină în fluxul sanguin. Atacurile de panică repetate și aparent neprovocate pot fi un semn al tulburării de panică și al altor tulburări de anxietate. De exemplu, persoanele care suferă de fobii pot experimenta atacuri de panică la expunerea la anumiți factori declanșatori. Persoanele cu tulburare de panică pot fi adesea tratate cu succes cu terapie și/sau medicamente împotriva anxietății sau antidepressive.
<u>panic disorder</u>	A psychological disorder characterized by sudden attacks of anxiety and terror that have led to significant behavioural changes in the person's life.	tulburare de panică	Tulburare psihologică caracterizată prin atacuri bruște de anxietate și teroare care au dus la schimbări semnificative de comportament în viața persoanei afectate.
<u>pansexuality</u>	A sexual orientation, distinct from bisexuality and characterized by a potential aesthetic attraction, romantic love and/or sexual desire for anybody, including those people who do not fit into the gender binary of male/female implied by bisexual attraction. It is sometimes described as the capacity to love a person romantically, irrespective of gender.	pansexualitate	Orientare sexuală, diferită de bisexualitate, și caracterizată printr-o potențială atracție estetică, dragoste romantică și/sau dorință sexuală pentru oricine, inclusiv pentru persoanele care nu se încadrează în binaritatea de gen masculin/feminin implicată de atracția bisexuală. Uneori este descrisă ca fiind capacitatea de a iubi romantic o persoană, indiferent de gen.
<u>paradigm</u>	A prevailing model that guides an area of study.	paradigmă	Model predominant care ghidează o zonă de studiu.
paradoxical sleep	see Rapid Eye Movement (REM) Sleep	somn paradoxal / somn REM	
<u>paramnesia</u>	Also called déjà vu, it describes the experience or feeling that one has witnessed or experienced a new situation previously or has uncanny recognition and familiarity in a new place.	paramnezie	Sentimentul cuiva că a fost martor sau a trecut deja printr-o situație obiectiv nouă, sau că în mod straniu recunoaște și e familiar cu loc nou. Se mai numește déjà vu.
<u>paranoia</u>	In popular culture, the term is usually used to describe excessive concern about one's own well-being, sometimes suggesting a person holds persecutory beliefs concerning a threat to themselves or their property and is often linked to a belief in conspiracy theories.	paranoia	În cultura populară, termen utilizat de obicei pentru a descrie preocuparea excesivă pentru propria bunăstare, sugerând uneori că o persoană are convingeri persecutorii cu privire la o amenințare la adresa sa sau a proprietății sale. Este adesea legat de o credință în teoriile conspirației.

<u>paraphilia</u>	A concept that describes a family of intense fantasies, aberrant urges, or behaviors involving sexual arousal to nonhuman objects or humiliation experienced by oneself or one's partner. Paraphilia is also used to imply non-mainstream sexual practices without necessarily implying dysfunction or deviance.	parafilie	Concept care descrie o serie de fantezii intense, îndemnuri aberante, sau comportamente ce implică excitare sexuală față de obiecte neînsuflețite sau umilire resimțită de însăși persoana respectivă sau de partener. De asemenea, termenul poate fi folosit pentru a descrie diverse practici sexuale mai puțin obișnuite fără a implica neapărat vreo disfuncție sau devianță.
<u>parasomnia</u>	A category of sleep disorders that involve abnormal and unnatural movements, behaviors, emotions, perceptions, and dreams that occur while falling asleep, sleeping, between sleep stages, or arousal from sleep. Most parasomnias are dissociated sleep states which are partial arousals during the transitions between wakefulness and NREM sleep, or wakefulness and REM sleep.	parasomnie	Categorie de tulburări de somn care implică mișcări anormale și nenaturale, comportamente, emoții, percepții și vise care apar în timpul adormirii, somnului, între etapele somnului sau excitarea din somn. Cele mai multe parasomnii sunt stări de somn disociate care sunt excitații parțiale în timpul tranzițiilor între starea de veghe și somnul non-REM sau somnul REM.
<u>parenting style</u>	A series of parental behaviours that determine the nature of parent-child interactions and that guide their interaction with the child.	stil parental	Suită de comportamente parentale ce determină și ghidează natura interacțiunilor părintelui cu copilul.
<u>participant variable</u>	An individual characteristic of research subjects - age, personality, health, intelligence, etc.	variabila participantului	Caracteristică individuală ale participanților la cercetare - vârstă, personalitate, sănătate, inteligență etc.
<u>pathological gambling</u>	An impulse control disorder that is a chronic and progressive mental illness.	implicare patologică în jocuri de noroc	Tulburare de control al impulsurilor, o boală mintală cronică și progresivă.
<u>pathology</u>	The study of the processes underlying disease and other forms of illness, harmful abnormality, or dysfunction. Within biology but also a branch of medicine, it means specifically the study and diagnosis of the structural and functional changes in molecules, cells, tissues and organs that underlie disease. Pathology as a field of knowledge hence forms the basis of the scientific reasoning behind the practice of medicine.	patologie	Studiul proceselor care stau la baza bolilor și a altor forme de anomalii dăunătoare sau disfuncții. În cadrul biologiei, dar și ca ramură a medicinei, înseamnă în mod specific studiul și diagnosticarea modificărilor structurale și funcționale ale moleculelor, celulelor, țesuturilor și organelor care stau la baza bolii. Prin urmare, patologia ca domeniu de cunoaștere constituie temeiul raționamentului științific care stă la baza practicii medicale.
<u>pattern</u>	A form, template, or model (or, more abstractly, a set of rules) which can be used to make or to generate things or parts of a thing, especially if the things that are generated have enough in common for the underlying pattern to be inferred or discerned, in which case the things are said to exhibit the pattern.	tipar	Formă, șablon sau model (sau, mai abstract, un set de reguli) care se pot utiliza pentru a crea sau genera copii sau părți ale unei copii, mai ales dacă copiile generate au suficient de multe caracteristici comune astfel încât modelul de bază să poată fi dedus sau identificat, caz în care spunem că lucrurile respective prezintă acel tipar.
<u>peace education</u>	The process of acquiring the values, the knowledge and developing the attitudes, skills, and behaviors to live in harmony with oneself, with others, and with the natural environment.	educație pentru pace	Proces de dobândire a valorilor, cunoștințelor și dezvoltarea atitudinilor, abilităților și comportamentelor pentru a trăi în armonie cu sine, cu ceilalți și cu mediul natural.
<u>peer pressure</u>	The pressure exerted by a peer group in encouraging a person to change their attitude, behavior and/or morals, to conform to, for example, the group's actions, fashion sense, taste in music and television, or outlook on life.	presiune a semenilor / presiunea grupului de semenii	Presiune exercitată de un grup de semenii pentru a încuraja un membru să își schimbe atitudinea, comportamentul și/sau morala. Presiune de a se conforma, de exemplu, acțiunilor grupului, simțului modei, gusturilor în materie de muzică și televiziune sau viziunii asupra vieții.
<u>peer victimization</u>	A form of bullying, the experience among children of being a target of the aggressive behavior of other children, who are not siblings and not necessarily age-mates.	victimizare a semenilor / colegilor	Formă de bullying în cadrul căreia copiii sunt ținta comportamentului agresiv al altor copii, care nu le sunt frați și nu sunt neapărat de aceeași vârstă.

<u>peer-review</u>	A process of subjecting an author's scholarly work or ideas to the scrutiny of others who are experts in the field. It is used primarily by editors to select and to screen submitted manuscripts, and by funding agencies, to decide the awarding of grants. The peer review process is aims to make authors meet the standards of their discipline, and of science in general.	evaluare colegială / evaluare de tip peer-review	Proces prin care lucrările sau ideile academice ale unui autor sunt supuse analizei altor experți în domeniu. Acest proces este utilizat în principal de editori pentru a selecta și a examina manuscrisele depuse, precum și de agențiile de finanțare, pentru a decide acordarea de granturi. Procesul de evaluare <i>inter pares</i> urmărește ca autorii să îndeplinească standardele disciplinei lor și ale științei în general.
<u>perception</u>	The organization and interpretation of sensations.	percepție	Organizare și interpretare a informațiilor senzoriale.
<u>perceptual learning</u>	Learning that occurs when aspects of our perception change as a function of experience.	învățare perceptivă	Învățare ce apare atunci când aspectele percepției noastre se schimbă in funcție de experiența trăită.
<u>perfectionism</u>	A personality trait characterised by a persisting belief that perfection should be strived for. In its pathological form, it is an unhealthy belief that anything less than perfect is unacceptable.	perfecționism	În psihologie, este o trăsătură de personalitate caracterizată printr-o convingere persistentă că perfecțiunea trebuie atinsă. În forma sa patologică, este o credință nesănătoasă că orice lucru mai puțin decât perfect este inacceptabil.
<u>performance-approach goals</u>	The effort of doing better than others or gaining external benefits like accolades or acceptance.	obiective de performanță orientate spre apropiere	Efort de a obține rezultate mai bune decât alții sau de a obține beneficii externe, cum ar fi laude sau acceptare.
<u>performance-avoidance goals</u>	The effort of making sure you don't come across as inferior, as well as a fear of being ranked at the bottom.	obiective de evitare a eșecului	Efort de a te asigura că nu pari inferior, precum și teama de a nu fi clasat pe ultimul loc.
<u>perinatal</u>	The period occurring around the time of birth (5 months before and 1 month after).	perinatal	Perioadă în apropierea momentului nașterii (5 luni înainte și 1 lună după).
<u>periodic limb movement disorder</u>	A sleep disorder that involves sudden involuntary movement of limbs.	tulburare de mișcare periodică a membrelor	Tulburare de somn care implică mișcarea bruscă involuntară a membrelor.
<u>peripheral nervous system</u>	The collection of neurons that link the central nervous system (CNS) to the body's sense receptors, muscles, and glands. Divided into the somatic and autonomous nervous systems.	sistem nervos periferic	Ansamblu de neuroni care leagă sistemul nervos central de receptorii senzoriali, mușchii și glandele organismului. Se împarte în sistem nervos somatic și sistem nervos autonom.
<u>permissive parent</u>	A parent who tends to make few demands and give little punishment, but they are responsive in the sense that they generally allow their children to make their own rules.	părinte permisiv	Părinte care tinde să le ceară puține lucruri și să le dea pedepse mici copiilor. Sunt receptivi în sensul că, în general, permit copiilor lor să-și facă propriile reguli.
<u>person-centred therapy / client-centred therapy</u>	An approach to treatment in which the client is helped to grow and develop as the therapist provides a comfortable, nonjudgmental environment.	terapie centrată pe persoană / client	Abordare terapeutică în care clientul este ajutat să crească și să se dezvolte pe măsură ce terapeutul oferă un mediu confortabil, fără judecată.
<u>persona</u>	The mask or image a person presents to the world.	persona	Mască sau imagine pe care o persoană o prezintă lumii.
<u>personal unconscious</u>	An aspect of the psyche that does not usually enter an individual's awareness but appears in overt behaviour or in dreams.	inconștient personal	Aspect al psihicului care nu face parte de obicei din conștientul unei persoane, dar apare în comportamentul manifest sau în vise.

<u>personality</u>	A dynamic and organized set of characteristics possessed by a person that uniquely influences his or her cognitions, motivations, and behaviors in various situations. The word "personality" originates from the Latin <i>persona</i> , which means mask.	personalitate	Set dinamic și organizat de caracteristici pe care le posedă o persoană și care îi influențează în mod unic cognițiile, motivațiile și comportamentele în diverse situații. Cuvântul provine din latinescul "persona", care înseamnă mască.
<u>personality disorder</u>	A disorder characterized by inflexible patterns of thinking, feeling, or relating to others that cause problems in personal, social, and work situations.	tulburare de personalitate	Tulburare caracterizată de tipare inflexibile ale gândirii, sentimentelor sau relaționării cu ceilalți, cauzând probleme în situații personale, sociale sau la locul de muncă.
<u>personality trait</u>	An enduring characteristic of a person's personality, that can be used to explain and predict the observed regularities and consistencies in people's behavior and to explain the differences between individuals.	trăsătură de personalitate	Caracteristică durabilă a personalității unui individ, care poate fi utilizată pentru a explica și prevedea regularitățile și consecvențele observate în comportamentul oamenilor și pentru a explica diferențele dintre indivizi.
<u>personnel selection</u>	The use of structured tests to select people who are likely to perform well at given jobs.	selecția personalului	Utilizare a unor teste structurate pentru a selecta persoanele care cel mai probabil vor obține rezultate bune la un anumit loc de muncă.
<u>Peter Pan Syndrome / puer aeternus</u>	An aspect of personality development, Latin for <i>eternal boy</i> , used in mythology to designate a child-god who is forever young. Psychologically, however, it is an older man whose emotional life has remained at an adolescent level. The <i>puer</i> typically leads a provisional life, due to the fear of being caught in a situation from which it might not be possible to escape. He covets independence and freedom, chafes at boundaries and limits, and tends to find any restriction intolerable.	sindromul Peter Pan / problema puer aeternus	Aspect al dezvoltării personalității, în latină înseamnă "băiat veșnic", folosit în mitologie pentru a desemna un zeu-copil care este veșnic tânăr. Din punct de vedere psihologic, se referă la un bărbat în vârstă a cărui viață emoțională a rămas la un nivel adolescentin. De obicei, <i>puerul</i> duce o viață provizorie, din cauza fricii de a fi prins într-o situație din care s-ar putea să nu mai scape. El râvnește la independență și libertate, este iritat de granițe și limite și tinde să resimtă orice restricție ca fiind insuportabilă.
<u>phantom limb</u>	The sensation that an amputated or missing limb (even an organ, like the appendix) is still attached to the body and is moving appropriately with other body parts.	membru-fantomă	Senzație că un membru amputat sau care lipsește (chiar și un organ, cum ar fi apendicele) este încă atașat de corp și se mișcă corespunzător cu alte părți ale corpului.
<u>phenomenon</u>	An observable event, particularly something special (literally something that can be seen, derived from the Greek word phainomenon = observable).	fenomen	Eveniment observabil, cu precădere ceva special (care poate fi văzut efectiv, derivat din cuvântul grecesc phainomenon = observabil).
<u>pheromone</u>	A secreted or excreted chemical factor that triggers a social response in members of the same species. Pheromones are chemicals capable of acting outside the body of the secreting individual to impact the behavior of the receiving individual.	feromon	Factor chimic secretat sau excretat care declanșează un răspuns social la reprezentanții aceleiași specii. Feromonii sunt substanțe chimice capabile să acționeze în afara corpului individului care i-a secretat, afectând comportamentul individului care-i receptează.
<u>phi phenomenon</u>	The act of perceiving a sensation of motion caused by the appearance and disappearance of objects that are near each other.	fenomenul phi	Actul de a percepe senzația de mișcare cauzată de apariția și dispariția obiectelor care se află unele lângă celelalte.
<u>phlegmatic</u>	One of the four temperaments, it refers to calm and unemotional persons. Phlegmatic means pertaining to phlegm, corresponds to the season of winter (wet and cold), and connotes the element of water. While phlegmatics are generally self-content and kind, their shy personality can often inhibit enthusiasm in others and make themselves lazy and resistant to change. They are very consistent, relaxed, and observant, making them good administrators and diplomats.	flegmatic	Unul dintre cele patru temperamente, se referă la persoane calme și lipsite de emoții. Flegmatic înseamnă legat de flegmă, corespunde sezonului de iarnă (umed și rece) și conotează elementul apă. Deși flegmaticii sunt, în general, mulțumiți de sine și amabili, personalitatea lor timidă poate inhiba adesea entuziasmul celorlalți și îi face leneși și rezistenți la schimbare. Sunt foarte consecvenți, relaxați și observatori, ceea ce îi face buni administratori și diplomați.
<u>phobia</u>	A specific fear of a certain object, situation, or activity.	fobie	Teamă specifică față de un anumit obiect, situație sau activitate.

<u>physiology</u>	The study of the mechanical, physical, and biochemical functions of living organisms.	fiziologie	Studiu al funcțiilor mecanice, fizice și biochimice ale organismelor vii.
<u>pica</u>	An appetite for non-foods (e.g., coal, soil, chalk, etc.) or an abnormal appetite for some things that may be considered foods, such as food ingredients (e.g., flour, raw potato, starch). In order for these actions to be considered pica, they must persist for more than one month, at an age where eating dirt, clay, etc., is considered developmentally inappropriate.	pica	Apetit pentru produse nealimentare (de exemplu, cărbune, pământ, cretă etc.) sau un apetit anormal pentru unele lucruri care pot fi considerate alimente, cum ar fi ingredientele alimentare (de exemplu, făină, cartofi cruzi, amidon). Pentru ca aceste acțiuni să fie considerate tulburare, ele trebuie să persiste mai mult de o lună, la o vârstă la care a mânca pământ, argilă etc. este inadecvat pentru dezvoltare.
<u>pineal gland</u>	A gland located in the middle of the brain that secretes melatonin (a hormone that helps regulate the wake-sleep cycle).	glanda pineală	Glandă situată în mijlocul creierului care secretă melatonină (un hormon care ajută la reglarea ciclului de veghe-somn).
<u>pitch</u>	The perceived frequency of a sound.	tonalitate	Frecvență percepută a unui sunet.
<u>pituitary gland</u>	A pea-sized gland located near the centre of the brain that also known as the “master gland”. The pituitary gland is responsible for controlling the body’s growth, as well as secreting hormones that signal the ovaries and testes to make sex hormones and influence our responses to pain. The gland also controls ovulation and the menstrual cycle in women and is important in regulating behaviour.	glanda pituitară / hipofiza	Glandă de mărimea unui bob de mazăre situată în apropierea centrului creierului, cunoscută și sub numele de glanda ”master”. Glanda pituitară este responsabilă de controlul creșterii organismului, precum și de secreția de hormoni care indică ovarelor și testiculelor să producă hormoni sexuali și influențează reacțiile noastre la durere. De asemenea, glanda controlează ovulația și ciclul menstrual la femei și este importantă în reglarea comportamentului.
<u>placebo effect</u>	A phenomenon when a patient's symptoms can be alleviated by an otherwise ineffective treatment, since the individual <i>expects</i> or <i>believes</i> that it will work. The opposite is called the nocebo effect.	efectul placebo	Fenomen conform căruia simptomele unui pacient pot fi ameliorate de un tratament altfel ineficient, deoarece individul se așteaptă sau crede că acesta va funcționa. Opusul se numește efect nocebo.
<u>placenta</u>	An organ that allows the exchange of nutrients between the embryo and the mother, while at the same time filtering out harmful material.	placentă	Organ care permite schimbul de substanțe nutritive între embrion și mamă, filtrând în același timp materialul dăunător.
<u>plasticity</u>	The brain’s ability to develop new neural connections.	plasticitate	Capacitate a creierului de a dezvolta noi conexiuni neuronale.
<u>play therapy</u>	A therapeutic process, often used with children, that employs toys to help them resolve psychological problems.	terapie prin joc	Proces terapeutic, adesea folosit cu copiii, care folosește jucării pentru a-i ajuta să rezolve probleme psihologice.
<u>polyamory</u>	The practice, desire, or acceptance of having more than one intimate relationship at a time with the knowledge and consent of everyone involved.	poliamor	Practica, dorința, sau acceptul de a avea mai multe relații intime în același timp, cu știința și consimțământul tuturor celor implicați.
<u>polygamy</u>	A form of marriage in which a person has more than one spouse. Polygamy has been practiced as polygyny (one man having more than one wife), or as polyandry (one woman having more than one husband), or, less commonly as "polygamy" (having many wives and many husbands at one time).	poligamie	Formă de căsătorie în care o persoană are mai mult de un partener / o parteneră. Poligamia a fost practică ca și poliginie (un bărbat având mai multe soții) sau ca poliandrie (o femeie având mai mulți soți).
<u>pop psychology</u>	Concepts and theories about human mental life and behaviour that come from outside the technical study of psychology, but purport to go beyond everyday knowledge.	psihologie populară	Concepte și teorii despre viața mintală și comportamentul uman care provin din afara studiului tehnic al psihologiei, dar care pretind că depășesc cunoștințele cotidiene.

<u>positive reinforcement</u>	Something is added to increase the likelihood of a behavior.	întărire pozitivă	Se adaugă ceva (un stimul dezirabil) pentru a crește probabilitatea unui comportament.
<u>positive psychology</u>	A branch of psychology that focuses on the strengths, virtues, and talents that contribute to successful functioning and enable individuals and communities to flourish. Also a self-help movement that has concepts grounded in emotion and intuition.	psihologie pozitivă	Ramură a psihologiei care se axează pe punctele forte, virtuțile și talentele ce contribuie la funcționarea cu succes și permit indivizilor și comunităților să prospere. De asemenea, o mișcare de auto-ajutor care are ca temei concepte bazate pe emoție și intuiție.
<u>positron emission tomography (PET) scan</u>	A nuclear medicine medical imaging technique which produces a three dimensional image or map of functional processes in the body.	tomografie cu emisie de pozitroni	Tehnică de imagistică medicală de medicină nucleară care produce o imagine tridimensională sau o hartă a proceselor funcționale din organism.
<u>post-traumatic stress disorder (PTSD)</u>	A mental health condition that's triggered by a terrifying event — either experiencing it or witnessing it. Symptoms may include flashbacks, nightmares and severe anxiety, as well as uncontrollable thoughts about the event.	tulburare de stres post-traumatic (TSPT)	Afecțiune de sănătate mintală declanșată de un eveniment terifiant - fie unul trăit, fie unul la care am asistat. Simptomele pot include flashback-uri, coșmaruri și anxietate severă, precum și gânduri incontrolabile despre eveniment.
<u>posthypnotic amnesia</u>	A situation in whic events during hypnosis are forgotten, or where past memories are unable to be recalled. (Adapted)	amnezie posthipnotică	Situație în care evenimentele din timpul hipnozei sunt uitate sau când amintirile din trecut nu pot fi reamintite.
<u>postnatal / postpartum depression</u>	A form of clinical depression which can affect women, and less frequently men, after childbirth, in the postnatal period. Symptoms can occur anytime in the first year postpartum and include, but are not limited to, the following: sadness, guilt, low self-esteem, hopelessness, social reclusion, inability to be comforted, inability to enjoy things one previously enjoyed, emptiness, feeling inadequate in taking care of the baby (or feeling like one cannot take care of the baby).	depresie postnatală / postpartum	Formă de depresie clinică care poate afecta femeile, și mai rar bărbații, în perioada postnatală. Simptomele pot apărea oricând în primul an după naștere și includ următoarele, fără a fi exclusive: tristețe, vinovăție, stimă de sine scăzută, lipsă de speranță, izolare socială, incapacitatea de a fi alinată, incapacitatea de a se bucura de lucrurile care îi făceau plăcere înainte, gol, sentimentul că nu ști cum să ai grijă de copil (sau sentimentul că nu poți avea grijă de copil).
<u>preconscious</u>	A thought that is unconscious at the particular moment in question, but that is not repressed and are available for recall and easily capable of becoming conscious.	preconștient	Gând care este inconștient la un anumit moment, dar care nu este reprimat și poate fi reamintit sau poate redeveni conștient cu ușurință.
<u>predictive validity</u>	When the criterion is measured at some point in the future (after the construct has been measured).	validitate predictivă	Indicator care arată cât de bine corelează un test cu o variabilă măsurată un moment din viitor (după ce constructul a fost măsurat).
<u>prejudice</u>	The process of "pre-judging" something. It implies coming to a judgment on a subject before learning where the preponderance of evidence actually lies, or forming a judgment without direct experience.	prejudecată	Implică emiterea unei judecăți cu privire la un subiect înainte de a afla de unde vine preponderența dovezilor; sau formarea unei judecăți fără o experiență directă.
<u>prevalence</u>	The frequency of occurrence of a given condition in a population at a given time.	prevalență	Frecvență a apariției unei afecțiuni date la o populație la un moment dat.
<u>priming</u>	A process by which exposing people to one stimulus makes certain thoughts, feelings or behaviors more salient.	amorsaj	Proces prin care expunerea oamenilor la un stimul face anumite gânduri, sentimente sau comportamente mai evidente.
<u>procedural memory</u>	The memory for the performance of particular types of action; our often unexplainable knowledge of how to do things.	memorie procedurală	Memoria efectuării anumitor tipuri de acțiuni; cunoștințele noastre adesea inexplicabile despre cum să facem lucrurile.

<u>procrastination</u>	A type of behavior which is characterized by deferment of actions or tasks to a later time. Psychologists often cite procrastination as a mechanism for coping with the anxiety associated with starting or completing any task or decision. Psychology researchers also have three criteria they use to categorize procrastination. For a behavior to be classified as procrastination, it must be counterproductive, needless, and delaying.	procrastinare / amânare	Tip de comportament care se caracterizează prin amânarea acțiunilor sau a sarcinilor pentru o perioadă ulterioară. Psihologii citează adesea procrastinarea ca fiind un mecanism pentru a face față anxietății asociate cu începerea sau finalizarea oricărei sarcini sau decizii. De asemenea, cercetătorii în psihologie au trei criterii de clasificare a procrastinării. Pentru ca un comportament să fie clasificat ca procrastinat, acesta trebuie să fie contraproductiv, inutil și întârziat.
<u>progesterone</u>	A hormone involved in the female menstrual cycle, pregnancy (supports <i>gestation</i>) and embryogenesis of humans and other species. Progesterone belongs to a class of hormones called progestogens, and is the major naturally occurring human progestogen.	progesteron	Hormon implicat în ciclul menstrual feminin, sarcina (susține gestația) și embriogeneza la om și la alte specii. Progesteronul aparține unei clase de hormoni numiți progestogeni și este principalul progestogen uman natural.
<u>prosocial behavior</u>	A form of social behavior and is voluntary behavior intended to benefit another. Consists of actions which benefit other people or society as a whole, such as helping, sharing, donating, co-operating, and volunteering.	comportament prosocial	Formă de comportament social voluntar menit să aducă beneficii unei alte persoane. Constă în acțiuni care aduc beneficii altor persoane sau societății în ansamblu, cum ar fi ajutorarea, împărțășirea, donarea, cooperarea și voluntariatul.
<u>prosopagnosia</u>	The inability to recognize faces; damage of specialised regions in the cortex whereby a person loses the ability to perceive visual stimuli.	prosopagnozie	Incapacitate de a recunoaște fețe; deteriorare a regiunilor specializate ale cortexului în urma căreia persoana pierde abilitatea de a percepe stimuli vizuali.
<u>prospective memory</u>	The act of remembering to remember. It differs from retrospective memory, where passed actions, events, or knowledge are remembered. Prospective memory consists of recalling an action or an intention.	memorie prospectivă	Acțiunea de a ne aminti să ne amintim. Se diferențiază de memoria retrospectivă, unde sunt amintite acțiunile, evenimentele sau cunoștințele trecute. Memoria prospectivă constă în amintirea unei acțiuni sau a unei intenții.
<u>proximate cause</u>	An event which is closest, or immediately responsible, for producing some observed result. This exists in contradistinction to a higher-level ultimate (also called distal) cause which is usually thought of as the "real reason" something occurred.	cauză proximă	Eveniment care este cel mai apropiat, sau imediat responsabil, de producerea unui rezultat observat. Există în contradistincție cu o cauză ultimă de nivel superior (denumită și cauză distală), care este considerată, de obicei, drept "motivul real" pentru care s-a produs un eveniment.
<u>proximity principle</u>	A tendency for individuals to form interpersonal relations with those who are close by.	principiul proximității	Tendință a oamenilor de a forma relații interpersonale cu cei aflați în apropiere fizică.
<u>pseudoscience</u>	Activities and beliefs that are claimed to be scientific by their proponents, and may appear scientific, but are not.	pseudoștiință	Activități și credințe pe care susținătorii le pretind a fi științifice și care pot părea științifice, dar nu sunt dovedite științific.
<u>psyche</u>	From Greek (ψυχή breathe, blow), used as a synonym for the soul. Today psyche is the object psychology is dealing with. It is one of the four parts that makes the sum total of the non-physical aspects of a human being, the others are consciousness, mind and soul.	psihic	Termen din greacă (a respira, a sufla) folosit ca sinonim pentru cuvântul suflet. Astăzi psihicul este obiectul cu care se ocupă psihologia. Este una dintre cele patru părți care reprezintă suma totală a aspectelor non-fizice ale unei ființe umane, celelalte sunt conștiință, minte și suflet.
<u>psychedelic drug</u>	A psychoactive drug whose primary action is to enhance or amplify the thought processes of the brain. This effect is sometimes referred to as mind expanding, or consciousness expanding as your conscious mind becomes aware of (or sometimes assaulted by) things normally inaccessible to it.	drog psihedelic	Substanță psihoactivă a căror acțiune principală este de a spori sau amplifica procesele de gândire ale creierului. Acest efect este denumit uneori "expansiune a minții" sau "expansiune a conștiinței", deoarece conștientul primește acces la informații inaccesibile în mod normal.

<u>psychedelic psychotherapy</u>	A therapeutic practice involving the use of psychedelic drugs, particularly serotonergic psychedelics such as LSD, psilocin and DMT as facilitators of psychotherapy. Those that used these drugs as part of a therapeutic practice believe the drugs facilitated beneficial exploration of the psyche. Proponents of psychedelic therapy also believe psychedelics enhance or unlock key psychoanalytic forces and so make it easier for conventional psychotherapy to take place.	terapie psihedelică	Practică terapeutică care implică utilizarea drogurilor psihedelice, în special a celor serotonergice precum LSD, psilocină și DMT, ca facilitatori ai psihoterapiei. Cei care au folosit aceste droguri ca parte a unei practici terapeutice cred că ele au facilitat explorarea benefică a psihicului. Susținătorii terapiei psihedelice cred, de asemenea, că substanțele psihedelice sporesc sau deblochează forțele psihanalitice cheie și facilitează astfel desfășurarea psihoterapiei convenționale.
<u>psychiatrist</u>	A physician who specializes in psychiatry and is certified in treating mental disorders. As part of their evaluation of the patient, psychiatrists are one of only a few mental health professionals who may prescribe psychiatric medication, conduct physical examinations, order and interpret laboratory tests, etc.	psihiatru	Medic specializat în psihiatrie și certificat în tratarea tulburărilor psihice. Ca parte a evaluării pacientului, psihiatrul este unul dintre puținii profesioniști din domeniul sănătății mintale care prescrie medicamente psihiatrice, efectuează examinări fizice, comandă și interpretează teste de laborator etc.
<u>psychiatry</u>	A medical specialty dealing with the prevention, assessment, diagnosis, treatment, and rehabilitation of mental illness. Its primary goal is the relief of mental suffering associated with disorder and improvement of mental well-being. This may be based in hospitals or in the community and patients may be voluntary or involuntary. Psychiatry adopts a medical approach but may take in to account biological, psychological, and social/cultural perspectives. Treatment by medication or, less often, various forms of psychotherapy may be undertaken. The word 'psychiatry' derives from the Greek for "healer of the spirit".	psihiatrie	Specialitate medicală care se ocupă cu prevenirea, evaluarea, diagnosticarea, tratamentul și reabilitarea bolilor mintale. Scopul său principal este ameliorarea suferinței psihice asociate cu tulburarea și îmbunătățirea bunăstării psihice. Aceasta se poate desfășura în spitale sau în comunitate, iar pacienții pot fi voluntari sau involuntari. Psihiatria adoptă o abordare medicală, dar poate lua în considerare perspective biologice, psihologice și sociale/culturale. Se poate recurge la tratament medicamentos sau, mai rar, la diverse forme de psihoterapie. Cuvântul "psihiatrie" derivă din grecescul "vindecător al spiritului".
<u>psychoactive drug</u>	A chemical that changes our states of consciousness, and particularly our perceptions and moods.	drog psihoactiv	Substanță chimică ce schimbă stările noastre de conștiință, în special percepțiile și dispozițiile.
<u>psychoanalysis</u>	A process used within the psychodynamic approach that involves exploring unconscious drives by using talk therapy and dream analysis to deeply and thoroughly explore a person's early sexual experiences and current sexual desires. A type of analysis that involves attempting to affect behavioural change through having patients talk about their difficulties.	psihanaliză	Proces utilizat în cadrul abordării psihodinamice, care implică explorarea pulsionilor subconștientului, folosind terapia prin discuții și analiza viselor pentru a explora în profunzime și temeinic experiențele sexuale timpurii ale unei persoane și dorințele sexuale curente. Un tip de analiză care implică încercarea de a realiza o schimbare de comportament determinând pacienții să vorbească despre dificultățile lor.
<u>psychodiagnostics</u>	The diagnosis of mental disorders using psychological methods, including tests.	psihodiagnostic	Diagnosticare a tulburărilor psihice prin metode psihologice, inclusiv prin teste.
<u>psychodynamic psychology</u>	An approach to understanding human behaviour that focuses on the role of unconscious thoughts, feelings, and memories.	psihologie psihodinamică	Încercare de a înțelege comportamentul uman care se concentrează pe rolul gândurilor inconștiente, al sentimentelor și al amintirilor.
<u>psychogenesis</u>	The origin and development of psychological processes, personality, or behavior or the development of a physical disorder or illness resulting from psychological, rather than physiological, factors.	psihogeneză	Originea și dezvoltarea proceselor psihologice, a personalității sau comportamentului sau dezvoltarea unei tulburări fizice sau a unei boli rezultate din factori psihologici, mai degrabă decât fiziologici.
<u>psychological capital</u>	An affirmative mental state that manifests in personal stages of growth and development. Composed of hope, optimism, efficacy, and resilience. - Adapted from Kong, F. et al (2018)	capital psihologic	Stare mentală afirmativă care se manifestă în etapele personale de creștere și dezvoltare. Este compus din speranță, optimism, eficacitate și reziliență. - Adaptat din Kong, F. et al (2018).
<u>psychological disorder</u>	A condition characterized by abnormal thoughts, feelings, and behaviors.	tulburare psihologică	Afecțiune caracterizată prin gânduri, sentimente și comportamente anormale.

<u>psychologist</u>	An expert in psychology, the systematic investigation of the human mind, including behavior, cognition, and affect. Psychologists are usually categorized under a number of different fields, the most well-recognized being clinical and counseling psychologists, who provide mental health care and conduct substantive and applied research.	psiholog	Expert în psihologie, cercetarea sistematică a minții umane, incluzând comportamentul, cogniția și afectele. Psihologii sunt, de obicei, clasificați în mai multe domenii diferite, cele mai cunoscute fiind psihologia clinică și consilierea psihologică. Ei/ele oferă asistență pentru sănătatea mintală și efectuează cercetări substanțiale și aplicate.
<u>psychology</u>	The scientific study of the mind and behaviour.	psihologie	Studiu științific al minții și al comportamentului.
<u>psychometrics</u>	A field of study concerned with the theory and technique of educational and psychological measurement, which includes the measurement of knowledge, abilities, attitudes, and personality traits. The field is primarily concerned with the study of measurement instruments such as questionnaires and tests.	psihometrie	Domeniu de studiu ce acoperă teoria și tehnica măsurării educaționale și psihologice. Include măsurarea cunoștințelor, abilităților, atitudinilor și trăsăturilor de personalitate. Domeniul se ocupă în primul rând de studiul instrumentelor de măsurare precum chestionarele și testele.
<u>psychoneuroimmunology</u>	The study of the interaction between psychological processes and the nervous and immune systems of the human body. PNI takes an interdisciplinary approach, incorporating psychology, neuroscience, immunology, physiology, pharmacology, molecular biology, psychiatry, behavioral medicine, infectious diseases, endocrinology, and rheumatology.	psihoneuroimunologie	Studiu al interacțiunii dintre procesele psihologice și sistemele nervos și imunitar ale corpului uman. PNI are o abordare interdisciplinară, încorporând psihologia, neuroștiințele, imunologia, fiziologia, farmacologia, biologia moleculară, psihiatria, medicina comportamentală, bolile infecțioase, endocrinologia și reumatologia.
<u>psychopath</u>	A person having no concerns for the feelings of others and a complete disregard for any sense of social obligation. They seem egocentric and lack insight of any sense of responsibility or consequence. Their emotions are thought to be superficial and shallow, if they exist at all. They are considered callous, manipulative, and incapable of forming lasting relationships, let alone showing any kind of meaningful love. They typically never perform any action unless they determine it can be beneficial for themselves.	psihopat	Persoană care nu are nicio grijă pentru sentimentele celorlalți și desconsideră total orice simț al obligației sociale. Pare egocentrică și lipsită de orice simț al responsabilității sau consecințelor. Emoțiile lor sunt considerate a fi superficiale și superficiale, dacă există. Sunt considerați insensibili, manipulatori și incapabili să formeze relații de durată, cu atât mai puțin să arate orice fel de iubire semnificativă. De obicei, nu efectuează nicio acțiune decât dacă determină că poate fi benefică pentru ei înșiși.
<u>psychopathology</u>	The study of psychological disorders, including their symptoms, etiology (i.e., their causes), and treatment.	psihopatologie	Studiu al tulburărilor psihologice, incluzând simptomele, etiologia (cauzele) și tratamentul.
<u>psychopathy</u>	A condition characterized by lack of empathy or conscience, and poor impulse control or manipulative behaviors.	psihopatie	În psihiatrie, afecțiune caracterizată prin lipsa empatiei sau a conștiinței, un control deficitar al impulsurilor, sau comportamente manipulative.
<u>psychophysics</u>	A subdiscipline of psychology dealing with the relationship between physical stimuli and their perception.	psihofizică	Subdisciplină a psihologiei care se ocupă cu relația dintre stimulii fizici și percepția lor.
<u>psychosis</u>	A psychological condition characterized by a loss of contact with reality.	psihoză	Tulburare psihologică caracterizată prin pierderea contactului cu realitatea.
<u>psychosocial stressor</u>	A life situation that creates severe enough stress to contribute to or precipitate a psychological disorder. Examples include divorce, bereavement, prolonged illness and natural calamities.	factor de stres psihosocial	Situație de viață care creează stres suficient de sever pentru a contribui la sau a precipita o tulburare psihologică. Exemplele includ divorțul, doliul, boala prelungită și calamitățile naturale.

<u>psychosomatic</u>	Relates to both the mind and the body together, used where physical symptoms have no obvious physical cause. A physical cause may exist but is not apparent at the time of diagnosis. Symptoms may be caused by psychological factors, e.g., stress.	psihosomatic	Se referă atât la minte cât și la corp, în cazul în care simptome fizice ale unei afecțiuni nu au o cauză evidentă. O cauză fizică poate exista, însă nu este evidentă în momentul diagnosticării. Simptomele pot fi cauzate de factori psihologici, ca de exemplu stresul.
<u>psychosomatic medicine</u>	Understanding how psychological factors can “get under the skin” and influence our physiology in order to better understand how factors like stress can make us sick.	medicină psihosomatică	Înțelegere a modului în care factorii psihologici ne pot influența subtil fiziologia. Intenția e de a înțelege mai bine cum factori precum stresul ne pot îmbolnăvi.
<u>psychosurgery</u>	Surgery of the brain involving procedures that modulate the performance of the brain, and thus effect changes in cognition, with the intent to treat or alleviate severe mental illness.	psihochirurgie	Intervenție chirurgicală la nivelul creierului care implică proceduri ce modulează performanțele creierului și, prin urmare, produc modificări la nivelul cogniției, cu scopul de a trata sau de a ameliora bolile mintale grave.
<u>psychotherapy</u>	A professional treatment for psychological disorder through techniques designed to encourage communication of conflicts and insight.	psihoterapie	Tratament profesional pentru tulburarea psihologică prin tehnici menite să încurajeze comunicarea conflictelor și a introspecției.
<u>puberty</u>	A developmental period in which hormonal changes cause rapid physical alterations in the body, culminating in sexual maturity.	pubertate	Perioadă de dezvoltare în care modificările hormonale determină modificări fizice rapide în organism, culminând cu maturitatea sexuală.
<u>punishment</u>	A practice that assigns a behavior or gesture to a person or animal in response to unwanted behavior. In the field of psychology, punishment refers to the reduction of a behavior through an stimulus applied (positive punishment) or eliminated (negative punishment).	pedeapsă	Practică care atribuie un comportament sau un gest unei persoane sau unui animal ca răspuns la un comportament nedorit. În domeniul psihologiei, pedeapsa se referă la reducerea unui comportament printr-un stimul aplicat (pedeapsă pozitivă) sau eliminat (pedeapsă negativă).
<u>Pygmalion effect</u>	A situation in which some students perform better than other students simply because they are expected to do so. Also called the Rosenthal effect. (Adapted)	efectul Pigmalion	Situație în care, de exemplu, unii elevi obțin rezultate mai bune decât alți elevi doar pentru că se așteaptă de la ei să facă acest lucru. Numit și efectul Rosenthal.
<u>pyromania</u>	An intense obsession with fire, explosives, and their related effects. It is also an obsession with starting fires in an intentional fashion. Pyromaniacs start fires to induce euphoria, and often tend to fixate on institutions of fire control: fire stations, firefighters, etc.	piromanie	Obsesie intensă pentru foc, explozibili și efectele lor conexe. Este, de asemenea, o obsesie de a declanșa incendii în mod intenționat. Piromanii pornesc incendii pentru a-și induce euforie și tind adesea să facă o fixație pentru instituțiile de control al incendiilor: stații de pompieri, pompieri etc.

Termen EN	Semnificație EN	Termen RO	Semnificație RO
<u>qualitative research</u>	The research where the data are usually non-numerical and are analysed using non-statistical techniques.	cercetare calitativă	Cercetare în care datele sunt de obicei non-numerice și sunt analizate folosind tehnici non-statistice.
<u>quality of life</u>	The general well-being of individuals and societies.	calitatea vieții	Bunăstare generală a indivizilor și a societăților.
<u>quantitative genetics</u>	Scientific and mathematical methods for inferring genetic and environmental processes based on the degree of genetic and environmental similarity among organisms.	genetică cantitativă	Metode științifice și matematice pentru a afla procesele genetice și de mediu bazate pe gradul de asemănare genetică și de mediu între organisme.
<u>quantitative law of effect</u>	A mathematical rule that states that the effectiveness of a reinforcer at strengthening an operant response depends on the amount of reinforcement earned for all alternative behaviors. A reinforcer is less effective if there is a lot of reinforcement in the environment for other behaviors.	legea efectului cantitativ	Regulă matematică care afirmă că eficiența unui stimul în consolidarea unui răspuns operant depinde de numărul de recompense acordat pentru celelalte comportamente. Un stimul este mai puțin eficient dacă există multe recompense pentru alte comportamente.
<u>quantitative research</u>	Research in which data is gathered from a large number of individuals and described using a statistical technique.	cercetare cantitativă	Cercetare în care datele sunt adunate de la un număr mare de indivizi și descrise folosind o tehnică statistică.
<u>quasi-experimental design</u>	A research method used in the design of an experiment or of an empirical study used to estimate the causal impact of an intervention on its target population. Quasi-experimental research designs share many similarities with the traditional experimental design or randomized controlled trial, but they specifically lack the element of random assignment to treatment or control. Instead, quasi-experimental designs typically allow the researcher to control the assignment to the treatment condition, but using some criterion other than random assignment (e.g., an eligibility cutoff mark).	design cvasi-experimental	Metodă de cercetare utilizată în proiectarea unui experiment sau a unui studiu empiric pentru a estima impactul cauzal al unei intervenții asupra populației țintă. Modelele de cercetare cvasi-experimentale au multe asemănări cu modelul experimental tradițional sau cu studiile controlate randomizate, dar nu includ elementul de atribuire aleatorie la tratament sau control. În schimb, îi permit de obicei cercetătorului să controleze atribuirea la condiția de tratament, dar folosind un criteriu diferit de asignarea aleatorie (de exemplu, un prag de eligibilitate).
<u>queer</u>	The term has traditionally meant ‘strange’ or ‘unusual’, but is currently often used in reference to the lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex communities. Its usage is controversial and underwent substantial changes over the course of the 20th century. The term is considered by some to be offensive and derisive, and by others merely an inoffensive term for people whose sexual orientation and/or gender identity or gender expression does not conform to heteronormative societal norms.	queer	Termen folosit în mod tradițional cu sensul de „ciudat” sau „neobișnuit”, momentan este folosit pentru a ne referi la persoane lesbiene, homosexuale, bisexuale, transexuale, și comunități intersex. Utilizarea sa este controversată și a suferit modificări semnificative în cursul secolului XX. Unii consideră termenul ofensator și peiorativ, dar pentru alții este doar un termen inofensiv pentru persoanele a căror orientare sexuală și/sau identitate de gen sau expresie de gen nu se conformează normelor heteronormative ale societății.
<u>questionnaire</u>	A type of statistical survey handed out usually to a specific demographic to gather information in order to provide better service or goods.	chestionar	Studiu statistic distribuit, de obicei, unui anumit grup demografic, pentru a colecta informații în scopul de a oferi servicii sau bunuri îmbunătățite.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>random assignment to conditions</u>	A procedure in which the condition that each participant is assigned to is determined through a random process.	randomizare	Procedură în care condiția atribuită fiecărui participant este determinată printr-un proces aleatoriu.
<u>randomized clinical trial</u>	A type of experiment to research the effectiveness of psychotherapies and medical treatments.	testare clinică randomizată	Mod experimental în care pacienții sunt înscriși aleatoriu în tratamente pentru a verifica eficacitatea psihoterapiilor și tratamentelor medicale.
<u>rape</u>	An assault by a person involving sexual intercourse with or sexual penetration of another person without that person's consent. Also referred to as sexual assault,	viol	Atac asupra unei persoane care implică contact sexual sau penetrare sexuală a unei alte persoane fără consimțământul acelei persoane. Denumit și agresiune sexuală.
<u>Rapid Eye Movement (REM) Sleep</u>	The sleep state characterized by the presence of quick eye movements and dreaming, and that processes the unconscious-related memory (procedural memory).	somn REM / somn paradoxal	Stare a somnului caracterizată prin prezența mișcărilor rapide ale ochilor și a visării, prin care sunt procesate amintirile inconștiente (memoria procedurală).
<u>reactivity</u>	A phenomenon which occurs when subjects alter their performance due to their awareness of being observed.	reactivitate	Fenomen care apare atunci când subiecții își modifică performanța datorită conștientizării faptului că sunt observați.
<u>reading disability</u>	A condition in which a sufferer displays difficulty reading resulting primarily from neurological factors.	dizabilitate de citire	Afecțiuni, rezultând în primul rând din factori neurologici, în care persoana prezintă dificultăți de citire.
<u>reappraisal</u>	The process of continually reappraising both the nature of the stressor and the resources available for responding to the stressor.	reevaluare	Proces continuu de reevaluare atât a naturii factorului cauzator de stres, cât și a resurselor disponibile pentru a-i face față.
<u>recency effect</u>	A cognitive bias that results from disproportionate salience of recent stimuli or observations. For example, if a driver sees an equal total number of red cars as blue cars during a long journey, but there happens to be a glut of red cars at the end of the journey, he or she is likely to conclude that there were more red cars than blue cars throughout the drive.	efect al experienței recente / eroare de experiență recentă	Eroare cognitivă care rezultă din importanța disproporționată acordată stimulilor sau observațiilor recente. De exemplu, dacă un șofer vede un număr total egal de mașini roșii și albastre în timpul unei călătorii lungi, dar se întâmplă să întâlnească mai multe mașini roșii la sfârșitul călătoriei, el sau ea poate ajunge la concluzia că au existat mai multe mașini roșii decât mașini albastre pe tot parcursul drumului.
<u>reciprocal altruism</u>	A form of altruism in which one organism provides a benefit to another in the expectation of future reciprocation.	altruism reciproc	Formă de altruism în care un organism oferă un beneficiu altuia în așteptarea unei reciprocități viitoare.
<u>reciprocity</u>	The act of exchanging goods or services. By giving a person a gift, the principle of reciprocity can be used to influence others; they then feel obligated to give back.	reciprocitate	Actul de a face schimb de bunuri sau servicii. Principiul de reciprocitate poate fi folosit pentru a influența alți oameni atunci când oferim un cadou, deoarece aceștia se vor simți obligați să returneze favorul.
<u>recurring / recurrent dream</u>	A dream that someone claims to have repeatedly, over an extended period. A person who experiences post-traumatic stress disorder may have recurring dreams about the traumatic event.	vis recurent	Vis pe care cineva susține că îl are în mod repetat pe o perioadă îndelungată. O persoană care se confruntă cu tulburare de stres post-traumatic poate avea vise recurente despre evenimentul traumatic.

<u>redemptive narrative</u>	A life story that affirmed the transformation from suffering to an enhanced status or state. In American culture, redemptive life stories are highly prized as models for the good self, as in classic narratives of atonement, upward mobility, liberation, and recovery.	narațiuni salvatoare	Poveste de viață care descrie trecerea de la suferință într-o stare sau statut consolidat. În cultura americană, poveștile de viață salvatoare sunt foarte apreciate ca modele pentru sine, asemenea narațiunilor clasice de ispășire, mobilitate ascendentă, eliberare și recuperare.
<u>reductionism</u>	Can either mean (a) an approach to understanding the nature of complex things by reducing them to the interactions of their parts, or to simpler or more fundamental things or (b) a philosophical position that a complex system is nothing but the sum of its parts.	reducționism	Poate însemna fie (a) o abordare a înțelegerii naturii lucrurilor complexe prin reducerea lor la părțile componente, sau la lucruri mai simple sau fundamentale, fie (b) o poziție filosofică conform căreia un sistem complex nu este altceva decât suma părților sale.
<u>reductionist</u>	A person believing the simple is the source of the complex. (Adapted)	reducționist	Persoană care crede că simplul este sursa complexului.
<u>reflex</u>	An involuntary and nearly instantaneous movement in response to a stimulus.	reflex	Mișcare involuntară și aproape instantanee ca răspuns la un stimul.
<u>regression to the mean</u>	The statistical fact that an individual who has an extreme score on a variable on one occasion will tend to score less extremely on the next occasion.	regresie la medie	Faptul statistic ce susține ideea că un individ care înregistrează un punctaj extrem la o variabilă, va avea tendința de a obține un scor mai puțin extrem cu următoarea ocazie.
<u>reinforcement</u>	Any stimulus which strengthens or increases the probability of a specific response.	întărire	Orice stimul care întărește sau crește probabilitatea unui răspuns specific.
<u>reinforcer</u>	Any consequence of a behavior that strengthens the behavior or increases the likelihood that it will be performed it again.	întăritor	Orice consecință a unui comportament care întărește comportamentul sau crește probabilitatea ca acesta să aibă loc din nou.
<u>relapse</u>	Event which occurs when a person is affected again by a disorder that affected them in the past. This could be a physical disorder or mental disorder such as depression, bipolar disorder, multiple sclerosis, cancer or an addiction to a drug.	recidivă	Situație în care o persoană este afectată din nou de o tulburare cu care s-a mai confruntat în trecut. Aceasta poate fi o tulburare fizică sau mintală, cum ar fi depresia, tulburarea bipolară, scleroza multiplă, cancerul sau dependența de un drog.
<u>relaxation</u>	In psychology, it is the emotional state of a living being, of low tension, in which there is an absence of arousal that could come from sources such as anger, anxiety, or fear.	relaxare	În psihologie, stare emoțională de tensiune scăzută a unei persoane, întâlnită în absența excitației care ar putea proveni din surse precum furia, anxietatea sau frica.
<u>reliability</u>	The consistency of test scores across repeated assessments; the consistency of a measured variable.	fidelitate, consistență internă	Coerența scorurilor unor teste în cadrul evaluărilor repetate; consistența unei variabile măsurate.
<u>REM sleep behaviour disorder</u>	A condition in which people (usually middle-aged or older men) engage in vigorous and bizarre physical activities during REM sleep in response to intense, violent dreams.	tulburare de comportament în somn REM	Afecțiune în care oamenii (de obicei, bărbați de vârstă mijlocie sau mai în vârstă) se angajează în activități fizice viguroase și bizare în timpul somnului REM, ca răspuns la vise intense, violente.
<u>remorse</u>	An emotion experienced by one who feels they have committed an action contrary to their moral code. It is characterised by feelings of regret, self-hatred and a desire to make the wrong thing right.	remușcare	Emoție trăită de cineva care simte că a comis o acțiune contrară codului său moral. Se caracterizează prin sentimente de regret, ură de sine și dorința de a corecta greșeala.
<u>replication</u>	Conducting a study again, either exactly as was originally conducted or with modifications, to ensure that it will produce the same results.	replicare	Repetare a unui studiu, fie exact așa cum a fost efectuat inițial, fie cu modificări, pentru a ne asigura că va produce aceleași rezultate.

<u>repressed memory</u>	A memory (often of a traumatic nature) of an event or environment, which is stored by the unconscious mind but outside the awareness of the conscious mind. Some theorize that these memories may be recovered (that is, integrated into consciousness) years or decades after the event, often via therapy.	amintire refulată	Amintire (adesea de natură traumatică) a unui eveniment sau mediu, care este stocată de mintea inconștientă, deci de care nu suntem conștienți. Unii teoreticieni susțin că aceste amintiri pot fi recuperate (adică integrate în conștiință) la ani sau decenii după eveniment, adesea prin terapie.
<u>repression</u>	The psychological act of excluding desires or impulses (wishes, fantasies or feelings) from one's consciousness and attempting to hold or subdue them in the subconscious. Since the popularization of Sigmund Freud's work in psychoanalysis, repression is popularly known to be a common defense mechanism. Repression is considered unconscious and can often be detrimental.	refulare	Act psihologic de excludere a dorințelor sau impulsurilor (dorințe, fantezii sau sentimente) din conștiința cuiva și încercarea de a le ține sau de a le suprima în subconștient. De la popularizarea operei psihanaliticei a lui Sigmund Freud, refularea este cunoscută ca fiind un mecanism comun de apărare. Refularea este considerată inconștientă și poate fi adesea dăunătoare.
<u>Rescorla-Wagner model</u>	A theory of classical conditioning that features an equation describing how the strength of the association between unconditioned and conditioned stimuli changes when the two are paired.	model Rescorla-Wagner	Teorie a condiționării clasice care prezintă o ecuație ce descrie modul în care puterea asocierii dintre stimulii necondiționați și condiționați se schimbă atunci când cei doi sunt împerecheați.
<u>research hypothesis</u>	A specific and falsifiable prediction about the relationship between or among two or more variables.	ipoteză de cercetare	Predicție specifică și supusă infirmării despre relația dintre sau între două sau mai multe variabile.
<u>research participant</u>	A person being studied as part of a research program.	participant la cercetare	Persoană studiată ca parte a unui program de cercetare.
<u>resilience</u>	The ability to bounce back from adversity.	reziliență	Capacitate a unei persoane de a-și reveni din condiții/situații adverse.
<u>response bias</u>	A type of cognitive bias which can affect the results of a statistical survey if respondents answer questions in the way they think the questioner wants them to answer rather than according to their true beliefs. This may occur if the questioner is obviously angling for a particular answer (as in push polling) or if the respondent wishes to please the questioner by answering what appears to be the "morally right" answer.	eroarea de răspuns	Tip de eroare cognitivă care poate afecta rezultatele unui sondaj statistic deoarece participanții răspund la întrebări în felul în care ei cred că interlocutorul dorește, în loc de a răspunde în conformitate cu convingerile lor reale. Acest lucru se poate întâmpla și în cazul în care autorul întrebării urmărește în mod evident un anumit răspuns (ca în cazul sondajelor de tipul push) sau în cazul în care respondentul dorește să mulțumească autorul întrebării răspunzând cu ceea ce pare a fi răspunsul corect din punct de vedere moral.
<u>resting potential</u>	A state in which the interior of the neuron contains a greater number of negatively charged ions than does the area outside the cell.	potențial de repaus	Stare în care interiorul neuronului conține un număr mai mare de ioni încărcăți negativ decât zona din afara celulei.
<u>restless leg syndrome (Ekbom's syndrome)</u>	A sleep disorder in which the sufferer reports an itching, burning, or otherwise uncomfortable feeling in his legs, usually exacerbated when resting or asleep.	sindromul picioarelor neliniștite (sindromul Ekbom)	Tulburare a somnului în care pacientul raportează o senzație de mâncărime, arsură sau o senzație incomfortabilă în picioare. Se agravează, de obicei, în timpul odihnei sau somnului.
<u>retina</u>	The layer of tissue at the back of the eye that contains photoreceptor cells.	retină	Stratul de țesut din partea din spate a ochiului care conține celule fotoreceptoare.
<u>retrieval</u>	The process of accessing, reactivating, and utilizing information that has been stored in memory.	recuperare	Proces de accesare, reactivare și utilizare a informațiilor stocate în memorie.

<u>retroactive inhibition / interference</u>	Occurs when the material learned later disrupts retrieval of information learned earlier, so old information overlaps with new information.	interferență retroactivă	Situație care apare atunci când materialul învățat mai târziu perturbă recuperarea informațiilor învățate anterior, astfel încât informațiile vechi se suprapun cu cele noi.
<u>retrograde amnesia</u>	A memory disorder that produces an inability to retrieve memories for facts and events that occurred before the onset of amnesia.	amnezie retrogradă	Tulburare de memorie care rezultă în incapacitatea de a recupera amintiri despre fapte și evenimente care au avut loc înainte de debutul amneziei.
<u>reuptake</u>	A process in which neurotransmitters that are in the synapse are reabsorbed into the transmitting terminal buttons, ready to again be released after the neuron fires.	recaptare	Proces în care neurotransmițătorii care se află în sinapsă sunt reabsorbiți în butoanele terminalului de transmisie, gata să fie eliberați din nou după ce neuronul se declanșează.
<u>reversal design (ABA design)</u>	A study method in which the researcher gathers data on a baseline state, introduces the treatment and continues observation until a steady state is reached, and finally removes the treatment and observes the participant until they return to a steady state.	design A-B-A	Metodă de studiu în care cercetătorul adună date cu privire la o stare inițială, introduce tratamentul și continuă observarea până când se ajunge la o stare de echilibru și în cele din urmă elimină tratamentul și observă participantul până când revine la starea de echilibru.
<u>revictimization</u>	A pattern wherein the victim of abuse and/or crime has a statistically higher tendency to be victimised again, either shortly thereafter or much later in adulthood in the case of abuse as a child. This latter pattern is particularly notable in cases of sexual abuse.	revictimizare	Tipar în care victima unui abuz și/sau a unei infracțiuni are o probabilitate statistică mai mare de a deveni victimă din nou, fie la scurt timp după aceea, fie mult mai târziu la vârsta adultă, în cazul unui abuz care s-a petrecut în copilărie. Acest ultim tipar este remarcat cu precădere în cazurile de abuz sexual.
<u>risk factor</u>	The social, environmental, and economic vulnerabilities that make it more likely than average that a given individual will develop a disorder.	factor de risc	Vulnerabilități sociale, economice și de mediu care cresc peste medie probabilitatea ca un individ să dezvolte o afecțiune.
<u>ritual</u>	Rites or actions performed in a systematic or prescribed way often for an intended purpose. Example: The exchange of wedding rings during a marriage ceremony in many cultures.	ritual	Obiceiuri sau acțiuni efectuate într-un mod sistematic sau prescrise adesea pentru atingerea un scop. Exemplu: schimbul de verighete în timpul unei ceremonii de căsătorie în multe culturi.
<u>rod</u>	Visual neurons that specialize in detecting black, white, and gray colours.	bastonaș	Neuroni vizuali specializați în detectarea culorilor negru, alb și gri.
<u>rumination</u>	A cognitive process, sometimes a way of responding to stress that involves repetitively and passively focusing thinking about the symptoms of distress, its possible causes and consequences.	ruminație	Proces cognitiv care implică gânduri obsedante și pasive referitoare la simptomele suferinței, la posibile cauze și consecințe ale acesteia. Apare uneori ca răspuns la stres.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>saccadic eye movements</u>	A fast movement of an eye, head, or other part of an animal's body or of a device. The eyes move around, locating interesting parts of the scene and building up a mental 'map' corresponding to the scene. In the human eye, one reason for saccades is that only the central part of the retina, the macula, has a high concentration of color sensitive photoreceptor cells, called cone cells.	mișcare sacadică	Mișcare rapidă a ochiului, a capului sau a unei alte părți a corpului unui animal sau a unui dispozitiv. Ochii se mișcă, localizând părți interesante ale scenei și construind o „hartă” mentală corespunzătoare scenei. În ochiul uman, un motiv pentru sacade este faptul că numai partea centrală a retinei, macula, are o concentrație mare de celule fotoreceptoare sensibile la culoare, numite celule conice.
<u>sadism</u>	The derivation of pleasure as a result of inflicting pain, or watching pain inflicted, on others. Aspects of it include: Sadomasochism, Sadism and masochism as medical terms, Sadistic personality disorder, Sexual sadism.	sadism	Plăcere obținută ca urmare a provocării durerii sau din durerea provocată de alții altor persoane. Printre aspectele sale se numără: sadomasochismul, sadismul și masochismul ca termeni medicali, tulburarea de personalitate sadică, sadismul sexual.
<u>sample</u>	A small subset of a population.	eșantion	Mic subgrup al unei populații de interes pentru un studiu.
<u>sampling error</u>	In statistics, when analyzing collected data, the samples observed differ in such things as means and standard deviations from the population from which the sample is taken.	eroare de eșantionare	În statistică, eroare care survine atunci când se analizează datele colectate, iar eșantioanele observate diferă în ceea ce privește mediile și abaterile standard față de valoarea la nivelul populației din care este preluat eșantionul.
<u>sanguine</u>	A person who is sanguine is generally optimistic, cheerful, even-tempered, confident, rational, popular, and fun-loving.	sangvinic	Persoană în general optimistă, bine dispusă, cu temperament stabil, încrezătoare în sine, rațională, populară și distractivă.
<u>sanity</u>	As a legal term, it denotes that an individual is of sound mind and therefore can bear legal responsibility for his or her actions.	sănătate mintală	Termen care, din perspectivă juridică, denotă faptul că o persoană este în deplinătatea facultăților mintale și, prin urmare, poate purta responsabilitatea legală pentru acțiunile sale.
<u>sapiosexuality</u>	Attraction to someone's mind as much as their body.	sapiosexualitate	Atracție sexuală în egală măsură pentru mintea și corpul cuiva.
<u>Sapir-Whorf hypothesis</u>	The hypothesis that the language that people use determines their thoughts.	ipoteza Sapir-Whorf	Ipoteză conform căreia limba pe care oamenii o folosesc le determină gândurile.
<u>satiation</u>	The decline of hunger and the eventual termination of eating behavior.	sațietate	Diminuare a senzației de foame care conduce în cele din urmă la încetarea comportamentului alimentar.
<u>scapegoating / scapegoat theory</u>	A form of social punishment, it is the practice of singling out any party for unmerited negative treatment or blame as a scapegoat. Scapegoating may be conducted by individuals against individuals, individuals against groups, groups against individuals, and groups against groups.	teoria “țapului ispășitor”	Formă de pedeapsă socială, găsirea unui țap ispășitor este practica de a evidenția pe altcineva ca fiind de vină. Această practică poate fi pusă în scenă de indivizi împotriva altor indivizi, indivizi împotriva unor grupuri, grupuri împotriva indivizilor și grupuri împotriva altor grupuri.
<u>Schadenfreude</u>	A German word meaning 'pleasure taken from someone else's misfortune'.	bucurie răutăcioasă	Traducere a unui cuvânt din limba germană, schadenfreude, care înseamnă „a te bucura de răul altcuiva”.
<u>schema</u>	A mental model, or representation, of any of the various things we come across in our daily lives.	schemă (cognitivă)	Model mental, sau reprezentare, a oricăruia dintre diversele lucruri pe care le întâlnim în viața noastră de zi cu zi.

<u>schizoid personality disorder</u>	A cluster A personality disorder characterized by a lack of interest in social relationships, a tendency towards a solitary lifestyle, secretiveness, and emotional coldness.	tulburare de personalitate schizoidă	Tulburare de personalitate din Clusterul A caracterizată prin lipsa de interes față de relațiile sociale, o tendință spre un stil de viață solitar, secretomanie și răceală emoțională.
<u>schizophrenia</u>	A serious psychological disorder marked by delusions, hallucinations, loss of contact with reality, inappropriate affect, disorganized speech, social withdrawal, and deterioration of adaptive behaviour.	schizofrenie	Tulburare psihologică gravă marcată de idei delirante, halucinații, pierderea contactului cu realitatea, afecte inadecvate, vorbire dezorganizată, retragere socială și deteriorarea comportamentului adaptativ.
<u>schizotypal personality disorder</u>	A cluster A personality disorder that is characterized by a need for social isolation, and illogical behavior and thought patterns, often resulting in false beliefs.	tulburare de personalitate schizotipală	Tulburare de personalitate din Clusterul A caracterizată prin nevoia de izolare socială și tipare de comportament și gândire ilogice care adesea rezultă în credințe false.
<u>screen memory</u>	A partially true memory that is subconsciously created because the actual memory is unbearable, e.g. a memory of abuse by a distant uncle when actually the abuser was the father. Allows time to adjust to aspects of the abuse before accepting the full reality.	amintire-ecran / amintire-paravan / amintire de substitut	Amintire parțial adevărată care este creată de subconștient deoarece amintirea reală este insuportabilă (de exemplu, amintirea unui abuz înfăptuit de un unchi îndepărtat când, de fapt, cel care a comis abuzul este tatăl). Această amintire acordă un timp de ajustare la aspectele abuzului înainte de a accepta întreaga realitate.
<u>seasonal affective disorder (SAD)</u>	Depression experienced most often during the dark winter months than during the lighter summer months, which can be reduced by exposure to bright lights.	tulburare afectivă sezonieră	Depresie întâlnită cel mai adesea pe timpul lunilor întunecate de iarnă, mai degrabă decât în lunile mai luminoase de vară, care poate fi redusă prin expunerea la lumini strălucitoare.
<u>secure attachment style</u>	When a child explores freely while the mother is present and engages with the stranger.	atașament securizant / sigur	Tip de atașament al unui copil care explorează liber în prezența mamei și se implică în interacțiuni cu persoane străine.
<u>secure base</u>	Allows monkeys and human babies to feel safe.	bază sigură	Sentiment care le permite maimuțelor și bebelușilor să se simtă în siguranță.
<u>segmented sleep</u>	The night's sleep that is evenly divided by a few hours of wakefulness.	somn segmentat	Somn de noapte care este împărțit în mod egal cu câteva ore de veghe.
<u>selective attention</u>	The ability to select certain stimuli in the environment to process, while ignoring distracting information.	atenție selectivă	Capacitate de a selecta anumiți stimuli de procesat din mediul înconjurător, ignorând în același timp informațiile care distrag atenția.
<u>self talk</u>	An internal conversation we have with ourselves. This inner speech can be vocalised or subvocal and can be used as a therapeutic tool.	dialog cu sine / autodialog	Conversație interioară pe care o avem cu noi înșine. Acest discurs interior poate fi rostit cu voce tare sau nu și poate fi folosit ca o unealtă terapeutică.
<u>self-actualization</u>	The need to reach the fullest potential as a human being.	autoactualizare	Nevoie de a atinge potențialul deplin ca ființă umană.
<u>self-alteration</u>	A feeling that one's body has become small like a young child's, or may feel like it has suddenly changed gender, or you may seem to see someone else's face in the mirror.	alterarea imaginii de sine	Senzație că propriul corp s-a micșorat, devenind un corp de copil, sau că și-a schimbat brusc genul. Sau senzația că vezi chipul altcuiva în oglindă.
<u>self-confidence</u>	An attitude which allows individuals to have positive yet realistic views of themselves and their situations. Self-confident people trust their own abilities, have a general sense of control in their lives, and believe that, within reason, they will be able to do what they wish, plan, and expect.	încredere în sine	Atitudine care le permite indivizilor să aibă opinii pozitive, dar totuși realiste, despre ei înșiși și despre situațiile în care se află. Aceste persoane au încredere în propriile abilități, au un sentiment general de control asupra vieții lor și cred că, în limite rezonabile, vor fi capabili să obțină ceea ce își doresc, planifică și se așteaptă.

<u>self-construal</u>	The extent to which the self is defined as independent or as relating to others.	construirea sinelui	Măsură în care sinele este definit ca independent sau în relație cu ceilalți.
<u>self-control</u>	The capacity to control impulses, emotions, desires, and actions in order to resist a temptation and protect a valued goal.	autocontrol	Capacitate de a ne controla impulsurile, emoțiile, dorințele și acțiunile pentru a rezista tentației și pentru a urmări un obiectiv important.
<u>self-determination theory</u>	A general theory of human motivation concerned with the development and functioning of personality within social contexts. The theory focuses on the degree to which human behaviors are volitional or self-determined - that is, the degree to which people endorse their actions at the highest level of reflection and engage in the actions with a full sense of choice.	teoria autodeterminării	Teorie generală a motivației umane preocupată de dezvoltarea și funcționarea personalității în contexte sociale. Teoria se concentrează pe gradul în care comportamentele umane sunt volitive sau autodeterminate - adică gradul în care oamenii își susțin acțiunile la cel mai înalt nivel de reflecție și se angajează în acțiuni cu un simț deplin al alegerii.
<u>self-efficacy</u>	The belief in our ability to carry out actions that produce desired outcomes.	auto-eficacitate	Credință în capacitatea noastră de a desfășura acțiuni care produc rezultatele dorite.
<u>self-enhancement effect</u>	The finding that people can boost their own self-evaluations by comparing themselves to others who rank lower on a particular comparison standard.	efect de auto-percepere pozitivă	Idee conform căreia oamenii își pot îmbunătăți propriile autoevaluări comparându-se cu alții care se clasează mai jos într-un anumit standard de comparație.
<u>self-esteem</u>	The extent to which a person feels that he or she is worthy and good. The success or failure that the motivated agent experiences in pursuit of valued goals is a strong determinant of self-esteem.	stimă de sine	Măsură în care o persoană simte că este merituoasă și bună. Succesul sau eșecul pe care îl simte persoana în urmărirea obiectivelor prețioase este un puternic determinant al stimei de sine.
<u>self-fulfilling prophecy</u>	A prediction that, in being made, actually causes itself to become true. Examples abound in studies of cognitive dissonance theory and the related self-perception theory; people will often change their attitudes to come into line with what they profess publicly.	profeția autoîmplinită	Predicție care, odată enunțată, duce la îndeplinirea acesteia. Exemplele abundă în studiile despre teoria disonanței cognitive și teoria auto-percepției; oamenii își vor schimba adesea atitudinile pentru a se conforma cu ceea ce mărturisesc în mod public.
<u>self-harm</u>	A self-destructive behavior, or self-injury, a deliberate injury inflicted by a person upon their own body without suicidal intent.	autovătămare	Comportament autodistructiv; rănire intenționată a propriului corp, fără intenție de sinucidere.
<u>self-help group</u>	A voluntary association of people who share a common desire to overcome psychological disorder or improve their well-being. _	grup de autoajutorare	Grup de oameni care se adună în mod voluntar deoarece împărtășesc dorința comună de a depăși o tulburare psihologică sau de a-și spori starea de bine.
<u>self-knowledge</u>	A term used in psychology to describe the information that an individual draws upon when finding an answer to the question "what am I like?"	cunoaștere de sine	Termen folosit în psihologie pentru a descrie informațiile pe care se bazează un individ atunci când găsește un răspuns la întrebarea "cum sunt eu?"
<u>self-regulation</u>	A process through which individuals alter their perceptions, feelings, and actions in the pursuit of a goal.	autoreglare	Proces prin care indivizii își modifică percepțiile, sentimentele și acțiunile în urmărirea unui scop.
<u>self-report measure</u>	The measure in which participants report on their own thoughts, feelings, and actions.	autoevaluare	Măsură în care participanții își raportează propriile gânduri, sentimente și acțiuni.

<u>selfishness</u>	The concept and/or practice of concern with one's own interests in some sort of priority to the interests of others. A selfish person deliberately focuses on their own agenda, rather than that of others. Selfishness is being concerned excessively or exclusively, for oneself or one's own advantage, pleasure, or welfare, regardless of others.	egoism	Preocupare față de propriile interese mai presus de interesele altora. O persoană egoistă se concentrează în mod deliberat pe agenda proprie, mai degrabă decât pe a celorlalți. Egoismul înseamnă a fi preocupat excesiv sau exclusiv de sine sau de propriul avantaj, plăcere sau bunăstare, neținând seama de ceilalți.
<u>semantic memory</u>	Our knowledge of facts and concepts about the world. The more or less permanent store of knowledge that people have.	memorie semantică	Suma cunoștințelor noastre generale factuale și conceptuale despre lume. Rezervă mai mult sau mai puțin permanentă de cunoștințe pe care o au oamenii.
<u>sensation</u>	The awareness resulting from the stimulation of a sense organ.	senzație	Conștientizare care rezultă din stimularea unui organ de simț.
<u>sensation seeking</u>	A trait defined by the seeking of varied, novel, complex, and intense situations and experiences, and the willingness to take physical, social, and financial risks for the sake of such experience. - Adapted from Schmidt, V., Molina, M. F., & Raimundi, M. J. (2017).	căutare de senzații	Trăsătură definită prin căutarea unor situații și experiențe variate, noi, complexe și intense și dorința de a-și asuma riscuri fizice, sociale și financiare de dragul unei astfel de experiențe. - Adaptat din Schmidt, V., Molina, M. F., & Raimundi, M. J. (2017).
<u>sense of coherence</u>	A global orientation that expresses the extent to which one has a pervasive, enduring though dynamic feeling of confidence that (1) the stimuli deriving from one's internal and external environments in the course of living are structured, predictable and explicable; (2) the resources are available to one to meet the demands posed by these stimuli; and (3) these demands are challenges, worthy of investment and engagement.	sentiment de coerență	Orientare globală care exprimă măsura în care cineva are un sentiment omniprezent, durabil, dar dinamic, de încredere că (1) stimulii care derivă din mediile interne și externe în cursul vieții sunt structurați, previzibili și explicabili; (2) resursele sunt disponibile pentru a răspunde solicitărilor prezentate de acești stimuli; și (3) aceste cerințe sunt provocări demne de investiție și implicare.
<u>sense of self</u>	A person with a dissociative disorder may suddenly become 'a depersonalized observer to their 'own' speech and actions, which they may feel powerless to stop'. Feelings, speech or actions may be described as 'not mine' (disowned).	sentiment de sine	Persoana cu o tulburare disociativă poate deveni brusc „un observator depersonalizat la vorbirea și acțiunile proprii și se poate simți neputincioasă să le oprească”. Sentimentele, vorbirea sau acțiunile pot fi descrise ca „nu sunt ale mele” (respinse).
<u>sensing-intuition functions</u>	An information gathering function that describes how new information is understood and interpreted. Individuals who prefer sensing are more likely to trust information that is in the present, tangible, and concrete: that is, information that can be understood by the five senses. On the other hand, those who prefer intuition tend to trust information that is more abstract or theoretical, that can be associated with other information (either remembered or discovered by seeking a wider context or pattern).	funcțiile de percepție senzație-intuiție	Funcție de acumulare a informațiilor care descrie modul în care informațiile noi sunt înțelese și interpretate. Indivizii care preferă senzația au mai multe șanse să aibă încredere în informațiile prezente, tangibile și concrete: adică în informații care pot fi înțelese de cele cinci simțuri. Pe de altă parte, cei care preferă intuiția tind să aibă încredere în informațiile care sunt mai abstracte sau teoretice, care pot fi asociate cu alte informații (fie amintite, fie descoperite prin căutarea unui context sau model mai larg).
<u>sensitivity</u>	The true ability of the individual to detect the presence or absence of signals.	sensibilitate	Capacitate reală a individului de a detecta prezența sau absența semnalelor.
<u>sensory deprivation</u>	The intentional reduction of stimuli affecting one or more of the senses, with the possibility of resulting changes in consciousness.	deprivare senzorială	Reducere intenționată a stimulilor care afectează unul sau mai multe simțuri, cu posibilitatea de a rezulta modificări ale conștienței.
<u>sensory neuron</u>	A type of neuron that carries information from the sensory receptors.	neuron senzorial	Tip de neuron care transportă informații de la receptorii senzoriali.
<u>sensory processing disorder (SPD)</u>	A neurological disorder causing difficulties with taking in, processing, and responding to sensory information about the environment and from within the own body (visual, auditory, tactile, olfaction, gustatory, vestibular, and proprioception).	tulburare de procesare senzorială (TPS)	Tulburare neurologică care provoacă dificultăți în preluarea, procesarea și răspunsul la informații senzoriale despre mediu și din interiorul propriului corp (vizual, auditiv, tactil, olfactiv, gustativ, vestibular și propriocepție).

<u>separation anxiety disorder</u>	A psychological condition in which an individual has excessive anxiety regarding separation from home or from people to whom the individual has a strong emotional attachment (like a mother).	tulburarea de anxietate de separare	Afecțiune psihologică în care o persoană simte anxietate excesivă în ceea ce privește separarea de casă sau de persoane față de care individul are un atașament emoțional puternic (cum ar fi mama).
<u>serotonin</u>	A chemical substance present in the central nervous system, that plays an important role as a neurotransmitter in the modulation of anger, aggression, body temperature, mood, sleep, human sexuality, appetite, and metabolism, as well as stimulating vomiting. (Adapted)	serotonină	Substanță prezentă în sistemul nervos central, care joacă un rol important ca și neurotransmițător în modularea furiei, agresivității, temperaturii corpului, dispoziției, somnului, sexualității umane, apetitului și metabolismului, precum și în stimularea vărsăturilor.
<u>sexism</u>	A belief or attitude that one gender or sex is inferior to or less valuable than the other. It can also refer to hatred of, or prejudice towards, either sex as a whole (see misogyny and misandry), or the application of stereotypes of masculinity in relation to men, or of femininity in relation to women.	sexism	Credință sau atitudine conform căreia un gen sau sex este inferior sau mai puțin valoros decât celălalt. Se poate referi, de asemenea, la ură sau prejudecăți față de orice sex în ansamblu (vezi misoginie și misandrie), sau la aplicarea stereotipurilor de masculinitate în raport cu bărbații, respectiv de feminitate în raport cu femeile.
<u>sexual harassment</u>	An unwelcome attention of a sexual nature and a form of illegal and social harassment. It includes a range of behavior from seemingly mild transgressions and annoyances to actual sexual abuse or sexual assault.	hărțuire sexuală	Atenție nedorită de natură sexuală. Este o formă de hărțuire ilegală și socială. Include o gamă largă de comportamente, de la încălcări ale limitelor și iritări aparent ușoare până la abuz sexual sau agresiune sexuală.
<u>sexual orientation</u>	The direction of emotional and erotic attraction toward members of the opposite sex, the same sex, or both sexes.	orientare sexuală	Atracție emoțională și erotică către persoane de același sex, sex opus sau ambele sexe.
<u>sexuality</u>	One of the fundamental drives behind everyone's feelings, thoughts, and behaviors. It defines the means of biological reproduction, describes psychological and sociological representations of self, and orients a person's attraction to others. Further, it shapes the brain and body to be pleasure-seeking. Yet, as important as sexuality is to being human, it is often viewed as a taboo topic for personal or scientific inquiry.	sexualitate	Forță fundamentală din spatele sentimentelor, gândurilor și comportamentelor fiecăruia. Aceasta definește mijloacele de reproducere biologică, descrie reprezentări psihologice și sociologice ale sinelui și orientează atracția unei persoane față de ceilalți. Mai mult, modelează creierul și corpul în căutarea plăcerii. Cu toate acestea, oricât de importantă este sexualitatea pentru ființele umane, este adesea privită ca un subiect tabu pentru introspecția personală sau cercetarea științifică.
<u>shadow</u>	The side of a personality that a person does not consciously display in public.	umbră	Latură a personalității pe care o persoană nu o afișează în mod conștient în public.
<u>short-term memory</u>	The place where small amounts of information can be temporarily kept for more than a few seconds but usually for less than one minute.	memorie de scurtă durată	Loc în care cantități mici de informații pot fi stocate temporar mai mult de câteva secunde, dar de obicei mai puțin de un minut.
<u>sibling</u>	One's brother or sister, respectively meaning a male or female with whom one shares at least one parent. This is usually taken to mean that the two people are genetically very close, though it is not always necessarily the case, for example one or more siblings may have been adopted by their parents.	frate/soră	Fratele sau sora cuiva, respectiv un bărbat sau o femeie cu care avem cel puțin un părinte comun. De obicei, acest lucru înseamnă că cei doi oameni sunt foarte apropiați din punct de vedere genetic, deși nu este întotdeauna neapărat cazul, de exemplu, unul sau mai mulți frați pot fi adoptați de părinții lor.
<u>single-blind experiment</u>	An experiment in which the research participants are blind to condition.	probă unic oarbă	Probă în care participanții la cercetare nu au cunoștință de condițiile experimentale. (vezi și blind to research condition)
<u>skepticism</u>	Any questioning attitude of knowledge, facts, or opinions/beliefs stated as facts, or doubt regarding claims that are taken for granted elsewhere.	scepticism	Orice atitudine de a pune la îndoială cunoștințele, faptele sau opiniile/convingerile declarate ca fapte, sau a avea îndoieli cu privire la afirmațiile pe care alții le iau de la sine înțeles.

<u>Skumin syndrome</u>	This syndrome is associated with mechanical heart valve implant and manifested by irrational fear, anxiety, depression and sleep disorder. The syndrome is often accompanied by asthenia.	sindromul Skumin	Sindrom asociat cu implantul mecanic al valvei cardiace și se manifestă prin frică irațională, anxietate, depresie și tulburări de somn. Sindromul este adesea însoțit de astenie.
<u>sleep apnea</u>	A sleep disorder characterized by pauses in breathing that last at least 10 seconds during sleep.	apnee în somn	Tulburare de somn caracterizată prin pauze în respirație care durează cel puțin 10 secunde în timpul somnului.
<u>sleep deprivation</u>	The condition of not having enough sleep; it can be either chronic or acute.	privare de somn	Stare a unei persoane care nu doarme suficient. Poate fi cronică, sau acută.
<u>sleep disorder</u>	A medical disorder of a person's or animal's sleep patterns (somnipathy). Some sleep disorders are serious enough to interfere with normal physical, mental and emotional functioning. A test commonly ordered for some sleep disorders is the polysomnogram.	tulburare de somn	Tulburare medicală a tiparelor de somn ale unei persoane / unui animal (somnipatie). Unele tulburări de somn sunt suficient de grave pentru a interfera cu funcționarea fizică, mentală și emoțională normală. Un test obișnuit pentru diagnosticarea unor tulburări de somn este polisomnografia.
<u>sleep paralysis</u>	A phenomenon in which people, either when falling asleep or waking, temporarily experience an inability to move. More formally, it is a transition state between wakefulness and rest characterized by complete muscle atonia (muscle weakness). It is believed to be a result of disrupted REM sleep, which is normally characterized by complete muscle atonia that prevents individuals from acting out their dreams.	paralizie în somn	Fenomen în care oamenii, fie când adorm, fie când se trezesc, experimentează incapacitate temporară de a se mișca. Mai formal, este o stare de tranziție între veghe și odihnă caracterizată prin atonie musculară completă (slăbiciune musculară). Se crede că este rezultatul perturbării somnului REM, care este în mod normal caracterizat prin atonie musculară completă ce împiedică indivizii să împlinească acțiunile din vise.
<u>sleep terror</u>	A disruptive sleep disorder, most frequently experienced in childhood, that may involve loud screams and intense panic.	pavor nocturn / teroare nocturnă	Tulburare de somn perturbatoare, cel mai frecvent experimentată în copilărie, care poate implica țipete puternice și panică intensă.
<u>sleepers effect</u>	An attitude change that occurs over time when we forget the source of information.	efectul Sleeper	Schimbare de atitudine care are loc în timp, atunci când uităm sursa informației.
<u>slow-wave sleep</u>	The deepest level of sleep, characterized by an increased proportion of very slow delta waves. Also known as stage N3.	somn cu unde lente / somn NREM / somn non-REM	Cel mai profund nivel de somn, caracterizat printr-o proporție crescută de unde delta foarte lente. Cunoscut și sub numele de etapa N3.
slurred speech	see dysarthria	tulburare de vorbire	
<u>smoking cessation</u>	The effort to stop smoking tobacco products. Nicotine is an addictive substance, especially when taken in by inhaling tobacco smoke, probably because of the rapid absorption through the lungs. Tobacco use is one of the major causes of death worldwide, according to the World Health Organization.	renunțarea la fumat	Efort de a renunța la fumatul produselor din tutun. Nicotina este o substanță care dă dependență, mai ales atunci când este absorbită prin inhalarea fumului de tutun, probabil din cauza absorbției rapide prin plămâni. Consumul de tutun este una dintre cauzele majore de deces la nivel mondial, conform Organizației Mondiale a Sănătății.
<u>Social and Emotional Learning (SEL)</u>	The real-world application of emotional intelligence in an educational setting and/or classroom that involves curricula that teach the process of integrating thinking, feeling, and behaving in order to become aware of the self and of others, make responsible decisions, and manage one's own behaviors and those of others.	Educație socială și emoțională	Aplicare în lumea reală a inteligenței emoționale într-un cadru educațional și/ori sală de clasă. Include un plan de învățământ pentru integrarea gândirii, sentimentelor și comportamentului cu scopul de a deveni conștient de sine și de alții, de a lua decizii responsabile și de a-și controla propriul comportament și al altora.
<u>social cognition</u>	The way we think about the social world and how we perceive others.	cogniție socială	Mod în care gândim despre lumea socială și în care îi percepem pe ceilalți.

<u>social comparison</u>	A process by which people understand their own ability or condition by mentally comparing themselves to others.	comparație socială	Proces prin care oamenii își înțeleg propria capacitate sau condiție comparându-se mental cu ceilalți.
<u>social identity</u>	The part of the self-concept that is derived from one's group memberships.	identitate socială	Parte a conceptului de sine derivată din apartenența la grup(uri).
<u>social influence</u>	A change in the attitude or behavior of another person, caused by someone else, whether intentionally or unintentionally. (Adapted)	influență socială	Schimbare în atitudinea sau comportamentul unei persoane, provocată de o altă persoană, indiferent dacă o face intenționat sau neintenționat.
<u>social learning theory (SLT)</u>	The theory that people can learn new responses and behaviors by observing the behavior of others. Argues that gender roles are learned through reinforcement, punishment, and modeling.	teoria învățării sociale	Teorie conform căreia oamenii pot învăța noi răspunsuri și comportamente observând comportamentul altora. Susține că rolurile de gen sunt învățate prin întărire, pedeapsă și modelare.
<u>social loafing</u>	The phenomenon of people making less effort to achieve a goal when they work in a group than when they work alone. This is one of the main reasons that groups sometimes perform less than the combined performance of their members working as individuals. The main explanation for social loafing is that people feel unmotivated when working in a group, because they think that their contributions will not be evaluated.	lene socială	Fenomen în psihologia socială a grupurilor prin care persoanele depun mai puțin efort pentru a atinge un scop atunci când lucrează în grup decât atunci când lucrează singure. Acesta este unul dintre motivele principale pentru care grupurile uneori au performanțe mai slabe decât performanța combinată a membrilor care lucrează individual. Principala explicație pentru lenea socială este că oamenii se simt nemotivați atunci când lucrează într-un grup, deoarece cred că contribuțiile lor nu vor fi evaluate.
<u>social neuroscience</u>	An interdisciplinary field concerned with identifying the neural processes underlying social behavior and cognition.	neuroștiință socială	Domeniu interdisciplinar preocupat de identificarea proceselor neuronale care stau la baza comportamentului social și a cunoașterii.
<u>social norm</u>	The way of thinking, feeling, or behaving that is shared by group members and perceived by them as appropriate.	normă socială	Modalitate de a gândi, simți sau de a se comporta care este împărtășită de membrii grupului și percepută de aceștia ca fiind adecvată.
<u>social phobia</u>	Extreme shyness around people or discomfort in social situations.	fobie socială	Timiditate foarte ridicată în compania altor oameni sau disconfort în situații sociale.
<u>social proof</u>	The mental shortcut based on the assumption that, if everyone is doing it, it must be right.	dovadă socială	Scurtătură mentală bazată pe presupunerea că, dacă toată lumea face un lucru, acesta trebuie să fie corect.
<u>social psychology</u>	A branch of psychological science that is mainly concerned with understanding how the presence of others affects our thoughts, feelings, and behaviors.	psihologie socială	Ramură a științei psihologice care se ocupă în principal de înțelegerea modului în care prezența altora ne afectează gândurile, sentimentele și comportamentele.
<u>social support</u>	The support received from your social network that can include emotional help, tangible help, or advice.	suport social	Sprijin primit din partea rețelei sociale, care poate include ajutor emoțional, ajutor tangibil sau sfaturi.
<u>social validity</u>	The study of strong and consistent effects that can be implemented reliably in the real-world contexts in which they occur.	validitate socială	Studiu al efectelor puternice și consistente care pot fi implementate cu încredere în contextele din lumea reală în care apar.
sociopath, sociopathy	see Anti-Social Personality Disorder	sociopat, sociopatie	
<u>soma</u>	A part of the cell body that contains the nucleus of the cell and keeps the cell alive.	soma / corp celular	Parte a celulei care conține nucleul acesteia și menține celula în viață.

<u>somatic nervous system</u>	The part of the peripheral nervous system associated with the voluntary control of body movements via skeletal muscles.	sistem nervos somatic	Parte a sistemului nervos periferic asociată cu controlul voluntar al mișcărilor corpului prin mușchii scheletici.
<u>somatization disorder</u>	A somatoform disorder characterized by recurring, multiple, clinically significant complaints about pain, gastrointestinal, sexual and pseudoneurological symptoms.	tulburare de somatizare	Tulburare somatoformă caracterizată printr-un istoric de simptome recurente, multiple, semnificative din punct de vedere clinic. Este vorba despre durere, simptome gastrointestinale, sexuale și pseudoneurologice.
<u>somnambulism (or sleepwalking)</u>	A parasomnia or sleep disorder where the sufferer engages in activities that are normally associated with wakefulness while he or she is asleep or in a sleep-like state.	somnambulism / tulburare somnambulică	Parasomnie sau tulburare de somn în care persoana execută activități motorii complexe în timpul somnului sau în timp ce se află într-o stare asemănătoare somnului.
<u>specific phobia</u>	A generic term for any kind of anxiety disorder that amounts to an unreasonable or irrational fear related to exposure to specific objects or situations. As a result, the affected persons tend to actively avoid direct contact with the objects or situations and, in severe cases, any mention or depiction of them.	fobie specifică	Termen generic pentru orice fel de tulburare de anxietate care echivalează cu o teamă nerezonabilă sau irațională legată de expunerea la obiecte sau situații specifice. Ca urmare, persoanele afectate au tendința de a evita în mod activ contactul direct cu obiectele sau situațiile și, în cazuri grave, orice mențiune sau reprezentare a acestora.
<u>speech sound disorder</u>	A disorder in which some speech sounds (called phonemes) in a child's (or, sometimes, an adult's) native language are either not produced, not produced correctly, or are not used correctly.	tulburare de pronunție	Tulburare în care unele sunete (numite foneme) în limba maternă a unui copil (sau, uneori, a unui adult) fie nu sunt produse, fie nu sunt produse corect, fie nu sunt utilizate corect.
<u>speech therapy</u>	The study of disorders that affect a person's speech, language, cognition, voice, swallowing (dysphagia) and the rehabilitative or corrective treatment of physical and/or cognitive deficits/disorders resulting in difficulty with communication and/or swallowing.	logopedie	Studiu al tulburărilor care afectează vorbirea, limbajul, cogniția, vocea, deglutiția (disfagie) unei persoane și tratamentul reabilitativ sau corectiv al deficitelor/tulburărilor fizice și/sau cognitive care duc la dificultăți de comunicare și/ sau înghițire.
<u>speeding</u>	Exceeding the posted limit or driving too fast for conditions - a form of driving behavior characterised by aggression where a driver deliberately behaves in such a manner as to increase the risk of a road accident. (adapted)	depășirea vitezei legale	Depășire a limitei de viteză care e afișată în traficul rutier. Este o formă de condus caracterizată prin agresivitate, în care un șofer se comportă în mod deliberat în așa fel încât să crească riscul unui accident rutier.
<u>split-half correlation</u>	A method of assessing internal consistency through splitting the items into two sets and examining the relationship between them.	corelația split-half	Metodă de evaluare a consistenței interne prin împărțirea itemilor în două seturi și examinarea relației dintre ele.
<u>spinal cord</u>	The long, thin, tubular bundle of nerves and supporting cells that extends down from the brain. It is the central throughway of information for the body.	măduva spinării	Mănunchiul lung, subțire, tubular de nervi și celule de susținere care se extinde în jos pornind de la creier. Este calea centrală de informare pentru corp.
split personality	see dissociative identity disorder	tulburare de identitate disociativă	
<u>splitting</u>	Within the area of psychoanalysis, a coping mechanism whereby an individual, unable to integrate certain particularly difficult feelings or experiences into the overall ego structure, compartmentalizes his or her reaction to those feelings or experiences. This is also often referred to as ego disintegration or, in extreme cases, dissociation.	clivaj	Mecanism de apărare în psihanaliză prin care un individ, incapabil să integreze anumite sentimente sau experiențe deosebit de dificile în structura generală a eului, își compartimentează reacția la acele sentimente sau experiențe. Se mai numește dezintegrarea eului sau, în cazuri extreme, disociere.

<u>spotlight effect</u>	A common form of social anxiety that causes people to have a tendency to overestimate the extent to which surrounding others notice aspects of one's appearance or behavior, and the extent to which they are aware of it.	efectul de reflector	Formă obișnuită de anxietate socială care îi determină pe oameni să aibă tendința de a supraestima măsura în care cei din jur observă lucruri legate de aspectul sau comportamentul lor și măsura în care sunt conștienți de acest lucru.
<u>standard deviation</u>	The most commonly used measure of dispersion. Distributions with larger standard deviations have more spread.	abatere standard	Cea mai utilizată măsură a dispersiei. Distribuțiile cu deviații standard mai mari au o dispersie mai mare.
<u>startle response / reaction</u>	An involuntary and reflexive reaction to a sudden and unexpected event, such as a loud noise or sharp movement. A symptom of PTSD.	răspuns de tresărire	Reacție involuntară, de tip reflex la un eveniment brusc și neașteptat, cum ar fi un zgomot puternic sau o mișcare bruscă; este un simptom al TSPT.
<u>statistical power</u>	The probability of rejecting the null hypothesis given the sample size and expected relationship strength.	putere statistică	Probabilitate de a respinge ipoteza nulă având în vedere dimensiunea eșantionului și puterea relației așteptate.
<u>Stendhal syndrome</u>	A psychosomatic illness that causes rapid heartbeat, dizziness, confusion and even hallucinations when an individual is exposed to art.	sindromul Stendhal	Fenomen cultural și psihologic folosit pentru a descrie reacții emoționale extreme (creșterea numărului de bătăi ale inimii, amețeli, confuzie și chiar halucinații) legate de artă și frumusețe.
<u>stereotype</u>	A general belief about a group of people. Once activated, they may guide our judgments outside of conscious awareness.	stereotip	Convingere generală despre un grup de oameni care, odată activată, ne poate ghida judecățile fără să fim conștienți că acest lucru se întâmplă.
<u>stereotyping</u>	A mental process of using information shortcuts about a group to effectively navigate social situations or make decisions.	stereotipizare	Proces mental bazat pe evaluarea rapidă a informațiilor despre un grup pentru a naviga în mod eficient în situații sociale sau pentru a lua decizii.
<u>stigma</u>	A disgrace or defect that indicates that person belongs to a culturally devalued social group.	stigmat	Atribut negativ perceput, care indică faptul că o persoană aparține unui grup social devalorizat cultural.
<u>stigmatized group</u>	A group that suffers from social disapproval based on some characteristic that sets them apart from the majority.	grup stigmatizat	Grup care se confruntă cu dezaprobarea socială din cauza unor caracteristici care îi diferențiază de majoritate.
<u>Stockholm syndrome</u>	A psychological response, sometimes seen in an abducted hostage, in which the hostage shows signs of loyalty to the hostage-taker, regardless of the danger (or at least risk), in which the hostage has been placed.	sindromul Stockholm	Răspuns psihologic care este observat uneori la un ostatic, atunci când ostaticul dă semne de loialitate față de răpitor, indiferent de pericolul (sau cel puțin riscul) în care se află.
<u>storage</u>	The stage in the learning/memory process that bridges encoding and retrieval; the persistence of memory over time.	retenție	Etapă din procesul de învățare/memorare care face legătura între codificare și recuperare; persistența memoriei în timp.
<u>straitjacket</u>	A garment shaped like a jacket with overlong sleeves. The ends of these can be tied to the back of the wearer, so that the arms are kept close to the chest with possibility of only little movement. Straitjackets are used to restrain people who may otherwise cause harm to themselves and others.	camașă de forță	Articol de îmbrăcăminte în formă de jachetă cu mâneci foarte lungi care pot fi legate la spatele purtătorului, astfel încât brațele să-i fie ținute aproape de piept, premiiând o posibilitate redusă de mișcare. Cămășile de forță sunt folosite pentru a-i împiedica pe oameni să-și facă rău lor înșiși și altora.
<u>stress</u>	The physiological responses that occur when an organism fails to respond appropriately to emotional or physical threats.	stres	Reacții fiziologice care apar atunci când organismul nu reușește să răspundă în mod adecvat la amenințări emoționale sau fizice.

<u>Stroop colour word test</u>	A perceptual measure used as an information process approach to assessment of emotions, of particular use to psychologists. Adapted from studies of the Stroop effect, the emotional Stroop test works by examining the response time of the participant to name colors of negative emotional words, e.g. depressed participants will be slower to say the color of depressing words rather than non-depressing words. Non-clinical subjects have also been shown to be slower to name the color of emotional words (i.e., war, cancer, kill) relative to neutral words (i.e., clock, lift, windy).	Testul Stroop al interferenței culoare-cuvânt	Metodă perceptivă utilizată ca o abordare a procesului informațional pentru evaluarea emoțiilor, de mare folos psihologilor. Adaptat din studiile efectului Stroop, acest test funcționează prin examinarea timpului de răspuns al participantului în a numi culorile cuvintelor cu valențe emoționale negative, de ex. participanții deprimați vor fi mai lenți când rostesc culoarea cuvintelor deprimante, mai degrabă decât a celor nedepimante. Subiecții non-clinici s-au dovedit, de asemenea, mai lenți în a numi culoarea cuvintelor cu valențe emoționale (de exemplu, război, cancer, ucide) în raport cu cele neutre (precum ceas, lift, vânt).
<u>structuralism</u>	A school of psychology whose goal was to identify the basic elements or structures of psychological experience.	structuralism	Curent din psihologie al cărui scop a fost identificarea elementelor sau structurilor de bază ale experienței psihologice.
<u>stuttering</u>	A speech disorder in which the flow of speech is disrupted by involuntary repetitions and prolongations of sounds, syllables, words or phrases; and involuntary silent pauses or blocks in which the stutterer is unable to produce sounds.	balbuție / bâlbâială	Tulburare de vorbire în care fluxul vorbirii este perturbat de repetări și prelungiri involuntare de sunete, silabe, cuvinte sau fraze; și pauze sau blocaje involuntare în care cel/cea care se bâlbâie este incapabil să producă sunete.
<u>subsyndromal</u>	A condition that does not meet full criteria for a diagnosis, e.g., because not enough symptoms are present or symptoms are not severe enough to meet the diagnostic criteria, but that they can still be identified and related to the full-blown condition.	subsindromal	Afecțiuni care nu îndeplinește criteriile complete pentru un diagnostic, de exemplu deoarece nu sunt prezente suficiente simptome sau simptomele nu sunt suficient de severe pentru a îndeplini criteriile diagnostice, dar care poate fi totuși identificată și legată de afecțiunea completă.
<u>sucidal ideation</u>	A common medical term for thoughts about suicide, which may be as detailed as a formulated plan, without the suicidal act itself. The range of suicidal ideation varies greatly from fleeting to detailed planning, role playing and unsuccessful attempts, which may be deliberately constructed to fail or be discovered or may be fully intended to succeed.	ideație suicidară	Termen medical comun pentru gânduri despre sinucidere, care poate fi la fel de detaliat ca un plan propriu-zis, fără actul suicidar în sine. Gama de idei suicidare variază foarte mult de la planificare trecătoare la planificare detaliată, joc de rol și încercări nereușite, care pot fi construite în mod deliberat pentru a eșua sau a fi descoperite, până la încercări pe deplin intenționate să reușească.
<u>suicide</u>	The act of killing yourself intentionally.	sinucidere / suicid	Actul de a-ți lua viața în mod intenționat.
<u>superego</u>	The ego, superego, and id are the divisions of the psyche according to the psychoanalytic theory developed by Sigmund Freud. The id contains "primitive desires" (hunger, rage and sex), the super-ego contains internalized norms, morality and taboos, and the ego mediates between the two and may include or give rise to the sense of self.	Supraeu	Structură a psihicului uman, conform teoriei psihanalitice dezvoltate de Sigmund Freud (împreună cu eu și sine). Sinele conține „dorințele primitive” (foame, furie și sex), supraeul conține norme interiorizate, moralitate și tabuuri, iar eul mediază între cele două și poate include sau da naștere sentimentului de sine.
<u>sustained attention</u>	The ability to focus on an activity or stimulus over a long period of time. It is related to the notion of concentration.	atenție susținută	Abilitate de a se concentra pe o activitate sau un stimul pe o perioadă lungă de timp. Este strâns legată de noțiunea de concentrare.
<u>symbol</u>	A conventional representation of a concept or quantity; i.e., an idea, object, concept, quality, etc. In more psychological and philosophical terms, all concepts are symbolic in nature, and representations for these concepts are simply token artifacts that are allegorical to (but do not directly codify) a symbolic meaning, or symbolism.	simbol	Reprezentare convențională a unui concept sau a unei cantități; adică o idee, obiect, concept, calitate etc. În termeni psihologici și filosofici, toate conceptele sunt de natură simbolică, iar reprezentările pentru aceste concepte sunt pur și simplu artefacte simbol care sunt alegorice (dar nu codifică direct) un sens simbolic sau symbolism.
<u>synapse</u>	The junction area where the terminal buttons at the end of the axon of one neuron nearly, but do not quite, touch the dendrites of another neuron.	sinapsă	Zonă de joncțiune unde butoanele terminale de la capătul axonului unui neuron sunt aproape, dar totuși nu ating dendritele altui neuron.

<u>synaptic pruning</u>	A neurological regulatory process, which facilitates changes in neural structure by reducing the overall number of neurons and synapses, leaving more efficient synaptic configurations (also called neuronal pruning or axon pruning).	tăiere / tundere sinaptică	Proces de reglare neurologică, care facilitează modificările structurii neuronale prin reducerea numărului total de neuroni și sinapse, lăsând configurații sinaptice mai eficiente (denumite și tăierea/tunderea neuronală sau a axonilor).
<u>synchronicity</u>	Coined by Carl Gustav Jung, the term refers to the experience of having two (or more) things happen coincidentally in a manner that is meaningful to the person or persons experiencing them, where that meaning suggests an underlying pattern.	sincronicitate	Introdus de Carl Gustav Jung, termenul se referă la situația în care două (sau mai multe) lucruri se întâmplă într-o manieră care este semnificativă pentru persoana sau persoanele care le experimentează, în cazul în care acest sens sugerează existența un tipar implicit.
<u>synchrony</u>	Two people displaying the same behaviors or having the same internal states (typically because of mutual mimicry).	sincronie	Același comportament sau aceleași stări interne afișate de două persoane (de obicei din cauza mimetismului).
<u>synesthesia</u>	The blending of two or more sensory experiences, or the automatic activation of a secondary (indirect) sensory experience due to certain aspects of the primary (direct) sensory stimulation.	sinestezie	Îmbinare a două sau mai multe experiențe senzoriale, sau declanșarea automată a unei a doua experiențe senzoriale (indirecte) printr-o stimulare senzorială inițială (directă).
<u>System 1</u>	The intuitive decision-making system, which is typically fast, automatic, effortless, implicit, and emotional	Sistemul 1	Sistem intuitiv de luare a deciziilor, care este de obicei rapid, automat, efectuat fără efort, implicit și bazat pe emoții.
<u>systematic desensitization</u>	A behavioural treatment that combines imagining or experiencing the feared object or situation with relaxation exercises.	desensibilizare sistematică	Tratament comportamental care combină imaginarea sau experimentarea obiectului sau situației de temut cu exerciții de relaxare.
<u>Szondi's test</u>	A projective personality test, similar to the well-known Rorschach test. The test consists of a series of 48 different photographs of the faces of mental patients. The subject is instructed to choose the two most appealing and unappealing photos. The photos the subject chooses will supposedly reflect his or her own pathology.	Testul Szondi	Test proiectiv de personalitate, similar cu binecunoscutul test Rorschach. Testul constă într-o serie de 48 de fotografii diferite ale fețelor pacienților cu tulburări mentale. Subiectul este instruit să aleagă cele două fotografii cele mai atrăgătoare și neatrăgătoare. Se presupune că fotografiile pe care subiectul le alege vor reflecta propria sa patologie.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>tachypsychia</u>	A neurological condition that distorts the perception of time, usually induced by physical exertion, drug use, or a traumatic event.	tahipsihie	Afecțiune neurologică care distorsionează percepția timpului, de obicei indusă de efort fizic, consumul de droguri sau un eveniment traumatic.
<u>tantrum</u>	An emotional outburst wherein higher brain functions are unable to stop the emotional expression of the lower (emotional and physical) brain functions. It can be categorized by an irrational fit of crying, screaming, defiance, and a resistance to every attempt at pacification in which even physical control is lost.	tantrum / acces de furie	Izbucnire emoțională în care funcțiile cerebrale superioare sunt incapabile să oprească expresia emoțională a funcțiilor cerebrale inferioare (emoționale și fizice). Aceasta poate fi caracterizată printr-o criză irațională de plâns, țipete, sfidare și rezistență la orice încercare de pacificare, în care se pierde chiar și controlul fizic.
<u>tardive dyskinesia</u>	A permanent neurological damage from taking antipsychotic drugs that causes uncontrollable muscle movements, usually in the mouth area.	dischinezie tardivă	Leziune neurologică permanentă cauzată prin administrarea de medicamente antipsihotice care provoacă mișcări musculare incontrolabile, de obicei în zona gurii.
<u>taste aversion conditioning</u>	The phenomenon in which a taste is paired with sickness, and this causes the organism to reject—and dislike—that taste in the future.	condiționare prin aversiune la gust	Fenomen în care un gust este asociat cu greața, lucru care face ca organismul să respingă și să îi displacă acel gust în viitor.
<u>taste bud</u>	A receptor covering the tongue that are designed to sense chemicals in the mouth.	papilă gustativă	Receptor pe limbă a cărei menire este de a simți substanțele chimice în gură.
<u>telepathy</u>	The claimed ability of humans and other creatures to communicate information from one mind to another, without the use of extra tools such as speech or body language. Considered a form of extra-sensory perception or anomalous cognition, telepathy is often connected to various paranormal phenomena such as precognition, clairvoyance and empathy.	telepatie	Abilitate nedovedită, specifică oamenilor și altor creaturi, de a comunica informații de la o minte la alta, fără utilizarea unor instrumente suplimentare cum ar fi vorbirea sau limbajul corpului. Considerată o formă de percepție extrasenzorială sau de cunoaștere anormală, telepatia este adesea legată de fenomene paranormale, cum ar fi precogniția, clarviziunea și empatia.
<u>temperament</u>	Those aspects of an individual's personality, such as introversion or extroversion, that are often regarded as innate rather than learnt.	temperament	Suită de aspecte ale personalității unui individ, cum ar fi introversiunea sau extroversiunea, care sunt adesea considerate mai degrabă înnăscute decât învățate.
<u>temporal lobe</u>	The portion of the brain, also known as the auditory cortex, located in front of the occipital lobe between the ears. It is involved in the interpretation of the sounds and language we hear.	lob temporal	Porțiune a creierului, cunoscută și sub denumirea de cortex auditiv, situată în fața lobului occipital între urechi. Este implicat în interpretarea sunetelor și a limbajului pe care îl auzim.
<u>temporal perspective</u>	The perspective an individual takes about time. For example, some individuals may focus on the past, while others focus on the future.	perspectivă temporală	Perspectivă a unei persoane asupra timpului. De exemplu, unele persoane se pot concentra asupra trecutului, în timp ce altele se concentrează asupra viitorului.
<u>temporally graded retrograde amnesia</u>	An inability to retrieve memories from just prior to the onset of amnesia with intact memory for more remote events.	amnezie retrogradă gradată temporal	Incapacitate de a recupera amintirile acumulate chiar înainte de apariția amneziei, în timp ce memoria evenimentelor mai îndepărtate este intactă.
<u>teratogen</u>	A substance that can harm the fetus.	teratogen	Substanță care poate dăuna fătului.
<u>terror management theory (TMT)</u>	A theory that proposes that humans manage the anxiety that stems from the inevitability of death by embracing frameworks of meaning, such as cultural values and belief.	teoria managementului groazei	Teorie care propune ideea ca oamenii să gestioneze anxietatea care este cauzată de inevitabilitatea morții prin adoptarea construcțiilor simbolice de sens, ca de exemplu valorile culturale și credința.

<u>tertiary prevention</u>	A treatment, such as psychotherapy or biomedical therapy, that focuses on people who are already diagnosed with disorder.	prevenție terțiară	Tratament, precum psihoterapia sau terapia biomedicală, care pune accentul pe persoane diagnosticate deja cu o tulburare.
<u>test-retest correlation</u>	The consistency of a measure on the same group of people at different times.	corelație test-retest	Stabilitate a unei variabile măsurate pe același grup de participanți în decursul timpului.
<u>thalamus</u>	An egg-shaped structure above the brain stem that applies more filtering to the sensory information that is coming up from the spinal cord and through the reticular formation, and relays some of these remaining signals to the higher brain levels.	talamus	Structură în formă de ou deasupra trunchiului cerebral care filtrează mai mult informațiile senzoriale care vin din măduva spinării și prin formațiunea reticulară și retransmite o parte din aceste semnale rămase la nivelurile superioare ale creierului.
thanatophobia	see death anxiety	tanatofobie	
<u>therapeutic alliance</u>	The relationship between a healthcare professional and a patient. It is the means by which the professional hopes to engage with, and effect change in a patient.	alianță terapeutică	Relație dintre un profesionist din domeniul sănătății și un pacient. Este mijlocul prin care profesionistul speră să implice și astfel să producă schimbări la un pacient.
<u>thought blocking</u>	The interruption of train of speech before completion.	blocaj mental / obstrucția gândirii	Întreruperea firului discursului înainte de finalizare.
<u>thought broadcasting</u>	The delusion that one's thoughts are being broadcast or that others can perceive them (telepathy). This is a symptom of schizophrenia and other delusional disorders.	difuzarea gândurilor	Idee delirantă conform căreia gândurile cuiva sunt transmise sau că alții le pot percepe (telepatie). Este un simptom al schizofreniei și al altor tulburări delirante.
<u>thought insertion</u>	The delusion that thoughts are being inserted into one's mind by someone else. It is a symptom of delusional disorder or schizophrenia.	inserție de gânduri	Idee delirantă conform căreia gândurile sunt introduse în mintea cuiva de către altcineva. Este un simptom al tulburării delirante sau al schizofreniei.
<u>thought withdrawal</u>	The delusion that thoughts have been 'taken out' of the patient's mind. It often accompanies thought blocking. The patient may experience a break in the flow of their thoughts believing that the missing thoughts have been withdrawn from their mind by some outside agency. This delusion is one of Schneider's first rank symptoms for schizophrenia.	extragerea gândurilor	Idee delirantă conform căreia gândurile au fost „scoase” din mintea pacientului. Aceasta însoțește adesea blocajul gândirii. Pacientul poate experimenta o întrerupere a fluxului gândurilor sale, crezând că gândurile lipsă au fost retrase din mintea sa de către un agent extern. Această iluzie este unul dintre simptomele de prim rang ale schizofreniei conform lui Schneider.
<u>threat-simulation theory</u>	A theory that views dreams are seen as an ancient biological defense mechanism since they simulate potentially threatening events.	teoria simulării amenințării	Teorie conform căreia visele sunt un mecanism de apărare biologic străvechi, deoarece simulează evenimente potențial amenințătoare.
<u>three stages of moral thinking</u>	The three stages that children pass through as they develop intellectually.	Teoria dezvoltării morale a lui Kohlberg	Suită de trei etape prin care copiii trec pe măsură ce se dezvoltă intelectual.
<u>thyroid gland</u>	One of the largest endocrine glands in the body. This gland is found in the neck inferior to the thyroid cartilage (a.k.a. the Adam's apple in men) and at approximately the same level as the cricoid cartilage. The thyroid controls how quickly the body burns energy, makes proteins, and how sensitive the body should be to other hormones.	glanda tiroidă	Una dintre cele mai mari glande endocrine din organism. Aceasta se găsește în gât, în partea inferioară a cartilajului tiroidian (cunoscut și ca mărul lui Adam la bărbați) și aproximativ la același nivel cu cartilajul cricoid. Tiroida controlează rapiditatea cu care organismul arde energie, produce proteine și cât de sensibil ar trebui să fie organismul la alți hormoni.

<u>tinnitus</u>	A ringing or a buzzing sensation that typically occurs after being exposed to loud sounds that likely damaged the cilia within the cochlea.	tinitus	Senzație de zumzet, de țuit sau de zgomot care apare de obicei după expunerea la sunete puternice care probabil au deteriorat ciliile din cohlee.
<u>tip-of-the-tongue phenomenon</u>	TOT or presque vu, a metacognitive phenomenon, an instance of knowing something that cannot immediately be recalled. TOT is an experience with memory recollection involving difficulty retrieving a well-known word or familiar name. When experiencing TOT, people feel that the blocked word is on the verge of being recovered. Despite failure in finding the word, people have the feeling that the blocked word is figuratively "on the tip of the tongue."	lapsus, fenomenul "pe vârful limbii"	Fenomen metacognitiv, un exemplu de cunoaștere a ceva ce nu poate fi reamintit imediat. Lapsus este o experiență de reamintire care implică dificultăți în recuperarea unui cuvânt cunoscut sau a unui nume familiar. Atunci când au lapsus, oamenii simt că un cuvânt blocat este pe punctul de a fi recuperat. În ciuda eșecului în găsirea cuvântului, persoanele au sentimentul că, la figurat, cuvântul blocat stă "pe vârful limbii".
Todd's syndrome / Alice in Wonderland syndrome	see macropsia	sindromul Todd / sindromul Alice în Țara Minunilor	
<u>toddler</u>	A common term for a child between the ages of one (1) and three (3) years old, although some may consider a toddler as to be between two (2) and five (5). During this period, the child learns a great deal about social roles and develops motor skills; to toddle is to walk unsteadily.	copil mic / antepreșcolar	Termen folosit în mod curent pentru un copil cu vârsta cuprinsă între unu (1) și trei (3) ani, deși unii pot considera un copil mic ca fiind între doi (2) și cinci (5) ani. În această perioadă, copilul învață foarte multe despre rolurile sociale și își dezvoltă abilitățile motorii; verbul <i>to toddle</i> înseamnă a merge instabil.
<u>Tourette syndrome</u>	An inherited neurological disorder with onset in childhood, characterized by the presence of multiple motor tics and at least one phonic tic, which characteristically wax and wane.	sindromul Tourette	Tulburare neurologică ereditară cu debut în copilărie, caracterizată prin prezența mai multor ticuri motorii și a cel puțin unui tic fonetic, care de obicei apar și dispar.
<u>toxicity</u>	The degree to which substances called toxins are able to damage an exposed organism.	toxicitate	Grad în care substanțele numite toxine sunt capabile să afecteze un organism.
<u>toxicology</u>	A branch of biology, chemistry, and medicine (more specifically pharmacology) concerned with the study of the adverse effects of chemicals on living organisms. It is the study of symptoms, mechanisms, treatments and detection of poisoning, especially the poisoning of people.	toxicologie	Ramură a biologiei, chimiei și medicinei (mai precis a farmacologiei) care se ocupă cu studiul efectelor adverse ale substanțelor chimice asupra organismelor vii. Este studiul simptomelor, mecanismelor, tratamentelor și detectării otrăvirii, în special în rândul oamenilor.
<u>toxin</u>	A poisonous substance produced within living cells or organisms. They can be small molecules, peptides, or proteins that are capable of causing disease on contact with or absorption by body tissues interacting with biological macromolecules such as enzymes or cellular receptors. Toxins vary greatly in their severity, ranging from usually minor and acute (as in a bee sting) to almost immediately deadly (as in botulinum toxin).	toxină	Substanță otrăvitoare produsă în celulele sau organismele vii. Pot fi molecule mici, peptide sau proteine capabile să provoace boli la contactul cu acestea sau la absorbția de către țesuturile organismului care interacționează cu macromolecule biologice precum enzimele sau receptorii celulari. Toxinele variază foarte mult în ceea ce privește gravitatea, de la simptome minore și acute (ca în cazul înțepăturii de albină) la simptome mortale aproape imediate (ca în cazul toxinei botulinice).
<u>trance state</u>	A state of consciousness characterized by the experience of "out-of-body possession," or an acute dissociation between one's self and the current, physical environment surrounding them.	stare de transă	Stare de conștiință caracterizată printr-o experiență extracorporală sau o disociere acută între sinele cuiva și mediul fizic actual care îl înconjoară.
<u>transactional theory of stress and coping (TTSC)</u>	A theory that describes stress as a product of a transaction between a person and his or her complex environment. (Adapted)	teoria tranzacțională a stresului	Teorie care descrie stresul ca produs al unei tranzacții între o persoană și mediul său complex.
<u>transcranial magnetic stimulation (TMS)</u>	A procedure in which magnetic pulses are applied to the brain of a living person with the goal of temporarily and safely deactivating a small brain region. TMS is used to temporarily and safely deactivate a small brain region, with the goal of testing the causal effects of the deactivation on behavior.	stimulare magnetică transcraniană	Procedură în care pulsuri magnetice sunt aplicate pe creierul unei persoane cu scopul de a dezactiva temporar și în siguranță o mică regiune a creierului. Se folosește pentru a testa efectele cauzale ale dezactivării asupra comportamentului.

<u>transduction</u>	The conversion of stimuli detected by receptor cells to electrical impulses that are then transported to the brain.	transducție	Conversia stimulilor detectați de celulele receptoare în impulsuri electrice, care sunt mai apoi transportate către creier.
<u>transference</u>	The unconscious redirection of the feelings experienced in an important personal relationship toward the therapist.	transfer	Redirecționare inconștientă către terapeut a emoțiilor resimțite într-o relație personală importantă.
<u>transgender</u>	A person whose gender identity differs from that typically associated with the sex they were assigned at birth. Transgender is also an umbrella term; in addition to including people whose gender identity is the opposite of their assigned sex (trans men and trans women), it may also include people who are non-binary or genderqueer. Being transgender is distinct from sexual orientation, and transgender people may identify as heterosexual (straight), homosexual (gay or lesbian), bisexual, asexual, or otherwise, or may decline to label their sexual orientation.	transgender / transgen	Persoană a cărei identitate de gen diferă de cea asociată de obicei cu sexul care i-a fost atribuit la naștere. Transgender este, de asemenea, un termen generic; pe lângă faptul că include persoanele a căror identitate de gen este opusă sexului atribuit (bărbați trans și femei trans), poate include și persoanele care sunt non-binare sau genderqueer. A fi transgen este distinct de orientarea sexuală, iar persoanele transgen se pot identifica ca heterosexuale, homosexuale (gay sau lesbiene), bisexuale, asexuale sau altfel, sau pot refuza să își eticheteze orientarea sexuală.
<u>transsexualism</u>	The condition in which an individual identifies with a gender inconsistent or not culturally associated with their assigned sex, in which a person's assigned sex at birth, conflicts with their brain sex. A medical diagnosis can be made if a person experiences discomfort as a result of a desire to be a member of the opposite gender, or if a person experiences impaired functioning or distress as a result of that gender identification. Transsexualism is stigmatized in many parts of the world. However, there are cultures that have no difficulty integrating people who change gender roles, often holding them with high regard, such as the traditional role for "Two-Spirit" people found among certain Native American tribes.	transsexualism	Condiție în care o persoană se identifică cu un gen care nu este în concordanță sau neasociat cultural cu sexul atribuit, în care sexul atribuit la naștere intră în conflict cu sexul resmițit. Un diagnostic medical poate fi pus în cazul în care o persoană se confruntă cu disconfort ca urmare a dorinței de a fi membru al sexului opus sau în cazul în care o persoană se confruntă cu tulburări de funcționare sau suferință ca urmare a acestei identificări de gen. Transsexualismul este stigmatizat în multe părți ale lumii. Cu toate acestea, există culturi care nu au dificultăți în a integra persoanele care schimbă rolurile de gen, având adesea o înaltă considerație față de acestea, cum ar fi rolul tradițional al persoanelor cu "două spirite" întâlnite în cadrul anumitor triburi de amerindieni ai Statelor Unite.
trauma	see emotional trauma	traumă	
travelling fugue	see dromomania	dromomanie	
<u>triangulation</u>	The use both quantitative and qualitative methods simultaneously to study the same general questions and to compare the results. (Adapted)	triangulație	Folosire simultană a metodelor cantitative și calitative pentru a studia aceleași întrebări generale și pentru a compara rezultatele.
<u>trichotillomania (TTM)</u>	An impulse control disorder or form of self destructive behavior characterized by the repeated urge to pull out scalp hair, eyelashes, facial hair, nose hair, pubic hair, eyebrows or other body hair, sometimes resulting in noticeable bald patches. Also known as hair pulling, "Trichotillosis", or "trich". (Adapted)	tricotilomania	Tulburare de control al impulsurilor sau o formă de comportament autodistructiv caracterizat prin nevoia repetată de a-și smulge părul scalpului, genele, părul facial, părul din nas, părul pubian, sprâncenele sau alt păr de pe corp, uneori rezultând în pete de chelie vizibile (cunoscută și sub numele de „tricotilloză”).
<u>triarchic theory of intelligence</u>	A theory claiming that intelligence is how well an individual deals with environmental changes throughout their lifespan. Sternberg's theory is comprised of three parts: componential, experiential, and practical. Put forth by Robert Sternberg.	teoria triarhică a inteligenței	Teorie care susține că inteligența reprezintă modul în care un individ face față schimbărilor de mediu de-a lungul vieții. Teoria introdusă de Robert Sternberg este compusă din trei părți: componentială, experiențială și practică.
<u>tricyclic antidepressant</u>	The original antidepressant that works by increasing the amount of serotonin, norepinephrine, and dopamine at the synapses. (Adapted)	antidepresiv triciclic	Antidepresivul original care funcționează prin creșterea cantității de serotonină, norepinefrină și dopamină în sinapse.

<u>trigger</u>	An event or situation that causes something particular to happen. A trauma trigger is a reminder of a past traumatizing event, triggers may cause flashbacks, nightmares, hallucinations, delusions, or illusions that relate to the trauma, severe anxiety or panic attacks, or a frozen response.	declanșator	Eveniment sau situație care determină să se întâmple ceva anume. Un declanșator de traumă este o amintire a unui eveniment traumatizant din trecut. Declanșatoarele pot provoca flashback-uri, coșmaruri, halucinații, idei delirante sau iluzii care au legătură cu trauma, anxietate severă sau atacuri de panică sau un răspuns de tip freeze (îngheață/rămâi nemișcat).
<u>trisomy</u>	A genetic abnormality in which there are three copies, instead of the normal two, of a particular chromosome. The most common type is trisomy 21, or Down Syndrome.	trisomie	Anomalie genetică în care există trei copii ale unui anumit cromozom, în loc de cele două normale. Cel mai frecvent tip este trisomia 21 sau sindromul Down.
<u>twin studies</u>	A kind of genetic study done to determine heritability. The premise is that since identical twins (especially identical twins raised apart) have identical genotypes, differences between them are solely due to environmental factors. By examining the degree to which twins are differentiated, a study may determine the extent to which a particular trait is influenced by genes or the environment.	studiu pe gemeni	Studiu genetic efectuat pentru a determina eritabilitatea. Premisa este că, deoarece gemenii identici (în special gemenii identici crescuți separat) au genotipuri identice, diferențele dintre ei se datorează exclusiv factorilor de mediu. Prin examinarea gradului în care gemenii sunt diferiți, un studiu poate determina măsura în care o anumită trăsătură este influențată de gene sau de mediu.
<u>tympanic membrane</u>	A tightly stretched, highly sensitive membrane at the end of the auditory canal.	membrană timpanică	Membrană foarte întinsă, foarte sensibilă la capătul canalului auditiv.
<u>type A personality</u>	Also known as the Type A Behavior Pattern, or Coronary-prone Personality, is a set of characteristics that includes being impatient, excessively time-conscious, insecure about one's status, highly competitive, workaholic, hostile and aggressive, and incapable of relaxation.	personalitate tip A	Set de caracteristici care includ nerăbdarea, preocuparea excesivă pentru timp, nesiguranța față de propriul statut, competitivitatea ridicată, dependența de muncă, ostilitatea și agresivitatea și inabilitatea de a se relaxa (cunoscută și sub denumirea de tipar comportamental de tip A sau personalitate cu predispoziție la boli cardiace coronariene).
<u>type A/B personality theory</u>	A personality type theory that describes a pattern of behaviors that were once considered to be a risk factor for coronary heart disease. Since its inception in the 1950s, the theory has been widely criticized for its scientific shortcomings. It nonetheless persists in the form of pop psychology within the general population.	personalitate de tip A/B	Teorie a tipului de personalitate ce descrie un model de comportament care a fost considerat la un moment dat un factor de risc pentru bolile cardiace coronariene. De la apariția sa în anii 1950, teoria a fost intens criticată pentru deficiențele sale științifice. Cu toate acestea, ea persistă în psihologia populară.
<u>type B personality</u>	A term used to describe people who tend to be relaxed, likelier than Type A to be patient, creative and imaginative, inclined to self-analyze.	personalitate tip B	Termen folosit pentru a descrie persoanele care tind să fie relaxate, mai predispuse decât tipul A să fie răbdătoare, creative și imaginative, înclinate spre autoanaliză.
<u>type I error</u>	Also called a false positive, a type of error that exists when a test incorrectly reports that it has found a result where none really exists.	eroare de tip I	Situație în care un test (numit și fals pozitiv) raportează în mod incorect că a găsit un rezultat care în realitate nu există.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>umbilical cord</u>	Links the embryo directly to the placenta and transfers all material to the fetus.	cord on ombilical	Anexă fetală care leagă embrionul direct de placentă și transportă sânge și nutrienți către făt.
<u>unconditional positive regard</u>	The fundamental acceptance of a person regardless of what they say or do; term associated with humanistic psychology.	atitudine pozitivă necondiționată	Acceptare fundamentală a unei persoane, indiferent de ceea ce spune sau face; termen asociat cu psihologia umanistă.
<u>unconditioned response (UR)</u>	In classical conditioning, an innate response that is elicited by a stimulus before (or in the absence of) conditioning.	răspuns necondiționat	În condiționarea clasică, răspuns neînvățat care este provocat de un stimul înainte sau în absența condiționării.
<u>unconditioned stimulus (US)</u>	In classical conditioning, the stimulus that elicits the response before conditioning occurs.	stimul necondiționat	În condiționarea clasică, stimul care provoacă un răspuns necondiționat.
<u>unconscious</u>	Not conscious; the part of the mind that affects behavior though it is inaccessible to the conscious mind. Those things that are outside of conscious awareness, including many memories, thoughts, and urges of which we are not aware.	inconștient	Absență a conștiinței; acea parte a minții care afectează comportamentul, deși este inaccesibilă minții conștiente. Acele lucruri care sunt în afara conștiinței lucide, inclusiv multe amintiri, gânduri și îndemnuri de care nu suntem conștienți.
<u>undercompensation</u>	Includes a demand for help, leads to a lack of courage and a fear for life.	subcompensare	Include o cerere de ajutor, conduce la o lipsă de curaj și la o teamă de viață.
<u>uniparental disomy (UPD)</u>	A condition that occurs when a person receives two copies of a chromosome, or part of a chromosome, from one parent and no copies from the other parent. UPD can occur as a random event during the formation of egg or sperm cells or may happen in early fetal development.	disomie uniparentală	Disomie care apare atunci când o persoană primește două copii ale unui cromozom, sau o parte a unui cromozom, de la un părinte și nicio copie de la celălalt părinte. Poate apărea ca un eveniment aleatoriu în timpul formării ovulelor sau a spermatozoizilor sau poate apărea la începutul dezvoltării fetale.
<u>universalism</u>	A theory asserting that emotions as a response to the environments of our primordial ancestors, so they are the same across all cultures.	universalism cultural	Teorie care susține că emoțiile au evoluat ca răspuns la mediile strămoșilor noștri, deci sunt aceleași în toate culturile.
<u>unusual belief or experience</u>	A belief that one has unusual abilities, but not held with the same degree of conviction as delusions. E.g., mind reading, telekinesis, unusual experiences of reality including believing hallucinations are real. Considered a personality trait.	credințe/convingeri și experiențe neobișnuite	Credință a unei persoane că are abilități ieșite din comun, dar nu există același grad de convingere ca și în cazul ideilor delirante. De exemplu, citirea gândurilor, telekinezia, experiențele neobișnuite ale realității, inclusiv credința că halucinațiile sunt reale. Considerată o trăsătură de personalitate.
<u>upward comparison</u>	A mental comparison to people who are perceived to be superior on the standard of comparison.	comparație ascendentă	Comparație mentală cu persoane care sunt percepute a fi superioare standardului de comparație.
<u>Usher syndrome</u>	A relatively rare inherited condition that is a leading cause of deaf-blindness.	sindromul Usher	Tulburare moștenită relativ rară care este o cauză principală a surzirii și orbirii.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>validity</u>	The extent to which the scores from a measure represent the variable they are intended to.	validitate	Măsură în care scorurile dintr-o cercetare reprezintă variabila pentru care sunt destinate.
<u>value-free research</u>	A research that is not influenced by the researchers' own values, morality, or opinions.	cercetare nepărtinitoare	Cercetare care nu este influențată de valorile, moralitatea sau opiniile cercetătorului.
<u>variable</u>	A quantity or quality that varies across people or situations.	variabilă	Cantitate sau calitate care variază în funcție de oameni sau situații.
<u>variable interval reinforcement schedule</u>	Rewarding behavior after unpredictable amount of time has passed. (Adapted)	program de întărire de interval variabil	Recompensare a comportamentului de întărire la intervale imprevizibile.
<u>variance</u>	The mean of the squared differences; a measure of variability.	varianță	Medie a diferențelor pătrate; măsură a dispersiei unui set de date.
<u>vasoconstrictor</u>	Any substance that acts to cause vasoconstriction (narrowing of the lumena of blood vessels) and usually results in an increase of the blood pressure.	vasoconstrictor	Orice substanță care acționează pentru a provoca vasoconstricție (îngustarea lumenului vaselor de sânge) și are ca rezultat, de obicei, o creștere a tensiunii arteriale.
<u>vertigo</u>	A specific type of dizziness, it is a major symptom of a balance disorder. It is the sensation of spinning or swaying while the body is stationary with respect to the earth or surroundings.	vertij	Tip specific de amețeală, este un simptom major al unei tulburări de echilibru. Este senzația de rotire sau legănare în timp ce corpul este stabil pe pământ / în mediu.
<u>vestibular system</u>	A set of liquid-filled areas in the inner ear that monitors the head's position and movement, maintaining the body's balance.	sistemul vestibular	Set de zone umplute cu lichid din urechea internă, care monitorizează poziția și mișcarea capului, menținând echilibrul corpului.
<u>vicarious reinforcement</u>	Learning that occurs by observing the reinforcement or punishment of another person.	întărire vicariantă / indirectă	Învățare care are loc prin observarea întăririi comportamentului sau pedepsirii unei alte persoane.
<u>victim blaming</u>	A situation that occurs when the victim(s) of a crime, an accident, or any type of abusive maltreatment are held entirely or partially responsible for the transgressions committed against them.	învinovățirea victimei	Situație în care victima sau victimele unei infracțiuni, a unui accident sau a oricărui tip de maltratare abuzivă sunt considerate responsabile în totalitate sau parțial pentru actele comise împotriva lor.
<u>victimology</u>	The scientific study of victimization, including the relationships between victims and offenders, the interactions between victims and the criminal justice system.	victimologie	Studiu științific al victimizării, incluzând relația dintre victime și infractori, interacțiunile dintre victime și sistemul de justiție penală.
<u>vigilance</u>	The act of watching for something to happen, of watching for danger. It is not something that humans are very good at, since it is difficult to concentrate and sustain attention for very long without some stimulus.	gardă / starea de gardă	Acțiune de a urmări cu atenție mediul pentru a identifica potențiale pericole. Nu este ceva la care oamenii excelează, deoarece ne este dificil să ne concentrăm și să ne menținem atenția foarte mult timp fără un anumit stimul.
<u>virtual reality CBT</u>	A therapy that uses computer-generated, three-dimensional, lifelike images of the feared stimulus in a systematic desensitization program. (Adapted)	TCC cu realitate virtuală	Terapie care folosește imagini tridimensionale, realiste, generate de computer, ale stimulului care provoacă teamă într-un program sistematic de desensibilizare.

<u>virtual reality exposure therapy</u>	A therapy that uses a simulation rather than the actual feared object or situation to help people conquer their fears. (Adapted)	terapie prin expunere la realitatea virtuală	Tip de terapie care se folosește de o simulare mai degrabă decât de obiectul/situația reală ce provoacă frică pentru a trata frica respectivă.
<u>visible spectrum</u>	The range of energy the eyes can detect on the electromagnetic spectrum. For humans, this range is only 400 to 700 billionths of a meter.	spectru vizibil	Domeniu de energie pe care ochii îl pot detecta pe spectrul electromagnetic. Pentru oameni, acest domeniu este de numai 400-700 nanometri.
<u>visual accommodation</u>	The process of changing the curvature of the lens to keep the light entering the eye focused on the retina.	acomodare vizuală	Proces de schimbare a curburii cristalinului pentru a menține lumina care intră în ochi concentrată pe retină.
<u>visual attention</u>	The brain's ability to selectively filter unattended or unwanted information from reaching awareness.	atenție vizuală	Capacitate a creierului de a filtra selectiv informațiile nesupravegheate sau nedorite pentru a nu ajunge la conștientizare.
<u>visual cliff</u>	A mechanism that gives the perception of a dangerous drop-off, in which infants can be safely tested for their perception of depth.	prăpastie vizuală	Mecanism care oferă percepția unei căderi periculoase, prin intermediul căruia sugarii pot fi testați în siguranță pentru percepția lor de adâncime.
<u>visual cortex</u>	The area located in the occipital lobe (at the very back of the brain) that processes visual information.	cortex vizual	Zonă localizată în lobul occipital (chiar în spatele creierului) care procesează informațiile vizuale.
<u>visual learning</u>	A teaching method in which ideas, concepts, data and other information are associated with images and represented graphically.	învățare vizuală	Metodă de predare a cărei eficiență e dovedită, în care ideile, conceptele, datele și alte informații sunt asociate cu imagini și reprezentate grafic.
<u>visual perspective taking</u>	Can refer to visual perspective taking (perceiving something from another person's spatial vantage point) or more generally to effortful mental state inference (trying to infer the other person's thoughts, desires, emotions).	asumarea / preluarea perspectivei vizuale	Perceperea a ceva din punctul de vedere spațial al altei persoane sau, la modul mai general, la inferența unei stări mentale (încercarea de a deduce gândurile, dorințele, emoțiile celeilalte persoane).
<u>voluntary treatment</u>	The therapy that a person chooses to attend in order to obtain relief from her symptoms.	tratament voluntar	Terapie la care o persoană alege să participe pentru a obține ameliorarea simptomelor sale.
<u>voyeurism</u>	The sexual interest in or practice of spying on people engaged in intimate behaviors, such as undressing, sexual activity, or other activity usually considered to be of a private nature.	voaiorism	Interes sexual în sau practica de a spiona persoane implicate în comportamente/ipostaze intime, cum ar fi dezbracarea, activitatea sexuală sau alte activități considerate de obicei ca fiind de natură privată.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>Waardenburg syndrome</u>	A genetic condition characterized by an association of sensorineural hearing impairment/loss and pigmentary abnormalities of the hair, eyes, and skin. - Adapted from Bertani-Torres, W. et al. (2024).	sindromul Waardenburg	Afecțiune genetică caracterizată printr-o asociere între deficiență/pierderea auzului neurosenzorial și anomalii pigmentare ale părului, ochilor și pielii. - Adaptat din Bertani-Torres, W. et al. (2024).
<u>waitlist control condition</u>	A group in which participants are told that they will receive the treatment but must wait until the participants in the treatment condition have already received it. (Adapted)	grup de control în așteptare	Grup în care participanților li se spune că vor primi un tratament, dar trebuie să aștepte până când participanții din grupul de tratament l-au primit deja.
<u>wakefulness</u>	The state of being awake and is the behavioral manifestation of the metabolic state of catabolism. It is the daily recurring period in an organism's life during which consciousness, awareness and all behaviors necessary for survival (communication, ambulation, nutritional ingestion and procreation) are conducted. Being awake is the opposite of being asleep, a behavioral manifestation of the daily recurring metabolic state of anabolism.	starea de veghe	Stare de a fi treaz(ă), manifestare comportamentală a stării metabolice de catabolism. Este perioada care se repetă zilnic în viața unui organism, în timpul căreia se desfășoară conștiința, conștientizarea și toate comportamentele necesare supraviețuirii (comunicarea, deambularea, ingestia de alimente și procrearea). A fi treaz este opusul adormirii, o manifestare comportamentală a stării metabolice zilnice recurente de anabolism.
<u>wavelength</u>	The distance between one wave peak and the next wave peak.	lungime de undă	Distanță dintre vârful unei unde și următorul vârf de undă.
<u>weaning</u>	The process of gradually introducing a mammal infant, either human or animal, to what will be its adult diet and withdrawing the supply of its mother's milk.	întărcare	Proces de introducere treptată a unui pui de mamifer, fie el om sau animal, la ceea ce va fi dieta sa de adult prin înlocuirea laptelui matern.
<u>Weber-Fechner law</u>	The relationship between the physical magnitudes of stimuli and the perceived intensity of the stimuli.	legea Weber-Fechner	Relație dintre magnitudinea stimulilor și intensitatea percepută a acestora.
<u>Wechsler adult intelligence scale (WAIS)</u>	The most widely used intelligence test for adults.	scala de inteligență Wechsler pentru adulți (WAIS)	Cel mai utilizat test de inteligență pentru adulți.
<u>Wernicke's aphasia</u>	A type of aphasia often (but not always) caused by neurological damage to Wernicke's area in the brain (also known as receptive aphasia, fluent aphasia, logagnosia or sensory aphasia in clinical neuropsychology and cognitive neuropsychology).	afazia Wernicke	Tip de afazie adesea (dar nu întotdeauna) cauzată de afectarea neurologică a zonei Wernicke din creier (cunoscută ca și afazie receptivă sau senzorială în neuropsihologia clinică și neuropsihologia cognitivă).
<u>W.E.I.R.D. cultures</u>	Cultures that are western, educated, industrialized, rich, and democratic.	culturi W.E.I.R.D.	Culturi occidentale, educate, industrializate, bogate și democratice.
<u>Wernicke's Area</u>	One of the two parts of the cerebral cortex linked, since the late nineteenth century, to speech (the other is Broca's area). It is involved in the understanding of written and spoken language.	aria lui Wernicke	Una dintre cele două părți ale cortexului cerebral legate, încă de la sfârșitul secolului al XIX-lea, de vorbire (cealaltă este aria lui Broca). Este implicată în înțelegerea limbajului scris și vorbit.
<u>wisdom</u>	The ability to make correct judgments and decisions. It is an intangible quality gained through experience some think. Yet others think it is a quality that even a child, otherwise immature, may possess independent of experience or complete knowledge. Wisdom is also accepted from cultural, philosophical and religious sources. Some think of wisdom as foreseeing consequences and acting to maximize beneficial results.	înțelepciune	Capacitate de a judeca și de a lua decizii corecte. Unii cred că este o calitate intangibilă dobândită prin experiență. Alții consideră, însă, că este o calitate pe care chiar și un copil, altfel imatur, o poate poseda independent de experiență sau de cunoștințe complete. Înțelepciunea este acceptată și din surse culturale, filosofice și religioase. Se mai consideră că înțelepciunea înseamnă să previi consecințele și să acționezi pentru a maximiza rezultatele benefice.

<u>wish fulfilment</u>	The idea that dreaming allows us to act out the desires that we must repress during the day.	îndeplinirea dorințelor	Idee conform căreia visele ne permit să ne îndeplinim dorințele pe care trebuie să le reprimăm în timpul zilei.
<u>withdrawal</u>	The characteristic signs and symptoms that appear when a drug that causes physical dependence is regularly used for a long time and then suddenly discontinued or decreased in dosage. The term can also, less formally, refer to symptoms that appear after discontinuing a drug or other substance (unable to cause true physical dependence) that one has become psychologically dependent upon. Also known as withdrawal syndrome or abstinence syndrome. (Adapted)	sevraj	Suită de semne și simptome caracteristice care apar atunci când un medicament care provoacă dependență fizică este utilizat în mod regulat pentru o perioadă lungă de timp și apoi întrerupt brusc sau redus în dozaj. Termenul se poate referi, de asemenea, în mod mai puțin formal, la simptomele care apar după întreruperea consumului unui medicament sau a unei alte substanțe (care nu poate provoca o dependență fizică reală) de care o persoană a devenit dependentă din punct de vedere psihologic. Cunoscut și sub numele de sindrom de sevraj sau sindrom de abinență.
<u>word association test</u>	A research technique used to study the personal unconscious that involves reading 100 words to someone and having the person respond quickly with a word of his or her own.	test de asociere a cuvintelor	Tehnică de cercetare utilizată pentru a studia inconștientul personal, care presupune citirea a 100 de cuvinte unei persoane care trebuie să răspundă rapid cu un cuvânt propriu.
work engagement	see job involvement	implicarea în muncă	
<u>workaholism</u>	The attitude of a person who is addicted to work. The term generally implies that the person enjoys their work; it can also imply that they simply feel compelled to do it. There is no generally accepted medical definition of such a condition, although some forms of stress, depression, obsessive-compulsive personality disorder, and obsessive-compulsive disorder can be work-related.	ergomanie / dependență de muncă	Atitudine a unei persoane care este dependentă de muncă. Termenul implică, în general, faptul că persoana se bucură de munca sa; de asemenea, poate implica faptul că se simte pur și simplu obligată să o facă. Nu există o definiție medicală general acceptată a unei astfel de afecțiuni, deși unele forme de stres, depresie, tulburare de personalitate obsesiv-compulsivă și tulburare obsesiv-compulsivă pot fi legate de muncă.
<u>working memory</u>	A theoretical construct within cognitive psychology that refers to the structures and processes used for temporarily storing and manipulating information.	memorie de lucru	Concept teoretic din cadrul psihologiei cognitive care se referă la structurile și procesele utilizate pentru stocarea temporară și manipularea informațiilor.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
Xanax	See Alprazolam	Xanax	
xenoglossy	The putative paranormal phenomenon in which a person is able to speak or write a language he or she could not have acquired by natural means (also written as xenoglossia)	xenoglosie	Presupusul fenomen paranormal în care o persoană este capabilă să vorbească sau să scrie într-o limbă pe care nu ar fi putut să o cunoască prin mijloace naturale.
xenophobia	A term typically used to describe fear or dislike of foreigners or in general of people different from one's self. Xenophobia can elicit or facilitate hostile and violent reactions, such as mass expulsion of immigrants, or in the worst case, genocide.	xenofobie	Termen folosit de obicei pentru a descrie frica sau antipatia față de străini sau, în general, față de oameni diferiți de sine. Xenofobia poate provoca sau facilita reacții ostile și violente, cum ar fi expulzarea în masă a imigranților sau, în cel mai rău caz, genocidul.
xenorexia	An eating disorder characterized by the ingestion of non-food objects.	xenorexie	Tulburare de alimentație caracterizată prin ingerarea de obiecte necomestibile.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
yoga	A family of ancient spiritual practices that originated in India, where it remains a vibrant living tradition and is seen as a means to enlightenment. Proponents of yoga see daily practice as beneficial in itself, leading to improved health, emotional well-being, mental clarity, and joy in living.	yoga	Serie de practici spirituale străvechi care își are originea în India, unde rămâne o tradiție vibrantă și este văzută ca un mijloc de iluminare. Susținătorii yoga văd practica zilnică ca fiind benefică în sine, ceea ce duce la îmbunătățirea sănătății, bunăstare emoțională, claritate mentală și bucurie de a trăi.

Termen în engleză	Semnificație în engleză	Termen în română	Semnificație în română
<u>Z Score</u>	The difference between an individual's score and the mean of the distribution, divided by the standard deviation of the distribution.	scorul Z	Diferență dintre scorul unui individ și media distribuției, împărțită la abaterea standard a distribuției.
<u>zone of proximal development</u>	The difference between what a learner can do without help and what he or she can do with help.	zonă a proximei dezvoltări	Diferență dintre nivelul actual și cel potențial de dezvoltare, dintre învățarea fără ajutor și ceea ce poate obține cu sprijin din partea celorlalți.
<u>zone out</u>	An example of mild dissociation, missing part of a conversation. Only problematic when it regularly interferes with life.	a-și pierde concentrarea/atenția	Exemplu de disociere ușoară, persoana pierzând o parte a conversației. Devine o problemă atunci când interferează în mod regulat cu funcționarea în viață.
<u>Zoom dysmorphia</u>	Facial dysmorphia that is triggered or aggravated by frequent virtual meetings. The frequent use of videoconferencing platforms has been linked to a distorted perception of facial images as individuals have an increased awareness of their appearance, given constant video feedback. As a result, dysmorphic concerns can develop. It is crucial to identify ZD as this condition interferes with an individual's life and can trigger or aggravate body dysmorphic disorder (BDD). - Adapted from Türk, C. B., Mirza, F. N., & Kroumpouzou, G. (2023).	dismorfie Zoom	Dismorfie facială declanșată sau agravată de întâlniri virtuale frecvente. Utilizarea frecventă a platformelor de videoconferință a fost legată de o percepție distorsionată a imaginii faciale, deoarece indivizii au o conștientizare sporită a aspectului lor, având în vedere feedback-ul video constant. Ca rezultat, pot apărea preocupări dismorfice. Este crucial să fie identificată, deoarece această afecțiune interferează cu viața unui individ și poate declanșa sau agrava dismorfofobia/tulburarea dismorfică a corpului (BDD). - Adaptat din Türk, C. B., Mirza, F. N., & Kroumpouzou, G. (2023).
<u>zoophilia</u>	A paraphilia involving a sexual fixation on non-human animals.	zoofilie	Parafilie care implică o fixare sexuală pe ființe non-umane.
<u>zoophobia</u>	A generic term for specific phobias to particular animals, or an irrational fear or even simply dislike of any non-human animals.	zoofobie	Termen generic pentru fobiile specifice de anumite animale, sau o frică irațională sau chiar pur și simplu antipatie față de orice animal.
<u>zygomatic major</u>	A muscle of facial expression which draws the angle of the mouth superiorly and posteriorly.	mușchiul zigomatic mare	Mușchi facial care joacă un rol esențial în expresiile faciale, în special în zâmbet. Conectează pomeții cu colțurile gurii, tragând unghiul gurii în sus și în spate.
<u>zygote</u>	A fertilized ovum.	zigot	Ovul fertilizat.

Referințe

Resurse sub licență deschisă Creative Commons (CC)

<u>Glossary – Social Psychology</u>	https://psu.pb.unizin.org/socialpsychmethodsjmc948/back-matter/28/	CC BY Social Psychology Copyright © by Jennifer Croyle is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License, except where otherwise noted.	Croyle, J. (nd). <i>Social Psychology</i> . https://psu.pb.unizin.org/socialpsychmethodsjmc948/ , licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License , except where otherwise noted.
<u>Glossary – Introduction to Psychology</u>	https://openpress.usask.ca/introductiontopsychology/back-matter/glossary/	CC BY NC SA Introduction to Psychology Copyright © 2019 by Jorden A. Cummings & Lee Sanders is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License, except where otherwise noted.	Cummings, J. A., & Sanders, L. (2019, June 28). <i>Introduction to Psychology</i> . Pressbooks. https://openpress.usask.ca/introductiontopsychology/ , licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License , except where otherwise noted.
<u>Dictionary of Trauma & Dissociation Psychology</u>	http://traumadissociation.com/glossary	CC BY SA © Copyright TraumaDissociation.com – Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License Read more: https://traumadissociation.com/glossary	TraumaDissociationCom (2015, July 11). Glossary of Trauma and Dissociation Psychology Terms. <i>Trauma Dissociation</i> . https://traumadissociation.com/glossary , licensed under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License
<u>A dictionary of psychological medicine</u>	https://openstax.org/books/psychology/pages/16-key-terms	CC BY © 1999-2024, Rice University. Except where otherwise noted, textbooks on this site are licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.	Spielman, R. M., Dumper, K., Jenkins, W., Lacombe, A., Lovett, M., & Perlmutter, M. (2014, December 8). Ch. 16 Key Terms - Psychology OpenStax. https://openstax.org/books/psychology/pages/16-key-terms , licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License .
<u>Noba Project</u>	https://nobaproject.com/	The Noba Project (various authors), available at: https://nobaproject.com/ , licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License, https://nobaproject.com/license-agreement	Noba Project. (n.d.). Noba. Retrieved from https://nobaproject.com/
<u>OpenStax</u>	https://openstax.org/details/books/psychology-2e	Except where otherwise noted, textbooks on the OpenStax site are licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.	Rice University. (2020). Psychology 2e. OpenStax. https://openstax.org/details/books/psychology-2e
<u>Social Psychology – Simple Book Publishing</u>	https://psu.pb.unizin.org/socialpsychmethodsjmc948/back-matter/28/	<i>Social Psychology</i> Copyright © by Jennifer Croyle is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License , except where otherwise noted.	Pennsylvania State University. (n.d.). Research methods in social psychology. PSU Unizin. https://psu.pb.unizin.org/socialpsychmethodsjmc948/back-matter/28/
<u>Open Textbooks for Hong Kong</u>	https://www.opentextbooks.org.hk/	Content on the OpenTextBook site is licensed under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 License except where otherwise noted.	Open Textbooks for Hong Kong. (n.d.). Open Textbooks for Hong Kong. https://www.opentextbooks.org.hk/
<u>Glossary – Educational Psychology Library Lab Manual</u>	https://pressbooks.openeducationalberta.ca/librarylabmanual/back-matter/409/	<i>Educational Psychology Library Lab Manual</i> Copyright © 2020 by Denis Lacroix is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License , except where otherwise noted.	University of Alberta. (n.d.). Library research skills for first-year seminar students. Open Education Alberta. https://pressbooks.openeducationalberta.ca/librarylabmanual/back-matter/409/

<u>Biological Psychology [Revised Edition]</u>	https://rotel.pressbooks.pub/biologicalpsychology/	Biological Psychology [Revised Edition] Copyright © 2024 by Michael J. Hove and Steven A. Martinez is licensed under a <u>Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License</u> , except where otherwise noted.	Rosenthal, M. (n.d.). Biological psychology. ROTEL Pressbooks. https://rotel.pressbooks.pub/biologicalpsychology/
<u>Social Sci LibreTexts</u>	https://socialsci.libretexts.org/	Lumen Learning (n.d.). Evolutionary Psychology. Licensed under CC BY 4.0, available at https://socialsci.libretexts.org/Bookshelves/Human_Development/Lifespan_Development_(Lumen)/03%3A_Prenatal_Development/3.03%3A_Evolutionary_Psychology	LibreTexts. (n.d.). Social Sciences LibreTexts. https://socialsci.libretexts.org/
<u>Psychology Wiki</u>	https://psychology.fandom.com/wiki/Psychology_Wiki	CC BY SA Except where otherwise permitted, the text on Fandom communities (known as “wikis”) is licensed under the Creative Commons Attribution-Share Alike License 3.0 (Unported) (CC BY-SA).	Psychology Wiki Fandom Available online: https://psychology.fandom.com/wiki/Psychology_Wiki . Community content is available under <u>CC-BY-SA</u> unless otherwise noted.
<u>Wikidata</u>	https://www.wikidata.org/wiki/Wikidata:Main_Page	All structured data from the main, Property, Lexeme, and EntitySchema namespaces is available under the <u>Creative Commons CC0 License</u> ; text in the other namespaces is available under the <u>Creative Commons Attribution-ShareAlike License</u> ; additional terms may apply.	Wikidata. (n.d.). Wikidata: The free knowledge base. Retrieved from https://www.wikidata.org/wiki/Wikidata:Main_Page
<u>Wikimedia.org</u>	https://commons.wikimedia.org/wiki/Main_Page	All structured data from the file namespace is available under the <u>Creative Commons CC0 License</u> ; all unstructured text is available under the <u>Creative Commons Attribution-ShareAlike License</u> ; additional terms may apply.	Wikimedia Commons. (n.d.). Wikimedia Commons: Free media repository. Retrieved from https://commons.wikimedia.org/wiki/Main_Page
<u>WikiLectures</u>	https://www.wikilectures.eu/w/Main_Page	Content is available under <u>Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0</u> license, additional terms may apply.	WikiLectures. (n.d.). WikiLectures: Medical lecture notes. Retrieved from https://www.wikilectures.eu/w/Main_Page
<u>Wiktionary.org</u>	https://en.wiktionary.org/wiki/Wiktionary:Main_Page	Definitions and other text are available under the <u>Creative Commons Attribution-ShareAlike License</u> ; additional terms may apply.	Wiktionary. (n.d.). Wiktionary: The free dictionary. Retrieved from https://en.wiktionary.org/wiki/Wiktionary:Main_Page
<u>wikidoc</u>	https://www.wikidoc.org/index.php/Main_Page	Content is available under <u>Creative Commons Attribution/Share-Alike License</u> unless otherwise noted; All rights reserved on Board Review content.	WikiDoc. (n.d.). WikiDoc: The living textbook of medicine. Retrieved from https://www.wikidoc.org/index.php/Main_Page

Verificare termeni și definiții

VandenBos, G. R. (Coord.). (2020).
Dicționar de psihologie clinică. (D.
Andronache, V. Vedeanu, L. Netea, &
R. Filip, Trad.). Asociația Americană
de Psihologie (APA). Editura Trei.
(Lucrare originală publicată în limba
engleză sub titlul APA Dictionary of
Clinical Psychology).

Șchiopu, U. (Coord.). (1997).
Dicționar de Psihologie. Editura
Babel, București.

<https://alingavreliuc.wordpress.com/>